

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ชื่อและนามสกุลผู้วิจัย	นายสมปอง นิธิสกุลกาญจน์
แขนงวิชา	หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์
คณะอาจารย์ที่ปรึกษา	๑. รองศาสตราจารย์ ชีรยุทธ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา ๒. รองศาสตราจารย์ จันตรี กุปตะวาทีน ๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวี นาคบุตร
ปีการศึกษา	๒๕๓๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหนังสืออ่านประกอบการเรียนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้และนำมาใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองขุด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง และนักเรียนชั้นเดียวกันของโรงเรียนวัดวังหีบ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม ได้มาโดยวิธีอย่างง่าย ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือทดลองคือหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้แล้ว นำหนังสือการ์ตูนไปใช้กับกลุ่มทดลอง โดยให้เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยใช้หนังสือไม่มีภาพการ์ตูน ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 30 คาบ คาบละ 20 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติ (t-test) ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

คำสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสอน ภาษาไทย ประถมศึกษา หนังสืออ่านประกอบการ์ตูน

Title : Development of the Southern Thai Folktales
Cartoon Books to be Used as Supplementary
Readings for Thai Language Skill Practice of
Prathom Suksa Three Students

By : Sompong Nitisakulkran

Degree : Master of Education

Major Field : Curriculum and Instruction

School of : Educational Studies

Thesis Advisors : 1. Asso.Prof. Dhirayutdha Senivong Na Ayutdhaaya
2. Asso.Prof. Chantri Kuptavatin
3. Asst.Prof. Dr. Thawee Nakabutr

Academic Year : 1995

ABSTRACT

This study has an objective to develop Thai southern folk tales to be used as supplementary reading materials of Thai-skill subjects for Pratomsuksa 3 level ; and to compare the learning achievement between the experiment and control groups. The sample is drawn from students of Ban Klongkood and Wat Wangheeb schools - where the former is the experiment group and the latter is the control group. Each group comprises 30 students. The sample is obtained by means of purposive sampling. The experimental tools are supplementary reading materials which are developed as cartoon books on selected Thai folk tales and undergone efficiency tests to determine their level of efficiency as the set criteria.

The cartoon books are used with the experiment group where as the control group is given conventional texts in the teaching/learning process. Each group is given 30 periods in instruction; each period takes 20 minutes; and the teaching/learning takes 4 weeks.

The two groups are given pre and post tests in order to compare their learning achievements . The statistics employed are t-test, F-test and tests of variance.

The Findings are that the learning achievements of the two groups are significantly different statistically at the level of 0.05 and the experiment group scores higher learning achievement.

Key Words Achievement in learning, teaching Thai The elementary
the supplementary reading cartoon book.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความช่วยเหลือ และการให้คำแนะนำอย่างดี จากรองศาสตราจารย์ ธีรยุทธ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา รองศาสตราจารย์ จันตรี คุปตะวาทีน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี นาคบุตร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ นริศ รัตนพันธุ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านคลองขุด อาจารย์ พัว ธานีรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดวังหีบ และขอขอบพระคุณ คณะครูอาจารย์ ตลอดจนนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองขุด และโรงเรียนวัดวังหีบ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และทำการทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณท่านอื่น ๆ ซึ่งไม่อาจระบุนามได้ทั้งหมด ที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

สมปอง นิธิสกุลกาญจน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
นิยามศัพท์	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
หนังสือสำหรับเด็ก	11
นิทานพื้นบ้าน	15
หนังสือการ์ตูน	21
การอ่าน	30
การพัฒนาทักษะการอ่าน	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	
ประชากร	37
กลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	44
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการหาประสิทธิภาพ หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้	47
การวิเคราะห์แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	50
ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	58
ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มทักษะภาษาไทย ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	59
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	62
สมมติฐานของการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
วิธีดำเนินการวิจัย	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
สรุปการวิจัย	64
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	67
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	
ก. แบบทดสอบวิชาภาษาไทย ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้	78
ข. แผนการสอนกลุ่มทดลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	85
ค. แผนการสอนกลุ่มควบคุม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	113
ง. รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล	139

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
จ. แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบ ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	159
ฉ. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	170
ช. หนังสือการ์ตูน ชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	171
ซ. หนังสือนิทานความเรียงชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้	248
ประวัติผู้วิจัย	285

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่

1. แสดงผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านนิทานที่บ้านภาคใต้	140
2. แสดงการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน	142
3. แสดงการเปรียบเทียบระดับความรู้พื้นฐาน กลุ่มทักษะภาษาไทยด้วยคะแนนลายภาคเรียนที่ 1 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	145
4. แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง	150
5. แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม	151
6. แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของกลุ่มทดลอง	153
7. แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของกลุ่มควบคุม	154
8. แสดงการเปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	158
9. แสดงการเปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่าคะแนนจากแบบฝึกหัดของผลการทดลองรายบุคคล	47
2. แสดงค่าคะแนนจากแบบฝึกหัดของผลการทดลองกลุ่มย่อย	48
3. แสดงค่าคะแนนจากแบบฝึกหัดของผลการทดลอง ภาคสนาม	49
4. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านลักษณะรูปเล่ม และการจัดรูปแบบ	51
5. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านภาพการ์ตูน	52
6. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านเนื้อเรื่อง	53
7. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านการดำเนินเรื่อง	54
8. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทาน พื้นบ้านภาคใต้ ในด้านคำศัพท์ที่ควรทราบแบบฝึกหัดและกิจกรรมเสนอแนะ	55
9. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านการใช้ภาษา	56
10. ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	57
11. ผลการทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	59
12. แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	59
13. ผลคะแนนของการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	60
14. แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียน ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้มีการแพร่หลายของสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือ ซึ่งเป็นสื่อความหมายของความรู้ ความเป็นไป และความเคลื่อนไหวของสังคม มนุษยชาติ เทคโนโลยีการพิมพ์ที่สะดวกรวดเร็วทันกับความต้องการและความเป็นไปได้ของโลก ทำให้หนังสือเป็นสื่อที่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ค่านิยมเจตคติมาสู่ผู้อ่าน หนังสือจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ นภชาติ สุวรรณธาดา (2524: 1) อ้างถึง พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ มีใจความว่า

หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งกาย ทั้งอาชีพ ทั้งความรู้วิชาการ ทั้งการค้นคว้า และในที่สุดความพอใจในทางจิตใจของมนุษย์ชั้นสูงที่สุด จนกระทั่งถ้าคนใดอยากมีความรู้ในด้านจิตวิทยาหรือด้านปรัชญา จนกระทั่งอาจอยากที่จะเรียนทางธรรมะ หรือศาสนา จนกระทั่งเป็นคนที่สามารถไปสู่ความสุขที่แท้จริงคือความนิ่งในจิตใจ เป็นผู้รอบรู้แท้ ๆ ก็ย่อมต้องอาศัยหนังสือ เพราะหนังสือเป็นการสะสมความรู้ และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมาทำมาคิดมาแต่โบราณกาล จนถึงทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นคล้าย ๆ ธนาคารความรู้และเป็นออมสิน

ความสำคัญของหนังสือทำให้เรารู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้รับการบันทึกกันไว้ไว้ในอดีต จนถึงปัจจุบัน ดังที่ นพดล จันทรเทียร (2532: 62) ได้กล่าวเปรียบเทียบเกี่ยวกับหนังสือไว้ว่า “หนังสือคือผู้เปิดประตูจากอดีตสู่นาคต” ที่สามารถทำให้ผู้อ่านได้ศึกษาค้นคว้ามีความก้าวหน้าไม่หยุดนิ่งเพราะหนังสือคือชุมทรัพย์อันประเสริฐ ดังที่ เปลื้อง ณ นคร (2521: 19) กล่าวไว้ว่า “หนังสือเป็นที่รวมแห่งความรู้ ความเพลิดเพลิด เป็นชุมทรัพย์ที่ไม่มีผู้ใดหวังห้าม นับเป็นชุมทรัพย์อันประเสริฐซึ่งเราอาจจะขุดเอามาเป็นประโยชน์ได้ โดยเสียแรงและเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด” หนังสือยังเป็นสิ่งจรรโลงใจดังที่ รีแลนด์ บี. จาคอบส์ (Reland B. Jacobs อ้างถึงใน

สุจิตรา 2523: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสือไว้ว่า “หนังสือเป็นเครื่องพักผ่อนหย่อนใจ แม้เด็กจะวุ่นวายกับการเรียนทั้งวันแล้วก็ตาม เด็กก็ยังมีเวลาว่างเพื่ออ่านหนังสือที่ตนชอบเพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ” หนังสือจึงเป็นเครื่องมืออันขาดเสียมิได้สำหรับการรักษาไว้ซึ่งคลังวิทยาการของโลก และสำหรับการเผยแพร่ความรู้นี้ออกไปในสังคมการเรียนรู้ และการถ่ายทอดประสบการณ์ในโรงเรียนก็เช่นกัน หนังสือย่อมมีบทบาทโดยตรงที่จะเป็นเครื่องมือให้นักเรียนเรียนรู้ ดังที่ฉวีวรรณ อุทกนิพนธ์ (2525: 8) ได้กล่าวไว้ว่า

หนังสือเป็นสื่อช่วยพัฒนาเด็ก ให้ความคิดของเด็กกว้างขวาง ฉลาดรอบรู้เสริมสร้างจินตนาการ ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หนังสือจะเป็นอุปกรณ์การเรียนที่ดีให้กับเด็กทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และทั้งเวลาเมื่อเด็กจบการศึกษาออกไป หนังสือนั้นนอกจากจะเพิ่มพูนประสิทธิภาพความรู้ ความสามารถทางสติปัญญาให้กับเด็กแล้ว ยังทำให้เด็กรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นเครื่องช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย ดังนั้นหนังสือจึงมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อเด็กมาก เพราะเป็นการให้อาหารทางสมองแก่เด็กที่กำลังมีความเจริญเติบโต

การอ่านหนังสือจึงเป็นแนวทางที่สร้างเสริมสติปัญญาให้กับเด็ก หากเด็กไม่ได้อ่านหนังสือหรือมีหนังสืออ่านไม่เพียงพอก็จะเป็นปัจจัยที่จะบั่นทอนความรู้ของเด็กหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้คาดหวังให้นักเรียนได้ใช้การอ่านในกลุ่มทักษะภาษาไทย เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันในการติดต่อสื่อสารและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองฉะนั้นการสร้างควมสนใจให้นักเรียนได้อ่านจึงมีความสำคัญดังที่ แม้นมาส ซวลิต (2528: 209) กล่าวว่า

การอ่านหนังสือมิใช่ทักษะที่จะเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ต้องเรียนต้องฝึกฝนจนอ่านได้คล่องแคล่ว ผู้ที่ต้องการอ่านให้แตกฉานต้องอ่านให้มาก และอ่านเรื่องราวต่างๆ หลากหลาก อ่านเท่านั้นที่จะทำให้มีความสามารถในการอ่าน เมื่อพบคำยากหรือเรื่องราวที่ไม่มีพื้นเพเดิมมาก่อนไม่ควรห่อถอดยลิกอ่าน ใช้หนังสือที่ช่วยการอ่าน เช่น พจนานุกรม ใช้คำแปลคำศัพท์ สารานุกรม หรือหนังสือรวมความรู้ที่จะช่วยให้เข้าใจ เรื่องราวที่ไม่มี พื้นเดิมมาก่อน บางเรื่องนอกจากเล่มที่เรากำลังอ่านและ รู้สึกว่ายากเกินไปแล้ว ก็ยังมีหนังสือเรื่องเดียวกัน ซึ่งเขียนสำหรับคนทั่วไปมิใช่ นักวิชาการหรือเขียนสำหรับเด็กซึ่งอ่านได้ง่ายกว่า หาหนังสือเหล่านั้นมาอ่านเสียก่อน เมื่อคุ้นเคยกับคำศัพท์ และแนวความคิดแล้วเราก็จะอ่านเรื่องที่ยากกว่าได้ง่ายขึ้น

การส่งเสริมการอ่านโดยใช้หนังสืออย่างเดียวย่อมไม่เพียงพอ เพราะหนังสือเรียนไม่ใช่มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการจะขยายประสบการณ์อันเป็นทักษะพื้น

ฐานให้กว้างขวางออกไปนั้นจำเป็นต้องแสวงหาหนังสืออื่นเข้ามาประกอบ ดังเช่น อาเธอร์ เอช คิงส์ (Arthur H. King อ้างถึงใน นภลัย สุวรรณธาดา 2524: 3) กล่าวไว้ว่า “การยืมหนังสือเรียนเป็นหลักช่วยให้นักเรียนมีความแม่นยำในการตีความดี แต่ถ้าต้องการให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วทางด้านการเขียน การพูด ก็จำเป็นจะต้องมีแบบฝึกหัดอื่นประกอบด้วย” ซึ่งในเรื่องนี้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ให้แนวทางไว้ว่า “ควรจัดทำหนังสือที่เหมาะสมให้นักเรียนอ่าน เพื่อส่งเสริมการอ่านและให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวางขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2534: 14) หนังสืออ่านประกอบหรือหนังสือส่งเสริมการอ่านจึงเหมาะที่จะสนองนโยบายของหลักสูตรในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี หทัย ต้นหยง (2529: 230) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหนังสืออ่านประกอบสำหรับเด็กไว้ว่า “หนังสืออ่านประกอบเป็นวัสดุการอ่านที่สำคัญสำหรับเด็กเพราะสามารถเสริมประสบการณ์ชีวิตให้กว้างไกลนอกเหนือจากหลักสูตรการศึกษาเล่าเรียน” หนังสือสำหรับเด็กที่คิดนอกจากจะทำให้เด็กได้รับการพัฒนาทางด้านสติปัญญาแล้ว ยังปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวเด็กด้วย ดังที่ ชุติมา สัจจามันท์ (2529: 11) ได้อ้างถึงพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้าซึ่งพระองค์ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กว่า

หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือหนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยที่เรียนรู้ เด็กๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้และความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ที่รอบรู้ธรรมชาติประจำใจ มีความรักชาติบ้านเมือง มีความปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร

หนังสืออ่านประกอบจึงมีความสำคัญต่อเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบัน ที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่เป็นไปอย่างรวดเร็วจนหลักสูตรไม่สามารถที่จะตามได้ทันหนังสืออ่านประกอบจะช่วยพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มพูนประสบการณ์แก่เด็ก สมควรที่จะมีการผลิตให้กว้างขวางขึ้น

หนังสือสำหรับเด็กนั้นมีหลายประเภทแต่ที่เป็นที่นิยมและสนใจของเด็กเป็นอย่างมากคือ หนังสือประเภทการ์ตูน เพราะการพัฒนาของการ์ตูนในยุคปัจจุบันได้ปรับปรุงรูปแบบให้ก้าวหน้าไปมาก มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่ายเล็งเห็นความสำคัญของการ์ตูน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนพระนอม แก้วกำเนิด (2533: 8) ให้เห็นความสำคัญกับสื่อการศึกษาประเภทหนังสือการ์ตูน โดยกล่าวเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการจัดทำหนังสือการ์ตูนว่า

หนังสือการ์ตูนนั้นมีเอกลักษณ์ที่เด่นอยู่แล้ว เรื่องการให้ความสนุกสนาน เข้าใจไม่ยาก เป็นสื่อที่ทุกชาติทุกภาษาเข้าใจได้ อย่างไรก็ตามเสนอแนะว่าควรจะมีบทบาทอื่นเพิ่มขึ้นอีกหลายด้าน อาทิเป็นสื่อการศึกษาความรู้ ความคิด คุณธรรม สร้าง

คำนิยม ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน

พระนอม บัณฑิตกำเนิด ยังได้คาดหวังถึงบทบาทของหนังสือการ์ตูนในยุคที่ประเทศกำลังจะพัฒนาไปสู่รูปแบบประเทศกึ่งอุตสาหกรรมว่า

ในประเทศที่กำลังพัฒนาไปสู่การเป็นนิคส์ การ์ตูนของไทยน่าจะมีบทบาทส่งเสริมเกี่ยวกับวิधिปฏิบัติ หรือวิธิการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น เพราะเด็กไทยได้รับการฝึกหัดเกี่ยวกับวิธิการใช้เทคโนโลยีน้อย ไม่คุ้นเคย การ์ตูนจึงเป็นสื่อสำคัญชนิดหนึ่ง ตัวอย่างเช่น วิธิการใช้นาฬิกาปลุกถึงแม้จะอ่านภาษาต่างประเทศไม่ได้ แต่ดูรูปการ์ตูนก็สามารถเข้าใจได้ อยากรู้ว่านักเขียนการ์ตูนให้แพรวกวัฒนธรรมไทยที่ถูกต้องลงในการ์ตูนด้วย

เช่นเดียวกับ ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2537: 49) ได้ชี้ให้เห็นคุณค่าของการ์ตูนต่อการเรียนการสอนในปัจจุบันว่า

การ์ตูนจัดเป็นสื่อการเรียนการสอนประเภทหนึ่ง ซึ่งจัดหาและจัดทำได้ง่ายสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับประถมศึกษา แต่การ์ตูนจะมีคุณค่าต่อการศึกษามากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของการ์ตูนด้วย การ์ตูนที่มีคุณภาพจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ และช่วยเร้าความสนใจการอ่านได้เป็นอย่างดี แม้ว่าเรื่องต่าง ๆ จะเป็นนามธรรมก็ตาม การ์ตูนก็สามารถถ่ายทอดสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ จะเห็นได้ว่าการ์ตูนเป็นภาพที่เด็กให้ความสนใจมากประเภทหนึ่ง เพราะนอกจากการ์ตูนจะช่วยให้เด็กชอบอ่านหนังสือแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีความคิดที่จะเรียบเรียงเรื่องราวที่เขเห็นออกมาได้ดีขึ้น การ์ตูนจึงมีบทบาทและคุณค่าต่อการเรียนการสอนอย่างมาก

การจัดทำสื่อการเรียนประเภทการ์ตูนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการเรียนการสอนดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงควรที่จะช่วยกันส่งเสริมการผลิตหนังสือประเภทนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนให้เพียงพอกับความต้องการของเด็ก ในเรื่องนี้ นิศา ชูโต (2524: 70) ได้กล่าวสรุปให้ผู้เกี่ยวข้องช่วยกันสนับสนุนและรณรงค์ให้สร้างหนังสือสำหรับเด็กว่า

หนังสือสำหรับเด็กปัจจุบันมีแนวโน้มทั้งปริมาณและคุณภาพในการผลิตดีขึ้น ตลอดจนประเภทต่าง ๆ ของหนังสือก็เพิ่มมากขึ้น แม้ว่าจะสู้กับบางประเทศที่เจริญแล้วยังไม่ได้ก็ตาม ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องช่วยกันสนับสนุนให้มีเพิ่มมากขึ้น หมวดหนังสือที่มีน้อย ก็ต้องช่วยกันรณรงค์ให้มีเพิ่มมากขึ้นเป็นพิเศษ หนังสือบางชนิดที่เราไม่มีเลยได้แก่ หนังสือภาพสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ก็ควรจะต้องรีบจัดทำขึ้นมาโดยเร็ว

ปัญหาความไม่เพียงพอของสื่อประเภทนี้ทำให้ครูผู้สอนจำเป็นต้องเลือกสรรหนังสือสำหรับเด็กอย่างพิถีพิถัน เพราะทั้งนี้เนื่องจาก การ์ตูนสำหรับเด็กเชื่อว่ามีความเหมาะสมทุกเรื่องไป ครูจะต้องเป็นผู้ตัดสินใจว่าการ์ตูนเรื่องใดที่มีประโยชน์ต่อเด็กมากที่สุด ดังที่ประยูร จรรย์วรรณ (อ้างถึงใน สุจิตรา จรจิต 2524: 4) ให้ความเห็นว่า “หนังสือการ์ตูนสำหรับเด็กที่วางขายกันมากมายในแผงปัจจุบัน โดยเฉพาะการ์ตูนเล่มละบาทเป็นหนังสือที่หายากเกินกว่าที่จะให้เด็กอ่าน” บางครั้งจึงทำให้ครูและผู้ปกครองบางส่วนอาจมองภาพลักษณะของหนังสือการ์ตูนไม่เหมาะที่นำมาให้เด็กอ่าน ดังที่ชุติมา สัจจานันท์ (2529: 49) กล่าวไว้ว่า “ผู้ปกครองหรือครูบางคนไม่พอใจที่จะให้เด็กอ่านหนังสือการ์ตูน อาจจะเป็นเพราะมีประสบการณ์จากการอ่านหนังสือการ์ตูนเล่มละบาทที่เป็นพิษวางขายกันอย่างกว้างขวาง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันนี้ การ์ตูนญี่ปุ่นที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง ทั้งการสื่อสารทางวิทยุ โทรทัศน์และหนังสือการ์ตูนที่แพร่หลาย จุฑาทิพย์-พยอม (2531: 73) ได้กล่าวถึงความน่ากลัวของการ์ตูนญี่ปุ่นว่า “ปัจจุบันการ์ตูนญี่ปุ่นครองตลาดเมืองไทยทำให้การ์ตูนไทยลดความนิยมอย่างเห็นได้ชัด และเคยมีการต่อต้านการ์ตูนญี่ปุ่น แต่ก็มองข้ามความสำคัญของเรื่องนี้ไป ซึ่งเป็นการรุกรานทางวัฒนธรรมที่น่ากลัวมาก” เช่นเดียวกับที่ สำแฆ (นามแฝง 2537: 29) ให้ความเห็นของการ์ตูนญี่ปุ่นที่เข้ามาว่า “การเข้ามาอย่างทะลักทะลายนับจะเป็นการย้ายความคิดแบบญี่ปุ่น เข้าสู่สมองเด็กไทยชนิดเต็มกะโหลกทีเดียว” ทั้งนี้อาจจะเป็นจุดค้อยของการพัฒนาหนังสืออ่านการ์ตูนของไทยดังที่ พิภพ ธงไชย (2537: 97) กล่าวถึงการ์ตูนไทยและญี่ปุ่นในแง่การตลาดว่า

งานที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมไทยทั้งเก่าและใหม่ มีความหลากหลายทั้งรูปแบบและรสชาติน้อยมากเมื่อเทียบกับงานจากชาติอื่น เด็กไทยจึงตกเป็นลูกค้ำของสื่อต่างชาติ ไปอย่างช่วยไม่ได้ ขณะที่นิทานไทยวรรณคดีไทยมีการปรับปรุงเผยแพร่ในลักษณะสื่อสำหรับเด็กน้อยมาก อีกทั้งมีเล่มใหญ่โคชนวนให้หือใจ พลิกไปหน้าไหนก็มีแต่ตัวหนังสือลานตา แต่การ์ตูนญี่ปุ่นหรือฝรั่งกลับมีทั้งเรื่องและภาพที่อ่านง่าย สีสันสดสวย เรื่องราวตื่นเต้น กระชับเร้าใจทุกนาทีถ้าเปรียบเทียบกับอาหารเด็ก ๆ ก็ย่อมเลือกงานที่รสชาติต้องปากตนเองที่สุดไว้ก่อน

นอกจากนี้ พิภพ ธงชัย ยังท้วงติงถึงความรุนแรงของการ์ตูนญี่ปุ่นอีกว่า

หากเป็นเรื่องที่เน้นการต่อสู้อย่างไม่มีทางเลือกอื่นมาอ่อนปรน การ์ตูนความบันเทิงก็จะกลายเป็นพิษภัยได้ เพราะความรุนแรงมีอยู่ในตัวคนเราอยู่แล้ว แต่การสร้างสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นความรุนแรงขึ้น จะทำให้มันเฟื่องฟูขึ้นมาแทนที่จะควบคุมให้อยู่ในระดับปกติ อีกนัยหนึ่งปรกตินเราจะมีการยับยั้ง ตัดสินใจด้วยสามัญสำนึกว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควร แต่การรับรู้ความรุนแรงอยู่ตลอดเวลาอาจทำให้ตราั้งใจของคนเราเสียหายได้

จะเห็นได้ว่าผลเสียของการ์ตูนญี่ปุ่น ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กไทยนั้นมีมากมาย ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตสื่อและควบคุมมาตรฐานของสื่อเหล่านี้เป็นเรื่องที่ยากอีกประการหนึ่งคือการสร้างสื่อเหล่านี้ที่เป็นของคนไทย และไม่มีความเหมาะสมกับเด็กไทย เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สร้างจินตนาการ และปลูกฝัง แนวคิด ค่านิยมที่ดีงามแก่เด็ก

ในด้านการจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยตามแนวทางของหลักสูตร จากการประเมินผลระดับประเทศ โดยภาพรวมในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทยพบว่า นักเรียนมีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจนัก ดังที่สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2536: 59) รายงานผลประเมินการใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2533 ระดับประถมศึกษา ในสมรรถภาพการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีคะแนนเฉลี่ยเพียงร้อยละ 58:99 สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยไม่บรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรวางไว้คือ การจัดการเรียนการสอนของครูไม่พัฒนาไปตามแนวทางของหลักสูตร จึงทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายไม่ชอบวิชาภาษาไทย ดังที่ จันโททัย กลีบเมฆ (2530: 19) ได้กล่าวว่า “วิชาภาษาไทยนับว่าเป็นวิชาที่ผู้เรียนมีความรู้สึกเบื่อหน่ายค่อนข้างมาก หากครูผู้สอนไม่มีเทคนิควิธีการสอนที่ดีแล้ว จะพาลให้ผู้เรียนเกลียดวิชาภาษาไทย ไปเปล่า ๆ” เพราะการเรียนรู้ในกลุ่มทักษะภาษาไทยไม่เพียงแต่ฝึกทักษะทางภาษาเท่านั้น การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังคุณธรรมยังได้บูรณาการเอาไว้ในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทยทุกชั้น แต่เนื่องจาก “พฤติกรรมที่ครูใช้มากที่สุดคือ การบรรยายและสอนเนื้อหาเฉพาะในหลักสูตรเท่านั้น มีการนำประสบการณ์รอบ ๆ ตัวมาสอนนักเรียนค่อนข้างน้อย เป็นเพราะครูขาดทักษะการสอน” (ศูนย์พัฒนาหลักสูตร 2538: 27) เช่นเดียวกับอุทัย เพชรช่วย (2531: 13) ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ว่า “คุณภาพของการศึกษาจะมีมากน้อยเพียงใดหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้เทคนิควิธีการของครูที่มีความเหมาะสมกับธรรมชาติของเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ” สิ่งที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังที่ ประคินันท์ อุปรมัย (2529: 135) กล่าวว่า “สิ่งกระตุ้นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจใคร่เรียนหรือมีสมาธิต่อการเรียนจนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการคืออุปกรณ์ที่เหมาะสมกับวัย” สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเด็กมีหลายประเภทที่จะเลือกสรรและพัฒนาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดเช่น หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการสอน ซึ่ง ชาวลิต ชำนาญ (2521: 217) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสื่อการสอนประเภทนี้ว่า “การเรียนการสอนที่ใช้สื่อการเรียนแบบหนังสือการ์ตูนสามารถลดเวลาที่ครูจะต้องยืนสอนหน้าชั้นลงได้มาก เพราะเด็กสามารถเรียนรู้

และฝึกตนเองได้อย่างสนุกสนาน”และนิพนธ์ สุขปริศิ (อ้างถึงใน จงกต แก่นเพิ่ม 2529: 2) ได้กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ในการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนการสอนว่า “ในการค้นคว้าเกี่ยวกับการ์ตูนประกอบการสอนพบว่า หนังสือการ์ตูนให้ผลการเรียนรู้ดีกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติ” นอกจากนี้ ประชุมพร ธนทอง (2527: 20) กล่าวถึงคุณค่าของการ์ตูนต่อการเรียนการสอนว่า “การ์ตูนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอน นักเรียนในชั้นต้น ๆ หรือแม้แต่ในชั้นใด ๆ ก็ชอบอ่านการ์ตูน การสอนโดยใช้การ์ตูนเป็นสิ่งเร้า ยังสร้างความสนุกสนานในการเรียนการสอน”

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย ประสบความสำเร็จ คือ การสร้างคุณลักษณะของเด็กให้เป็นไปตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด การสร้างนิสัยรักการอ่านเป็นคุณลักษณะประการสำคัญที่พึงประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยได้กำหนดแนวทางไว้ว่า “ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านคล่องเขียนคล่อง มีนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือได้หลายประเภท และอ่านได้เป็นจำนวนมาก” ดังเช่น การคัมฉิ ศักดิ์เจริญ (2525: 241) กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างนิสัยรักการอ่านไว้ว่า “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความจำเป็นมาก เพราะการอ่านมิใช่ทักษะที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ต้องมีการสั่งสอน ฝึกฝน ให้โอกาสในระยะแรกต้องทำให้สนใจและรู้สึกว่ามันสนุก” นอกจากนี้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังมีความจำเป็น ต่อการพัฒนาการอ่านให้ถึงระดับความสามารถ ใช้ประโยชน์จากสิ่งที่อ่านได้อย่างเต็มที่ ดังที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2535: 35) กล่าวถึงประโยชน์ของการส่งเสริมการอ่านไว้ว่า “การส่งเสริมการอ่านเพื่อสนองความต้องการ (ความสามารถในการอ่าน) ความสนใจที่จะได้อ่านสิ่งที่ต้องการส่งเสริมการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (ขยายประสบการณ์) เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของเด็กให้มีพื้นฐานประสบการณ์ได้กว้างขวาง” จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง และทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดี ต่อการอ่าน สามารถใช้ทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ตลอดไป

เด็กวัย 8 ขวบขึ้นไป หรือประมาณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชอบอ่านเรื่องราวที่เป็นอย่างไร ลาวรรณ โฉมเฉลา (อ้างถึงใน สุจิตรา จรจิต 2524: 59) ได้วิจัยความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กวัยนี้ สรุปได้ว่า “เด็กชายชอบอ่านการ์ตูนมากกว่าเด็กหญิง เด็กชายชอบเรื่องโลดโผนมากกว่าเด็กหญิง ส่วนเด็กหญิงชอบเทพนิยายมากกว่า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงชอบเรื่องที่จบในฉบับเดียว” เช่นเดียวกับ จินตนา ไบกาซูอิ (2524: 10) กล่าวถึงความสนใจของเด็กวัยนี้ว่า “อ่านหนังสือได้มากขึ้น ชอบอ่านนิทาน นิยาย เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนานหรือนิทานแต่งใหม่” ส่วนบันลือ พฤกษ์วัน (2535: 38) ได้วิเคราะห์ถึงความสนใจของการอ่านของเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ว่า “สนใจอ่านนิทานผจญภัย นิทานประจำเผ่า นิทานอิงเกร็ดประวัติศาสตร์

ตำนานเกี่ยวกับสถานที่ปูชนียวัตถุ” เช่นเดียวกับ ลาร์ริค (Larrick 1964: 137) ได้ศึกษาความสนใจ การอ่านของเด็กอายุระหว่าง 8-10 ปี มีข้อค้นพบว่า “เด็กวัยนี้สนใจการอ่านหนังสือการ์ตูนมาก ถึงร้อยละ 90 ของเด็กทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง” และประเสริฐ มาสุปรีดี (อ้างถึงใน จันจิรา อินทรนุตปิ่นบุญ 2528: 13) ได้กล่าวถึงความสนใจของเด็กในการอ่านหนังสือการ์ตูนอีกว่า “เด็ก สนใจชอบอ่านหนังสือการ์ตูนมากกว่าหนังสือทั่วไป เพราะเด็กมีความรู้สึกว่าตัวเองเป็นตัวเอก ของเรื่อง และหนังสือการ์ตูนสามารถทำให้เด็กที่อ่อนแอจึงกลายเป็นผู้เก่งกล้าได้”

จากผลการวิเคราะห์ความสนใจการอ่านของเด็กวัย 8-9 ปี พบว่าเด็กในวัยนี้ ยังมีความ สนใจการอ่านหนังสือการ์ตูนอยู่ โดยชอบอ่านนิทานพื้นบ้าน นิทานผจญภัยและสามารถอ่านเรื่อง ตามคำฟังได้อย่างมีความสนใจ ฉะนั้นการพัฒนาหนังสืออ่านสำหรับเด็กวัยนี้เกี่ยวกับหนังสือ การ์ตูน โดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นเนื้อหาของการนำเสนอเรื่อง นับว่าเป็นการส่งเสริมและ กระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสนใจการเรียนของวิชาภาษาไทยยังผลให้การเรียนในวิชานี้ มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น รวมทั้งการนำความคิดเห็นที่ปรากฏในนิทานพื้นบ้านมาปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยของเด็กอีกทางหนึ่งด้วย ประกอบกับปัจจุบันนี้ภาวะ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การแข่งขันเพื่อเอาชนะกันในทุกๆอย่าง ติครอนความ มีน้ำใจและคุณธรรมต่างๆ ให้ถดถอยลงเป็นอย่างมาก และนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ด้วย เหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่านอกจากหนังสือการ์ตูน จะส่งเสริมการอ่านได้เป็นอย่างดีแล้วการ นำความคิดเห็นในนิทานพื้นบ้านมานำเสนอในรูปแบบของหนังสือการ์ตูนจะสามารถส่งผลการ เรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็กตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสือการ์ตูน “นิทานพื้นบ้านภาคใต้” และใช้ประกอบการเรียนกลุ่ม ทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้ หนังสือการ์ตูนชุด “นิทานพื้นบ้านภาคใต้” เป็นสื่อ และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทาน ความเรียงเป็นสื่อ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 กลุ่มโรงเรียนชะมาย-หนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัด

นครศรีธรรมราช กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองซุง จำนวน 30 คนและกลุ่มควบคุม เป็นนักเรียนโรงเรียนโคกกระทิง จำนวน 30 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้ 85/85
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้าน ได้เป็นสื่อและกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือนิทานความเรียงชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้แตกต่างกัน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ไม่ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากเพศ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม อาชีพ ของบิดามารดา และสถานภาพทางครอบครัว

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ไม่เคยอ่านและศึกษาหนังสือประกอบการเรียนชุด “นิทานพื้นบ้านภาคใต้” มาก่อน
3. การดำเนินการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองสอนเอง ตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นโดยใช้หนังสืออ่านการ์ตูน ชุดนิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

นิยามศัพท์

หนังสือการ์ตูนหมายถึง หนังสือชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ 5 เรื่อง ประกอบด้วย เรื่องดา แชนปม เรื่องน้ำตาสิบไห เรื่องพรกปากทอง เรื่องนกกาเหว่า และเรื่องไขชยชุกไก่ มีภาพการ์ตูนประกอบเรื่อง คำศัพท์ที่น่าสนใจ แบบฝึกหัดและกิจกรรมเสนอแนะ ซึ่งได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้ 85/85

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียน ในเรื่อง การอ่านจับใจความ และการอ่านวิเคราะห์เรื่อง ซึ่งวัดจากการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเรื่อง นิทานพื้นบ้านภาคใต้หลังจากสิ้นสุดการเรียนแล้ว

กลุ่มทดลองหมายถึงกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออ่านประกอบการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

กลุ่มควบคุมหมายถึง กลุ่มตัวอย่างของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือก่านประกอบความ
เรื่องชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ได้หนังสือการ์ตูนที่สร้างจากนิทานพื้นบ้านภาคใต้สำหรับเด็กประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 เรื่อง
2. ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการอ่านของนักเรียนเพื่อให้รู้จักคิดวิเคราะห์และประเมินค่าในเรื่องที่อ่านซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในการเรียนอีกด้วย
3. ช่วยพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน จากการเรียนนิทานพื้นบ้าน อันเป็นการนำคติชนมาเป็นสื่อประกอบการสอน
4. ช่วยให้ครูผู้สอนกลุ่มทักษะภาษาไทยได้แนวทางในการจัดทำสื่อการสอน คือ หนังสือการ์ตูนที่สามารถนำไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน
5. ช่วยเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจทั่วไปในการสร้างหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็กให้กว้างขวางขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุด “นิทานพื้นบ้านภาคใต้” เพื่อใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเรียบเรียงและเสนอรายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือสำหรับเด็ก
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทานพื้นบ้าน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูน
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หนังสือสำหรับเด็ก

1. ความหมายของหนังสือสำหรับเด็ก

หนังสือสำหรับเด็กเป็นวัสดุการอ่านที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กอ่าน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อเด็ก เพราะจะช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้ประสบการณ์และความคิดสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับวัยเห็นคุณค่าของหนังสือและมีนิสัยรักการอ่าน มีผู้ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527 ก: 13) ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า “หนังสือสำหรับเด็กหมายถึง หนังสือที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดทำขึ้นสำหรับเด็กโดยเฉพาะ อาจเป็นหนังสือภาพล้วน ๆ หรือการ์ตูนมีเนื้อหาละเอียด และรูปเล่มตัวอักษรที่เหมาะสมกับวัย ความรู้ความสามารถของเด็ก”

รัชนี ศรีไพรวรรณ (อ้างถึงใน ฌรงค์ ทองปาน 2526: 34) ให้ความหมายไว้ว่า “หนังสือสำหรับเด็กหมายถึงหนังสือสำหรับเด็กประเภทให้ความบันเทิง อาจเป็นนิทาน นิยาย

วรรณคดี ประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก” รัตพร ชังธาดา (2531 : 1) ให้ความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า “คือหนังสือทุกชนิดที่เขียนขึ้นสำหรับเด็กโดยเฉพาะและรวมทั้งหนังสือผู้ใหญ่หลาย ๆ เล่มที่นิยมอ่านกันกว้างขวางในหมู่เด็ก”

หนังสือสำหรับเด็กจึงมีความหมายโดยสรุปได้ว่า เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นสำหรับเด็กโดยเฉพาะ รวมทั้งหนังสือทั่ว ๆ ไปซึ่งอาจจะเป็นนิทาน นิยาย หรือการ์ตูนที่ให้ความสนุกสนานแก่เด็กและมีสาระประโยชน์ร่วมอยู่ด้วย

2. จุดประสงค์ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก

ณรงค์ ทองปาน (2524: 118) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กสรุปได้ว่า “เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินได้รับความจริงใจให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ใคร่เรียนใคร่รู้และเสริมสร้างจินตนาการ พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมอันดีของสังคม” ส่วน รัญจวน อินทรกำแหง (อ้างถึงใน สุจิตรา จรจิต 2524: 1) กล่าวถึงจุดประสงค์ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กสรุปได้ว่า “เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กก้าวไปสู่โลกแห่งความจริงองกงามทางสมอง สติปัญญา ตลอดจนทั้งพัฒนาทางจิตใจและอารมณ์” เช่นเดียวกับ ฉัตรชัย สุกระภาณูจน์ (2523: 1) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า “การเขียนหนังสือสำหรับเด็กมีจุดประสงค์ของการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า “การเขียนหนังสือสำหรับเด็กมีจุดประสงค์เพื่อช่วยให้เด็กได้รับความรู้ ความบันเทิง ช่วยให้เกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์และให้เกิดนิสัยรักการอ่าน”

จุดมุ่งหมายของการเขียนหนังสือสำหรับเด็กโดยสรุปคือ มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินรักการอ่านหนังสือ เสริมสร้างจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมอันดีงามแนะนำสิ่งที่ป็นความรู้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. ลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็ก

หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเด็กจะต้องเป็นหนังสือที่ดีมีความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก มีผู้ให้ลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็กไว้หลายลักษณะดังต่อไปนี้

บันลือ พฤษะวัน (2533: 59) สรุปลักษณะหนังสือที่ดีสำหรับเด็กว่าต้องมีลักษณะเสริมสร้างความสนใจในการอ่าน อ่านแล้วสนุกประทับใจ เสริมสร้างประสบการณ์ ขยายประสบการณ์เฉพาะเรื่องได้กว้างขวางลึกซึ้ง

รัตพร ชังธาดา (2531: 7) ได้สรุปลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กที่ดีดังนี้

- 1) ช่วยให้เกิดความพร้อมในการอ่าน

- 2) ช่วย让孩子อ่านหนังสือได้คล่องแคล่วแตกฉาน
- 3) ช่วยเสริมทักษะในการอ่านซึ่งเป็นสื่อ นำไปสู่การแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ
- 4) ช่วย让孩子ได้รับความบันเทิงเพลิดเพลินใจด้วยการอ่าน
- 5) ช่วยเสริมสร้างบุคลิกขณะ นิสัย กำนิยม ทักษะคิด คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามให้กับเด็ก
- 6) ช่วยให้ข่าวสารความรู้ความคิด และท่าอธิบายเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่ถูกตั้งให้กับเด็ก
- 7) ช่วยกลับสมองและส่งเสริมเชาว์ปัญญาให้กับเด็ก
- 8) ช่วยให้เด็กเข้าใจตัวเองเข้าใจผู้อื่นเข้าใจสิ่งแวดล้อม และสิ่งที่ผ่านมาในอดีต
- 9) ช่วยให้เด็กเกิดโลกทัศน์กว้างไกล มีความรอบรู้ ทนโลกทันเหตุการณ์
- 10) ช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน อ่านหนังสือเป็นและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่าน
- 11) ช่วยเสริมสร้างให้เด็กมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต มีความหวังในชีวิต มองเห็นทางออกของปัญหา
- 12) ช่วยสนองความต้องการและความสนใจของเด็ก
- 13) ช่วยถ่ายทอดคตินิยมทางวัฒนธรรมและสร้างศรัทธาในเอกลักษณ์ของชาติให้แก่อีก
- 14) ช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าของความเป็นชาติ และสถาบันที่สำคัญของชาติ
- 15) ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้กับเด็ก
- 16) ช่วยเป็นแหล่งบันเทิงใจให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

หนังสือสำหรับเด็กที่ดีจึงต้องมีคุณลักษณะช่วยเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก ทำให้เกิดความพึงพอใจในการอ่าน มีความเพลิดเพลินใจให้ความรู้และสาระที่เป็นประโยชน์ในการที่จะให้เด็กได้พัฒนาการทางด้านสติปัญญา ขยายประสบการณ์ของเด็กจากการอ่านให้กว้างไกล ปลูกฝังคุณค่าและความดีงามต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก

4. ประเภทของหนังสือสำหรับเด็ก

หนังสือสำหรับเด็กมีหลายประเภทซึ่งอาจจำแนกออกตามลักษณะของหนังสือ และตามวัตถุประสงค์ในการเขียนซึ่งมีผู้แบ่งประเภทของหนังสือสำหรับเด็กไว้ดังนี้

สุจิตรา จรจิต (2524: 35) แบ่งหนังสือสำหรับเด็กตามลักษณะของหนังสือได้

9 ประเภทดังนี้

1. หนังสือภาพ
2. หนังสือนิทาน
3. หนังสือประเภทบทกลอนของเด็ก
4. สารานุกรม
5. หนังสือที่ใช้ในโรงเรียน
6. นวนิยายสำหรับเด็ก
7. สารคดีสำหรับเด็ก
8. นิตยสารสำหรับเด็ก
9. หนังสือการ์ตูน

ณรงค์ ทองปาน (2526: 34) ได้จำแนกหนังสือสำหรับเด็กตามลักษณะของงานเขียนเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. บันเทิงคดี หมายถึง เรื่องราวที่ประติมาหรือแต่งขึ้นเพื่อให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน บันเทิงคดีสำหรับเด็กนั้นจัดประเภทได้ดังนี้ คือ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย เรื่องแปล และการ์ตูน

2. สารคดี หมายถึง หนังสือที่แต่งขึ้นเพื่อให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน ซึ่งแบ่งตามลักษณะของเนื้อหาได้ 3 ประเภท คือ สารคดีบทความ สารคดีเชิงสาระความรู้ และสารคดีท่องเที่ยว

3. ร้อยกรอง หมายถึง ร้อยกรองมุขปาฐะและร้อยกรองพื้นบ้าน

ฉวีวรรณ อุหาภินันท์ (2527 ก: 76) ได้แบ่งหนังสือสำหรับเด็กตามวัตถุประสงค์ออกเป็น 9 ประเภท คือ

1. หนังสือสารคดีหรือหนังสือความรู้ทั่วไป
2. หนังสือที่ให้ความเพลิดเพลินทั้งหลาย ได้แก่ หนังสือนิทาน หนังสือภาพ หนังสือโคลงกลอนต่าง ๆ และหนังสือนวนิยาย
3. หนังสือเรียน
4. หนังสืออ่านเพิ่มเติมประสบการณ์
5. หนังสืออ้างอิง
6. หนังสือแปล
7. หนังสือการ์ตูน
8. หนังสือวารสาร
9. หนังสือพิมพ์

จากลักษณะการแบ่งหนังสือสำหรับเด็กที่กล่าวข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าหนังสือสำหรับ

เด็กแบ่งออกได้สองประเภทกล่าวคือ หนังสือที่ให้ความบันเทิงเพลิดเพลินใจได้แก่ หนังสือการ์ตูน หนังสือวารสาร นิทาน นิยาย และหนังสือที่ให้สาระความรู้ เช่น สารคดี ตาราอนุกรม หนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ แต่ไม่จำกัดเฉพาะหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งจะให้ความบันเทิงหรือสาระความรู้เพียงด้านเดียว อาจจะเป็นการให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินที่แทรกเอาความรู้ไว้ด้วย

5. ขั้นตอนในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

ในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กนั้นจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถในการจัดทำเพื่อให้หนังสือมีคุณค่า เหมาะกับความสนใจความต้องการของเด็ก ซึ่งบັນลือ พุกกะวัน (2521: 13) ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527: ข) และรัตพร ชังชาติ (2531: 19) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดทำโดยสรุปได้ดังนี้

- 1) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการสร้างหนังสือเด็ก
- 2) จัดวางโครงเรื่อง
- 3) เขียนบทตามโครงเรื่องที่วางเอาไว้
- 4) สร้างภาพประกอบและคำบรรยาย
- 5) จัดทำต้นฉบับ
- 6) จัดทำรูปเล่มให้สวยงาม

การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กเป็นงานที่มีความซับซ้อนต้องอาศัยความละเอียดรอบคอบของผู้จัดทำในขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการจัดทำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้จัดทำจึงควรให้ความสนใจในการวางแผนและดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

นิทานพื้นบ้าน

1. ความหมายของนิทาน

นิทานเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะชนิดหนึ่งที่มนุษยทั่วโลกรู้จักกันมาเป็นเวลานานมาก เป็นบันทึกทางสังคมที่สืบทอดมาเป็นมรดกของมนุษยชาติ มีผู้ให้ความหมายของนิทานไว้ดังนี้ พงนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 447) “คำว่านิทาน เป็นภาษาบาลี มีความหมายว่า เรื่องที่เล่ากันมาแต่เดิม”

กุสุมา รักรัณณี (อ้างถึงใน วิเชียร ณ นคร 2531: 8) ให้ความหมายของนิทาน ไว้ว่า “นิทานคือเรื่องที่เล่ากันมามีจุดมุ่งหมายเบื้องต้นอยู่ที่ยกมาเล่าเพื่อเป็นการเปรียบเทียบ” และ

กึ่งแก้ว อัศตากร (2520: 8) กล่าวถึงความหมายของนิทานไว้ว่า “นิทาน หมายถึง เรื่องเล่าทั่วไป มิได้ตั้งใจประวัตความเป็นมา เล่าเพื่อความสนุกสนานหรือเพื่อเป็นคติสอนใจไปด้วย”

ความหมายของนิทานจึงพอจะสรุปได้ว่าเป็นเรื่องเล่าที่สืบต่อกันมา โดยใช้วาจาเป็นสื่อถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ หรือบางส่วนอาจได้รับการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอาจจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานหรือเพื่อเป็นคติสอนใจก็ได้

2. ความเป็นมาของนิทาน

การศึกษาความเป็นมาของนิทานเป็นเรื่องค่อนข้างลำบากที่จะกระทำได้บ้างก็คือการสันนิษฐานหรือประมาณการเอาจากหลักฐานคำภีร์ทางศาสนาที่มีเหลืออยู่ในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ

ศิวาพร จูฑะฐาน (2519: 8) ให้ความเห็นเรื่องกำเนิดของนิทานไว้ว่า “นิทานเป็นผลผลิตของสังคมมนุษย์ในสังคมบูรพการหรือสังคมบรรพชน เพราะมนุษย์ในทุกสังคมของโลกต่างผ่านขั้นตอนทางวัฒนธรรมมาเหมือนๆ กัน จึงน่าจะเชื่อว่านิทานเป็นผลผลิตที่เกิดจากทุกแหล่งในโลก”

ความเห็นเช่นนี้เป็นไปตามทฤษฎี “พหุกำเนิด” ซึ่ง แอนดรู แลงค์ (Andru Lank) อ้างถึงในศิวาพร จูฑะฐาน 2519: 9) นักคติชนวิทยาชาวสก็อตแลนด์ได้แสดงความเห็นไว้ว่า “นิทานมีกำเนิดจากสังคมบรรพชน และเป็นผลงานสร้างสรรค์ของกลุ่มชนสังคมนั้นโดยอิสระ”

แหล่งกำเนิดนิทานของโลกส่วนใหญ่ก็คืออินเดีย ซึ่งศิวาพร จูฑะฐาน (2519: 3) สรุปความเป็นมาเพื่อยืนยันแหล่งกำเนิดของนิทานไว้ว่า “จากหลักฐานที่นักรวบรวมนิทานคนสำคัญ เช่น เจคอบ กริม(Jacob Grimm) วิลเฮล์ม กริม (Wilhelm Grimm) และ ทีโอดอร์ เบนฟี (Theodor Benfey) ได้เสนอไว้ในทฤษฎีเอกกำเนิด(Monogenesis)ต่างก็เห็นว่านิทานของโลกมีแหล่งกำเนิดที่อินเดีย”

การแพร่กระจายของนิทานอินเดียไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก สิทธา พินิจภูวดล และ นิตยา กาญจนวรรณ (2520: 17) ได้เสนอความเห็นไว้ว่า “ความรุ่งเรืองและการขยายตัวของนิทานในอินเดียนั้นเกิดจากพราหมณ์ ใช้นิทานเผยแพร่หลักธรรมในศาสนาของตนไปสู่ประชาชนเป็นสิ่งสำคัญ มีหลักฐานหลายอย่างที่แสดงให้เห็นว่าพราหมณ์ใช้นิทานเป็นเครื่องมือในการสอนธรรมะ พราหมณ์ได้สร้างเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเทพเจ้าไว้มากมาย แล้วนำไปเล่าให้ประชาชนฟัง นิทานที่พราหมณ์เล่าจึงสนุกสนานประทับใจ”

สำหรับสาเหตุที่ว่า ทำไมมนุษย์ทุกชาติทุกศาสนาจึงชอบฟังนิทานนั้น ศิวาพร จูฑะฐาน ได้สรุปว่า “เพราะนิทานเป็นอาหารทางใจอย่างหนึ่งของมนุษย์นิทานเป็นแหล่งรวบรวมจินตนาการและความฝัน นิทานเป็นทางออกทางใจของมนุษย์ ทำให้มีความสุขและช่วยผ่อนคลายความทุกข์ในใจได้”

8. ประเภทของนิทาน

นิทานแบ่งออกเป็นหลายประเภทโดยแบ่งจากเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น อาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ หรืออาศัยแบบเรื่อง และแบ่งตามเกณฑ์พื้นฐานของสังคมไทย กิ่งแก้ว อัครฉัตร (2520: 12-14) ได้เสนอทฤษฎีการแบ่งนิทานโดยอาศัยรูปแบบเป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งนิทานได้เป็น 8 ประเภท คือ

- 1) เทพนิยาย
- 2) นิทานชีวิต
- 3) นิทานวีระบุรุษ
- 4) นิทานประจำถิ่น
- 5) นิทานอธิบายสาเหตุ
- 6) ตำนานและเทพปกรณัม
- 7) เรื่องสัตว์
- 8) มุขตลก

นอกจากนี้ กิ่งแก้ว อัครฉัตร ยังได้เสนอทฤษฎีการแบ่งนิทานโดยอาศัยแบบเรื่องเป็นเกณฑ์ สามารถแบ่งนิทานออกเป็น 6 ประเภทดังนี้

- 1) นิทานไม่รู้จบ เป็นนิทานที่มีลักษณะพิเศษอยู่ในโครงสร้าง คือมีการเล่าซ้ำ รอยเค็มเป็นช่วง ๆ เปลี่ยนเฉพาะบางคำเท่านั้น
- 2) นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องสัตว์ที่เป็นตัวละครขิ้นโรง บางเรื่องมีปรัชญานำคิด
- 3) นิทานคติ เป็นเรื่องที่มีเนื้อหาไปในเชิงสอนใจ โครงสร้างของเรื่องแสดงค่าของกฎแห่งกรรม ผลดีย่อมเกิดจากการกระทำที่ดี ส่วนผลร้ายย่อมเกิดจากการกระทำชั่ว
- 4) มุขตลก เป็นเรื่องสั้นที่ตลกขบขัน แสดงถึงความโง่ หรือไหวพริบปฏิภาณของบุคคล
- 5) เรื่องไม้ เป็นเรื่องที่เหลือเชื่อเป็นไปได้
- 6) นิทานทรงเครื่อง เป็นเรื่องที่มีกลิ่นงานรื่นเริง เนื้อเรื่องเกี่ยวกับบุคคล เหตุการณ์และบรรยากาศที่วิจิตรพิสดาร

ไพโรธ เลิศพิริยภมล (อ้างถึงใน หทัย ดันหยง 2525: 111) ได้แบ่งนิทานตามพื้นฐานของสังคมไทยออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) นิทานชาวบ้านหรือนิทานพื้นบ้าน เป็นนิทานที่เล่าเรื่องเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับชีวิตของชาวบ้าน และสามัญชนทั่วไป เช่น เรื่องดาغبายาย ตาเถรกับยายชี นางนาคพระโขนง ปู่โสมเฝ้าทรัพย์ เป็นต้น

2) นิทานพื้นเมือง บางครั้งเรียก่านิทานประจำถิ่น เป็นเรื่องราวที่ครอบคลุมชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนใหญ่ กว้างขวางกว่านิทานชาวบ้าน เช่น เรื่องพระร่วง หลวงนางพญาพาน หัวแชนปม

3) นิทานสัตว์ เป็นนิทานสมมติสัตว์เป็นตัวละครพูดได้ ซึ่งแสดงภาพมาสู่พฤติกรรมของมนุษย์ เช่น เรื่องอีศป กระจายกับเต่า ราชสีห์กับหนู เป็นต้น

4) นิทานชวนขัน เป็นนิทานที่แสดงออกในด้านบันเทิง ขบขัน ฟังแล้วสนุกกลายอารมณ์ตึงเครียด โดยมากมักจะมีเหตุเกิดจากความไม่พอดี หรือเกินพอดี ปมด้อย ปมโง่ ความขี้ลืม ความจ้ไม่โกหก เช่นเรื่อง หัวล้านได้หัว ศรีธนญชัย ตาบอดกับหูหนวก เป็นต้น

5) นิทานชาดก เป็นนิทานที่ผูกเค้าโครงมาจากคำสอนในศาสนา เช่นเรื่องพระเวสสันดร สุวรรณคัมภีร์ พญาจันทน์ ปัญญาชาดก นิบาตชาดก เป็นต้น

6) นิทานเพลง เป็นนิทานที่ผูกเรื่องเป็นคำร้องซึ่งมีวงดนตรีพื้นเมืองง่าย ๆ เล่นประกอบ โดยมากนำเอานิทานชาวบ้าน นิทานพื้นเมืองมาร้องเป็นเพลงในลักษณะต่าง ๆ เช่น เพลงลำตัด เพลงฉ่อย เพลงโคราช เพลงปฏิพากย์ เพลงกลูก เพลงขอกทาน เป็นต้น

7) นิทานกลอน เป็นนิทานที่นำเอาเรื่องราวต่าง ๆ มาผูกเป็นกลอน โดยมากนำเอานิทานชาวบ้าน นิทานพื้นเมือง มักใช้กลอนตลาด กลอนเสภา เช่นเรื่อง คาวีหลวิชัย สุวรรณหงษ์ ยอพระกลิ่น อีเหนา ไกรทอง มณีพิชัย ไชยเชษฐ ชุนช้างชุนแผน เป็นต้น

นิทานอาจแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังกล่าวแล้วข้างต้นโดยสรุปประเภทของนิทานได้ดังต่อไปนี้ นิทานเพลงและนิทานคำกลอน นิทานชาดก นิทานตลกชวนขัน เทพนิยาย นิทานคติสอนใจ และนิทานพื้นบ้าน สำหรับนิทานพื้นบ้านนั้นได้มีนักคติชนวิทยาแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2518: 100) แบ่งประเภทนิทานพื้นบ้านออกเป็น 4 แบบดังนี้

1. แบ่งนิทานตามเขตพื้นที่ เป็นการแบ่งโดยอาศัยเขตแดนทางภูมิศาสตร์ดังนี้ เขตอินเดีย เขตประเทศที่นับถือศาสนาอิสลาม เขตชาวยิวในเอเชียไมเนอร์ เขตประเทศสลาวิก เขตรัฐต่าง ๆ ในแถบตะวันออกของทะเลบอลติก เขตแหลมสแกนดิเนเวีย เขตของชนชาติที่พูดภาษาเยอรมัน เขตประเทศฝรั่งเศส เขตประเทศสเปน และโปรตุเกส เขตประเทศอิตาลี เขตประเทศอังกฤษ เขตสกอตแลนด์ และไอซ์แลนด์

การแบ่งนิทานดังกล่าวไม่ครอบคลุมอาณาเขตอื่น ๆ ในโลกเช่นทวีปอเมริกาและแอฟริกา แม้แต่ในทวีปเอเชียเองก็กล่าวไว้ไม่ละเอียด

2. แบ่งตามรูปแบบของนิทาน แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น นิทานเทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ นิทานตลกขบขัน

3. แบ่งตามชนิดของนิทาน แบ่งออกเป็น 3 หมวดใหญ่ ๆ คือ นิทานเกี่ยวกับสัตว์

นิทานชาวบ้านทั่วไป นิทานคถกขบขัน

4. แบ่งตามสารัตถะ เป็นการแบ่งเพื่อจัดหมวดหมู่จัดระเบียบของนิทานให้ชัดเจน เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้าเปรียบเทียบ

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2528: 133-196) ได้แบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านไทย ออกเป็น 11 ประเภทดังนี้

1. เทวปกรณัม หรือเทพปกรณัม
2. นิทานศาสนา
3. นิทานคติ
4. นิทานมหัศจรรย์
5. นิทานชีวิต
6. นิทานประจำถิ่น
7. นิทานอธิบายสาเหตุ
8. นิทานวีรบุรุษ
9. มุขคลก
10. นิทานเข้าแบบ
11. นิทานเรื่องผี

อย่างไรก็ตามการจัดประเภทเพื่อแบ่งนิทานพื้นบ้านออกเป็นรูปแบบต่าง ๆ นั้น จะต้องอาศัยการพิจารณาทัศนคติที่สอดแทรกอยู่ด้วย เพราะนิทานเรื่องหนึ่งอาจจัดอยู่ได้หลายรูปแบบแล้วแต่จุดมุ่งหมายในการศึกษา แต่ไม่ควรที่จะยึดติดอยู่กับรูปแบบของนิทานมากนัก ประเด็นสำคัญคือการศึกษาความเชื่อ ลักษณะการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษาในแง่จิตวิทยาและสาระด้านอื่น ๆ

4. คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

การพิจารณาเลือกนิทานพื้นบ้านมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนการสอน จำเป็นจะต้องพิจารณาเรื่องที่มีคุณค่าต่อนักเรียน โดยการอาศัยเกณฑ์การตัดสินคุณค่าซึ่งมีผู้ให้ไว้หลายคน ดังที่สมหวัง คงประยูร (2524: 31) ได้สรุปถึงเกณฑ์ตัดสินคุณค่าของนิทานพื้นบ้านที่ดีไว้ว่า “จะต้องเป็นแหล่งศึกษาความรู้ทางภาษาศาสตร์และวรรณคดี มีคุณค่าทางด้านสังคม-วัฒนธรรมให้คิดสนใจและปลูกฝังทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม” ส่วน วิเชียร เกษประทุม (2529: 15) ได้สรุปเกณฑ์การตัดสินคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้

1. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด และช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2. ช่วยกระชับความสัมพันธ์ให้บุคคลที่ได้อ่าน ได้ฟังมีความสนิทสนมกัน สามารถรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมอื่นได้

3. ช่วยเสริมสร้างจินตนาการเรียนรู้ลักษณะการต่อสู้เอาชนะอุปสรรคของตัวละคร

4. ให้ข้อคิดและคติเตือนใจ โดยเฉพาะนิทานคติ ปลูกฝังคุณธรรมที่พึงประสงค์ เช่น ความสามัคคี ความขยันขันแข็ง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น

5. สะท้อนภาพของสังคมในอดีตหลาย ๆ ด้าน เช่น วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ประเพณี ค่านิยม และความเชื่อ

ส่วนวิเชียร ณ นคร (2531 ข: 1) ได้สรุปการศึกษานิทานพื้นบ้านว่ามีคุณค่า 5 ประการคือ

1. คุณค่าทั่วไป คือสร้างความบันเทิง เป็นแหล่งรวมจินตนาการบันเทิงทางประวัติศาสตร์

2. คุณค่าทางสังคม ได้แก่ การจัดระเบียบสังคม จารีตประเพณี สะท้อนค่านิยมที่พึงประสงค์

3. คุณค่าทางวัฒนธรรม การสะท้อนภาพชีวิตในสังคมเกษตรกรรม

4. คุณค่าทางคุณธรรม 5 ประการ คือ ความไม่เบียดเบียน หลักกรรม การอยู่ร่วมกัน การเสียสละ และความสามัคคี

5. คุณค่าทางจริยธรรม 5 ประการ คือ ความรับผิดชอบ ความอดุสหาหะ การพึ่งตนเอง ความมีซื่อสัตย์ ความยุติธรรมและความมีเหตุผล

คุณค่าของนิทานพื้นบ้านจึงต้องพิจารณาทั้งหลายด้าน ทั้งความสนุกสนาน การสร้างจินตนาการให้ข้อคิดคติเตือนใจในหลาย ๆ ด้าน ตลอดจนการสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในยุคสมัยที่ผ่านมา ในด้านโครงสร้างนั้นก็จำเป็นต้องพิจารณาโครงเรื่อง ตัวละครแก่นของเรื่อง ความเชื่อ และฉาก ตลอดจนค่านิยมในเรื่องกฎเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านดังที่ เอกเชล โอลริก (Axel Ohrik อ้างถึงใน วิเชียร เกษประทุม 2529: 23) นักคติชนวิทยาชาวเดนมาร์กเสนอข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษานิทานพื้นบ้านเรียกว่ากฎเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. กฎของการเริ่มเรื่องและกฎของการจบเรื่อง วรรณกรรมพื้นบ้านจะไม่นำเข้าสู่เหตุการณ์สำคัญในทันที และไม่จบอย่างกะทันหัน

2. กฎแห่งการซ้ำ การซ้ำในเรื่องมักจะยึดจำนวน 3 เป็นส่วนมาก ไม่ว่าจะเป็นตัวละครหรือสิ่งของหรือการกระทำ

3. กฎแห่งตัวละคร 2 ตัวใน 1 ฉาก ในฉากหนึ่ง ๆ ของวรรณกรรมพื้นบ้านมักจะมีตัวละครที่มีบทบาทเพียง 2 ตัว

4. กฎแห่งความแตกต่างแบบตรงกันข้าม เช่น บทบาทของคนดี กับบทบาทของคนใจร้าย

5. กฎของฝาแฝด ถ้าฝาแฝดหรือพี่น้องสองคนประสบความสำเร็จทุกอย่างก็มักจะปรองดองกันดี แต่ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ชัยชนะก็จะเป็นศัตรูกัน

6. ความสำคัญของตำแหน่งต้นและตำแหน่งท้าย ถ้าตัวละครเป็นพี่น้องหลาย ๆ คนมักกล่าวถึงผู้อาวุโสมากที่สุด

7. เรื่องเชิงเดี่ยว โครงเรื่องมีลักษณะไม่ซับซ้อนดำเนินเรื่องไปเรื่อย ๆ

8. กระสวน มีวิธีดำเนินบทบาทของตัวละครหรือคำพูดที่เป็นแบบเดียวกัน ซ้ำกันอยู่ในเรื่อง

9. ฉากประทับใจ มีการพรรณนาภาพพจน์ที่แสดงอารมณ์สะเทือนใจ เช่นสถานที่สวยงาม

10. เรื่องของความสมเหตุสมผล ตามสภาพของแต่ละเรื่อง

11. เรื่องของเอกภาพ เหตุการณ์ที่นำมาเล่าสนับสนุนโครงเรื่องใหญ่อย่างเห็นได้ชัด

12. การเพ่งจุดสนใจที่ตัวละครเอกเพียงตัวเดียว มักจะบรรยายถึงตัวละครเอก นั้นมากกว่าตัวอื่น ๆ

การนำนิทานพื้นบ้านมาเสนอในรูปแบบของการ์ตูนโดยจัดทำเป็นหนังสือสำหรับเด็กจึงตรงกับความต้องการ และความสนใจของเด็ก เพราะหนังสือการ์ตูนให้ความพึงพอใจแก่เด็กกะทัดรัด เร้าใจ อ่านง่าย เด็กสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้โดยการดูภาพ (นิพนธ์ สุขปรีดี 2527: 33) นอกจากนี้หนังสือการ์ตูนยังสะท้อนความรู้สึกให้ความคิดฝันที่สร้างสรรค์และก้าวไกลให้อารมณ์ขันประทับใจ ดึงดูดความสนใจให้รักการอ่านหนังสือ (หทัย ดันหยง 2529: 207) เพราะเด็กวัย 8-9 ปี เป็นวัยที่มีความต้องการและสนใจการอ่านเปลี่ยนแปลงไปจากวัยแรกเรียนชอบอ่านเรื่องราวที่เป็นจริงสมเหตุผลมากขึ้น เช่น นิทานผจญภัย (บันดิธ พฤกษ์วัน 2535: 35)

หนังสือการ์ตูน

1. ประวัติหนังสือการ์ตูน

การ์ตูนมีความเป็นมาอย่างไรนั้นมีผู้ศึกษาและกล่าวถึงประวัติของการ์ตูนไว้ดังนี้ หทัย ดันหยง (2529: 204) “ภาพการ์ตูนเป็นภาพปรากฏมาตั้งแต่สมัยโบราณแล้ว ภาพที่เก่าแก่ที่สุดพบบนกระเบื้องดินเผาที่เม็กซิโกซึ่งเป็นผลงานของเผ่าอินเดียนแดงโบราณ” ส่วนประวัติศาสตร์ของหนังสือการ์ตูน หทัย ดันหยง ได้กล่าวไว้โดยสรุปได้ว่า

หนังสือภาพเรื่องราวประเภทการ์ตูนตามประวัติ น่าจะมีการตีพิมพ์ครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นการตูนการเมืองของเบนจามิน แฟรงคลิน ซึ่งการ์ตูนการเมืองนั้นมีอิทธิพลต่อชีวิตจิตใจของชาวอเมริกาอย่างยิ่ง ต่อมาการวิวัฒนาการของการ์ตูนเป็นไปอย่างรวดเร็วเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะผลงานของ เฮอริเบิร์ต ลอเรนซ์ บล็อก และการ์ตูนของคานีเยล อาร์ทซ์ แพทริก ส่วนหนังสือการ์ตูนของไทยได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศ เริ่มยุคหนังสือการ์ตูนเมื่อ พ.ศ. 2475 นักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ได้แก่ สวัสดิ์ จุระรพ เขียนหนังสือการ์ตูนเรื่องสังข์ทอง ต่อมาก็มีประยูร จรรยาวงศ์ ซึ่งเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงมาก

ในยุคปัจจุบันหนังสือการ์ตูนภาพได้รับการพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวางโดยเฉพาะอย่างยิ่งในวารสารรายสัปดาห์ รายเดือน ตลอดจนหนังสือพิมพ์ประจำวัน นักเขียนการ์ตูนที่มีชื่อเสียงในยุคนี้ เช่น ชัย ราชวัตร สุภี ปุศุตนาวิน เป็นต้น หนังสือการ์ตูนจึงวิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ มีการนำเสนอเรื่องสำหรับเด็กและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางมาจนทุกวันนี้

2. ความหมายของการ์ตูน

มีผู้ให้ความหมายของการ์ตูนไว้หลายท่านดังต่อไปนี้ ฌรงค์ ทองปาน (2526: 117) ให้ความหมายไว้ว่า “การ์ตูนหมายถึงภาพที่เขียนขึ้นในลักษณะผัดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง” ส่วนจุฬาทิพย์-พยอม (2531: 75) ให้ความหมายอีกว่า “การ์ตูนคือภาพล้อเลียนสังคมหรือภาพที่เป็นจริงเป็นสื่อที่ง่ายมากเป็นภาพลายเส้นธรรมดา” เช่นเดียวกับเอ็นก รัตนปิยะภากรณ์(2531: 61) ให้ความหมายไว้ว่า “การ์ตูนหมายถึงภาพที่วาดขึ้นอย่างง่าย ๆ ไม่เหมือนของจริง เป็นภาพที่เกินความจริงเป็นภาพตลกหรือภาพล้อเลียนก็ได้”

จากความหมายของการ์ตูนที่ให้ไว้ข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า การ์ตูนคือภาพเขียนลายเส้นธรรมดาที่เขียนขึ้นเกินจริง เพื่อสื่อความหมายในทางตลกขบขันหรือเพื่อล้อเลียน

3. ความหมายของหนังสือการ์ตูน

ประยูร จรรยาวงศ์ (2513: 6) ให้ความหมายของหนังสือการ์ตูนไว้ว่า “หมายถึงหนังสือที่มีภาพใช้ ๆ เย้ ๆ ไม่เหมือนของจริงจะเป็นคนหรือสัตว์หรือสิ่งของอะไรก็ตามที่มันผัดไปจากภาพธรรมดา” นิพนธ์ สุขปริศิ และถัดดา สุขปริศิ (2517: 33) อธิบายถึงลักษณะของหนังสือการ์ตูนว่า “หมายถึงภาพวาดที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเป็นตอนๆ ลงในหนังสือพิมพ์ทุกวันเรียกว่าการ์ตูนเป็นตอน ถ้าการ์ตูนเรื่องมีความยาวเป็นเล่ม ๆ เรียกว่าหนังสือการ์ตูน”

พิมพ์ล กาหลิ (อ้างถึงใน ฌรงค์ ทองปาน 2526: 149) กล่าวถึงความหมายของหนังสือการ์ตูนสรุปได้ว่า “เป็นหนังสือที่มีภาพผัดไปจากความเป็นจริงอาจจะน้อยกว่าหรือเกินจริง จะต้องมิจุดมุ่งหมายในการล้อเลียนหรือให้เกิดอารมณ์ขันประชดประชันและภาพจะต้องยึดหลัก

ความเป็นจริงอยู่บ้าง” เช่นเดียวกับความหมายที่ หทัย คันหยง (2529: 206) กล่าวไว้ว่า “หนังสือการ์ตูนนั้นจะต้องเป็นหนังสือที่มีภาพเขียนคิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง ภาพอาจจะล้อเลียนหรือเข้าเฝ้าย จะมุ่งสะท้อนเหตุการณ์แวดล้อมปัจจุบันและมุ่งให้เกิดความบันเทิง”

จากความหมายของหนังสือการ์ตูนที่มีผู้ให้ไว้หลายท่านพอจะสรุปได้ว่า หนังสือการ์ตูน หมายถึงหนังสือที่มีภาพคิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง มีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อให้เกิดอารมณ์ขันและความบันเทิงของผู้อ่าน

4. ประเภทของการ์ตูน

การ์ตูนอาจแบ่งออกได้เป็นหลายลักษณะตามประเภทของการใช้เพื่อสื่อความหมายในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผู้แบ่งประเภทของการ์ตูนไว้หลายคนดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการ์ตูน (การ์ตูน, ศิลปะอารมณ์ขัน, 2518: 37) ได้แบ่งประเภทของการ์ตูนตามลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) การ์ตูนการเมือง
- 2) การ์ตูนประกอบเรื่อง
- 3) การ์ตูนสั้นเป็นตอน ๆ
- 4) การ์ตูนเรื่อง
- 5) การ์ตูนโฆษณา
- 6) การ์ตูนเคลื่อนไหว
- 7) การ์ตูนล้อเลียนบุคคล
- 8) การ์ตูนประกอบการศึกษา
- 9) การ์ตูนโทรทัศน์
- 10) การ์ตูนแบบ

กรมวิชาการ (2520: 24) ได้แบ่งการ์ตูนตามลักษณะการใช้สอยได้ 5 ประเภท สรุปได้ดังนี้

- 1) การ์ตูนบทบาทราชการและการ์ตูนล้อการเมือง เป็นการ์ตูนที่สืบเนื่องมาจากสาระสำคัญของบทบาทราชการหรือเหตุการณ์ทางการเมืองที่น่าสนใจ
- 2) การ์ตูนตลก เป็นการ์ตูนที่เน้นความตลกขบขันเป็นหลัก
- 3) การ์ตูนเรื่องราวและการ์ตูนช่องเดียวมีลักษณะเป็นตัวการ์ตูนที่ผู้วาดประกอบแบบเขียนหรือโฆษณา
- 4) ภาพยนตร์การ์ตูนหรือทำการ์ตูนให้มีชีวิตเคลื่อนไหวได้

กินเดอร์ (Kinder อ้างถึงใน ซวลี เชื่อมทอง 2517: 17) ได้จำแนกการ์ตูนออกเป็น 2 ประเภทคือ การ์ตูนธรรมดา (Cartoon) ได้แก่ ภาพวาด สัญลักษณ์ หรือภาพล้อเลียนเสียดสี-บุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไป และการ์ตูนเรื่อง (Comic Strips) หมายถึง การ์ตูนธรรมดาหลายๆภาพซึ่งจัดลำดับเรื่องราวให้สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปเป็นเรื่องราวอย่างสมบูรณ์

การ์ตูนจึงมีหลายประเภทดังกล่าวข้างต้น แต่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อประกอบการเรียนการสอน ได้แก่ การ์ตูนเรื่องราวหรือการ์ตูนเรื่อง ซึ่งสามารถสื่อความหมายเร้าใจ ให้เด็กสนใจและติดตามได้อย่างไม่รู้สึกลำบาก

5. ประเภทของหนังสือการ์ตูน

หนังสือการ์ตูนแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท ตามสภาพของหนังสือและคุณค่าของหนังสือการ์ตูนที่ให้กับผู้อ่าน สุจิตรา จรจิต (2524: 36) ได้จัดแบ่งประเภทของหนังสือในปัจจุบันได้ดังนี้

- 1) หนังสือการ์ตูนเรื่องผี หนังสือการ์ตูนประเภทนี้มีการวางขายมากมายเป็นที่นิยมในหมู่เด็กเพราะราคาขอมเขา ส่วนใหญ่จะเป็นการ์ตูนเล่มละบาทเนื้อหาของเรื่องจะเต็มไปด้วยเรื่องผี ถ้อยคำภาษาในหนังสือประเภทนี้เป็นพิษต่อเด็กมากกว่าที่จะเป็นประโยชน์
- 2) หนังสือการ์ตูนประเภทจักร ๆ วงศ์ ๆ เช่น เจ้าชายรูปหล่อ พระราชาใจร้าย หนังสือประเภทนี้แม้จะไม่สู้มีประโยชน์ต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก แต่อย่างน้อยคอนจบก็ได้ปลูกฝังคุณธรรมบางประการแก่เด็ก กล่าวคือ มักจะจบด้วยธรรมะชนะอธรรม หรือคนทำกรรมดีขอมตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้
- 3) หนังสือการ์ตูนตลกทั่วไป เป็นหนังสือการ์ตูนที่มีภาพเนื้อเรื่องชวนให้เกิดอารมณ์ขันแต่บางภาพหรือถ้อยคำบางประโยคแสดงออกในอารมณ์ขันที่ไม่สู้จะสุภาพ เด็ก ๆ อาจจะไม่เข้าใจ เพราะเนื้อหาดังกล่าวเป็นไปค่อนข้างสัปดนหยาบโลน การ์ตูนประเภทนี้มักจะวางขายปะปนแผงหนังสืออื่น ซึ่งเด็ก ๆ มีโอกาสหยิบฉวยหรือหาซื้อไปอ่านได้
- 4) หนังสือการ์ตูนที่ลอกเลียนมาจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องจากญี่ปุ่น เช่น จัมโบ้เฮ้ ไอ้มดแดง ซาโกม้าพลัง 2 เป็นต้น หนังสือการ์ตูนเหล่านี้จะได้รับความนิยมเป็นเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ครั้นเมื่อเรื่องเหล่านี้ไม่ออกฉายทางโทรทัศน์แล้วก็จะเสื่อมความนิยมไป และมีเรื่องใหม่ขึ้นมาแทนที่
- 5) หนังสือการ์ตูนที่จัดสำหรับเด็กโดยเฉพาะ ที่เด็กอ่านได้ และไม่เป็นพิษเป็นภัยแก่เด็ก ได้แก่ ชัยพฤกษ์ฉบับการ์ตูนของไทยวัฒนาพานิช และการ์ตูนอื่น ๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความบันเทิงและความรู้ส่งเสริมจินตนาการ สร้างทัศนคติและความสนใจอันดีตลอดจนส่งเสริม

นิสัรค์การอ่าน

ฉวีวรรณ อุทาภินันท์ (2527 ก: 96) ได้แบ่งประเภทของหนังสือการ์ตูนออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทที่หนึ่งจากหนังสือภาพการ์ตูนที่ให้ความบันเทิง เช่น การ์ตูนเรื่องต่าง ๆ การ์ตูนคารา และนิยายภาพ ประเภทที่สองหนังสือภาพที่ให้ความรู้ต่าง ๆ และประเภทที่สาม นิตยสารการ์ตูน เช่น ชัยพฤกษ์ หนูจ๋า เป็นต้น ส่วน ททัช ต้นหยง (2529: 208) ได้แบ่งหนังสือการ์ตูนออกเป็น 10 ประเภท ดังนี้

- 1) การ์ตูนต่างประเทศ ซึ่งลอกเลียนแบบการ์ตูนอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น
- 2) การ์ตูนวรรณคดี เช่น เรื่องควาวิหลวิชัย สังข์ทอง จันทโครพ เป็นต้น
- 3) การ์ตูนชวนฝัน ได้แก่ การ์ตูนที่เน้นเรื่องราวเกี่ยวกับความงามของธรรมชาติ
- 4) การ์ตูนผจญภัย ได้แก่ การ์ตูนที่เน้นเรื่องราวการต่อสู้ผจญภัย เช่น เรื่อง พระรถเมรี เป็นต้น
- 5) การ์ตูนวิทยาศาสตร์ เน้นเรื่องราวความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น เรื่องสคาร์วอร์ เป็นต้น
- 6) การ์ตูนภาพนิยาย เน้นเรื่องอิทธิปาฏิหาริย์ เช่นเรื่อง แม่ชีกายสิทธิ์ เป็นต้น
- 7) การ์ตูนชวนหัว เป็นเรื่องตลกขบขัน เช่น ศาลาโกหก เป็นต้น
- 8) การ์ตูนนิยายชีวิต เน้นเรื่องความเป็นอยู่ การทำมาหากิน เช่น เรื่องชินเคอเรลลา
- 9) การ์ตูนคารา เน้นเรื่องคารานักแสดง โดยนำมาผสมกับภาพการ์ตูน
- 10) การ์ตูนป๊อปอัป เป็นการ์ตูนแสดงมิตีเคลื่อนไหวบนหน้าหนังสือ ซึ่งเป็นการ์ตูนยุคใหม่

จากการแบ่งประเภทของหนังสือการ์ตูนตามลักษณะต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าหนังสือการ์ตูนแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทด้วยกัน เพื่อเป็นแบบให้ผู้อ่านสามารถเลือกสรรได้ตามความต้องการ ส่วนหนังสือการ์ตูนของเด็กก็สามารถสนองความต้องการของเด็กในเรื่องการอ่านได้เป็นอย่างดี

6. ลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดี

การผลิตและจัดทำหนังสือการ์ตูนที่เป็นระบบนั้นจะต้องคำนึงถึงลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดี มีคุณค่าเหมาะกับวัยและความต้องการของผู้อ่านแต่ละวัย มีผู้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดีไว้หลายคนดังต่อไปนี้

นิพนธ์ สุขปรึดี (2517: 33) กล่าวถึงลักษณะและคุณค่าของหนังสือการ์ตูนที่ดีพอจะสรุปได้ดังนี้ “หนังสือการ์ตูนที่ดีจะต้องให้ความพึงพอใจแก่เด็ก เหตุการณ์ในเรื่องจะต้องดำเนิน

ไปอย่างรวดเร็ว กระทั่งคร่ำเร้าใจ อ่านง่าย เด็กที่อ่านไม่คล่องสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้โดยการดูรูปภาพ”

ฉวีวรรณ อุทากินันท์ (2527: 95) ให้ความเห็นถึงลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดีว่า “ภาพการ์ตูนต้องทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ง่ายไม่สับสน มีความชัดเจนน่าสนใจอยากติดตาม มีคติสอนใจหรือมีความรู้ด้วย ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพภาษา และตัวอักษรควรชัดเจนเหมาะสมกับเด็ก เนื้อเรื่องต้องส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์”

หทัย ดันหยง (2529: 207) กล่าวถึงลักษณะหนังสือการ์ตูนที่ดีว่า “จะต้องแสดงออกซึ่งความคิดอันเดียวสะท้อนความรู้สึก ให้ความคิดฝันที่สร้างสรรค์และก้าวไกลให้ความหมายทางนามธรรมที่กระจ่างชัดให้อารมณ์ขัน ประทับใจ ดึงดูดความสนใจให้รักการอ่านหนังสือ”

ลักษณะของหนังสือการ์ตูนที่ดีจึงพอสรุปได้ว่า จะต้องเป็นภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจน มีการดำเนินเรื่องอย่างกระชับเร้าใจ สร้างความพึงพอใจให้กับเด็ก ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สอดแทรกคติสอนใจที่เหมาะสมกับวัยตลอดจนสร้างความสนใจให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

7. ขั้นตอนในการเขียนหนังสือการ์ตูน

การเขียนหนังสือการ์ตูนจะต้องมีขั้นตอนตามลำดับ มีแนวทางคล้ายกับการเขียนหนังสือเด็กโดยทั่วไป มีผู้เสนอหลักการเขียนหนังสือการ์ตูนไว้หลายท่านดังนี้

เชาวลิต ชำนาญ (2521: 217) ได้กำหนดแนวทางที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนโดยสรุปได้ดังนี้

- 1) วางโครงเรื่องให้เหมาะสม
- 2) แบ่งสาระสำคัญของเรื่องออกเป็นส่วน ๆ
- 3) พิจารณาเพิ่มเติมหรือตัดทอนสาระบางส่วน
- 4) เขียนภาพคร่าว ๆ
- 5) ลงมือเขียนการ์ตูนโดยยึดหลักดังนี้
  - (1) ภาพจะต้องสื่อความหมายตามท้องเรื่องได้ดี
  - (2) ภาพจะต้องเป็นภาพง่าย ๆ
  - (3) ภาพแต่ละภาพจะต้องมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน
  - (4) ภาพไม่ควรมีการพูดโต้ตอบในช่องเดียวกัน
  - (5) ภาพและตัวหนังสือต้องมีขนาดพอเหมาะกับวัยของผู้อ่าน
  - (6) ภาพแต่ละภาพควรมีเลขลำดับภาพ เพื่อช่วยให้การอ่านเรื่องราวได้ตามลำดับ

- (7) ภาพในแต่ละหน้า ควรพิจารณาจัดลำดับภาพให้สอดคล้องกับการอ่านและการเรียน
- (8) ตัวละครควรเคลื่อนไหวในมุมต่าง ๆ สลับเปลี่ยนกันไปเพื่อสร้างความสนใจ
- (9) ภาษาที่บรรยายจะต้องกระชับรัด มีความหมายสมบูรณ์
- (10) หนังก์ตูนที่เป็นตำราเรียน ควรมีข้อเสนอแนะหรือจุดประสงค์ในการเรียนด้วย

ทวีศักดิ์ ไชยมาโย (2537: 46-47) ได้เสนอขั้นตอนในการเขียนหนังสือการ์ตูนสรุปขั้นตอนสำคัญได้ดังนี้

- 1) ศึกษาสาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาจากหลักสูตรตลอดจนแผนการสอน แผนการสอนคู่มือครูและคู่มือวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาหรือจุดที่ต้องการจะพัฒนาของเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรที่สอนอยู่ว่าส่วนใดยังมีปัญหาในการเรียนการสอนอยู่
- 3) ศึกษาตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างหนังสือการ์ตูน ลักษณะรูปแบบที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ ความต้องการตามหลักจิตวิทยาของเด็กวัยนั้น ๆ
- 4) กำหนดสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและแผนการสอนในเนื้อหาวิชาที่นำมาสร้าง
- 5) กำหนดเค้าโครง หนังสือภาพการ์ตูนที่จะสร้างว่าจะแบ่งเนื้อหาสาระอย่างไร ทั้งนี้ต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื้อหาและคาบเวลาเรียนที่ได้วิเคราะห์ไว้แล้ว
- 6) กำหนดโครงเรื่อง โดยกำหนดตัวละครในเรื่องให้ใกล้เคียงกับวัยและธรรมชาติของผู้เรียนในระดับนั้น ๆ ให้มากที่สุด
- 7) เขียนเนื้อเรื่อง นำโครงเรื่องที่ร่างไว้แล้วนำมาเขียนเป็นเนื้อเรื่องกำหนดฉากตัวละคร พร้อมทั้งสอดคล้องแทรกความรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย
- 8) เขียนบทละคร ประกอบด้วยตัวละคร บุคลิกตัวละคร คำบรรยายประกอบภาพและฉากของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่นำมาบรรจุลงในกรอบสี่เหลี่ยม
- 9) เขียนภาพการ์ตูนลงในกรอบ เพื่อสื่อความหมายของตัวละครที่วางไว้ให้ดำเนินไปตามเรื่อง

ขั้นตอนการเขียนหนังสือการ์ตูนมีหลายขั้นตอนด้วยกัน แต่พอจะสรุปขั้นตอนที่สำคัญได้คือ การเตรียมการ ได้แก่ การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือการ์ตูน เช่น การศึกษาสาระสำคัญ สภาพปัจจุบันและปัญหา ตลอดจนการศึกษามาจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับวัย และระดับชั้นของเด็ก หลักจากนั้นเป็นการลงมือจัดทำหนังสือการ์ตูนประกอบ

ด้วยการวางโครงเรื่อง การเขียนภาพและการนำเสนอเป็นรูปและถ้อยคำสนทนาหรือบรรยาย หลังจากนั้นเป็นขั้นตอนการนำไปหาประสิทธิภาพเพื่อให้หนังสือมีคุณค่ามีความเหมาะสมกับเด็ก

8. การคู่มือกับการเรียนการสอน

การนำคู่มือมาประกอบการเรียนการสอนนั้น สามารถทำได้หลายลักษณะเช่นภาพ การคู่มือประกอบการสอน เพื่อสื่อความหมายเนื้อหาในบทเรียนหรือการจัดทำเป็นหนังสือ ประกอบการเรียน เพื่อขยายประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ประยูร จรรย์วงศ์ (อ้างถึงใน ไพเราะ เรื่องศิริ 2523: 27) กล่าวถึงคู่มือเพื่อการเรียนการสอนว่า “คู่มือ สามารถนำมาเป็นตุ๊กตาชนิดหุ่นประกอบการเล่าเรียนนิทานและใช้ประกอบบทเรียนซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก” นอกจากนี้คู่มือยังมีส่วนช่วยบรรยากาศของการเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการสอน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา คู่มือมีคุณสมบัติที่ดึงดูดและสร้างความสนใจของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด จุดเด่นที่สำคัญอีกประการหนึ่งของคู่มือคือ” สิ่งที่น่าทึ่งและเป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้และยังช่วยให้เด็กมีความคิดที่จะเรียบเรียงเรื่องราวที่เขาเห็นออกมาได้ดีขึ้น (ทวีศักดิ์ ไซมาโย 2537: 49) ซึ่งคงเป็นเพราะการสื่อสารด้วยภาพการคู่มือ กระทำได้ กระชับรัดกุม ดังเช่น เทพพิทักษ์ โดยกอบเกียรติ (2538: 19) กล่าวถึงลักษณะการสื่อสารด้วยภาพการคู่มือว่า “ภาพการคู่มือนั้นสื่อสาร ได้ง่ายมีความน่ารัก และแฝงความขบขันไปด้วย จึงสามารถโน้มน้าว ความสนใจของเด็ก ๆ เข้าสู่บทเรียนได้ง่าย”

คู่มือจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมากทั้งในด้านการจัดทำเป็นสื่อ ประกอบการเรียน การมีส่วนช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการช่วยสร้างบรรยากาศให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นไปด้วยดี

เนื่องจากคู่มือมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนดังได้กล่าวมาแล้ว เลิศ อานันท์ (อ้างถึงใน ขวดี เชื่อมทอง 2527: 23) ได้ให้รายละเอียดของคู่มือที่มีประโยชน์ต่อการศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดทำเป็นหนังสืออ่านสำหรับเด็ก เช่นหนังสือประกอบการเรียนหนังสือส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อขยายแนวความคิดและประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างไกลยิ่งขึ้น
2. ใช้ภาพการคู่มือแทนคำอธิบายสิ่งที่ยาก ๆ และสลับซับซ้อนให้เข้าใจง่ายเช่นการอธิบายคำศัพท์ด้วยภาพ การใช้คำหรือการแปลสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพราะการคู่มือเป็นภาษาสากล โลก ทุกชาติทุกภาษาสามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องใช้ปัญญาสูงส่งแต่ประการใด
3. สามารถสอดแทรกจริยธรรม และคำสอนต่าง ๆ ให้แก่เด็กโดยไม่รู้ตัวทั้งนี้เพราะเด็กเกิดความสนใจและสนุกสนานจึงมีความกระตือรือร้นในการประกอบกิจกรรมต่างๆ จึงเป็นประสบการณ์ที่ประทับใจสามารถฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามได้

4. ช่วยให้บทเรียนเป็นเรื่องง่าย สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่ายเพราะการ์ตูนจะแสดงออกถึงลักษณะทางอารมณ์ที่ซับซ้อน และภาพสามารถแปลความหมายให้เข้าใจได้ เช่น การดำเนินเรื่องในบทเรียนที่ซับซ้อนน่าเบื่อหน่ายภาพการ์ตูนจะขยายให้ง่ายขึ้น

5. ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีชีวิตชีวา เนื่องจากการ์ตูนดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนจึงชอบ เช่นถ้าเล่าเรื่องโดยครูเขียนภาพประกอบไปด้วย จะช่วยให้บทเรียนสนุกนักเรียนเกิดความสนใจมากกว่าการเล่าเฉย ๆ

6. เป็นเพื่อนของเด็กขามเหงา เช่นการอ่านการ์ตูนยามว่าง การเขียนบรรยายภาพที่กำหนดให้ การฝึกเขียนภาพและระบายสี นักเรียนสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ตามลำพัง โดยไม่มีความรู้สึกเหงา

7. ช่วยช่วยทำทาสให้เด็กแสดงออกอย่างกว้างขวาง เช่นภาพการ์ตูนจากหนังสือจะก่อให้เกิดความคิดที่กว้างไกลมากกว่าคำบรรยาย หรือสามารถโน้มน้าวความสนใจของเด็กเข้าสู่บทเรียนได้โดยง่าย

8. ช่วยขยายขอบเขตของความรู้สึกนึกคิด จินตนาการที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจที่ปรากฏออกมาในรูปร่างที่มองเห็นได้ เช่นขณะที่ครูกำลังเขียนภาพการ์ตูน นักเรียนก็จะเกิดความสนใจขึ้นมาทันที และจะช่วยกันบอกว่ายังขาดอะไรอีกบ้าง ทั้งนี้เพราะเขาได้เห็นภาพซึ่งจะช่วยต่อเติมจินตนาการไปได้เรื่อย ๆ เด็ก ๆ จะแย่งกันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน

9. เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนเรียนรู้ทดลองและค้นคว้าด้วยตัวเองได้ในรูปแบบของแบบฝึกทักษะที่มีภาพการ์ตูนประกอบ ในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ

10. ช่วยแปลความหมายจากภาพให้เป็นการกระทำ ทั้งนี้เพราะภาพการ์ตูนนั้นสามารถแปลความหมายจากนามธรรมไปสู่รูปธรรมได้ จึงเป็นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากต่อการเรียนการสอน

การ์ตูนจึงมีประโยชน์ต่อการศึกษามาก เพราะเป็นสื่อที่สามารถสร้างความสนใจให้กับเด็ก ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างน่าสนใจ ขยายประสบการณ์ให้กับนักเรียนอย่างกว้างขวาง ประการสำคัญที่สุด การ์ตูนเป็นสื่อทางการสอนที่ไม่จำกัดการใช้อยู่แต่เพียงห้องเรียนเท่านั้น เด็ก ๆ สามารถเลือกอ่านการ์ตูนได้ตามอัธยาศัย รวมทั้งการมีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน เพราะการฝึกฝนการอ่านให้จับใจความสำคัญและวิเคราะห์เนื้อเรื่องเป็นอย่างดี ย่อมทำให้นักเรียนใช้ทักษะการอ่านเป็นกฏูญแจไขไปสู่ความรู้ต่อไปอีกด้วย

การอ่าน

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและเป็นทักษะที่ใช้ในการดำรงชีวิต เพราะสามารถนำความรู้จากการอ่านไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่อไป ได้มีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายลักษณะ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 900) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “อ่าน หมายถึง การออกเสียงตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาให้เข้าใจ” ประภาศรี สีหอำไพ (2524: 331) ให้ความหมายไว้ว่า “การอ่าน คือกระบวนการรับสารโดยทางสายตาผ่านตัวหนังสือ”

อัญชลี แจ่มเจริญ (2526: 82) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “การอ่านหมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล และเข้าใจความหมายตลอดจนพิจารณาเลือกความหมายที่ดีไปใช้ประโยชน์”

ศรีสุตา จรียากุล (2527: 5) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า “การอ่าน คือการรับรู้ความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร ซึ่งอาจจะเป็นการอ่านในลักษณะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจก็ได้” เช่นเดียวกับความหมายของการอ่านที่ มัทธนี ตูลยาทร (2528: 46) ที่ว่า “การอ่าน หมายถึง การแปรความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นถ้อยคำและความคิดแล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์”

สรุปได้ว่าการอ่าน หมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษรมารับรู้ในทางความคิด เพื่อสื่อสารระหว่างตัวหนังสือกับผู้อ่านให้เข้าใจความหมายที่สื่อออกมาทั้งในระดับรูปธรรมและนามธรรม

2. ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตอย่างหนึ่งเพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จ และช่วยพัฒนาทางด้านความคิดจิตใจให้กว้างขึ้น รู้จักวินิจฉัยพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมไม่ใช่อารมณ์เราจะ ได้ความรู้ความคิด และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านนำมาตัดสินใจเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างรอบคอบและสมเหตุสมผล การอ่านจึงมีความสำคัญเป็นอันมาก ดังที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอสมเด็จกรมพระยาดำรงราชานุภาพ (อ้างถึงใน ศรีสุตา จรียากุล 2527: 5) ทรงกล่าวไว้ว่า “เข้าเขียนเป็นวิทยาทาน ถ้าลงต้องหาความรู้ต่อไป มิฉะนั้นมันจะหมด เป็นคนตายแล้วเป็น เพราะโลกหมุนอยู่ทุกนาทีเราต้องตามมัน ไปจึงจะอยู่กับโลกได้โดยไม่โง่”

สโตนเบอร์รี่ (Stonebury 1980: 667) ให้ความสำคัญของการอ่านว่า “การอ่านช่วยยกระดับความเจริญของมนุษย์” เช่นเดียวกับ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ (2528: 331) ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า “การอ่านจะเป็นสิ่งช่วยความสำเร็จในชีวิต และมีโอกาสเจริญก้าวหน้าเพราะใช้การอ่านเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและพัฒนาชีวิต” เช่นเดียวกับมติที่ประชุมองค์การศึกษาและวัฒนธรรมสหประชาชาติ ในคราวประชุมแห่งโลกว่าด้วยหนังสือ (อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ: 443) เห็นว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดเพราะ “ผลจากการอ่านจะช่วยให้ผู้ที่อ่านได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ และสามารถพัฒนาคน พัฒนาสังคม สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในชาติ”

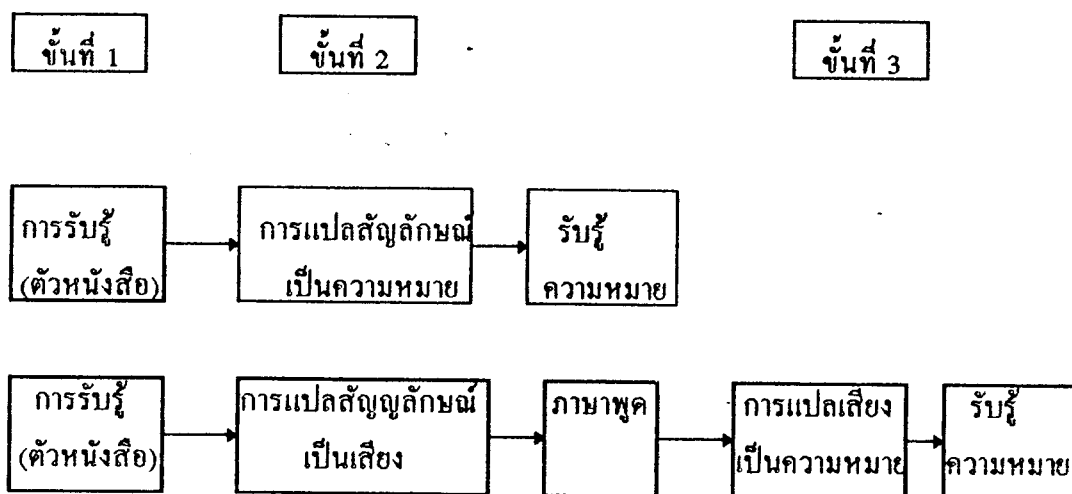
มาลี ไชยกาล (2530: 7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน “การอ่านจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาความก้าวหน้าให้กับตนเอง” และนพพร เพ็ชรพิภูล (2531: 48) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้เช่นกันว่า “การอ่านย่อมทำให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์”

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ ทั้งการเรียนในระบบและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามอัธยาศัย เพราะการอ่านจะทำให้รอบรู้ ขยายแนวคิดให้กว้างขวาง ทำให้โลกทัศน์กว้างไกล ซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตตามศักยภาพของตนเอง รวมทั้งการปลูกฝังความรู้สึกนึกคิดที่ดีงามในด้านคุณธรรมแก่ผู้อ่าน และก่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจจากหนังสือที่อ่าน ทำให้สุขภาพจิตดีมีกำลังใจที่จะทำงานหรือการศึกษาเล่าเรียน

8. ประเภทของการอ่าน

การอ่านสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคั้งที่ ศรีสุตา จริยากุล (2527: 9-10) ให้รายละเอียดไว้ดังนี้

1) การอ่านออกเสียง มีกระบวนการแตกต่างจากการอ่านในใจ ทฤษฎีทางจิตภาษาศาสตร์ได้อธิบายกระบวนการของการอ่านไว้ว่า กระบวนการอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับภาษา กล่าวคือ ไม่ว่าผู้อ่านจะใช้วิธีออกเสียงปากเปล่าหรือออกเสียงในใจ เมื่ออ่านตัวอักษรก็จะต้องใช้ความคิดไปวิเคราะห์ความหมายของตัวอักษรนั้น นักวิจัยการอ่านซึ่งสนับสนุนทฤษฎีจิตภาษาศาสตร์ เช่น กูดแมน (Goodman) ได้สรุปกระบวนการอ่านออกเสียงและการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจไว้ดังนี้

2) การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อเก็บใจความและเพื่อทำความเข้าใจ เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ความบันเทิงแก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ และสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ได้อ่านโดยตลอด การอ่านหนังสือเมื่ออ่านไปโดยตลอดก็พอจะเก็บใจความได้ว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหาเรื่องราวอย่างไร แต่จะมีบางตอนที่อาจจะไม่เข้าใจเพราะเรื่องที่อ่านนั้นยากเกินความรู้ของผู้อ่านที่จะทำความเข้าใจได้ ผู้อ่านควรจะพยายามเอาชนะด้วยการอ่านอย่างมีสมาธิและรับรู้ความหมายทุกถ้อยคำจนเกิดความเข้าใจต่อเนื่องโดยตลอด

จิตวิทยาและความสนใจการอ่านของเด็กวัย 8-9 ปี

ความสนใจการอ่านเรื่องราวประเภทต่าง ๆ ของเด็กแต่ละวัยนั้นแตกต่างกันออกไป บุสซ์ และ เฮปเนอร์ (Bueh. และ Heubner อ้างถึงใน ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน์ 2525: 5) แบ่งการอ่านของบุคคลทั่ว ๆ ไปเป็น 6 ระดับ และกล่าวถึงการพัฒนาการอ่านของเด็กวัยนี้ว่า “เด็กในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 นั้นจะอยู่ในระยะเริ่มแรกของการอ่านตามลำพัง ระยะนี้เริ่มรู้จักการจะอ่านตามใจชอบ เขาเริ่มรู้คำมากขึ้นเริ่มรู้จักสนใจเรื่องราวของหนังสือ” ส่วนฉวีวรรณ อุทากินันท์ (2525: 56) ได้กล่าวถึงความสนใจของเด็กวัยนี้ว่า “มีความสนใจเรื่องราวที่เป็นจริงมากขึ้น สนใจเกี่ยวกับเรื่องราวการผจญภัย ผู้มีชื่อเสียง ความสนุกสนาน การต่อสู้เรื่องราวการผจญภัย” และบันลือ พฤกษ์วัน (2535: 35) ได้วิเคราะห์ความสนใจการอ่านของเด็กวัย 8-9 ปี ไว้ว่า “เป็นวัยที่มีความต้องการ และสนใจในการอ่านเปลี่ยนแปลงไปจากวัยแรกเรียน วัยนี้เป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงการอ่าน ชอบอ่านเรื่องราวที่เป็นจริงสมเหตุสมผลมากขึ้น เช่น นิทานผจญภัย สิ่งประหลาดมหัศจรรย์”

สรุป ความสนใจในการอ่านของเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มต้นในการอ่านตามลำพังได้แล้ว มีความสนใจเรื่องราวการผจญภัย นิทาน เรื่องจริง ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ และเรื่องราวสนุกสนานต่าง ๆ เป็นต้น

4. การพัฒนาทักษะการอ่าน

การพัฒนาทักษะการอ่านนั้นมีผู้ให้แนวทางไว้หลายคนอาทิ เช่น แม้นมาส ชวลิต (2529: 10) ได้เสนอแนะแนวทางพัฒนาทักษะการอ่านไว้ว่า ให้ยึดกระบวนการทั้ง 4 คือ อะไร เมื่อไร อย่างไร ทำไม รูปแบบ PLAE Model กำหนดกระบวนการไว้ดังนี้

1. Preplanning โดยกำหนดเวลาเนื้อหา คำถาม คะแนน และระยะเวลาที่เรียนหรือ ทบทวน
2. Listing กำหนดกลยุทธ์ศึกษาเฉพาะกรณี กำหนดวัน เวลา สถานที่ ระยะเวลา ดำเนินการและวัตถุประสงค์
3. Activating ตรวจสอบว่าผู้อ่านปฏิบัติตามแผนหรือไม่ มีอุปสรรคอะไร
4. Evaluating ประเมินผลเพื่อให้ผู้อ่านกลับไปหาคำตอบ

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2529: 480) สรุปแนวทางการพัฒนาการอ่านให้ได้ผลนั้นจะต้องยึดหลัก 3 ประการ คือ

1. เน้นการพัฒนาที่ระบบการอ่าน
2. พัฒนาสื่อให้เหมาะสม ที่จะเป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อการอ่าน ต้องพัฒนาให้เหมาะกับกลุ่มผู้อ่านและวัตถุประสงค์ของการอ่าน
3. ระบบบริการที่จะส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจะต้องถือเอาความสะดวกของผู้อ่านเป็นที่ตั้งและทำให้คนเรารู้สึกว่าการอ่านเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

บันลือ พุกกะวัน (2533: 44) ได้เสนอแนะแนวทางพัฒนาทักษะการอ่าน ตามแบบของกงล้อพัฒนาทักษะ 3 ขั้นตอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เริ่มสอนอ่าน ให้เด็กอ่านรู้เรื่องมีกำลังใจอยากอ่าน บทเรียนการอ่านควรเป็นเรื่องราวหรือนิทานมีภาพประกอบ ชวนให้เด็กสนใจที่จะอ่าน ผลของการสอนอ่านในขั้นนี้ อ่านแล้วรู้เรื่อง สรุปเรื่องได้ สนองความหมายของการอ่านให้อ่านได้
2. ส่งเสริมให้เด็กอ่านทางหู เพื่อให้อ่านหนังสือแตก อ่านคำในมาตราเดียวกันได้ ผลของการอ่านขั้นนี้มุ่งให้เด็กอ่านออก
3. ส่งเสริมให้เด็กอ่านทางสมอง เพื่อโยงการอ่านไปสู่กลุ่มประสบการณ์อื่น มุ่งใช้ประโยชน์จากการอ่านให้อ่านเป็น

จากแนวทางการพัฒนาทักษะทางการอ่านทั้งหมดที่ได้เสนอมานี้แล้วข้างต้นพอจะสรุปได้ว่า บทเรียนอ่าน หรือบทฝึกอ่านในลักษณะต่าง ๆ นั้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะทางการอ่านได้เป็นอย่างดี แต่จะต้องมีลักษณะของการยิกระบบพัฒนาการอ่าน มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เรื่องราวชวนให้เด็กสนใจเป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยต่างประเทศ

โซนส์ (Sones 1944: 238-239) ทดลองกับนักเรียนเกรด 6 และ 7 ชั้นละ 400 คน โดยให้กลุ่มทดลองอ่านหนังสือการ์ตูนเรื่อง Wonder Woman ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและงานของ Glara Baton และให้กลุ่มควบคุมอ่านหนังสือแบบเรียนธรรมดา ผลการทดลองปรากฏว่า การทดสอบครั้งแรกนั้นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมร้อยละ 10-13 แต่เมื่อให้กลุ่มควบคุมได้อ่านหนังสือการ์ตูนบ้าง ปรากฏว่าคะแนนการสอบครั้งที่สองสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มทดลองที่ให้อ่านแบบเรียนธรรมดากลับทำคะแนนได้ไม่สูงกว่าครั้งแรกมากนัก สรุปผลการทดลองได้ว่ากลุ่มทดลองได้เรียนรู้ไปมากที่สุดเท่าที่จะสามารถเรียนได้แล้ว จากการอ่านหนังสือการ์ตูนในครั้งแรก การอ่านครั้งหลังจึงไม่มีผลต่อการเรียนรู้และการทดสอบครั้งที่สองมากนัก ในขณะที่กลุ่มควบคุมยังเรียนรู้ได้ไม่ถึงจุดอิ่มตัวแต่ก็สามารถไปถึงจุดนั้นได้ การทดลองของโซนส์ แสดงให้เห็นว่าหนังสือการ์ตูนช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้ดีกว่าการอ่านแบบเรียนธรรมดา

บราวน์ (Brown 1977: 113) ยกตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา โดยครูจะจัดมุมการ์ตูนไว้บนแผ่นป้ายสาธิตหน้าห้อง นักเรียนจะคัดเลือกการ์ตูนจากหนังสือพิมพ์ และวารสารมาติดไว้ที่มุมดังกล่าวพร้อมทั้งคำอธิบายจุดเด่นของการ์ตูนนั้น นักเรียนจะช่วยคัดเลือกยอดการ์ตูนประจำสัปดาห์ที่ดีที่สุดแล้วติดไว้ในป้ายประกาศ ซึ่งเป็นวิธีการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้จุดสำคัญของภาพการ์ตูนในหนังสือและวารสารที่สะท้อนเหตุการณ์ปัจจุบันของประเทศและของโลก

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาทุกวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการ์ตูนให้ทั้งความสนุกสนาน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถแทรกเนื้อหาสาระที่ต้องการเข้าไปได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้โดยทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ด้วยภาพที่น่าสนใจอย่างแจ่มชัด และคำบรรยายที่กระชับ เป็นที่พึงพอใจแก่เด็ก ด้วยเหตุนี้นักเรียนที่เรียนกับหนังสือการ์ตูนจึงพบว่าส่วนใหญ่ให้ผลการเรียนรู้ดีกว่าแบบเรียนธรรมดา จึงทำให้มีผู้สนใจวิจัยเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนมากขึ้นเพื่อพัฒนารูปแบบการผลิตให้เหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด

2. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก มีผู้วิจัยหลายท่านทำการวิจัยไว้ดังนี้

สมิทร ผลจำรูญ (2522: 74-76) ได้ศึกษารูปแบบของภาพการ์ตูนที่ส่งผลการเรียนรู้โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 พบว่านักเรียนที่มีเพศและกลุ่มอายุต่างกัน แม้จะศึกษาจากการ์ตูนต่างแบบก็มีผลการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ระดับชั้นต่างกันทำให้ผลการเรียนรู้ต่างกัน ในด้านความชอบแบบของภาพการ์ตูนนั้น เพศ กลุ่ม อายุ และระดับชั้นที่ต่างกันมีผลทำให้การชอบแบบของภาพการ์ตูนต่างกันด้วย

ไพเราะ เรืองศิริ (2523: 7) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสนใจต่อการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็กในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยโดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 480 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กเลือกอ่านหนังสือการ์ตูนเพราะเป็นหนังสือที่อ่านเข้าใจง่าย เมื่อมีเวลาว่างจะอ่านจนจบด้วยความเพลิดเพลิน ความสนใจต่อการอ่านหนังสือการ์ตูนด้านต่าง ๆ เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับเพศ อายุ ลำดับการเกิด และอาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

สุนทร เขยชื่น (2524: 73) ได้ทำการวิจัยโดยสร้างหนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนชุมชนวังไทร (วังไทรวิทยาคม) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ใช้การ์ตูนประกอบการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ในการทำแบบทดสอบสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้การ์ตูนประกอบการเรียน

ขวัญชัย เหมือนเผ่าพงษ์ (2525: 7) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผลปรากฏออกมาว่า ผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมสูงกว่าผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ไม่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ประชุมพร ธนุทอง(2527: 59)ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้การ์ตูนสอนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2526 โรงเรียนพนัสศึกษาลัย อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมพร ศิริวัฒน์ชัยพร(2528: 72)ได้ทำการวิจัยโดยใช้การ์ตูนประกอบการสอนความเข้าใจการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจการอ่านวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่ใช้การ์ตูนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้การ์ตูนประกอบการสอน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิเชฐ อินโสภ (2531: 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างหนังสือการ์ตูนประกอบบทเรียนเรื่องดิน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 “ โดยทดลองใช้หนังสือภาพการ์ตูนกับ36 นักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการทดลองปรากฏว่าผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สามารถ เนียมสุวรรณ (2533: 73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการ์ตูนเคลื่อนไหวโปร่งใส วิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีการสรุปบทเรียนแตกต่างกัน 2 แบบ” โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้การ์ตูนเคลื่อนไหวโปร่งใสประกอบเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ผลการทดลองพบว่า ผลการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง 1 สูงกว่ากลุ่มทดลอง 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกชัย ปุยะติ (2534: 68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านประกอบการ์ตูนเรื่อง “สังข์ศิลป์ชัย” เพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ผลการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง “สังข์ศิลป์ชัย” ของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับประถมศึกษาทุกวิชา ทั้งนี้เนื่องจากการ์ตูนให้ทั้งความสนุกสนาน ในขณะที่เด็วกันก็สามารถแทรกเนื้อหาสาระที่ต้องการเข้าไปได้ ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้โดยทำให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ด้วยภาพที่น่าเสนอย่างแจ่มชัด และคำบรรยายที่กระชับเป็นที่พึงพอใจแก่เด็ก ด้วยเหตุนี้นักเรียนที่เรียนกับหนังสือการ์ตูนจึงพบว่าส่วนใหญ่ให้ผลการเรียนรู้ดีกว่าแบบเรียนธรรมดา จึงทำให้ผมสนใจวิจัยเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนมากขึ้นเพื่อพัฒนารูปแบบการผลิตให้เหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุด

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 กลุ่มโรงเรียนชะมาย-หนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 7 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองหว้า โรงเรียนวัดเขากลาย โรงเรียนบ้านนาเกิดผล โรงเรียนบ้านนาป่า โรงเรียนวัดคงคาเจริญ โรงเรียนวัดวังหีบ และโรงเรียนบ้านคลองขุด ซึ่งมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวน 360 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองขุดและโรงเรียนวัดวังหีบ จำนวน 60 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. สุ่มโรงเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก จากโรงเรียน 7 โรง จับมาเพียง 2 โรง ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองขุด ซึ่งมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 45 คน และโรงเรียนวัดวังหีบ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน

2. สุ่มนักเรียน จาก 2 โรงเรียน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยจับฉลากรายชื่อจากสมุดบัญชีเรียกชื่อ (ป.03) ได้จำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 30 คน นำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2537 ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาเปรียบเทียบระดับความรู้พื้นฐานด้วย ค่าสถิติ t -test ปรากฏว่า ระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้นจับฉลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองขุด และกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดวังหีบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เครื่องมือทดลอง

1.1 หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

1.2 แผนการสอนการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้และแผนการสอนนิทาน
ความเรียง

1.3 แบบฝึกหัดท้ายบท หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

1.4 แบบประเมินหนังสือการ์ตูนสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน 30 ข้อ

การสร้างเครื่องมือทดลอง

1. การสร้างหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

1.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
รวมทั้งหนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.2 ศึกษาวิเคราะห์นิทานพื้นบ้านภาคใต้จากวรรณกรรมพื้นบ้าน เพื่อคัดเลือก
นิทานเรื่องที่มีคุณค่าเหมาะสมสำหรับเด็กวัย 8-9 ปี ซึ่งได้นิทานที่มีคุณค่า จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

1) เรื่องน้ำตาสิบไห

2) เรื่องตาแขนปม

3) เรื่องพรกปากทอง

4) เรื่องนกกาเหว่า

5) เรื่องไซชายดุกไก่อ

1.3 ศึกษาหลักจิตวิทยาการพัฒนารของเด็ก รวมทั้งจิตวิทยาการอ่านเพื่อใช้
ประกอบเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของเด็ก

1.4 ศึกษาคำพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แนวทางของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2533

1.5 กำหนดจุดประสงค์ทั่วไป ของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

ดังนี้

- 1) เพื่อให้นักเรียนอ่านในใจ และจับใจความสำคัญของเรื่อง กิฉิณิชา วิหารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่องได้
- 2) เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือและแหล่งความรู้อื่น ๆ
- 3) เพื่อให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลิน มีความคิดทางคุณธรรมอันได้จากการอ่านและการสร้างเสริมความงมงายในชีวิตได้

1.6 วางรูปแบบโครงเรื่องและจัดทำบทการ์ตูนให้เหมาะสม โดยศึกษาแนวทางจากตำราที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก

1.7 สร้างภาพประกอบตามโครงเรื่องและบทการ์ตูนที่วางไว้ ให้มีความเหมาะสม สวยงามที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียน

1.8 จัดทำคำอธิบายศัพท์ แบบฝึกหัดตลอดจนกิจกรรมเสนอแนะท้ายเล่มให้เหมาะสม

1.9 จัดทำรูปเล่มให้สวยงามเหมาะสมเป็นระเบียบ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

(1) นำหนังสืออ่านประกอบที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

(2) การหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้โดยการทดลอง 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ที่สร้างขึ้นครั้งแรก จำนวน 5 เล่ม แบบฝึกหัดท้ายบทจำนวน 50 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียน 1 คน โดยผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์ของหนังสืออ่านประกอบให้เข้าใจ และคอยดูแลให้ความช่วยเหลือในการอ่าน และทำแบบฝึกหัดจนจบ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขทางด้านเนื้อหา ส่วนวน รูปเล่มอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนักเรียนอ่านแล้วจึงทดสอบโดยใช้แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น

ผลการทดลองรายบุคคล จำนวน 1 คน ค่าที่ได้จากการหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้กับการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนได้ 76/80 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ 85/85 ผลปรากฏว่ายังต่ำกว่าเกณฑ์จึงได้นำไปปรับปรุงให้ดีขึ้น

การปรับปรุงครั้งที่ 1

จากการทดสอบรายบุคคลครั้งแรกนี้ได้นำผลมาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ดังนี้

- 1) แก้ไขคำศัพท์ที่สื่อความหมายนักเรียนได้ไม่ชัดเจน
- 2) ปรับปรุงบทสนทนาที่ทำให้การดำเนินเรื่องกระชับมากยิ่งขึ้น
- 3) ปรับปรุงตัวอักษรในถ้อยคำบรรยายบางเล่มให้ชัดเจนและน่าอ่าน

ขั้นที่ 2 ทดลองกลุ่มย่อย

ผู้วิจัยได้นำหนังสือการ์ตูนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นทดลองใช้บุคคลมาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเขากลาย อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน อยู่ในระดับเก่ง 2 คน ปานกลาง 6 คน และอ่อน 2 คน ในการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 นี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นเหมือนการทดลองรายบุคคลแต่การทดลองกลุ่มย่อยนี้ให้ทำแบบฝึกหัดพร้อมกันเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยได้ร่วมอภิปรายกับนักเรียนทั้งกลุ่มถึงปัญหาที่พบ โดยได้อธิบายข้อสงสัยของแต่ละคนจนเป็นที่พอใจ

ผลการทดลองกลุ่มย่อยจำนวน 10 คน ค่าที่ได้จากการหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ กับการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน 85/85 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้ 85/85 ผลปรากฏว่า ได้ค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้ แต่จากการสอบถามในขั้นตอนการใช้กับนักเรียนมีบางส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข จึงได้นำมาปรับปรุงแก้ไขในบางส่วนเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์สำหรับการทดลองภาคสนามต่อไป

การปรับปรุงครั้งที่ 2

จากการทดลองกลุ่มย่อยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจและมีความเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นอันมาก ในขั้นนี้ได้ปรับปรุงเนื้อเรื่องและแบบฝึกหัดดังนี้

- 1) ลดข้อความบรรยายที่เยิ่นเย้อโดยไม่จำเป็น
- 2) แก้ไขแบบฝึกหัดบางข้อที่นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจ
- 3) เพิ่มเติมคำอธิบายคำศัพท์ในบางเล่ม

ขั้นที่ 3 ทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากขั้นการทดลองกลุ่มย่อยมาทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนประชานุเคราะห์ 19 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับการตามลำดับขั้นเหมือนการทดลองกลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้ตอบข้อสงสัยของนักเรียนทั้งกลุ่ม โดยได้อธิบายข้อสงสัยของแต่ละคนจนเป็นที่พอใจ

ผลการทดลองภาคสนาม จำนวน 30 คน ค่าที่ได้จากการหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้กับการทำแบบฝึกหัด ระหว่างเรียนและแบบทดสอบ หลังเรียน 86/87.

จากการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาให้หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในการทดลองทุกขั้นตอนทำให้เชื่อมั่นได้ว่า หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้

(3) การประเมินค่าด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ขอเสนอแต่งตั้งขึ้นจำนวน 5 คน ได้ประเมินค่า จากแบบประเมินหนังสือการ์ตูนที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยส่งแบบประเมินและเครื่องมือทดลองไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากได้รับคืนแล้ว จึงนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปเป็นผลการประเมิน ในรูปแบบของตาราง

2. การสร้างแผนการสอน

แผนการสอนที่ใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมประกอบด้วยสาระสำคัญจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนและการวัดผล ซึ่งแผนการสอนทั้งสองชุดแตกต่างกันที่สื่อการเรียน โดยกลุ่มทดลองใช้หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อการเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมใช้สื่อการสอนตามปกติ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 ศึกษาขอบข่ายและโครงสร้างของกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รวมทั้งแนวทางการใช้หลักสูตร เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาวิธีสร้างแผนการสอนจากเอกสารและตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 สร้างแผนการสอนใช้กับกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 10 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที

2.4 นำแผนการสอนไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแผนการสอนไปหาประสิทธิภาพครั้งที่ 1 โดยทดลองสอนควบคู่กับหนังสืออ่านประกอบการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ที่สร้างขึ้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนวัดเขากลาย จำนวน 15 คน ที่ไม่เคยอ่านหนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้มาก่อน แล้วนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข

2.6 นำแผนการสอนไปหาประสิทธิภาพครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 19 จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยทดลองสอนควบคู่กับหนังสือการ์ตูนประกอบการเรียนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ที่สร้างขึ้นแล้วนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

8. การสร้างแบบฝึกทำยบทเรียน หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

หลังจากผู้วิจัยได้สร้างหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ทั้งหมด 5 เล่มแล้ว ตอนทำยบท ผู้วิจัยได้จัดทำแบบฝึกหัดไว้บทละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 50 ข้อ โดยใช้แนวทางการสร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล เน้นการวัดในด้านความรู้ วิชาความรู้ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า นำไปทดลองใช้และหาค่าประสิทธิภาพควบคู่กับการทดลองหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ หลังจากปรับปรุงตามขั้นตอนการทดลองใช้แล้ว จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4. การสร้างแบบประเมินหนังสือการ์ตูนสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างแบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีการประเมินค่าหนังสือสำหรับเด็กจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

4.2 สร้างแบบประเมินค่าของหนังสือสำหรับเด็กเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยแบ่งขอบข่ายของหนังสือที่ต้องประเมินออกเป็นด้านต่าง ๆ คือ ลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปแบบ ภาพการ์ตูน เนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่อง คำศัพท์ที่ควรทราบ แบบฝึกหัด และกิจกรรมที่เสนอแนะ การใช้ภาษา และคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับ โดยใช้เกณฑ์ของ Likert แบบ 5 ระดับคะแนน และมีส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะทั่วไป ทั้งนี้โดยอาศัยแนวทางจากแบบสอบถามของรัชมิ บุญยงสิทธิ์ (2531: 130) บุญเที่ยง ถึงรหัส (2533: 73) และ เอกชัย ปุยะติ (2534: 194)

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน กลุ่มทักษะภาษาไทยจากการเรียนนิทานพื้นบ้านภาคใต้

(1) ศึกษาวิธีสร้างข้อสอบจากเอกสารการสอนชุดวิชาการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(2) สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยยึดหลักตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของ Bloom (1981) โดยใช้ 3 ชั้นแรกคือ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ 60 เปอร์เซ็นต์ และ 3 ชั้นหลัง คือ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า 40 เปอร์เซ็นต์ เป็นลักษณะข้อทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำแบบทดสอบไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนบ้านนกกินผล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจการจำแนก แล้วเลือกแบบทดสอบที่

มีค่าตามเกณฑ์ดังนี้ จำนวน 30 ข้อ ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การทดลองสอนครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนเองทั้งสองกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ไปทดสอบกับนักเรียนก่อนสอนทั้งสองกลุ่ม

1.2 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อ ส่วนกลุ่มควบคุมสอนโดยใช้หนังสือนิทานความเรียง โดยใช้เวลาสอนกลุ่มละ 10 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที

1.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเรื่องนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

2. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรวจคำตอบจากแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ข้อที่ตอบถูกให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือข้อที่ไม่เลือกตอบให้คะแนนเป็น 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. นำผลการทดสอบ รายบุคคล ทดสอบกลุ่มย่อย และ ทดสอบภาคสนาม มาหาค่าประสิทธิภาพ ระหว่างผลการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและหลังเรียน

2. นำแบบทดสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาแจกแจงความถี่เป็นรายชื่อแล้วหาร้อยละและค่าเฉลี่ย ส่วนที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์โดยรวบรวมเป็นหมวดหมู่ความเรียง

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าสถิติ t-test

4. เปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ค่าสถิติ F-test

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติในการวิจัยดังนี้

1. สูตรการหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

$$\text{สูตร } E = \frac{\sum X}{N}$$

E = ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ = คะแนนรวมของแบบฝึกหัด

N = จำนวนนักเรียน

2. การหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 2.1 หาค่าความยากง่ายโดยใช้สูตร

$$P = \frac{H-L}{N}$$

P = ความยากของข้อสอบ

H = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

L = จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน หรือกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

N = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

- 2.2 หาค่าอำนาจจำแนก

$$r = \frac{H-L}{N_H \text{ หรือ } N_L}$$

r = อำนาจจำแนก

H = จำนวนคนตอบถูกในกลุ่มเก่งหรือกลุ่มได้คะแนนสูง

L = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มอ่อนหรือกลุ่มได้คะแนนต่ำ

N_H = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มเก่งหรือกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

N_L = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มอ่อนหรือกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

3. การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20

$$r = \frac{k}{k-1} \left(\frac{1 - \sum pq}{S^2} \right)$$

r = ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

k = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

P = สัดส่วนของจำนวนคนที่ตอบถูก

q = $1-P$

S^2 = ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบทั้งฉบับ

4. การหาค่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบทั้งฉบับ

ใช้สูตร

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

S^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fx)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

5. การทดสอบค่าความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย

ใช้สูตร F-test

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2} \quad \text{เมื่อ } F \text{ มี df เป็น } n_1 - 1, n_2 - 1$$

F = ค่าความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ

S_1^2 = ค่าความแปรปรวนที่มีค่ามาก

S_2^2 = ค่าความแปรปรวนที่มีค่าน้อย

6. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ของกลุ่มทดลองและกลุ่ม

ควบคุม t-test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$\bar{X}_1$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

7. การประเมินค่าหนังสือที่สร้างขึ้นของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้เกณฑ์ของ Likert คะแนนประเมินค่ามี 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

สำหรับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของแต่ละข้อในแต่ละส่วนแบ่งความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	แปลความว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	แปลความว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	แปลความว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	แปลความว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.10-1.49	แปลความว่า	น้อยที่สุด

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอนดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

1.1 ผลการทดลอง

1.2 ผลการวิเคราะห์แบบประเมินค่าหนังสือการ์ตูนของผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทย ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ และกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือนิทานความเรียงตามปกติ

ผลการหาประสิทธิภาพ หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ตามวิธีการและลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1. การทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ที่สร้างขึ้นครั้งแรกจำนวน 5 เล่ม แบบฝึกหัดท้ายบทจำนวน 50 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียน 1 คน หลังจากทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนแล้วมีผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดลองรายบุคคล

นักเรียน	คะแนนแบบฝึกหัด	คะแนนแบบฝึกหัด
1 คน	ระหว่างเรียน 50 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน
	38	24
เฉลี่ย ร้อยละ	76	80

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียน 1 คน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้ 38 ข้อ จากแบบฝึกหัดทั้งหมด 50 ข้อ 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76 และทำแบบฝึกหัดรวมหลังเรียนได้ 24 ข้อ จากแบบทดสอบทั้งหมด 30 ข้อ 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80 ฉะนั้นประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้มีค่าเท่ากับ 76/80

2. การทดลองกลุ่มย่อย

หลังจากการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่พบในการทดลองรายบุคคลครั้งที่ 1 แล้ว ผู้วิจัยได้นำหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ไปทดลองกลุ่มย่อยกับนักเรียน 10 คน หลังจากทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนแล้วมีผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดลองกลุ่มย่อย

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด	
	ระหว่างเรียน 50 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน
1.	37	25
2.	42	28
3.	47	27
4.	38	24
5.	45	22
6.	48	28
7.	39	27
8.	42	24
9.	47	27
10.	40	25
เฉลี่ยร้อยละ	85(42.50)	85(25.70)

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนทั้งหมด 10 คน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้ ค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 42.50 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85 และทำแบบฝึกหัดรวมหลังเรียนได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.70 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85 ฉะนั้นผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้หลังจากการทดลองกลุ่มย่อยมีค่าเท่ากับ 85/85

3. การทดลองภาคสนาม

เพื่อให้หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงพัฒนาบางส่วนอีกครั้งหนึ่ง และนำไปทดลองภาคสนามกับนักเรียนจำนวน 30 คน หลังจากทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียนแล้วมีผลปรากฏดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดลองภาคสนาม

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด	
	ระหว่างเรียน 50 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน
1.	46	27
2.	42	26
3.	47	25
4.	48	28
5.	37	24
6.	38	26
7.	47	27
8.	42	24
9.	43	21
10.	46	28
11.	43	28
12.	45	23
13.	36	27
14.	38	28
15.	44	26
16.	40	28
17.	47	29
18.	48	27
19.	47	27
20.	35	27
21.	48	28

ตารางที่ 3 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนแบบฝึกหัด	
	ระหว่างเรียน 50 คะแนน	หลังเรียน 30 คะแนน
22	36	23
23.	42	27
24.	48	24
25.	47	25
26.	44	27
27.	43	26
28.	46	27
29.	42	26
30.	41	24
เฉลี่ย/ร้อยละ	86(41.50)	87(26.10)

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนทั้งหมด 30 คน ทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 41.50 คิดเป็นร้อยละ 86 และทำแบบฝึกหัดรวมหลังเรียนได้ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.10 ฉะนั้น ประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้หลังจากการทดลองภาคสนามมีค่าเท่ากับ 86/87 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 85/85

การวิเคราะห์แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านต่าง ๆ จำนวน 7 ด้าน คือ ลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปเล่มภาพการ์ตูน เนื้อเรื่อง การดำเนินเรื่อง คำศัพท์แบบฝึกหัด การใช้ภาษา และคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับ โดยนำผลการตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ แล้วคิดเป็นร้อยละและหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ของแต่ละข้อในแต่ละด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 4-9

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ เกี่ยวกับลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปเล่ม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ขนาดและความหนาของหนังสือเหมาะสมในการจับถือได้สะดวกสำหรับเด็กในวัยนี้	15	8	-	-	-	4.6
2. การเย็บเล่มแน่นหนาทำได้ประณีต	5	12	3	-	-	4.0
3. แบบปกดึงดูดใจให้อยากอ่าน	20	4	-	-	-	4.8
4. คุณภาพของกระดาษที่ใช้มีความทนทาน	10	12	-	-	-	4.4
5. การจัดรูปเล่มมีความเหมาะสม	15	8	-	-	-	4.6
6. การจัดรูปแบบหนังสือการ์ตูนช่วยให้อ่านได้ง่ายรวดเร็วทันอกทันใจ	15	8	-	-	-	4.6
7. การจัดหน้าและจัดภาพ มีความเหมาะสม น่าติดตาม	20	4	-	-	-	4.8
8. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของเด็ก	20	4	-	-	-	4.8
9. ตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน	15	8	-	-	-	4.6
10. การบรรจุคำพูดหรือข้อความในแต่ละช่อง มีความเหมาะสม	15	8	-	-	-	4.6
คะแนนเฉลี่ย						4.58

จากตารางที่ 4 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปเล่ม โดยสรุปว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ แบบปกของหนังสือ การจัดหน้าและภาพ ขนาดของตัวอักษร ($\bar{X}=4.8$) รองลงมาคือ ขนาดของหนังสือ การจัดรูปเล่ม การบรรจุคำพูด ความสวยงามของตัวอักษร ($\bar{X}=4.6$) มี 2 รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การเย็บเล่ม ($\bar{X}=4.0$) และคุณภาพของกระดาษ ($\bar{X}=4.4$) รวมทั้งเสนอแนะว่าหากสามารถจัดทำรูปเล่มให้มีขนาด กระดาษดี เน้นการจับถือพกพาได้สะดวก ก็จะมีผลคล่องตัวยิ่งขึ้นสำหรับหนังสืออ่านทั่วไป

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้าน
ภาพการ์ตูน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะของภาพชัดเจนสวยงาม มีศิลปะ	15	8	-	-	-	4.6
2. ขนาดของภาพเหมาะสมกับหน้ากระดาษและ ขนาดของตัวอักษร	20	4	-	-	-	4.8
3. จำนวนภาพมีเพียงพอที่จะให้ ความเพลิดเพลินได้	20	-	3	-	-	4.6
4. ภาพแสดงเรื่องราวและส่งเสริมให้อ่าน เนื้อเรื่อง	20	4	-	-	-	4.8
5. ภาพดึงดูดความสนใจอยากให้อ่านเนื้อเรื่อง	15	8	-	-	-	4.6
6. ภาพบอกบุคลิกตัวละครชัดเจน	10	12	-	-	-	4.4
7. ภาพแสดงท่าทางความเคลื่อนไหวสมจริง มีชีวิตชีวา	20	4	-	-	-	4.8
8. ภาพแสดงทิศทางและสภาพแวดล้อมตรงกัน	15	4	3	-	-	4.4
9. การวางภาพมีความเหมาะสมกับช่องและมี ความต่อเนื่องกัน	20	4	-	-	-	4.8
10. ภาพ ข้อความและคำพูดในแต่ละช่อง สอดคล้องกันผู้อ่านเข้าใจและแปลความหมายได้ง่าย	15	8	-	-	-	4.6
11. ภาพสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี	20	-	3	-	-	4.6
12. จำนวนภาพในเล่มอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม กับเรื่อง	10	8	3	-	-	4.2
13. ภาพช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็ก	15	4	3	-	-	4.4
คะแนนเฉลี่ย						4.58

จากตารางที่ 5 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านภาพการ์ตูน โดยสรุปว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ภาพเหมาะสมกับกระดาษและตัวอักษร ส่งเสริมให้อ่านเนื้อเรื่อง มีชีวิตชีวา และมีความต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.8$) รองลงมาคือ ความสวย

งามดึงดูดความสนใจ ภาพและข้อความสอดคล้องกัน ($\bar{X}=4.6$) มี 4 รายการ ที่อยู่ในระดับมากคือ ภาพอนุคลิกชัดเจนส่งเสริมจินตนาการ ทิศทางและสภาพแวดล้อมตรงกัน ($\bar{X}=4.4$) และภาพอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม ($\bar{X}=4.2$) รวมทั้งเสนอแนะเพิ่มเติมว่า หากจัดทำเป็นภาพสี จะทำให้ชวนติดตามและส่งเสริมจินตนาการได้กว้างไกลยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านเนื้อเรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. เนื้อเรื่องเหมาะสมกับระดับชั้นของเด็ก	15	4	3	-	-	4.2
2. ความยาวของเนื้อเรื่อง เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กระดับนี้	15	8	-	-	-	4.6
3. เนื้อเรื่องมีเอกภาพ ไม่ซ้ำซ้อนง่ายต่อการทำความเข้าใจ	15	8	-	-	-	4.6
4. เนื้อเรื่องมีสาระประโยชน์เหมาะที่จะเป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	15	8	-	-	-	4.6
5. เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องกัน ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องได้โดยตลอด	10	4	6	-	-	4.2
6. การเขียนเรื่องเป็นลักษณะการ์ตูน ช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดีและน่าอ่าน	15	8	-	-	-	4.6
7. เนื้อเรื่องเสนอแนวความคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	15	4	3	-	-	4.2
คะแนนเฉลี่ย						4.42

จากตารางที่ 6 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านเนื้อเรื่องโดยสรุปว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมกับความสนใจของเด็กมีเอกภาพมีสาระประโยชน์และการเขียนการ์ตูนช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง ($\bar{X}=4.6$) มี 4 รายการ

ที่อยู่ในระดับมากคือ เนื้อเรื่องเหมาะกับระดับชั้นมีความต่อเนื่องและเสนอแนวคิดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X}=4.2$)

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านการดำเนินเรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ดำเนินเรื่องได้เรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบ	10	4	6	-	-	4.0
2. ดำเนินเรื่องได้รวดเร็วทันใจผู้อ่าน	15	4	3	-	-	4.4
3. มีความต่อเนื่องเป็นไปตามลำดับ	15	8	-	-	-	4.6
4. ภาพและบทสนทนาทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างน่าติดตาม	10	8	3	-	-	4.2
5. จบด้วยความสุข ความสำเร็จ สมหวัง ให้ข้อคิด ในเชิงสร้างสรรค์	20	8	-	-	-	4.8
คะแนนเฉลี่ย						4.40

จากตารางที่ 7 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านการดำเนินเรื่องโดยสรุปว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือการดำเนินเรื่องจบลงด้วยความสุขและให้ข้อคิด ($\bar{X}=4.8$) รองลงมา คือมีความต่อเนื่อง มี 3 รายการ ที่อยู่ในระดับมาก คือ การดำเนินเรื่องได้รวดเร็ว ($\bar{X}=4.4$) ภาพและบทสนทนาน่าติดตาม ($\bar{X}=4.2$) และเรียกร้องความสนใจตลอดเรื่อง ($\bar{X}=4.2$)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านคำศัพท์ที่ควรทราบ แบบฝึกหัด และกิจกรรมเสนอแนะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่มทำให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์เพิ่มมากขึ้น	20	4	-	-	-	4.8
2. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่ม ช่วยให้นักเรียนอ่านเรื่อง ได้เข้าใจดีขึ้น	20	4	-	-	-	4.8
3. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่ม เหมาะสมกับระดับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	15	8	-	-	-	4.6
4. แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยได้	20	-	3	-	-	4.6
5. กิจกรรมเสนอแนะช่วยให้เด็กสนุกสนานและฝึกให้มีความรับผิดชอบ	15	4	3	-	-	4.4
6. กิจกรรมเสนอแนะช่วยให้เด็กกล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	10	4	6	-	-	4.2
คะแนนเฉลี่ย						4.56

จากตารางที่ 8 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านคำศัพท์ที่ควรทราบ แบบฝึกหัดและกิจกรรมเสนอแนะ โดยสรุปว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนรู้จักคำศัพท์เพิ่มขึ้นเข้าใจเรื่องได้ดี ($\bar{X}=4.8$) รองลงมาคือ เหมาะกับระดับชั้นและช่วยพัฒนาทักษะทวงภาษา มี 2 รายการที่อยู่ในระดับมาก คือ กิจกรรมเสนอแนะสนุกสนาน ($\bar{X}=4.4$) และให้เด็กกล้าแสดงออก ($\bar{X}=4.2$)

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านการใช้ภาษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับและวัย ของนักเรียน	20	4	-	-	-	4.8
2. การใช้คำศัพท์และคำราชาศัพท์ต่าง ๆ มีความเหมาะสม	10	12	-	-	-	4.4
3. การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน	20	-	3	-	-	4.6
4. การใช้ภาษามีความไพเราะ สละสลวย	20	-	3	-	-	4.6
5. การใช้ภาษามีความสอดคล้องกับภาพ การ์ตูนเป็นอย่างดี	20	-	3	-	-	4.6
6. การใช้ภาษามีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	10	8	3	-	-	4.2
7. การเขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้องตามหลัก หลักภาษาไทย	15	8	-	-	-	4.6
คะแนนเฉลี่ย						4.57

จากตารางที่ 9 ผู้ทรงคุณวุฒิความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านการใช้ภาษา โดยสรุปว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ($\bar{X}=4.8$) รองลงมา คือ ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจนมีความไพเราะสละสลวย สอดคล้องกับภาพการ์ตูน ถูกต้องตามหลักภาษาไทย ($\bar{X}=4.6$) มี 2 รายการ ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การให้คำราชาศัพท์ ($\bar{X}=4.4$) และ การใช้ภาษาเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ($\bar{X}=4.2$)

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ	ระดับคะแนนความเหมาะสม					ค่าเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหนังสืออ่านประกอบประเภทการ์ตูน	10	8	3	-	-	4.2
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางการอ่าน	20	4	-	-	-	4.8
3. หนังสืออ่านประกอบสอดคล้องกับหลักสูตรระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	10	12	-	-	-	4.4
4. ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของคติความเชื่อในคุณความดี จากนิทานพื้นเมือง	20	-	3	-	-	4.6
5. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่ค้นคว้า และรักการอ่าน	15	4	3	-	-	4.4
6. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ นักเรียน	15	8	-	-	-	4.6
7. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนาน	20	4	-	-	-	4.8
8. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้จากการอ่าน	20	4	-	-	-	4.8
9. เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสืออ่านประกอบสำหรับนักเรียน ของครูและผู้สนใจ	15	4	3	-	-	4.4
10. เป็นสื่อการสอนที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียนได้เป็นอย่างดี	15	8	-	-	-	4.6
คะแนนเฉลี่ย						4.56

จากตารางที่ 10 ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ โดยสรุปว่ามีคุณค่าในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูน มีความสนุกสนาน ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสามารถฝึกทักษะการอ่าน

($\bar{X}=4.8$) มี 4 รายการที่อยู่ในระดับมากคือ เป็นแนวทางจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก กระตุ้นให้เกิดนิสัยรักการอ่าน เป็นหนังสืออ่านประกอบตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.4$) และช่วยให้นักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 3 มีหนังสือการ์ตูนอ่าน ($\bar{X}=4.2$) ทั้งได้เสนอแนะว่าควรมีบทหรือโครงเรื่องแทรกอยู่บ้างในเนื้อเรื่องบางตอน และการนำบทบาทของตัวละครที่สมจริงมาสอนนักเรียนนั้น ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องปกติ ซึ่งทำให้เด็กมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองและมีความกล้ามากขึ้น

จากการประเมินค่าของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสรุปได้ว่าหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ มีความเหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียนมากในระดับมากถึงมากที่สุดในทุกด้าน รวมทั้งได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรจะได้จัดทำหนังสือลักษณะนี้เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและนักอ่านทั่วไป เพราะการนำนิทานพื้นบ้านที่เล่าต่อกันมายาวนานมาจัดทำเป็นหนังสือการ์ตูนย่อมเป็นที่สนใจของเด็กที่จะอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย ส่วนในด้านการปลูกฝังคุณธรรมนั้น ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้เสนอแนะว่าคุณธรรมใดที่ต้องการสอนเด็กควรจะเน้นย้ำให้ชัดซึ่งผู้วิจัยได้เสริมในกิจกรรมในชั้นสอนในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของคุณธรรมในเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้พื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองขุด และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนโรงเรียนวัดวังหีบ โดยนำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 กลุ่มทักษะภาษาไทยของนักเรียนมาวิเคราะห์ระดับความรู้พื้นฐาน ผลปรากฏว่าระดับความรู้พื้นฐานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังรายละเอียดในภาคผนวก

ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน มีผลปรากฏดังตารางที่ 11 และตารางที่ 12

ตารางที่ 11 แสดงผลการทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
x	f	fx	x	f	fx
28	1	28	26	1	26
26	2	52	25	1	25
22	1	22	22	2	44
20	1	20	20	2	40
19	3	57	18	2	36
18	5	90	17	8	136
17	6	102	15	6	90
15	5	75	11	2	22
11	3	33	9	2	18
10	1	10	8	3	24
8	2	16			
รวม	30	505	รวม	30	461
$\bar{X} = 16.83$			$\bar{X} = 15.36$		

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกลุ่มทักษะภาษาไทย ชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	s ²	t	t จากตาราง
กลุ่มทดลอง	30	16.83	21.43	.21	1.67*
กลุ่มควบคุม	30	15.36	30.65		

$$t^* (0.50, 0.58) = 1.67$$

จากตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 16.83 ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม คือ 15.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่า t แล้วปรากฏว่าค่า t ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 0.21 น้อยกว่าค่า t จากตารางคือ 1.67

แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

หลังจากทำการสอนครบ 10 ครั้ง ตามที่กำหนดไว้ผู้วิจัยได้ทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน มีผลปรากฏดังตารางที่ 13 และ 14

ตารางที่ 13 แสดงผลคะแนนของการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
x	f	fx	x	f	fx
30	7	210	28	1	28
			26	2	52
29	6	174	22	1	22
28	11	308	20	2	40
27	2	54	19	3	57
25	2	50	18	5	90
			17	6	102
24	1	24	15	5	75
			11	3	33
23	1	23	10	1	10
			8	1	8
รวม	30	843	รวม	30	517
	$\bar{X} = 28.10$			$\bar{X} = 17.23$	

จากตารางที่ 13 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ของกลุ่มทดลองเท่ากับ 28.10 และคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมเท่ากับ 17.23 ซึ่งนำไปทดสอบค่าความแตกต่างตามรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	s^2	t	t จากตาราง
กลุ่มทดลอง	30	28.10	2.92	2.67	2.00*
กลุ่มควบคุม	30	17.23	20.60		

$$t^* (0.50, 0.58) = 2.00$$

จากตารางที่ 14 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 28.10 กลุ่มควบคุมเท่ากับ 17.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่า t แล้ว ปรากฏว่า ค่าที่ได้จากการคำนวณ มีค่าเท่ากับ 2.67 มากกว่าค่าจากตารางคือ 2.00 นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการเรียนโดยมีหนังสืออ่านประกอบประเภทหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนแบบปกติ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ และใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อ และกลุ่มควบคุม ที่เรียนโดยใช้หนังสือนิทานความเรียงเป็นสื่อ

สมมติฐานของการวิจัย

1. หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ มีประสิทธิภาพเกณฑ์ที่วางไว้ 85/85
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อ และกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือนิทานความเรียงชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2537 กลุ่มโรงเรียนชะเมา-หนองหงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 7 โรงเรียน ซึ่งมีห้องเรียนทั้งหมด 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 360 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มหลายชั้น

ตอน คือ สุ่มโรงเรียนด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับฉลากจากโรงเรียน 7 โรงเรียน จับมาเพียง 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านคลองขุด มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 45 คน และโรงเรียนวัดวังหีบ มีนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 50 คน หลังจากนั้นสุ่มนักเรียนจาก 2 โรงเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ได้จำนวนนักเรียนโรงเรียนละ 30 คน นำคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 วิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2537 ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม มาเปรียบเทียบระดับด้วยค่าสถิติ t-test ปรากฏว่าระดับความรู้พื้นฐานของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากนั้นจับฉลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านคลองขุด และกลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดวังหีบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เครื่องมือทดลอง
  - 1.1 หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้
  - 1.2 แผนการสอนการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้และแผนการสอนนิทานความเรียง
  - 1.3 แบบฝึกหัดท้ายบทหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้
  - 1.4 แบบประเมินหนังสือการ์ตูนสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน จำนวน 30 ข้อ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. สร้างเครื่องมือการวิจัย
2. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปหาประสิทธิภาพและปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ไปทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นโดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อ ส่วนกลุ่มควบคุมใช้นิทานความเรียงสอนแบบปรกคิ

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ไปทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากดำเนินการสอนมาครบ 10 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ระหว่างผลรวมของคะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียน ด้วยสูตร E1, E2
2. เปรียบเทียบพื้นฐานการเรียนรู้กลุ่มทักษะภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยค่าสถิติ t-test
3. วิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร KR -20
5. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีต่อหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย
6. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ค่าสถิติ t-test
7. เปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนน pre-test และคะแนน post-test ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าสถิติ F-test

สรุปการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ผู้วิจัยสามารถพัฒนาหนังสือการ์ตูนให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดกล่าวคือ ผลการทดลองรายบุคคลนักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76 และทำแบบฝึกหัดรวมหลังเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 76/80 ผลการทดลองกลุ่มย่อย นักเรียนเฉลี่ยทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 และทำแบบฝึกหัดรวมหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 85/85 และผลการทดลองภาคสนามด้วยวิธีเดียวกัน มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 86/87 นั่นคือผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

2. ผลการประเมินหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยสรุปได้ว่าหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ มีความเหมาะสมที่จะใช้ประกอบการเรียน ในระดับมากถึงมากที่สุด ทุกด้าน เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ลักษณะรูปเล่ม ภาพการ์ตูน แบบฝึกหัดกิจกรรมเสนอแนะมี 2 รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่อง ($\bar{X}=4.42$)

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หลังจากการเรียนด้วย หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ และหนังสือนิทานความเรียง ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือการ์ตูนมีค่าเท่ากับ 28.10 และกลุ่มที่เรียนด้วยหนังสือนิทานความเรียงมีค่าเท่ากับ 17.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t แล้ว ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่าการเรียนโดยมีหนังสืออ่านประกอบการ์ตูนเป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียนด้วยนิทานความเรียง

อภิปรายผล

1. จากผลการพัฒนาหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ในครั้งนี้ เป็นการยืนยันแนวคิดของการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนที่จะต้องจัดให้เหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของเด็ก จากการทดลองทั้งสามขั้นตอน และนำผลมาปรับปรุงพัฒนาจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่วางไว้และสามารถนำไปใช้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ ส่วนเป็นผลมาจากการสื่อความหมายกับนักเรียนทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนา รูปแบบตัวอักษร ตลอดจนคำศัพท์ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาขึ้นจนสมบูรณ์ แต่มีข้อจำกัดบางประการในกระบวนการของการจัดทำต้นฉบับ เช่น การถ่ายเอกสารจากต้นฉบับไปใช้กับนักเรียนไม่สามารถทำให้คมชัดได้เท่ากับต้นฉบับจริง

2. จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ ทั้ง 7 ด้านนั้น อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาหนังสือได้ระดับมากที่สุดถึง 5 ด้าน คือ ภาพการ์ตูน รูปเล่มการใช้ภาษา แบบฝึกหัดเสนอแนะ และคุณค่าประโยชน์ที่ได้รับ มีเพียง 2 รายการเท่านั้น ที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิทานพื้นบ้านภาคใต้ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องที่มีความยาวมาก ข้อจำกัดด้านการเลือกเนื้อเรื่อง และการดำเนินเรื่อง จึงทำให้ได้ค่าคะแนนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือเพิ่มเติม ดังนี้

2.1 เกี่ยวกับภาพการ์ตูน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า สื่อที่เป็นภาพสีจะทำให้ นักเรียนมีความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดความรู้สึกจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มากกว่าภาพขาวดำ แต่จากการทดลองนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏผลให้เห็นว่า ภาพขาวดำ ก็สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นเช่นกัน

2.2 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ควรจะมีบทหรือ ครอบงอยู่บ้างเพื่อมิให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ผู้วิจัยได้เพิ่มเติมในส่วน of แบบฝึกหัดเสนอแนะและกิจกรรมการสอนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ว่านักเรียนที่เรียนโดย ใช้หนังสือการ์ตูน ชุติทานพินบ้านภาคใต้เป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน กลุ่มทักษะ ภาษาไทย แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้หนังสือการ์ตูน เป็นสื่อการเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสือการ์ตูน เป็นสื่อการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทาง การอ่านสูงกว่า นักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้หนังสือการ์ตูน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาวดี เชื่อมทอง (2527) ในเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในหน่วยการเรียนรู้ กลุ่มสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ที่เรียนด้วยใช้หนังสือการ์ตูน กับวิธีสอน ตามปรกติ” งานวิจัยของ พิเชฐ อินโสภ (2531) เรื่อง “การสร้างหนังสือการ์ตูนประกอบบท เรียนเรื่องดิน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” และงานวิจัยของ เอกชัย ปุยะติ (2534) เรื่อง “การสร้างหนังสืออ่านประกอบการ์ตูนเรื่อง สังข์ศิลป์ชัย เพื่อใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบการ เรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ในการวิจัยครั้งนี้ หนังสือการ์ตูนได้รับความสนใจจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน อ่านและศึกษา จากหนังสือการ์ตูนอย่างรวดเร็ว และกระตือรือร้น จนทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนจบลงก่อน เวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงใช้เวลาส่วนที่เหลือสำหรับกิจกรรมเสนอแนะท้ายบทเรียน จนหมดคาบ เวลาที่กำหนด หนังสือการ์ตูนชุติทานพินบ้านภาคใต้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จึงสามารถนำไปใช้ ประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเนื้อเรื่องที่นำมาจากนิทานพินบ้านภาคใต้ เหมาะ สมกับระดับความสนใจของเด็ก จึงเป็นสื่อการสอนที่มีคุณค่าทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ดังที่ ประเสริฐ มาสุรปรีดี (2526: 32) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการ์ตูนต่อการเรียนการสอนว่า หากนำเนื้อหาวินาทีที่สอดคล้องกับหลักสูตรมาสร้างเป็นหนังสือการ์ตูน ขึ้นมาให้เด็กได้เรียนเพิ่มเติมจากแบบเรียนที่มีอยู่ แล้ว จะทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย ฉะนั้น จากการวิจัยครั้งนี้จึงสามารถขยายผล ไปสู่กลุ่มประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนชะมาย-หนอง หงส์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

5. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นกรนำเอาการ์ตูนมาสู่การเรียนการสอนหรือมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดประโยชน์ทางการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความพยายามของรัฐในการจัดให้มีหนังสือการ์ตูนที่ดีสำหรับเด็กในโรงเรียน แม้ว่าการผลิตหนังสือการ์ตูนของไทยในปัจจุบันจะถอยร่นลงมาเฉพาะตลาดกลุ่มเด็กเล็ก เช่นหนังสือการ์ตูนเสริมทักษะ นิทานภาพ ซึ่งยังต้องอาศัยกำลังซื้อจากผู้ปกครองของเด็ก หากเด็ก ๆ ชอบหนังสือการ์ตูนไทยขึ้นมาบ้างภาวะของหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นที่กำลังครอบงำสังคมไทย คงจะไม่น่ากลัวเหมือนที่กำลังเป็นอยู่ทุกวันนี้

6. การนำนิทานพื้นบ้านมาประยุกต์โดยคงสภาพของโครงเรื่อง แนวคิด ตัวละคร และดำเนินเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนลักษณะนี้นอกจากจะส่งผลให้เด็กได้พัฒนาทักษะการอ่านดังที่กล่าวแล้ว ยังเป็นการประยุกต์คติชนเพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมสืบต่อกันมาในเรื่องความกตัญญูรู้คุณ ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความไม่อาฆาตผูกพยาบาท ความอดทนอดกลั้น ซึ่งเรื่องเหล่านี้ก็มีปรากฏอยู่ในหลักสูตร การนำคติชนบทเหล่านี้มาใช้อย่างสม่ำเสมอให้นักเรียนได้ปฏิบัติสอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันในช่วงเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียนย่อมทำให้เด็กซึมซาบโดยไม่รู้ตัวจนปลูกฝังเป็นพื้นนิสัย และบุคลิกภาพของเขาต่อไป

7. การศึกษาวิจัยในเรื่องการพัฒนาสื่อการ์ตูนสำหรับการเรียนการสอนนั้น ไม่ควรจำกัดเฉพาะแต่หนังสืออ่านการ์ตูนเท่านั้น สื่อการสอนทุกชนิดสามารถที่จะใช้การ์ตูนเข้าไปช่วยในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและการประเมินผล เพราะการ์ตูนก่อให้เกิดอารมณ์ขัน มีความสบายใจมีบรรยากาศพร้อมที่จะรับรู้ประสบการณ์ที่ผู้สอนต้องการจะถ่ายทอดไปสู่ผู้เรียนในรูปแบบของบัตรภาพ บทเรียนสำเร็จรูป นิทรรศการ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

8. การ์ตูนมิใช่สื่อที่สามารถใช้แทนครูได้หมดทุกอย่าง เป็นเพียงส่วนที่จะมาเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดำเนินไปบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนจึงต้องวางแผนและจัดระบบการใช้ให้ชัดเจน รวมทั้งการปรับกิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นตอนของการสอนให้สอดคล้องกัน ตลอดจนผู้สอนจะต้องเตรียมกิจกรรมส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนเพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

1. สำหรับครูผู้สอน หนังสืออ่านประกอบการเรียนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ครูผู้สอนสามารถนำหนังสือการ์ตูนไปประยุกต์สอดแทรกใช้

ให้เหมาะสมกับสภาพการสอนแต่ละคาบเวลา เพราะหนังสือการ์ตูนจะทำให้นักเรียนมีความสนใจที่จะร่วมกิจกรรมการเรียน ทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอน ควรจะมีเวลาส่วนหนึ่งสำหรับการผลิตหนังสืออ่านประกอบการเรียนประเภทการ์ตูน เพราะเป็นสื่อสำเร็จที่ใช้ได้ทั่วไปนอกจากในเวลาเรียนแล้ว ในการฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนในยามว่าง ก็สามารถเรียนรู้ได้เองตามลำพัง เป็นการฝึกฝนทักษะประสบการณ์ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการช่วยผ่อนแรงครูผู้สอนอีกส่วนหนึ่งด้วย

3. ครูผู้สอนควรที่จะได้มีบทบาทในการเลือกสรรสื่อประเภทนี้ที่ได้เกณฑ์มาตรฐานเข้ามาสู่ห้องเรียนและโรงเรียน ทั้งในรูปแบบของการจัดซื้อตามงบประมาณจัดสรรสำหรับห้องสมุดโรงเรียนการจัดมุมหนังสือตามชั้นเรียนต่าง ๆ ตลอดจนการหมุนเวียนหนังสือของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เพราะหนังสือการ์ตูนในปัจจุบันมีการผลิตขึ้นมากมาย ทั้งมีประโยชน์และไร้ประโยชน์ นอกจากนี้ในกระบวนการอ่านตามลำพังของนักเรียน ครูควรที่จะได้เข้าไปมีส่วนร่วม เช่นนี้การชี้แจงให้ทราบจุดประสงค์ของการอ่าน อ่านแล้วควรจะทำอย่างไรบ้าง รวมทั้งการช่วยขยายแนวคิดจากการอ่านของนักเรียนให้กว้างไกลเพื่อประโยชน์ของการอ่านที่สมบูรณ์ของนักเรียน

4. ศูนย์วิชาการประจำกลุ่มโรงเรียนควรจะได้มีการพัฒนาสื่อต้นแบบตามแนวนี้อ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะทางการอ่านของนักเรียนโดยอาศัยความร่วมมือจากวิชาการประจำกลุ่มประสบการณ์ ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งศึกษานิเทศก์ เพื่อที่จะเผยแพร่สื่อต้นแบบที่จัดทำขึ้นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

5. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ในแต่ละระดับตั้งแต่ครูผู้สอนศึกษานิเทศก์ ศูนย์วิชาการในระดับต่าง ๆ เขตการศึกษา จะได้ใช้แนวทางในการนำคติชน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มาจัดหลักสูตรในลักษณะต่าง ๆ เพื่อใช้ให้ตรงกับความเป็นและความต้องการของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการเรียนการสอน โดยใช้และไม่ใช้หนังสืออ่านประกอบประเภทหนังสือการ์ตูน ในกลุ่มประสบการณ์อื่นด้วย เช่น กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ หรือกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

2. ควรศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการเรียนการสอนโดยใช้หนังสือประกอบประเภทการ์ตูนกับการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การใช้สไลด์เทปหรือชุดการเรียน เป็นต้น

3. ควรศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ในรูปแบบของการนำนิทานพื้นบ้าน มาเพื่อปลูกฝังขนบธรรมเนียมประเพณี ของแต่ละท้องถิ่น ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อจะได้สื่อใหม่ที่ตรงกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

4. ควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการ์ตูนที่ประยุกต์เอาเทคโนโลยีมาใช้ประกอบ ในรูปของสื่อโสตทัศน เพื่อพัฒนาคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของนักเรียน เช่นการสร้างเจตคติในเรื่องการประพฤติปฏิบัติ การปลูกฝังเรื่องมารยาท ความรับผิดชอบต่ออาคารสถานที่ และบริเวณโรงเรียน

บรรณานุกรม

- การ์ตูน “ศิลปะอารมณ์ขัน” ประชาชาติ (มีนาคม 2518) หน้า 36-49
- กานต์มณี ศักดิ์เจริญ “วิธีสร้างความสนใจในการอ่าน” ใน การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2528
- กิ่งแก้ว อัดถาการ คติชนวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา 2520
- _____ วรรณกรรมจากบ้านใน กรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2519
- กุลลาบ มัลลิกมาศ คติชาวบ้าน กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 2509
- กล่อมจิต พลายเวช หนังสือเด็ก กรุงเทพมหานคร ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524
- ขวัญชัย เหมือนเผ่าพงษ์ “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ระบุและไม่ระบุจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525
- จันจิรา อินทรนุตปิ่นบุญ “การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้จากหนังสือการ์ตูนเรื่องที่ใช้วิธีบอกจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมต่างกัน” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528
- จันโททัย กลีบเมฆ “สอนภาษาไทยอย่างไรดี” สารพัฒนาหลักสูตร 68 (พฤศจิกายน 2530) หน้า 19-20
- จินตนา ไบภาซูย์ แนวการจัดทำหนังสืออ่านสำหรับเด็กในห้องเรียน กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ 2524
- จุฑาทิพย์-พยอม (นามแฝง) “การเขียนการ์ตูน” ครูปริทัศน์ 13 (มีนาคม 2531) หน้า 73-77
- จงกล แก่นเพิ่ม “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสไลด์ภาพการ์ตูน ที่ใช้รูปแบบของเรื่องบรรยายต่างกัน” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยี คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 2528
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ จิตวิทยาการอ่าน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2525

- ฉวีวรรณ อุหาภินันท์ การทำหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อมรการพิมพ์ 2527
- _____ บทสวดปริบท์การทำหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศิลปบรรณาการ 2527
- ฉัตรชัย ศุกระกาญจน์ การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช 2523
- ชวลี เชื่อมทอง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในหน่วยการเรียนรู้เสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีสอนโดยใช้หนังสือการ์ตูนกับวิธีสอนตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527
- ชุดิมา สัจจนันท์ หนังสือเพื่อลูก กรุงเทพมหานคร สุจริตการพิมพ์ 2529
- เชาวลิต ชำนาญ ระยะเวลาการสอน นวัตกรรมที่น่าสนใจ ลพบุรี ม.ป.ท.
- ฉรงค์ ทองปาน การสร้างหนังสือสำหรับเด็กอยุธยา ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
- คำเนิน ยอดมิ่ง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากหนังสือการ์ตูนที่มีวิธีเสนอเนื้อหาแบบต่าง ๆ” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525
- ทวีศักดิ์ ไชมาโย “การ์ตูนกับการพัฒนาการเรียนการสอน” มติครู 8 (16 สิงหาคม - 15 กันยายน 2537) หน้า 47-49
- ทดสอบทางการศึกษา,สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ รายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตรปีการศึกษา 2533 ระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 2536
- นภาลักษณ์ สุวรรณธาดา “การสร้างหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยเรื่อง “हिโตประเทศ คำกลอน” สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524
- นิพนธ์ สุขปรีดี และลัดดา สุขปรีดี เทคโนโลยีทางการศึกษา ชลบุรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2517
- นิตา ชูโต “หนังสือสำหรับเด็ก” การศึกษามหาชนชาติ 3 (กุมภาพันธ์-มีนาคม 2524) หน้า 70-75
- _____ การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสืออ่านสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการอุดมการของชาติ 2524

- นพดล จันทรเพ็ญ “หนังสือคือประตูโลกกว้าง” ศุภปริทัศน์ 14 (มีนาคม-เมษายน 2532) หน้า 62-65
- นพพร เพียรพิกุล “หนังสือและความสนใจในการอ่าน” มิตรครู 7 (เมษายน 2531) หน้า 48-51
- บันลือ พดุกะวัน มิติใหม่ทางการสอนอ่านอันดับที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช 2535
- _____ “รายงานการสัมมนาระดับชาติเรื่อง หลักสูตรประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ การศาสนา 2530
- ประชุมพร ธนุทอง “การใช้การ์ตูนสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527
- ประคินันท์ อุปรมัย “การใช้สื่อการสอนสำหรับเด็ก” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช นนทบุรี 2529
- ประกาศรี ลีหย่าไพ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช 2524
- พะนอม แก้วกำเนิด “แนะนำการใช้การ์ตูนนำไปสู่การเป็นนิกรส์” ไทยรัฐ (17 เมษายน 2533) หน้า 8
- พัฒนาหลักสูตร, ศูนย์ กรมวิชาการ ผลการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน จริยศึกษา ของครูด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2528
- พิภพ ธงไชย “งานเขียนเก่า ๆ ของไทยใจเด็กไทยรุ่นใหม่ทำเหม็น” สกุลไทย (3-9 กรกฎาคม 2537) หน้า 96-97
- ไพเราะ เรื่องศิริ “ความสนใจต่อการอ่านหนังสือการ์ตูนของเด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527
- มัทรณี คุณยาทร “การอ่านและกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับประถมศึกษา” ศึกษาศาสตร์ (มช.) 3 (มิถุนายน-กันยายน 2528) หน้า 46-55
- มาลี ไชยกาล “การสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียนชั้น ป.1-ป.6 ในเขตกรุงเทพมหานคร” วิจัยสนเทศ 7 (กรกฎาคม 2530) หน้า 7-14
- แมนมาศ ซวลิต “กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน” ใน การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2528
- _____ การสร้างสมาคมการอ่านและการใช้สารสนเทศ กรุงเทพมหานคร สมาคมห้องสมุด แห่งประเทศไทย 2528

- รัตพร ชังธาคา หนังสือสำหรับเด็กหาสารคาม ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และสำนัก
วิทยบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2531
- ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กรุงเทพมหานคร
 อักษรเจริญทัศน์ 2525
- ลำแข (นามแฝง) “การ์ตูนไทย” มติชน 28 (ตุลาคม 2537) หน้า 29
- วิเชียร ฉนกร การศึกษานิทานพื้นบ้านในจังหวัดนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ศูนย์
วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช 2531
- วิชาการ,กรม หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2532
- _____ “การวิเคราะห์งานวิจัยการศึกษาด้านการประถมศึกษาในประเทศไทย”
 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา 2532
- วิริยะ สิริสิงห,บรรณาธิการ การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก ผลงานการประชุมปฏิบัติการเขียน
หนังสือสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒร่วมกับยูเนสโก ชมรมเด็ก
 กรุงเทพมหานคร 2524
- วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี,ศูนย์วิจัย “รายงานการวิจัยการศึกษานิทานพื้นบ้าน ในฐานะเป็นสื่อของ
กระบวนการสังคมประกิด” วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี 2527
- วสันต์ บัณฑิตวงศ์ นิทานพื้นบ้านไทย พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เสริม
 วิทยบรรณาการ 2522
- ศิราพร จูตะฐาน ทฤษฎีการแพร่กระจายของนิทาน พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร สำนัก
 พิมพ์บรรณกิจ 2519
- ศรีสุดา จริญญาฤต “ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5
เล่ม 1 หน่วยที่ 1 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 2527
- สมักร ผลจำรูญ “รูปแบบของภาพการ์ตูนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถม
ศึกษา” ปริญญาานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2522
- สิทธา พิณใจกุลและนิตยา กาญจนวรรณ ความรู้ทั่วไปทางวรรณกรรมไทย พิมพ์ครั้งที่ 2
 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ดวงกมล 2520
- สุจิตรา จรจิต การสร้างหนังสือสำหรับเด็กยะลา ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูยะลา 2523
- สมหวัง คงประยูร ศิลปะพื้นบ้าน (เชียงใหม่) เชียงใหม่ โรงพิมพ์ส่งเสริมธุรกิจ (ม.ป.ป.)

- หทัย ต้นของ การสร้างสรรณ์วรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ 2529
- อภิญา เวชยัน “การพัฒนาเด็กในยุคโลกาภิวัตน์” คำบรรยาย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 22 ตุลาคม 2537
- อัญชลี แจ่มเจริญ วิธีสอนกลุ่มทักษะภาษาไทยระดับประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์เจริญผล 2526
- อุทัย เพชรช่วย “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” สารพัฒนาหลักสูตร 75 (มิถุนายน 2531) หน้า 10-13
- เอนก รัตนปิยะภากรณ์ “หนังสือการ์ตูนสำหรับเด็ก” สารพัฒนาหลักสูตร 78 (กันยายน 2531) หน้า 60-65
- เอกชัย ปุยะติ “การสร้างหนังสือการ์ตูนเรื่อง “สังข์ศิลป์ชัย” เพื่อเป็นหนังสืออ่านประกอบ วิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2534
- เอกวิทย์ ณ ถลาง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความรู้และประสบการณ์ในท้องถิ่นกับการ พัฒนาหลักสูตร” ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีทางการ สอน 2 หน่วยที่ 6 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- Best, J.W. Research in Education. (3d ed.) Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall. 1977
- Brown, James W., Richard B. Lewis and Fred F. Harclerod. AV Instructional Technology Media and Methods. 5th ed. New York: McGraw-Hill, 1977
- Sones, W.W.D. “The Comic and the Instructional Method” Journal of Educational Sociology December, 1944. pp.238-239

แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มทักษะ ภาษาไทย จำนวนข้อสอบ 30 ข้อ เวลา 30 นาที

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ตาแขนบ่ม ประกอบอาชีพอะไร
  - ก. ทำสวนผัก
  - ข. ทำนา
  - ค. รับจ้าง
  - ง. ปลูกผลไม้
2. แม้จะเป็นหน้าแล้ง ทำไมมะเขือที่หน้ากระท่อมจึงงอกงาม
  - ก. อยู่ในที่ร่ม
  - ข. ใกล้เคียงน้ำ
  - ค. ตาแขนบ่มเอาใจใส่
  - ง. ดินมะเขือทนความแห้งแล้ง
3. ในเรื่องตาแขนบ่ม พระราชาใช้สิ่งใดเป็นเครื่องทดสอบ เพื่อหาบุตรเขย
  - ก. พวงมาลัย
  - ข. ก้อนข้าว
  - ค. ทารกน้อย
  - ง. เจ้าหญิง
4. เหตุการณ์ตามข้อใด ในเรื่องตาแขนบ่มไม่มีความสัมพันธ์กัน
  - ก. กลองวิเศษ - คำอธิษฐาน 3 ครั้ง
  - ข. พระราชา - ก้อนข้าว
  - ค. ผลมะเขือ - เจ้าหญิงมีครรภ์
  - ง. ผู่ปลิง - ข้าวห่อ

5. นักเรียนคิดว่าสิ่งใดที่ทำให้คนเข้มข้มมีความสุขและความสำเร็จ
- ก. ความมีมานะอดทน
  - ข. ความขยันและความตั้งใจจริง
  - ค. ความกตัญญู
  - ง. ความรักและความภักดีต่อเจ้าหญิง
6. คุณลักษณะพิเศษของหุ่นที่พระราชารับสั่งให้ช่างตีเหล็กทำขึ้นในเรื่อง น้ำตาสิบไห คืออะไร
- ก. มีเนื้อเหล็กดีที่สุดใน
  - ข. ขึ้นเผื่อชूंหน้าพระราชวัง
  - ค. มีรูปเป็นทหารยาม
  - ง. สามารถทุบได้
7. "ของสำคัญที่ต้องการ คือ น้ำตาจำนวนสิบไห" ท่านซึ่งทำจากเส้นผมจำนวน 10 กระสอบ"
- ก. ช่างตีเหล็ก
  - ข. พระราชา
  - ค. ตาแก่
  - ง. ทหารวัง
8. ราษฎรเดือดร้อนกันทั่วหน้า ไม่เป็นอันทำมาหากินตามปกติ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องน้ำตาสิบไห แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกอย่างไร
- ก. เสียใจ
  - ข. หวาดกลัว
  - ค. หมดหวัง
  - ง. วัหวั
9. นักเรียนคิดว่ากรกระทำของบุคคลใดในเรื่อง น้ำตาสิบไห ที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด
- ก. ชายแก่
  - ข. พระราชา
  - ค. ช่างตีเหล็ก
  - ง. ทหารวัง

10. เหตุการณ์ใดเป็นความจริงตามโครงเรื่อง น้ำตาสิบไห
- ช่างตีเหล็กเป็นกนขาคนเหตุผล
  - ชายแก่เป็นผู้มีความคิดหลักแหลม
  - พระราชทรงเปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ
  - ราษฎรได้รับความสุขอย่างทั่วหน้า
11. จุดหมายที่แท้จริงของทิดนุ้ยในเรื่อง พรกปากทอง ที่ไปร่วมงานฉลองตำแหน่งของ นายอำเภอ คืออะไร
- นำของไปฝากเพื่อน
  - ไปดูฐานะของเพื่อน
  - ไปพิสูจน์น้ำใจของเพื่อน
  - ไปแสดงความยินดี
12. นักเรียนคิดว่า นายอำเภอปฏิบัติคนไม่เหมาะสมในข้อใดมากที่สุด
- การต้อนรับ
  - การใช้ภาชนะใส่อาหาร
  - การแสดงความรังเกียจอย่างชัดเจน
  - ถูกทุกข้อ
13. "ได้ดีแล้วไม่ควรลืมตน" ควรจะเป็นคำพูดเพื่อเตือนสติใครในเรื่อง พรกปากทอง
- ทิดนุ้ย
  - นายอำเภอ
  - ภรรยาทิดนุ้ย
  - นายอำเภอ และทิดนุ้ย
14. เรื่อง "พรกปากทอง" เน้นการปฏิบัติในข้อใดเป็นสำคัญ
- การกบมิตร
  - การสร้างฐานะ
  - การจัดงานฉลองตำแหน่ง
  - การแสดงความชื่นชมยินดี

16. ทิดนุ้ยมีความรู้สึกเช่นไรที่เพื่อนให้การต้อนรับเช่นนั้น
- ก. แค้นใจ
  - ข. หมดหวัง
  - ค. ท้อแท้
  - ง. ผิดหวัง
17. ① การจัดงานฉลองตำแหน่งของนายอำเภอ
 ② การกล่าวขอโทษเพื่อน
 ③ การใช้กะลามาประท้วงเป็นสำรับ
 ④ การชื่นชมที่ทิดนุ้ยมีฐานะร่ำรวย
- จงเรียงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นตามลำดับ
- ก. ① ② ③ ④
  - ข. ① ③ ② ④
  - ค. ④ ② ① ③
  - ง. ③ ② ① ④
18. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง "พรกปากทอง" ก็อะไร
- ก. การปฏิบัติต่อมิตร
  - ข. ความเพียรพยายาม
  - ค. การสร้างฐานะ
  - ง. การให้อภัยซึ่งกันและกัน
19. การกระทำเช่นแม่ยายของโซชาย ในเรื่อง "โซชายกระตุกไก่" ตรงกับข้อใด
- ก. ทำคุณบูชาโทษ
  - ข. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว
  - ค. เลือกที่รักมักที่ชัง
  - ง. รักพี่เสียดายน้อง

19. นิทานเรื่อง ไชยชาตกระตุกไก่ ให้ข้อคิดอะไร
- ให้กตัญญูรู้คุณ
  - อย่าให้มีความคิดแก่้นพยาบาท
  - คิดให้ดีก่อนลงมือทำ
  - ความมานะอดทนและความขยัน
20. ทำไมจึงตั้งชื่อนิทานเรื่องนี้ว่า ไชยชาตกระตุกไก่
- มีชาชนุ่ม 2 คน
  - การทำอาหารด้วยกระตุกไก่
  - การสะสมกระตุกไก่ไว้มากมาย
  - การนำกระตุกไก่เป็นข้อคิดให้เกิดมานะพยายาม
21. อะไรเป็นสาเหตุให้เมล็ดถั่วเขียวในถุงของ น้อยและนิด ต้องเปลี่ยนกัน
- ทั้งสองคนอยากดูเมล็ดถั่วเขียว
  - นิดอยากได้ถุงของพี่เพราะเมล็ดใหญ่กว่า
  - ทำตามคำสั่งของแม่
  - ถูกทุกข้อ
22. การปฏิบัติตนของใครในเรื่อง "นกกาเหว่า" ที่ควรแก่การยกย่องมากที่สุด
- แม่และพ่อ
  - พ่อและน้อย
  - แม่และนิด
  - แม่และน้อย
23. นักเรียนคิดว่าอะไรทำให้น้อยต้องตามหาน้องของเขาให้เจอ
- ความรักในตัวเองอย่างจริงจัง
  - แม่เลี้ยงบังคับให้น้อง
  - เขาสำนึกในความผิดที่รีบกลับบ้าน
  - คิดว่าน้องจะได้รับอันตราย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 24-27

.... “เล่ากันว่าในสมัยพุทธกาล มีนาคคนหนึ่งศรัทธาในพุทธศาสนา แปลงร่างเป็นคนมาบวชเป็นพระ ต่อมาถูกจับได้ว่าเป็นนาค เพราะเวลาอนหลับก็จะกลายร่างเป็นงู ทำให้พระสงฆ์ทั้งหลายตระหนกตกใจ พระพุทธเจ้าจึงขอให้สีกออกไป นาคคนนั้นมีความเสียใจเป็นอันมากที่ไม่สามารถบวชเป็นพระเพื่อศึกษาพระธรรมต่อไปได้ จึงขอร้องต่อพระพุทธเจ้าว่าแม้ตนเองจะบวชเป็นพระไม่ได้ก็ขอฝากชื่อให้เรียกขานว่านาคสืบไป นับตั้งแต่นั้นเราจึงมีคำเรียกผู้ที่โกนหัวนุ่งขาวห่มขาวก่อนจะบวชเป็นพระว่านาค”

24. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. พระพุทธเจ้ากับนาค
- ข. ก่อนจะเป็นนาค
- ค. คำขอร้องของนาค
- ง. ความเป็นมาของคำว่านาค

25. ใจความสำคัญของเรื่องนี้ คืออะไร

- ก. มีนาคมาบวชในสมัยพุทธกาล
- ข. เวลาอนหลับจะกลายร่างเป็นงู
- ค. พระพุทธเจ้าขอให้สีกจากพระ
- ง. เรียกผู้ที่เตรียมตัวก่อนบวชว่านาค

26. เพราะเหตุใดนาคจึงมาขอบวช

- ก. ต้องการเป็นมนุษย์
- ข. เพื่อไถ่บาปของตนเอง
- ค. มีความศรัทธาในพุทธศาสนา
- ง. อยากเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า

27. หากนาคไม่สีกจากพระ จะเป็นอย่างไร

- ก. พระสงฆ์ตระหนกตกใจมากขึ้น
- ข. ศาสนาพุทธจะเสื่อมลง
- ค. พระพุทธเจ้าไม่สามารถเผยแผ่ธรรมะได้
- ง. เป็นอุปสรรคต่อการสืบทอดศาสนา

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 28-30

เรือนไทยเป็นสิ่งปลูกสร้างที่แสดงถึงสถาปัตยกรรมของไทย โดยปกติจะสร้างจากไม้ที่แข็งแรงและคงทนซึ่งมีอยู่มากมาย ในสมัยก่อนมักปลูกเป็นเรือนไม้ชั้นเดียวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า อยู่ตามริมแม่น้ำลำคลอง ด้วยเหตุนี้เจ้าของจึงนิยมยกพื้นให้สูงเพื่อหนีน้ำหรือสัตว์ร้าย นอกจากนี้ได้ดูบ้านที่สูงยังใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น เก็บของ เย็บผ้า ปั่นผ้า จักสาน

28. ส่วนประกอบของเรือนไทยส่วนใหญ่จะเป็นวัสดุชนิดใด

- ก. อิฐ
- ข. ไม้
- ค. ปูน
- ง. คินเหนียว

29. ควรตั้งชื่อข้อความข้างต้นนี้ว่าอย่างไร

- ก. ที่อยู่อาศัย
- ข. เรือนไทย
- ค. สิ่งปลูกสร้างน่าสนใจ
- ง. เรือนไม้

30. ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร

- ก. เรือนไทยมีความแข็งแรงทนทาน
- ข. เรือนไทยเป็นเรือนไม้ชั้นเดียว
- ค. เรือนไทยอยู่ตามริมแม่น้ำลำคลอง
- ง. เรือนไทยแสดงถึงสถาปัตยกรรมของไทย

ภาคผนวก ข
แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 1

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามในบทเรียนได้
2. อ่านบทเรียนแล้วสามารถเล่าเรื่องและเขียนเรื่องตามโครงร่างของเรื่องได้
3. แต่งประโยคบอกเล่าได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห
2. คำใหม่จำนวน 24 คำ
3. แบบฝึกอ่าน อ่านคำขาก
อ่าน กร, กล ที่เป็นอักษรควบ
4. ความรู้ทางภาษา คำราชาศัพท์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียน เช่น ภาพกระท่อม ภาพไห ภาพช่างตีเหล็ก แล้วสนทนากับครู และตอบคำถามดังนี้
  - นักเรียนเคยเห็นสิ่งเหล่านี้จากที่ไหน
  - ไห เป็นภาชนะที่ใช้ทำอะไรได้บ้าง
  - ลักษณะของกระท่อมเป็นอย่างไร
  - เครื่องมือเครื่องใช้อะไรบ้างที่ทำด้วยเหล็ก
  - นักเรียนเคยเห็น หรือเคยมีประสบการณ์ในการตีเหล็กบ้างหรือไม่
  - ขั้นตอนการตีเหล็กน่าจะมีลำดับขั้นอย่างไร
2. นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ จำนวน 20 คำ คือ ปกครอง ลูกแก้วนาง เจ้า เฝ้าฯ พระราชประสงค์ ทหารยาม กรุ่นคิด กระท่อม ช่างตีเหล็ก กระสับกระส่าย กังวล

ภารกิจ ไห ข้าพระพุทธเจ้า พนักงานวัง อาณาเขต ทวยราษฎร์ หลักลม พระมหา
กรุณาธิคุณ เคียดเนื้อร้อนใจ

3. นักเรียนค้นหาความหมายของคำจากพจนานุกรม

4. ฝึกแต่งประโยค จากคำศัพท์ โดยการแข่งขันกันแต่งแต่ละประโยค ในแต่ละ
กลุ่ม

5. นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรอง

6. นักเรียนฝึกอ่านใจเนื้อเรื่องน้ำตาสิบไห จากหนังสืออ่าน โดยกำหนดเวลา
ให้อ่านประมาณ 10 นาที

7. ครูคิดบัตรคำถาม ในกระดานแล้วนักเรียนช่วยกันตอบ

- พระราชามีนิสัยเป็นอย่างไร

- ช่างตีเหล็กได้รับมอบหมายให้ทำอะไร

- ช่างตีเหล็กมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคำสั่ง

- ก่อนกลับถึงบ้านช่างตีเหล็กแหวะพักที่ไหน

- ช่างตีเหล็กได้รับคำแนะนำว่าควรทำอย่างไร

- พระราชาทรงทำตามคำขอร้องของช่างตีเหล็กหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ใครเป็นคนแนะนำความคิดให้แก่ช่างตีเหล็ก

- ในเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าใครเป็นคนที่มีความคิดหลักแหลมมากที่สุด

8. นักเรียนฝึกตั้งคำถามของนักเรียนเอง แล้วผลัดกันถามตอบกันระหว่างกลุ่ม

9. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้และแนวคิดที่ได้จากบทเรียนแล้วนำมารายงาน

10. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยาก

2. หนังสือการ์ตูน เรื่อง น้ำตาสิบไห

3. บัตรคำถาม

4. พจนานุกรม

การวัดและการประเมินผล

ใช้วิธีการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงาน และ การทดสอบดังนี้

1. การฟัง

- ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
- มรรยาทการฟัง ตั้งใจฟัง

2. การพูด

- อ่านแล้วพูดสรุปความคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง
- มรรยาทการพูด

3. การอ่าน

- อ่านคำขาก
- อ่านในใจแล้วตอบคำถาม

4. การเขียน

- เขียนคำขาก
- เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนที่ 2

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและวิเคราะห์เรื่อง ได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนสรุปเรื่องได้
4. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห
2. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นักเรียนร้องเพลง คำควบล้ำ
2. ทบทวนคำยากในบทเรียน โดยการอ่านจากบัตรคำ โดยการเน้นคำที่ออกเสียง รล, กล, ที่เป็นอักษรควบ
3. นักเรียนเล่าเรื่องต่อกันคนละ 1 ประโยคจนจบเรื่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียน ช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ตามแบบดังต่อไปนี้

ใคร	:	ตัวละคร	ลักษณะ
ที่ไหน	:	สถานที่	
ใครทำอะไร	:	เหตุการณ์ที่ 1	
		เหตุการณ์ที่ 2	
		เหตุการณ์ที่ 3	
		เหตุการณ์ที่ 4	

เหตุการณ์ที่ 5

ผลของเหตุการณ์ : ผลเป็นอย่างไร
 ข้อคิด : ข้อคิดจากเรื่อง
 ตัวละคร : ช่างตีเหล็ก, พระราชา, ชายชรา
 ที่ไหน : ในเมือง
 เหตุการณ์ในเรื่อง

พระราชาสั่งให้ช่างตีเหล็กตีหุ่นเป็นทหารยามที่พูดได้

ช่างตีเหล็กรับคำสั่งแล้วเดินทางกลับบ้าน พบกับชายชราใน
 กระท่อมนริมทาง

ชายชราแนะนำวิธีการที่จะแก้ต่าง คำสั่งของพระราชา

ช่างตีเหล็กนำคำแนะนำมาบอกพระราชา

พระราชาสั่งให้พนักงานวังหาสิ่งของที่ต้องการให้

ในที่สุด ไม่สามารถหาสิ่งของที่ต้องการ ได้ทำให้พระราชาทรง
 คิดได้ว่า พระองค์เป็นผู้ดูแลอำนาจ

ผลของเหตุการณ์ : พระราชาทรงเปลี่ยนแปลงแนวความคิดใน
 การปกครองบ้านเมือง

ข้อคิด : ความมีเหตุผลจะช่วยให้ผู้อยู่ในสังคมได้
 อย่างเป็นสุข

5. นักเรียนเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

6. นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง แล้วรวบรวมเป็นผลงานฝึกอ่านของห้องเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงคำกวางกล้า
2. บัตรคำยาก
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. หนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

การวัดผลและประเมินผล

1. การฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
  - บรรยายในการฟัง
  - ตั้งใจฟัง
2. การพูด
  - อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - เล่าเรื่อง
  - บรรยายในการพูด
3. การอ่าน
  - อ่านแล้วทำแผนภาพโครงเรื่อง
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
4. การเขียน
  - เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
5. การคิด
  - สรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

แผนการสอนที่ 3

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง คาแซนปม

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้
3. อ่านและเขียนคำที่สะกดคล้าย รร ได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง คาแซนปม
2. คำใหม่จำนวน 15 คำ
3. อ่านคำที่มี ฤ และ รร
4. การเขียนสรุปเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับภาพ จากคำศัพท์ในบทเรียน เช่น ภาพคันมะเขือ ภาพคาแซนปม โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์จากภาพ
2. อ่านคำใหม่ จากบัตรคำ จำนวน 15 คำ คือ ปัสสาวะ ฤดูร้อน มะเขือ ภูเขาต้นนิวาส อัสจรรย อักคีสิทธิ์ สารพัดนึก ปรารธนา ภรรยา ไม้ศจรรย
3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ คำที่มีความหมายตามบทเรียน
4. นักเรียนฝึกแต่งประโยค จากคำใหม่
5. นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องบทเรียน คาแซนปม โดยครูกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 10 นาที

6. นักเรียนฝึกหัดคำถามจากเนื้อเรื่อง แล้วตามตอบกัน เช่น
  - ตาแขนปมมีอาชีพอะไร
  - ในฤดูร้อนตาแขนปม ประสบปัญหาอย่างไรบ้าง
  - ใครต้องการ กินผลมะเขือ
  - พระราชาใช้วิธีการหาบุตรเขยอย่างไร
  - ตาแขนปมประสบปัญหาอย่างไรบ้าง ในการประกอบอาชีพ
  - สิ่งอันวอนร้องขอชีวิต โดยสัญญาว่าจะแลกกับสิ่งใด
  - ความปรารถนา 3 อย่างของตาแขนปมมีอะไรบ้าง
8. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกเขียนคำที่มี รร (ร หัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. บัตรภาพแสดงความหมายของคำศัพท์
3. หนังสือการ์ตูนประกอบภาพเรื่องตาแขนปม
4. ตัวอย่างแถบประโยคคำถาม

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการ ประเมินผลใช้วิธีการ สังเกต จดบันทึกพฤติกรรมกำรเรียน

แบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงานและการทดสอบ

1. การฟัง
  - ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
  - แสดงความกึกเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - แต่งประโยคปากเปล่า
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - อ่านในใจแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม และจับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - เขียนคำที่ใช้ รร
  - การแต่งประโยค

แผนการสอนที่ 4

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง ตาแขนปม

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและวิเคราะห์เรื่อง ได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนสรุปเรื่องได้
4. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ตาแขนปม
2. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน
3. อ่านคำที่มี ฤ รร
4. การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนการอ่านคำใหม่จำนวน 15 คำ จากบทเรียน
2. นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง

ใคร	:	ตัวละคร
ที่ไหน	:	สถานที่ และลักษณะของสถานที่
ใครทำอะไร	:	เหตุการณ์ที่ 1
	:	เหตุการณ์ที่ 2
	:	เหตุการณ์ที่ 3
สรุปผล	:	ผลของเหตุการณ์ และข้อคิด

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : ตาเขนปม พระราชา เจ้าหญิง ทารกชาย ถึง

ที่ไหน : กระต่อม , โฉววัง

ใครทำอะไร :

เหตุการณ์ที่ 1
ตาเขนปมมีอาชีพทำสวนผักเมื่อถึงฤดูร้อน พืชผัก ขายหมด เพราะความแห้งแล้ง เหลือมะเขือเพียงต้นเดียว ผลที่ได้รับ ตาเขนปมได้รับความเดือดร้อน
เหตุการณ์ที่ 2
เจ้าหญิงกิน ผลมะเขือของตาเขนปม และมีภรรยา ต่อมาเจ้าหญิงให้กำเนิดทารกเพศชาย แต่ พระราชามีได้ ลงโทษแต่ประการใด ผลที่ได้รับ พระราชาทรงหาวิธีที่จะได้บุตรเขย โดยการกำหนดเงื่อนไขว่าถ้าสามารถทำให้ทารกกลานเข้า มาหาได้ ก็จะยกพระธิดาให้
เหตุการณ์ที่ 3
พระราชาทรงรับตาเขนปมเป็นบุตรเขย เขา ก็นำเจ้าหญิงและลูก มาอยู่ด้วยที่กระต่อม ประกอบ อาชีพเช่นเดิม แต่มีอุปสรรคมากมาย จนได้กลองสารพัดนึก มาเป็นเจ้าของ ผลที่ได้รับ ตาเขนปมมีความสุขเพราะกลองสารพัดนึก ที่ สามารถเนรมิตทุกสิ่งได้ตามต้องการ

สรุปข้อคิด : การทำความดีด้วยความเพียรพยายาม ข่อมได้รับผลดีตอบแทนเสมอ

: ความมีเหตุผล และการรู้จักคิดใคร่ครวญข่อมนำมาซึ่งความสุข

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง
4. นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุป ถึงข้อคิดทั้งหมดที่ได้จากเรื่อง
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ บัตรคำฉากในบทเรียน
2. แถบประโยค
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. พจนานุกรม
5. หนังสือการ์ตูนเรื่อง น้ำตาสิบไห

การวัดการประเมินผล

การวัดการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมของการเรียน ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - อภิปรายและวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำฉากในบทเรียน
  - อ่านในใจแล้วตั้งคำถามตอบคำถาม จับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของนักเรียน
  - เขียนคำที่มี ฤ ร
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องในบทเรียน และเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผล
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 5

การอ่านในใจ บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ บทเรียนได้ดีขึ้น

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องได้
3. อ่านบทเรียนแล้วสามารถเล่าเรื่องได้
4. นำคำใหม่มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง
2. คำใหม่จำนวน 18 คำ
3. อ่านบทร้อยกรอง มิตรดี
4. อ่านเสริมบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง มิตรดี
2. ครูอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านเป็นกลุ่มและรายบุคคล
3. อภิปรายถึงคุณลักษณะของมิตรที่ดี ว่าควรจะมีอย่างไรบ้าง
4. อ่านคำใหม่จากบทเรียน จำนวน 17 คำ คือ ทิด สิกขาบท นักปกครอง นายอำเภอ แกลงเถียง ตำแหน่ง ผดอง ต้อหมาก ขโมย รังเกียจ กะลามาพร้าว ภาชนะ สำหรับ คุณธรรม มั่งคั่ง อิมหน้าสำราญ ตันเสียง พรก
5. นักเรียนแข่งขันกันแต่งประโยคจากคำศัพท์

6. นักเรียนอ่านในใจเรื่อง พรกปากทอง แล้วตอบคำถามจากแถบประโยค
  - ทิศทั้งสองคนตั้งจุดมุ่งหมายว่า จะออกไปประกอบอาชีพอะไร
  - ทิศนุ้ยเอาอะไรไปฝากเพื่อน
  - นายอำเภอแสดงความรู้สึกอย่างไรกับเพื่อนเก่า เมื่อมาในงานฉลองตำแหน่ง
  - ทำไมทิศนุ้ยจึงเก็บกะลามาบ้าน
  - สาเหตุใดที่ทำให้ทิศนุ้ยมีฐานะร่ำรวยขึ้น
  - นายอำเภอแสดงความรู้สึกต่อเพื่อนอย่างไรและให้สัญญาว่าอย่างไร
  - นักเรียนคิดว่า การกระทำของใครที่ไม่เหมาะสม
7. นักเรียนร่วมกันแสดงบทบาทสมมติ ตามเนื้อเรื่องที่อ่านมา
8. ทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากและคำใหม่
2. พจนานุกรม
3. บทร้อยกรองมิตรคี
4. หนังสือภาพการ์ตูนเรื่อง พรกปากทอง
5. กะลามะพร้าว

การวัดและการประเมินผล

ใช้วิธีการสังเกต จัดบันทึกพฤติกรรมการเรียน ตรวจแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
  - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - อภิปรายลักษณะของมิตรคี
  - แต่งประโยคปากเปล่า
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - อ่านในใจและตอบคำถาม เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำใหม่และคำยากในบทเรียน

แผนการสอนที่ 6

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อภิปรายและวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียนได้
2. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียนได้
3. อ่านและเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากบทเรียนได้
4. เขียนตามคำบอกได้
5. ถัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่องพรกปากทอง
2. การวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน
3. คำสัมผัสคล้องจอง
4. คำขากในบทเรียน
5. การเขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกม “คำคล้องจอง”
2. ทบทวนเรื่องที่ผ่านมาแล้วโดยการ แสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่อง
3. ครูแจกบัตรแผ่นภาพโครงเรื่องให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

ใคร : ตัวละคร ลักษณะ
ที่ไหน : สถานที่

โครงทำอะไร : . เหตุการณ์ที่ 1
 เหตุการณ์ที่ 2
 เหตุการณ์ที่ 3
 เหตุการณ์ที่ 4
 ผลของเหตุการณ์ : ผลเป็นอย่างไร
 ข้อคิด : ข้อคิดจากเรื่อง

4. นักเรียนอ่านในใจบทเรียนแล้วช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : ทิดนุ้ย ทิดเอียด ภรรยาทิดนุ้ย
 ที่ไหน : บ้านของทิดนุ้ย และบ้านของทิดเอียด
 เหตุการณ์ในเรื่อง

หลังจากลาสิกขาบท ทิดนุ้ยและทิดเอียด ซึ่งเป็นเพื่อน
 กันต่างก็ออกไปประกอบอาชีพ

ทิดเอียดได้เป็นนายอำเภอ จึงจัดงานฉลองตำแหน่ง
 จึงบอกข่าวกว่าไปยังทิดนุ้ยเพื่อนของเขาซึ่งเป็นชาวสวนที่
 ยากไร้ ทิดนุ้ยค้มไก่อ้วเคียวที่มีอยู่มาฝากเพื่อนแต่สุนัข
 แย่งขโมยเสียก่อนที่จะมาถึงงานฉลอง

นายอำเภอจัดสำรับอาหารด้วยภาชนะที่ทำด้วย
 มะพร้าวต้อนรับเพื่อน ทิดนุ้ยน้อยใจมากจึงเก็บกะลา
 มะพร้าวนั้นกลับบ้านเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ

เขาก็มหันำมาหากินด้วยกวางขยันหมั่นเพียร
 ทิดนุ้ยก็เป็นคนที่มีฐานะคนหนึ่งในหมู่บ้าน จึงได้จัด
 งานฉลองความสำเร็จของเขาเช่นเดียวกัน

นายอำเภอได้รับเชิญให้มาร่วมงานด้วย ทิดนุ้ย
 ต้อนรับเพื่อนของเขาเป็นอย่างดี จัดสำรับอาหารด้วย
 ภาชนะที่ปากเคลือบด้วยทองคำ นายอำเภอแสดงความ
 หื่นชมเป็นอันมาก แต่หารู้ไม่ว่าที่แท้จริงภาชนะเหล่านี้นั้นคือกะลามะพร้าวนั่นเอง

ผลของเหตุการณ์ : นายอำเภอรู้ตัวแล้วว่าได้แสดงความไม่เหมาะสม

ในการปฏิบัติต่อเพื่อนไปแล้ว จึงขออภัย
และสัญญาว่าต่อไปจะไม่ทำเช่นนั้นอีกแล้ว
ผู้มีตำแหน่งสูงไม่ควรมีลิบตน โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งควรคำนึงถึงข้อที่ควรปฏิบัติและไม่
ปฏิบัติต่อเพื่อน

ข้อคิด :

4. นักเรียนเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
5. นักเรียนเขียนเรื่องใหม่ โดยใช้แนวคิดของเรื่องนี้ตามความคิดของนักเรียน
6. ฝึกคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัดคำคล้องจองในบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากและคำใหม่
2. พจนานุกรม
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. หนังสือภาพการ์ตูนเรื่อง พรกปากทอง

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล ใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ตรวจสอบ
แบบฝึกหัด ตรวจผลงานและการทดสอบ ดังนี้

1. การฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
  - บรรยายในการฟัง ตั้งใจฟัง
2. การพูด
  - อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - เล่าเรื่อง
  - พูดคำคล้องจอง
  - บรรยายในการพูด
3. การอ่าน
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
  - อ่านแล้วทำแผนภาพโครงเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำยาก
  - คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

แผนการสอนที่ 7

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. อ่านเขียนและใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้
3. มีมารยาทในการฟังและการพูด
4. แต่งประโยคบอกเล่าได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า
2. การอ่านในใจ
3. การพูดและการฟัง
4. ประโยคบอกเล่า

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนฟังนิทานเรื่อง กรรมของนายประกัน
2. สนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนในเรื่อง นกกาเหว่า กลอบคลุมถึงความเป็นอยู่ อาหารการกิน นิสัยใจคอตลอดจนสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. อ่านคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 15 คำ คือ พ่อม่าย ทารุณ กระเสาะกระแส รักใคร่ป้องคอง ลูกโน้สั สงสาร อุบาย ตัวเขี้ยว เมล็ด แห้วถาง เสมียง กร้ากรวญ ตะโกน งานสะพรั่ง นกกาเหว่า
4. นักเรียนเล่นเกม ไม้เท้า เพื่อสื่อความหมายของคำใหม่
5. ฝึกนำคำใหม่มาแต่งประโยค
6. อ่านในใจ จากเนื้อเรื่อง นกกาเหว่า เน้นการฝึกปฏิบัติการอ่านในใจให้ถูกต้อง

7. นักเรียนตอบคำถามจากแถบประโยค ดังต่อไปนี้

- ทำไมแม่เลี้ยงจึงใช้นักข่อยอย่างทารุณ
- เมื่อนำเรื่องราวมาบอกเพื่อนนั้น น้อยมีความรู้สึกอย่างไร
- ก่อนตายพ่อม่วย ได้สั่งเสียลูกและภรรยาเขาว่าอย่างไร
- แม่เลี้ยงกิดอุบายที่จะกำจัดน้อยอย่างไร
- เพราะเหตุใดชนิดจึงต้องเปลี่ยนถุงถั่วเขียวกับน้อย
- ถ้าเปรียบเทียบถุงถั่วเขียวระหว่างพี่น้องทั้งสองคนแล้ว เป็นอย่างไร
- แม่เลี้ยงมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อน้อยเดินทางกลับมาถึงบ้าน
- น้อยมีความตั้งใจที่จะตามหาน้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
- หากเทพขควาไม่สาปน้อยเสียก่อน นักเรียนคิดว่าเขาจะตามหาน้องพบหรือไม่

8. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. เทปนิทาน
3. แถบประโยค
4. เกม ไม้ค้ำ

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล ใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมกรรมการเรียน ตรวจ
แบบฝึกหัด ตรวจผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - มีมรรยาทในการฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
2. การพูด
  - เล่าเรื่องลำดับความคิด
3. การอ่าน
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
4. การเขียน
  - เขียนคำใหม่ในบทเรียน

แผนการสอนที่ 8

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวความคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้
2. อภิปรายและคิดวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวความคิดของเรื่องในบทเรียนได้
4. แสดงบทบาทสมมติหรือแสดงละครจากเนื้อเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่องนกกาเหว่า
2. การอ่านในใจ
3. การวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน
4. การจับใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนเรื่อง นกกาเหว่าที่เรียนผ่านมา โดยการเล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค และแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง
2. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ตามแบบของโครงเรื่องดังนี้

โครงทำอะไร เหตุการณ์ที่ 1

ใคร :

ทำอะไร :

ที่ไหน :

เมื่อไร :

ผลเป็นอย่างไร :

เหตุการณ์ที่ 2

ใคร

ทำอะไร

ที่ไหน

เมื่อไร

ผลเป็นอย่างไร

สรุปผล : ผลของเหตุการณ์และข้อคิด

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร พ่อม่าย น้อย นิค แม่เลี้ยง เทพคา
 ที่ไหน ที่บ้าน ที่โนป่า

เหตุการณ์ที่ 1
น้อยถูกแม่เลี้ยงใช้อย่างทารุณ หลังจากพ่อของเขาตาย ผลที่ได้รับ น้อยได้รับความเห็นใจจากเพื่อนบ้าน
เหตุการณ์ที่ 2
แม่เลี้ยงคิดกำจัดน้อย จึงให้ไปปลูกถั่วเขียวในป่า โดยแม่เลี้ยงแอบเอาเมล็ดถั่วเขียวของน้อยต้มเสียก่อน และ ตั้งว่าถั่วเขียวของใครงอกให้รีบกลับมาบ้านอย่างรวดเร็ว แต่ระหว่างการเดินทาง นิคขอเปลี่ยนถุงกับที่ ผลที่ได้รับ : ถั่วเขียวของน้อยงอกงามดี ส่วนของนิคไม่ งอกเลย
เหตุการณ์ที่ 3
น้อยกลับมาบ้านตามสัญญา แม่เลี้ยงจึงตกใจมาก จึง ชูเชิญให้รีบกลับไปตามหาน้องให้ได้ หากไม่พบก็ไม่ต้อง กลับมา ผลที่ได้รับ น้อยตามหาน้องไม่เจอ จนเหนื่อยล้มเสียงแหบ แห้ง เทพคาประจําป่าสงสารจึงสาปให้เป็น นก

สรุปผลข้อคิด : ผู้ที่คิดร้ายต่อคนอื่นนั้น ผลกรรมย่อมกลับ
มาสนองแก่ตนเองอย่างแน่นอน

3. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง
4. ฝึกเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดที่สรุปได้จากเรื่องที่เรียนในบทนี้
5. นักเรียนร้องเพลงทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือการ์ตูนเรื่อง นกกาเหว่า
2. แผนภาพโครงเรื่อง

การวัดและการประเมินผล

1. การฟัง
  - บรรยายทในการฟัง
2. การพูด
  - การแสดงบทบาทสมมุติ
  - การเล่าเรื่อง
  - การตอบคำถาม
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่ในบทเรียน
  - การอ่านในใจ
4. การเขียน
  - การแต่งประโยค
  - การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเขียนเรื่องตามแนวคิด
  - เขียนเรื่องตามแนวคิดในบทเรียน
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 9

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง ไชชาขลุ่ยไก่อ้

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่านเขียนและใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามของเรื่องได้
3. นำคำใหม่มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ไชชาขลุ่ยไก่อ้
2. คำใหม่จำนวน 16 คำ
3. การอ่านในใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียนและให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ ไก่อ้ เศรษฐี เทพดา
2. อ่านออกเสียงคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 16 คำ คือ เทพดา สุป ขลุ่ยไก่อ้ คำพริ้ว ไชชาขลุ่ยไก่อ้ มั่งคั่ง ขากจนข่นแค้น ทั้งเพ รังเกียจ ออกเรือน ขยันหมั่นเพียร โล่งเตียน สุดลูกหูลูกตา ผลผลิต บากบัน
3. นักเรียนเล่นเกม ไขคำ
4. ฝึกแต่งประโยคจากคำใหม่ในบทเรียน
5. อ่านในใจเนื้อเรื่อง ไชชาขลุ่ยไก่อ้
6. นักเรียนฝึกเขียนคำถามในแถบประโยค เพื่อถามเพื่อนระหว่างกลุ่มในห้องเรียน
7. ฝึกเขียนตามคำบอก

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากในบทเรียน
2. ภาพความหมายของคำศัพท์
3. เกมไม้เท้า
4. หนังสือการ์ตูนเรื่อง ไชยชาตูกไก่

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงานและการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
  - มรรยาทในการฟัง
2. การพูด
  - พูดเล่าเรื่องจากประสบการณ์
  - แต่งประโยคปากเปล่า
3. การอ่าน
  - อ่านแล้วตอบคำถาม
4. การเขียน
  - เขียนประโยคคำถามจากเรื่องที่อ่าน
  - การเขียนคำใหม่และความหมายของคำ

แผนการสอนที่ 10

วิเคราะห์บทเรียนเรื่อง ไชชายดุ๊กไก่

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามและเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและคิดวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ได้อย่างมีเหตุผล
3. ปฏิบัติตนในการอ่าน การฟังและการพูด ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ไชชายดุ๊กไก่
2. การอ่านในใจ การจับใจความสำคัญของเรื่อง
3. การพูดอภิปราย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. นักเรียนเล่นเกม ขอดนักเล่า
3. ครูเสนอแผนภาพโครงเรื่อง บนกระดานคำ

ใคร : ตัวละครมีใครบ้าง
ที่ไหน : เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน
เมื่อไร : เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร
ใครทำอะไร :

เหตุการณ์ที่ 1

เหตุการณ์ที่ 2

เหตุการณ์ที่ 3

อย่างไร	ผลเป็นอย่างไร
ข้อคิด	สรุปข้อคิด
4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่อง
ใคร	เขยใหญ่ เขยคนเล็ก(ไชชาย) และภรรยา แม่เขย
ที่ไหน	บ้านของไชชาย
เหตุการณ์	

1
ไชชายกลับจากทำงาน แม่เขยแกลงไก่ไว้เป็นอาหารเย็น ตักเอาน้ำแกงกับกระดูกไก่ไว้ให้ไชชาย ส่วนเขยคนใหญ่ แม่เขยตักเอาเนื้อไก่ไว้ให้
2
ไชชายเก็บกระดูกไก่ไว้ทุกมีื่อที่มีการแกลงไก่ จนสามารถรวบรวมกระดูกไก่ไว้ได้หลายกระสอบ
3
เขาเอากระดูกไก่ที่เก็บไว้ไปหว่านในป่าแล้วขังป่าเพื่อหากระดูกไก่อ้นั้นจนพบทุกอัน ทำให้ได้พื้นที่ในการเพาะปลูกอย่างกว้างขวาง
4
ไชชายเพาะปลูกพืชผลต่าง ๆ ด้วยความขบขันทำให้ได้ผลผลิตมากมาย เขานำไปจำหน่ายจนมีรายได้ และมีฐานะมั่งคั่งในเวลาต่อมา

อย่างไร : ผลเป็นอย่างไร

ซักคิด : สรุปซักคิด

4. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ตามแผนภาพโครงเรื่อง

โครง : เลขใหญ่ เลขคนเล็ก(ไซซาบ) และภรรยา
แม่ชาย

ที่ไหน : บ้านของไซซาบ

เหตุการณ์

1
ไซซาบกลับจากทำงาน แม่ชายแกล้งโกไว้เป็นอาหารเย็น ตักเอาน้ำแกล้งกับกระดูกโกไว้ให้ไซซาบ ส่วนเลขคนใหญ่ แม่ชายตักเอาเนื้อโกไว้ให้
2
ไซซาบเก็บกระดูกโกไว้ทุกเมื่อที่มีการแกล้งโก จนสามารถรวบรวมกระดูกโกไว้ได้หลายกระสอบ
3
เขาเอากระดูกโกที่เก็บไว้ไปหว่านในป่าแล้ววางป่าเพื่อหากระดูกโกนั้นจนพบทุกอัน ทำให้ได้พื้นที่ในการเพาะปลูกอย่างกว้างขวาง
4
ไซซาบเพาะปลูกพืชผลต่าง ๆ ด้วยความขบขันทำให้ได้ผลผลิตมากมาย เขานำไปจำหน่ายจนมีรายได้ และมีฐานะมั่งคั่งในเวลาต่อมา

ผลเป็นอย่างไร : ไซซายมีความมานะบากบั่น เพื่อสร้างฐานะของครอบครัว ให้มีความเป็นปึกแผ่น จนเป็นผู้มีฐานะมั่งคั่งคนหนึ่งของหมู่บ้านนั้น เขารีบแม่ชายมาอุปการะเลี้ยงดูด้วยความเต็มใจ

ข้อคิด : ความขยันหมั่นเพียรเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ การรู้จักการให้อภัยกันเป็นบ่อเกิดแห่งความสุข

4. ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่อง ไซซายดูไก่ตามแผนภาพโครงเรื่อง
5. นักเรียนแต่ละคนเขียนแผนภาพโครงเรื่องด้วยตัวของตัวเอง
6. ทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แผนภาพโครงเรื่อง
3. บัตรภาพ
4. หนังสือการ์ตูนเรื่อง ไซซายดูไก่

การวัดผลประเมินผล

การวัดผลประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงานดังนี้

1. การฟัง
  - มรรยาทในการฟัง
2. การพูด
  - ตอบคำถาม
  - เล่าเรื่อง
  - อภิปรายแสดงความคิดเห็น
  - การแสดงบทบาทสมมติ
3. การอ่าน
  - อ่านในใจบทเรียน
4. การเขียน
  - เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

ภาคผนวก ค
แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 1

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วตั้งคำถามและตอบคำถามในบทเรียนได้
2. อ่านบทเรียนแล้วสามารถเล่าเรื่องและเขียนเรื่องตามโครงร่างของเรื่องได้
3. แต่งประโยคบอกเล่าได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห
2. คำใหม่จำนวน 24 คำ
3. แบบฝึกอ่าน อ่านคำยาก
อ่าน คร, คต ที่เป็นอักษรควบ
4. ความรู้ทางภาษา คำราชาศัพท์

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนคุณภาพที่เกี่ยวกับคำศัพท์ในบทเรียน เช่น ภาพกระท่อม ภาพไห ภาพช่าง ดีเหล็ก แล้วสนทนากับครู และตอบคำถามดังนี้
  - นักเรียนเคยเห็นสิ่งเหล่านี้จากที่ไหน
  - ไห เป็นภาชนะที่ใช้ทำอะไรได้บ้าง
  - ลักษณะของกระท่อมเป็นอย่างไร
  - เครื่องมือเครื่องใช้อะไรบ้างที่ทำได้ด้วยเหล็ก
  - นักเรียนเคยเห็น หรือเคยมีประสบการณ์ในการตีเหล็กบ้างหรือไม่
  - ขั้นตอนการตีเหล็กน่าจะมีลำดับขั้นอย่างไร
2. นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำ จำนวน 20 คำ คือ ปกครอง ลูกแก้วนาง พระราชประสงค์ ทหารยาม กรุ่นคิด กระท่อม ช่างตีเหล็ก กระสับกระส่าย

ภารกิจ ให้ ข้าพระพุทธเจ้า พนักงานวัง อาณาเขต ทวยราษฎร์ หลั้กแหล่ลม
พระมหากรุณาธิคุณ เคื้อดเนื้อร้อนใจ

3. นักเรียนค้นหาคความหมายของคำจากพจนานุกรม
4. ฝึกแต่งประโยค จากคำศัพท์ โดยการแข่งขันกันแต่งแต่ละประโยค ในแต่ละกลุ่ม
5. นักเรียนฝึกอ่านบทร้อยกรอง
6. นักเรียนฝึกอ่านในใจเนื้อเรื่องน้ำตาสิบไห จากหนังสืออ่าน โดยกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 10 นาที
7. ครูคิดบัตรคำถาม ในกระดานแล้วนักเรียนช่วยกันตอบ
  - พระราชามีนิสัยเป็นอย่างไร
  - ช่างตีเหล็กได้รับมอบหมายให้ทำอะไร
  - ช่างตีเหล็กมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อได้รับคำสั่ง
  - ก่อนกลับถึงบ้านช่างตีเหล็กแะพักที่ไหน
  - ช่างตีเหล็กได้รับคำแนะนำว่าควรทำอย่างไร
  - พระราชาทรงทำตามคำขอร้องของช่างตีเหล็กหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - ใครเป็นคนแนะนำความคิดให้แก่ช่างตีเหล็ก
  - ในเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าใครเป็นคนที่มีความคิดหลักแหลมมากที่สุด
8. นักเรียนฝึกตั้งคำถามของนักเรียนเอง แล้วผลัดกันถามตอบกันระหว่างกลุ่ม
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปความรู้และแนวคิดที่ได้จากบทเรียนแล้วนำมารายงาน
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยาก
2. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง น้ำตาสิบไห
3. บัตรคำถาม
4. พจนานุกรม

การวัดและการประเมินผล

ใช้วิธีการสังเกตบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงาน และ การทดสอบดังนี้

1. การฟัง

- ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
- บรรยายการฟัง ตั้งใจฟัง

2. การพูด

- อ่านแล้วพูดสรุปความคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง
- บรรยายการพูด

3. การอ่าน

- อ่านคำขาก
- อ่านในใจแล้วตอบคำถาม

4. การเขียน

- เขียนคำขาก
- เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง

แผนการสอนที่ 2

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและวิเคราะห์เรื่องได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนสรุปเรื่องได้
4. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง น้ำตาสิบไห
2. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนและครูช่วยกันทบทวนเรื่อง น้ำตาสิบไห จากที่เรียนไปเมื่อครั้งก่อน
2. ทบทวนคำยากในบทเรียน โดยการอ่านจากบัตรคำ โดยการเน้นคำที่ออกเสียง รล, ฤล ที่เป็นอักษรรวบ
3. นักเรียนเล่าเรื่องต่อกัน คนละ 1 ประโยคจนจบเรื่อง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียน อภิปรายเนื้อเรื่อง โดยช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ และเขียนแผนภาพโครงเรื่องที่เกิดขึ้นตามลำดับ
5. นักเรียนช่วยกันแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง
6. นักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ และความรู้ที่ได้จากบทเรียน
7. นักเรียนช่วยกันเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิแสดงค่าควบกล้ำ
2. บัตรคำยาก
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. หนังสืออ่านนิทานความเรียงเรื่อง น้ำตาสิบไห

การวัดผลและประเมินผล

1. การฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
  - มรรยาทในการฟัง
  - ตั้งใจฟัง
2. การพูด
  - อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - เล่าเรื่อง
  - มรรยาทการพูด
3. การอ่าน
  - อ่านแล้วทำแผนภาพโครงเรื่อง
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
4. การเขียน
  - เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
5. การคิด
  - สรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

แผนการสอนที่ 3

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง ตาแขนปม

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วตอบคำถาม ลำดับเหตุการณ์ และจับใจความสำคัญของเรื่องได้
3. อ่านและเขียนคำที่สะกดคล้าย รร ได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ตาแขนปม
2. คำใหม่จำนวน 15 คำ
3. อ่านคำที่มี ฤ และ รร
4. การเขียนสรุปเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับภาพ จากคำศัพท์ในบทเรียน เช่น ภาพคันมะเขือ ภาพตาแขนปม โดยให้นักเรียนดูภาพแล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์จากภาพ
2. อ่านคำใหม่ จากบัตรคำ จำนวน 15 คำ คือ ปัสสาวะ ฤดูร้อน มะเขือ บุพเพสันนิวาส อัจฉริยะ ศักดิ์สิทธิ์ สารพัดนึก ประรตนา ภรรยา หัสจรรย์
3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ คำที่มีความหมายตามบทเรียน
4. นักเรียนฝึกแต่งประโยค จากคำใหม่
5. นักเรียนอ่านในใจเนื้อเรื่องบทเรียน ตาแขนปม โดยครูกำหนดเวลาให้อ่านประมาณ 10 นาที

6. นักเรียนฝึกตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง แล้วถามตอบกัน เช่น
- ตาเขนปมมีอาชีพอะไร
  - ในฤดูร้อนตาเขนปม ประสบปัญหาอย่างไรบ้าง
  - ใครต้องการช่วยเหลือมะเขือ
  - พระราชาใช้วิธีการหาบุตรเขยอย่างไร
  - ตาเขนปมประสบปัญหาอย่างไรบ้าง ในการประกอบอาชีพ
  - สิ่งอันวอนร้องขอชีวิต โดยสัญญาว่าจะแลกกับสิ่งใด
  - ความปรารถนา 3 อย่างของตาเขนปมมีอะไรบ้าง
8. นักเรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกเขียนคำที่มี รร (ร หัน)

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. บัตรภาพแสดงความหมายของคำศัพท์
3. หนังสืออ่านนิทานความเรียงเรื่อง ตาเขนปม
4. ตัวอย่างแถบประโยคคำถาม

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ตรวจ
แบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงานและการทดสอบ

1. การฟัง
  - ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
  - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - แต่งประโยคปากเปล่า
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - อ่านในใจแล้วตั้งคำถาม ตอบคำถาม และจับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - เขียนคำที่ใช้ รร
  - การแต่งประโยค

แผนการสอนที่ 4

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง ตาแขนปม

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านใจแล้วเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เล่าเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและวิเคราะห์เรื่องได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนสรุปเรื่องได้
4. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ตาแขนปม
2. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน
3. อ่านคำที่มี ฤ ร
4. การเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูและนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง ตาแขนปม เป็นการทบทวนจากการเรียนเมื่อครั้งที่แล้ว
2. ให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : ตาเขนปม พระราชา เจ้าหญิง ทารกชาย ถึง

ที่ไหน : กระต่อม , โฉมวัง

โครงทำอะไร :

เหตุการณ์ที่ 1
ตาเขนปมมีอาชีพทำสวนผักเมื่อถึงฤดูร้อน พืชผัก ขายหมด เพราะความแห้งแล้ง เหลือมะเขือเพียงต้นเดียว ผลที่ได้รับ ตาเขนปมได้รับความเดือดร้อน
เหตุการณ์ที่ 2
เจ้าหญิงกินผลมะเขือของตาเขนปม และมีครรภ์ : ต่อมาเจ้าหญิงให้กำเนิดทารกเพศชาย แต่ พระราชามีได้ ลงโทษแต่ประการใด ผลที่ได้รับ พระราชาทรงหาวิธีที่จะได้บุตรเขย โดยการกำหนดเงื่อนไขว่าถ้าสามารถทำให้ทารกกลานเข้า มาหาได้ ก็จะยกพระธิดาให้
เหตุการณ์ที่ 3
พระราชาทรงรับตาเขนปมเป็นบุตรเขย เขา ก็นำเจ้าหญิงและลูก มาอยู่ด้วยที่กระต่อม ประกอบ อาชีพเช่นเดิม แต่มีอุปสรรคมากมาย จนได้กลองสารพัดนึก มาเป็นเจ้าของ ผลที่ได้รับ ตาเขนปมมีความสุขเพราะกลองสารพัดนึกที่ สามารถเนรมิตทุกสิ่งได้ตามต้องการ

สรุปข้อคิด : การทำความดีด้วยความเพียรพยายาม ย่อมได้รับผลดีตอบแทนเสมอ

: ความมีเหตุผล และการรู้จักคิดใคร่ตรองย่อมนำมาซึ่งความสุข

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง ด้วยภาษาของตนเอง
4. นักเรียนช่วยกันอภิปรายสรุป ถึงข้อคิดทั้งหมดที่ได้จากเรื่องนี้
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่ บัตรคำยากในบทเรียน
2. แถบประโยค
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. พจนานุกรม
5. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง คาแซนปม

การวัดการประเมินผล

การวัดการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - เล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - อภิปรายและวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - อ่านในใจแล้วตั้งคำถามตอบคำถาม จับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียน
  - เขียนคำที่มี ฤ ร
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นจากเรื่องในบทเรียนและเรื่องที่ฟังอย่างมีเหตุผล
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 5

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง พรกปากทอง

เวลา 8 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์

1. อ่าน เขียน และใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่องได้
3. อ่านบทเรียนแล้วสามารถเล่าเรื่องได้
4. นำคำใหม่มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง
2. คำใหม่ จำนวน 18 คำ
3. อ่านบทร้อยกรอง มิตรดี
4. อ่านเสริมบทเรียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องการคบมิตร
2. นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ของนักเรียนเกี่ยวกับการคบเพื่อน
3. อภิปรายถึงคุณลักษณะของมิตรที่ดี ว่าควรจะมีอย่างไรบ้าง
4. อ่านคำใหม่จากบทเรียน จำนวน 17 คำ คือ ทิศ ทึกขบต นักปถกรอง นาย อำเภอ แกงเลียง คำแหงง ฉลอง ต้นหมาก ขโมย รังเก็ช กะลามะพร้าว ภาชนะ สำหรับ คุณธรรม มั่งคั่ง อินหน้าสำราญ ต้นเสียง พรก
5. นักเรียนแข่งขันกันแต่งประโยคจากคำศัพท์
6. นักเรียนอ่านในใจเรื่องพรกปากทอง แล้วผลัดกันตั้งคำถามตามเหตุการณ์ของเรื่องจนจบเรื่อง
7. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง พรกปากทอง ด้วยปากเปล่าตั้งแต่ต้นจนจบ

8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องนี้ว่า ลักษณะของมิตรที่ดีควรเป็นอย่างไร
9. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากและคำใหม่
2. พจนานุกรม
3. นิทานเรื่องมิตรดี
4. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง พรกปากทอง
5. กระดาษพริ้ว

การวัดและการประเมินผล

ใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียน ตรวจแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน และการทดสอบ ดังนี้

1. การฟัง
  - ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
  - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง
2. การพูด
  - อภิปรายลักษณะของมิตรที่ดี
  - แต่งประโยคปากเปล่า
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่และคำยากในบทเรียน
  - อ่านในใจและตอบคำถามเพื่อจับใจความสำคัญของเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำใหม่และคำยากในบทเรียน

แผนการสอนที่ 6

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อภิปรายและวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียนได้
2. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของบทเรียนได้
3. อ่านและเขียนคำสัมผัสคล้องจองจากบทเรียนได้
4. เขียนตามคำบอกได้
5. กัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง พรกปากทอง
2. การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน
3. คำสัมผัสคล้องจอง
4. คำยากในบทเรียน
5. การเขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนเล่นเกม “คำคล้องจอง”
2. ทบทวนเรื่องที้อ่านมาแล้วโดยการ เล่าเรื่องต่อกันคนละประโยคจนจบเรื่อง
3. ครูแจกบัตรแผ่นภาพโครงเรื่องให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม

ใคร : ตัวละคร ลักษณะ
ที่ไหน : สถานที่

ใครทำอะไร : เหตุการณ์ที่ 1
เหตุการณ์ที่ 2
เหตุการณ์ที่ 3
เหตุการณ์ที่ 4

ผลของเหตุการณ์ : ผลเป็นอย่างไร

ข้อคิด : ข้อคิดจากเรื่อง

4. นักเรียนอ่านในใจบทเรียนแล้วช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : ทิดนุ้ย ทิดเอี้ยล ภรรยาทิดนุ้ย

ที่ไหน : บ้านของทิดนุ้ย และบ้านของทิดเอี้ยล

เหตุการณ์ในเรื่อง :

หลังจากลาสิกขาบท ทิดนุ้ยและทิดเอี้ยล ซึ่งเป็นเพื่อนกันต่างก็ออกไปประกอบอาชีพ

ทิดเอี้ยลได้เป็นนายอำเภอ จึงจัดงานฉลองตำแหน่งจึงบอกข่าวไปยังทิดนุ้ยเพื่อนของเขา ซึ่งเป็นชาวสวนที่ยากไร้ ทิดนุ้ยค้มไถ่ตัวเดียวที่มีอยู่มาฝากเพื่อน แต่สุนัขแข่งขโมยไปเสียก่อนที่จะมาถึงงานฉลอง

นายอำเภอจัดสำรับอาหารค้ำวภาชนะที่ทำด้วยมะพร้าวต้อนรับเพื่อน ทิดนุ้ยน้อยใจมากจึงเก็บกะลามะพร้าวนั้นกลับบ้านเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ

เขาก้มหน้าทำมาหากินด้วยความขยันหมั่นเพียร ทิดนุ้ยเป็นคนที่มั่งฐานะคนหนึ่งในหมู่บ้าน จึงได้จัดงานฉลองความสำเร็จของเขาเช่นเดียวกัน

นายอำเภอได้รับเชิญให้มาร่วมงานด้วย ทิดนุ้ยต้อนรับเพื่อนของเขาเป็นอย่างดี จัดสำรับอาหารค้ำวภาชนะที่ปากเคลือบด้วยทองคำ นายอำเภอแสดงความชื่นชมเป็นอันมาก แต่หารู้ไม่ว่าที่แท้จริงภาชนะเหล่านั้น คือกะลามะพร้าวนั่นเอง

ผลของเหตุการณ์ : นายอำเภอรู้ตัวเสียทีว่าได้แสดงความไม่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อเพื่อนไปแล้ว จึงขอภัยและสัญญาว่าต่อไปจะไม่ทำเช่นนั้นอีกแล้ว

ข้อคิด : ผู้ที่มีตำแหน่งสูงไม่ควรลิ้มตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรคำนึงข้อที่ควรปฏิบัติและไม่ปฏิบัติต่อเพื่อน

4. นักเรียนเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
5. นักเรียนเขียนเรื่องใหม่โดยใช้แนวคิดของเรื่องนี้ตามความคิดของนักเรียน
6. ฝึกคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัดคำคล้องจองในบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากและคำใหม่
2. พจนานุกรม
3. แผนภาพโครงเรื่อง
4. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง พรกปากทอง

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผล ใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียน ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงานและการทดสอบ ดังนี้

1. การฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
  - มรรยาทการฟัง ตั้งใจฟัง
2. การพูด
  - อ่านแล้วเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
  - เล่าเรื่อง
  - พูดคำคล้องจอง
  - มรรยาทการพูด
3. การอ่าน
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
  - อ่านแล้วทำแผนภาพโครงเรื่อง
4. การเขียน
  - เขียนคำยาก
  - คัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด

แผนการสอนที่ 7

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่านเขียนและใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้
3. มีมารยาทในการฟังและการพูด
4. แต่งประโยคบอกเล่าได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า
2. การอ่านในใจ
3. การพูดและการฟัง
4. ประโยคบอกเล่า

กิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนฟังนิทาน เรื่อง กรรมของนายประกัน
2. สนทนาเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนในเรื่อง นกกาเหว่า ครอบคลุมถึงความ เป็นอยู่ อาหารการกิน นิสัยใจคอ ตลอดจนสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
3. อ่านคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 15 คำ คือ พ่อม้าช ทารุณ กระเสาะกระแสะ รัก ไกร่ปรองคอง ลูกโนไต้ สงสาร อุบาย ถั่วเขียว เมล็ด แผล่ดวง เสบียง คร่ำกรวย ตะโกน งามสะพรั่ง นกกาเหว่า
4. นักเรียนเล่นเกม ไขคำ เพื่อสื่อความหมายของคำใหม่
5. ฝึกนำคำใหม่มาแต่งประโยค
6. อ่านในใจ จากเนื้อเรื่อง นกกาเหว่า เน้นการฝึกปฏิบัติการอ่านในใจให้ถูกต้อง โดยไม่ใช้นิ้วชี้ ไม่ต่ายหน้าและไม่ออกเสียง

7. นักเรียนตอบคำถามจากแถบประโยค ดังต่อไปนี้
  - ทำไมแม่เลี้ยงจึงใช้น้อยอย่างทารุณ
  - เมื่อนำเรื่องราวมาบอกเพื่อนนั้นน้อยมีความรู้สึกอย่างไร
  - ก่อนตายพ่อฆ่า ได้ตั้งเสียลูกและภรรยาเขาว่าอย่างไร
  - แม่เลี้ยงคิดอุบายที่จะกำจัดน้อยอย่างไร
  - เพราะเหตุใดจึงต้องเปลี่ยนถุงตัวเขียวกับน้อย
  - ถ้าเปรียบเทียบแปลงตัวเขียวระหว่างพี่น้องทั้งสองคนแล้วเป็นอย่างไร
  - แม่เลี้ยงมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อน้อยเดินทางกลับมาถึงบ้าน
  - น้อยมีความตั้งใจที่จะตามหาน้องหรือไม่ เพราะเหตุใด
  - หากเทพคาไม่สาปน้อยเสียก่อน นักเรียนคิดว่าเขาจะตามหาน้องพบหรือไม่
8. นักเรียนช่วยกันลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ
9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องที่อ่านอย่างย่อ ๆ
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำใหม่
2. เทปนิทาน
3. แถบประโยค
4. เกม ไม้คำ

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมนักเรียน ตรวจแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง
  - มีมรรยาทในการฟัง
  - ฟังเรื่องแล้วตอบคำถาม
2. การพูด
  - เล่าเรื่องลำดับความคิด
3. การอ่าน
  - อ่านในใจแล้วตอบคำถาม
4. การเขียน | เขียนคำใหม่ในบทเรียน

แผนการสอนที่ 8

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ช่วยให้ผู้สามารถค้นพบแนวคิดของเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของนักเรียน

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้
2. อภิปรายและคิดวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียนได้อย่างมีเหตุผล
3. เขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดของเรื่องในบทเรียนได้
4. แสดงบทบาทสมมติหรือแสดงละครจากเนื้อเรื่องในบทเรียนได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง นกกาเหว่า
2. การอ่านในใจ
3. การวิเคราะห์เนื้อหาในบทเรียน
4. การจับใจความสำคัญของเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนเรื่อง นกกาเหว่าที่เรียนผ่านมา โดยการเล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค และแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง
2. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วอภิปรายเนื้อเรื่อง โดยช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับ โดยใช้แนวทางในการอภิปรายดังต่อไปนี้
  - ในเนื้อเรื่องมีตัวละครอะไรบ้าง
  - เหตุการณ์เรียงตามลำดับได้อย่างไร
  - จากผลของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพอจะสรุปแนวคิดได้อย่างไรบ้าง

3. ครูเินแผนภาพโครงเรื่องมาติดบนกระดานคำ แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเติมข้อความตามเหตุการณ์ในเรื่องลงในแผนภาพโครงเรื่อง ซึ่งอาจได้ดังนี้

แผนภาพโครงเรื่อง

ตัวละคร : พ่อม่าย น้อย นิด แม่เลี้ยง เทพชลา

ที่ไหน : ที่บ้าน ที่โนป่า

เหตุการณ์ที่ 1
น้อยถูกแม่เลี้ยงใจอย่างทารุณ หลังจากพ่อของเขาตาย <i>ผลที่ได้รับ</i> น้อยได้รับความเห็นใจจากเพื่อนบ้าน
เหตุการณ์ที่ 2
แม่เลี้ยงคิดกำจัดน้อย จึงให้ไปปลูกถั่วเขียวในป่า โดยแม่เลี้ยงแอบเอาเมล็ดถั่วเขียวของน้อยต้มเสียก่อน และ สั่งว่าถั่วเขียวของใครงอกให้รีบกลับมาบ้านอย่างรวดเร็ว แต่ระหว่างการเดินทาง นิดขอเปลี่ยนถุงกับพี่ <i>ผลที่ได้รับ</i> : ถั่วเขียวของน้อยงอกงมดี ส่วนของนิดไม่ งอกเลย
เหตุการณ์ที่ 3
น้อยกลับมาบ้านตามสัญญา แม่เลี้ยงจึงตกใจมาก จึง ขู่เจิญให้รีบกลับไปตามหาน้องให้ได้ หากไม่พบก็ไม่ต้อง กลับมา <i>ผลที่ได้รับ</i> น้อยตามหาน้องไม่เจอ จนเหน็ดเหนื่อยล้มเสียงแทบ แห้ง เทพชลาประจำป่าสงสารจึงสาปให้เป็น นก

สรุปข้อคิด : ผู้ที่ถูกร้ายต่อกันนั้น ผลกรรมย่อมกลับมาสนองแก่ตนเองอย่างแน่นอน

4. นักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งออกมาเสนอผลงานการเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องหน้าชั้นและให้สมาชิกในกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันแก้ไขเพิ่มเติม
5. นักเรียนแต่ละคนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยภาษาของตนเอง
6. ฝึกเขียนเรื่องใหม่ตามแนวคิดที่สรุปได้จากเรื่องที่เรียนในบทนี้
7. นักเรียนร้องเพลงทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสืออ่านนิทานความเรียงเรื่อง นกกาเหว่า
2. แผนภาพโครงเรื่อง

การวัดและการประเมินผล

1. การฟัง
  - บรรยายในการฟัง
2. การพูด
  - การเล่าเรื่อง
  - การตอบคำถาม
3. การอ่าน
  - อ่านคำใหม่ในบทเรียน
  - การอ่านในใจ
4. การเขียน
  - การแต่งประโยค
  - การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเขียนเรื่องตามแนวคิด
  - เขียนเรื่องตามแนวคิดในบทเรียน
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

แผนการสอนที่ 9

การอ่านในใจบทเรียนเรื่อง ไชชายลูกไก่

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การอ่านในใจ เป็นการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจบทเรียนได้ดี

จุดประสงค์

1. อ่านเขียนและใช้คำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านในใจแล้วสามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามของเรื่องได้
3. นำคำใหม่มาแต่งประโยคได้

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ไชชายลูกไก่
2. คำใหม่จำนวน 16 คำ
3. การอ่านในใจ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในบทเรียน และให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับ ไก่ เศรษฐี เทพดา
2. อ่านออกเสียงคำใหม่ในบทเรียน จำนวน 16 คำ คือ เทพดา สาป ลูกไก่ คำพรา ไชชาย มั่งคั่ง ยากจนขุ่นแค้น ทั้งเพ รังเกียจ ออกเรือน ขยันหมั่นเพียร โลงเตียน สูดลูกहुลูกตา ผลผลิต บากบั่น
3. นักเรียนเล่นเกม ไม้คำ
4. ฝึกแต่งประโยคจากคำใหม่ในบทเรียน
5. อ่านในใจเนื้อเรื่อง ไชชายลูกไก่
6. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน เช่น
  - ไชชายเป็นคนอย่างไร
  - แม่ยายมีความรู้สึกรักอย่างไรกับไชชาย
  - ทำไมเขาจึงเก็บกระดูกไก่เอาไว้

- ภายหลังจากเขานำกระดูกไก่ไปทำอะไร
- เพราะเหตุใดเขาจึงรับอุปการะแม่ยาย
- ผลแห่งความพยายามทำให้เขาได้รับอะไรตอบแทน

7. ฝึกเขียนตามคำบอก

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำยากในบทเรียน
2. ภาพความหมายของคำศัพท์
3. เกมใบ้คำ
4. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง ไชยชาตูกไก่

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียน ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจสอบผลงาน และการทดสอบดังนี้

1. การฟัง

- ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง
- มรรยาทในการฟัง

2. การพูด

- พูดเล่าเรื่องจากประสบการณ์
- แต่งประโยคปากเปล่า

3. การอ่าน

- อ่านแล้วตอบคำถาม

4. การเขียน

- เขียนประโยคคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- การเขียนคำใหม่และความหมายของคำ

แผนการสอนที่ 10

การวิเคราะห์บทเรียนเรื่อง ไชชาชอุกไก่

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง และเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องได้แสดงว่าผู้อ่านเข้าใจถึงลำดับขั้นตอนของเรื่องเป็นอย่างดี

จุดประสงค์

1. อ่านในใจแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามและเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้
2. อภิปรายและกวีวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน ได้อย่างมีเหตุผล
3. ปฏิบัติตนในการอ่าน การฟังและการพูด ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

1. บทเรียนเรื่อง ไชชาชอุกไก่
2. การอ่านในใจ การจับใจความสำคัญของเรื่อง
3. การพูดอภิปราย

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทบทวนการอ่านคำใหม่ในบทเรียน
2. นักเรียนเล่นเกม ขอดนักเล่า
3. ครูนำแผนภาพโครงเรื่องติดบนกระดานคำแล้วให้นักเรียนช่วยกันเติมข้อความลงในแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์ ซึ่งอาจได้ดังนี้

ใคร : เกษใหญ่ เกษคนเล็ก (ไชชาช) และภรรยา แม่ชาย

ที่ไหน : บ้านของไชชาช

เหตุการณ์

1
<p>ไอชายกลับจากทำงาน แม่ชายแกลงไก่อไว้เป็นอาหารเย็น ตักเอาน้ำแกงกับกระดูกไก่อไว้ให้ไอชาย ส่วนเขยคนใหญ่ แม่ชายตักเอาน้ำไก่อไว้ให้</p>
2
<p>ไอชายเก็บกระดูกไก่อไว้ทุกมือที่มีการแกลงไก่อ จนสามารถรวบรวมกระดูกไก่อไว้ได้หลายกระสอบ</p>
3
<p>เขาเอากระดูกไก่อที่เก็บไว้ไปหว่านในป่าแล้วดงป่าเพื่อหากระดูกไก่อนั้นจนพบทุกอัน ทำให้ได้พื้นที่ในการเพาะปลูกอย่างกว้างขวาง</p>
4
<p>ไอชายเพาะปลูกพืชผลต่าง ๆ ด้วยความขบขันทำให้ได้ผลผลิตมากมาย เขาไปจำหน่ายจนมีรายได้ และมีฐานะมั่งคั่งในเวลาต่อมา</p>

ผลเป็นอย่างไร : ไอชายมีความมานะบากบั่นเพื่อสร้างฐานะของครอบครัวให้มีความเป็นปึกแผ่น จนเป็นผู้มีฐานะมั่งคั่งคนหนึ่งของหมู่บ้านนั้น เขาได้รับแม่ชายมาอุปการะเลี้ยงดูด้วยความเต็มใจ

ข้อคิด : ความขยันหมั่นเพียรเป็นบ่อเกิดแห่งความสำเร็จ การรู้จักการให้อภัยกันเป็นบ่อเกิดแห่งความสุข

4. ให้นักเรียนออกมาเล่าเรื่อง ไอชายดูไก่อตามแผนภาพโครงเรื่อง
5. นักเรียนแต่ละคนเขียนแผนภาพ โครงเรื่องด้วยตัวของนักเรียนเอง
6. ทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. แผนภาพโครงเรื่อง
3. บัตรภาพ
4. หนังสืออ่านนิทานความเรียง เรื่อง ไซซาซตุกไก่

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลใช้วิธีการสังเกต จดบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบแบบฝึกหัด ตรวจผลงาน ดังนี้

1. การฟัง
  - บรรยายในการฟัง
2. การพูด
  - ตอบคำถาม
  - เล่าเรื่อง
  - อภิปราย แสดงความคิดเห็น
3. การอ่าน
  - อ่านในใจบทเรียน
4. การเขียน
  - เขียนแผนภาพโครงเรื่อง
5. การคิด
  - การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
  - การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในบทเรียน

ภาคผนวก ง

รายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางผนวกที่ 1 ค่าระดับความยาก (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ

ข้อ	p	r
1	.72	.62
2	.54	.26
3	.73	.66
4	.67	.39
5	.83	.50
6	.67	.32
7	.66	.65
8	.71	.35
9	.60	.71
10	.37	.21
11	.55	.59
12	.66	.65
13	.71	.35
14	.26	.31
15	.59	.56
16	.28	.25
17	.74	.69
18	.66	.64
19	.54	.41
20	.72	.44
21	.71	.35
22	.73	.66
23	.72	.44
24	.55	.69
25	.54	.41

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	p	r
26	.83	.37
27	.64	.35
28	.56	.46
29	.76	.21
30	.76	.69

ตารางผนวกที่ 2 การคำนวณเพื่อหาความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ

ข้อที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	X	X ²	
1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	15	225	
2	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	16	256	
3	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	18	324
4	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	26	676
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1	1	26	676	
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	841
7	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	784
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27	729
9	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10	100
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	784
11	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	625
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0	24	576
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	30	900
14	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	23	529
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	0	26	676	
16	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	13	169

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

พ.ศ.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	X	N ²		
17	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	14	196			
18	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	8	64			
19	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1	1	1	15	225			
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	26	676			
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	20	400		
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	29	841			
23	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	27	729			
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	26	676			
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	0	1	24	576			
26	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	625			
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	23	529			
28	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25	625			
29	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	24	576			
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	28	784			
รวม	21	25	23	24	26	24	22	24	22	24	21	22	25	22	22	23	20	25	23	21	18	23	24	22	24	22	24	22	25	20	23	19	679	16,445
	.21	.25	.23	.24	.26	.24	.22	.24	.22	.24	.21	.22	.25	.22	.22	.23	.20	.25	.23	.21	.18	.23	.24	.22	.24	.22	.24	.22	.25	.20	.23	.19		
	.9	.5	.7	.6	.4	.6	.8	.6	.9	.8	.8	.5	.8	.8	.7	.10	.5	.7	.9	.12	.7	.6	.8	.6	.8	.5	.10	.7	.11					
	.189	.125	.161	.141	.103	.104	.176	.104	.176	.104	.189	.176	.125	.176	.176	.161	.200	.125	.161	.189	.216	.161	.144	.176	.144	.176	.125	.200	.161	.209	4,857			

สูตร $r = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$

กำหนดให้ k คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งหมด
 p คือ สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ
 r คือ สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ
 S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

$$S^2 = \frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N} \right)^2$$

แทนค่าในสูตร $S^2 = \frac{493.350 - 461.041}{900}$

$$= \frac{32.309}{900}$$

$$= 35.89$$

แทนค่าในสูตร $= \frac{30}{29} \left(1 - \frac{4.85}{35.89} \right)$

$$= \frac{30}{29} (1 - .136)$$

$$= .88$$

ความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .88 ซึ่งเป็นค่าที่มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ทั่วไปของแบบทดสอบ ที่สามารถนำไปใช้ได้

ตารางผนวกที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความรู้พื้นฐาน กลุ่มทักษะ ภาษาไทย ค่ายคะแนนสอบ
ปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
กลุ่มทดลอง

x	f	fx	fx ²
74	1	74	5,476
73	1	73	5,329
72	1	72	5,184
71	1	71	5,041
70	2	140	9,800
68	2	136	9,248
67	3	201	13,457
65	3	195	12,675
63	3	189	11,907
62	3	186	11,532
60	2	120	7,200
58	1	58	3,364
56	1	56	3,136
54	1	54	2,916
52	1	52	2,704
47	1	47	2,209
43	1	43	1,849
41	1	41	1,681
39	1	39	1,521
รวม	30	1,847	116,239

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{1,847}{30} = 61.56$$

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$\begin{aligned} &= \frac{30 \times 116,239 - (1847)^2}{30 \times 29} \\ &= \frac{75,611}{870} \\ &= 86.90 \end{aligned}$$

ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทักษะภาษาไทย ปลายภาคเรียนที่ 1 ของกลุ่มทดลอง มีค่าเท่ากับ 86.90 ซึ่งแสดงว่า พื้นฐานของความรู้ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มทดลองแตกต่างกัน

กลุ่มควบคุม

x	f	fx	fx ²
86	1	86	7,396
74	2	148	10,952
73	2	146	10,658
74	2	148	10,952
65	3	195	12,675
63	5	315	19,845
62	7	434	26,908
50	2	100	5,000
48	1	48	2,304
46	1	46	2,112
39	1	39	1,521
37	1	37	1,369
36	2	72	2,592
รวม	30	1,814	114,284

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{1,814}{30}$$

$$= 60.64$$

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$= \frac{30 \times 114,284 - (1,814)^2}{30 \times 29}$$

$$= \frac{130,668}{870} = 150.19$$

การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพื้นฐาน ณ กลุ่มทักษะภาษาไทย ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$สูตร \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$\bar{X}_1$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

เมื่อ $\bar{X}_1 = 61.56$

$\bar{X}_2 = 60.64$

$n_1 = 30$

$n_2 = 30$

$S_1^2 = 86.90$

$S_2^2 = 150.19$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{61.56 - 60.64}{\sqrt{\frac{(30 - 1)(86.90)^2 + (30 - 1)(150.19)^2}{30 + 30 - 2} \left[\frac{1}{30} + \frac{1}{30} \right]}} \\ &= \frac{0.92}{\sqrt{\frac{218,996 + 654,154}{58} \cdot \frac{2}{30}}} \\ &= 0.92 \\ &= 31 \\ &= 0.02 \end{aligned}$$

เปรียบเทียบระดับความรู้พื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาไทยของกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	s^2	t	t จากตาราง
กลุ่มทดลอง	30	61.50	86.90	0.02	1.67
กลุ่มควบคุม	30	60.64	150.19		

$$t (0.50, 0.58) = 1.67$$

ระดับความรู้พื้นฐานกลุ่มทักษะภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม

ใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 61.50 กลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ย 60.64

เมื่อทดสอบด้วยค่า t ปรากฏว่าค่า t ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 0.02 ส่วนค่า t จากตาราง

มีค่าเท่ากับ 1.67 นั่นคือค่า t จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าค่า t จากตาราง แสดงว่าพื้นฐานความรู้

ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางหมวดที่ 4 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

x	f	fx	fx ²
28	1	28	784
26	2	52	1,352
22	1	22	484
20	1	20	800
19	3	57	1,083
18	5	90	1,620
17	6	102	1,734
15	5	75	1,125
11	3	33	363
10	1	10	100
8	2	16	128
รวม	30	505	9,173

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{505}{30} = 16.83$$

$$S^2 = \frac{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$= \frac{30 \times 9,173 - (505)^2}{30 \times 29} = \frac{18,650}{870} = 21.43$$

ตารางผนวกที่ 5 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม

x	f	fx	fx ²
26	1	26	674
25	1	25	625
22	2	44	968
20	2	40	800
18	2	36	648
17	8	136	2,312
15	6	90	1,350
11	2	22	242
9	2	18	162
8	3	24	192
รวม	30	461	7,973

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{461}{30} = 15.36$$

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$= \frac{30 \times 7,973 - (461)^2}{30 \times 29} = \frac{2,669}{870} = 30.65$$

การทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$\bar{X}_1$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

เมื่อ $\bar{X}_1 = 16.83$

$\bar{X}_2 = 15.36$

$n_1 = 30$

$n_2 = 30$

$S_1^2 = 21.43$

$S_2^2 = 30.65$

แทนค่า $t = \frac{16.83 - 15.36}{\sqrt{\frac{(30 - 1)(21.43)^2 + (30 - 1)(30.65)^2}{30 + 30 - 2} \left[\frac{1}{30} + \frac{1}{30} \right]}}$

$= \frac{1.47}{\sqrt{\frac{13,318.10 + 27,243.25}{58} \cdot \frac{2}{30}}}$

$= \frac{1.47}{1740} = \frac{1.47}{6.82}$

$= 0.21$

คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 16.83 ใกล้เคียงกับ คะแนนเฉลี่ย
 ของกลุ่มควบคุม คือ 15.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่า t แล้วปรากฏว่า
 ค่า t ที่ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 0.21 น้อยกว่าค่า t จากตารางคือ 1.67

แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางผนวกที่ 6 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หลังเรียนของกลุ่มทดลอง

x	f	fx	fx ²
30	7	210	6,300
29	6	174	5,046
28	11	308	8,642
27	2	54	1,454
25	2	50	1,250
24	1	24	576
23	1	23	523
รวม	30	843	23,773

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{843}{30} = 28.10$$

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$\begin{aligned}
 &= \frac{30 \times 23,773 - (843)^2}{30 \times 29} \\
 &= \frac{2,541}{870} \\
 &= 2.92
 \end{aligned}$$

ตารางผนวกที่ 7 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หลังเรียนของกลุ่มควบคุม

x	f	fx	fx^2
28	1	28	784
26	2	52	1,352
22	1	22	484
20	2	40	800
19	3	57	1,083
18	5	90	1,620
17	6	102	1,732
15	5	75	1,125
11	3	33	363
10	1	10	100
8	1	8	64
รวม	30	517	9,509

$$\begin{aligned}
 \bar{X} &= \frac{\sum fx}{\sum f} = \frac{517}{30} \\
 &= 17.23
 \end{aligned}$$

$$S^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

แทนค่า

$$\begin{aligned}
 &= \frac{30 \times 9,505 - (517)^2}{30 \times 29} \\
 &= \frac{285,270 - 267,289}{870} \\
 &= 20.60
 \end{aligned}$$

ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 20.60 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนแต่ละคน มีความสามารถทางการอ่านแตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$\bar{X}_1$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

$\bar{X}_2$ คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 คือ เป็นความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

เมื่อ $\bar{X}_1 = 28.10$

$\bar{X}_2 = 17.23$

$n_1 = 30$

$n_2 = 30$

$S_1^2 = 2.92$

$S_2^2 = 20.60$

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } t &= \frac{28.10 - 17.23}{\sqrt{\frac{(30-1)(2.92)^2 + (30-1)(17.23)^2}{30+30-2} \left[\frac{1}{30} + \frac{1}{30} \right]}} \\
 &= \frac{10.87}{\sqrt{\frac{2,105.12 + 12,306.44}{58} \cdot \frac{2}{30}}} \\
 &= \frac{10.87}{4.07} \\
 &= 2.67
 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองเท่ากับ 28.10 กลุ่มควบคุมเท่ากับ 17.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้วยค่าแล้ว ปรากฏว่า ค่าที่ได้จากการคำนวณ มีค่าเท่ากับ 2.67 มากกว่าค่าจากตารางคือ 2.00 นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียน โดยมีหนังสืออ่านประกอบประเภทหนังสือการ์ตูนเป็นสื่อการเรียน มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าการเรียน แบบปกติ

การทดสอบค่าความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน ก่อนเรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย

$$\text{สูตร } F = \frac{S_1^2}{S_2^2} \text{ เมื่อ } F \text{ มี df เป็น } n_1-1, n_2-1$$

F = ค่าความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

S_1^2 = ค่าความแปรปรวนที่มีค่ามาก

S_2^2 = ค่าความแปรปรวนที่มีค่าน้อย

เมื่อ

$$S_1^2 = 30.65$$

$$S_2^2 = 20.66$$

แทนค่า

$$F = \frac{30.65}{20.66}$$

$$= 1.48$$

การทดสอบค่าความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน หลังเรียนของกลุ่มทักษะภาษาไทย

เมื่อ

$$S_1^2 = 20.60$$

$$S_2^2 = 2.92$$

แทนค่า

$$F = \frac{20.80}{2.92}$$

$$= 7.05$$

ตารางผนวกที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ก่อนเรียนของกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม

กุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	F	F จากตาราง
กุ่มทดลอง	30	21.43	1.48	1.85*
กุ่มควบคุม	30	30.65		

$$F_{(0.05,29,29)} = 1.85$$

จากตารางที่ 8 ค่าความแปรปรวนของกุ่มทดลอง 21.43 ค่าความแปรปรวนของกุ่มควบคุมเท่ากับ 30.65 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความแปรปรวนห้ด้วยค่าจากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 1.48 น้อยกว่าค่าจากตาราง คือ 1.85 แสดงว่าทั้งกุ่มทดลองและกุ่มควบคุมมีการกระจายของคะแนนก่อนทดลองสอนไม่แตกต่างกัน กุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางผนวกที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบความแปรปรวน ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียนของกุ่มทดลองและกุ่มควบคุม

กุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	F	F จากตาราง
กุ่มทดลอง	30	2.92	7.05	1.85*
กุ่มควบคุม	30	20.60		

$$F_{(0.05,29,29)} = 1.85$$

จากตารางที่ 9 ค่าความแปรปรวนของกุ่มทดลองเท่ากับ 2.92 ค่าความแปรปรวนของกุ่มควบคุมเท่ากับ 20.60 เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าความแปรปรวนห้ด้วยค่า F ปรากฏว่าค่า F จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ 7.05 มากกว่า F จากตารางคือ 1.85 แสดงว่าทั้งกุ่มทดลองและกุ่มควบคุมมีการกระจายของคะแนนหลังการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
เกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด “นิทานพื้นบ้านภาคใต้”
เพื่อใช้ประกอบการเรียนกลุ่มทักษะ ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ประกอบด้วยการประเมินค่าของหนังสือตามรายการ 7 ด้าน คือ

1. ด้านลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปแบบ
2. ด้านภาพการ์ตูน
3. ด้านเนื้อเรื่อง
4. ด้านการดำเนินเรื่อง
5. ด้านคำศัพท์ แบบฝึกหัด และกิจกรรมเสนอแนะ
6. ด้านการใช้ภาษา
7. ด้านคุณค่า และประโยชน์ที่ได้รับ

เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นอื่น ๆ ที่จะเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้หนังสือการ์ตูนมีคุณค่ายิ่งขึ้น

1. ลักษณะรูปเล่มและการจัดรูปแบบ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ขนาดและความหนาเหมาะสมในการจับถือได้สะดวกสำหรับเด็กในวัยนี้					
2. การเย็บเล่มแน่นหนาทำได้ประณีต					
3. จำนวนภาพมีเพียงพอที่จะให้ความเพลิดเพลินได้					
4. คุณภาพของกระดาษที่ใช้มีความทนทาน					
5. การจัดรูปเล่มมีความเหมาะสม					
6. การจัดรูปเล่มหนังสือการ์ตูนช่วยให้อ่านได้ง่ายรวดเร็วทันอกทันใจ					
7. การจัดหน้าและการจัดภาพมีความเหมาะสม น่าติดตาม					
8. ขนาดของตัวอักษรเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของเด็ก					
9. ตัวอักษรสวยงาม อ่านง่ายและชัดเจน					
10. การบรรจุภาพหรือข้อความในแต่ละช่องมีความเหมาะสม					

2. ด้านภาพการ์ตูน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ลักษณะของภาพชัดเจนสวยงาม มีศิลปะ					
2. ขนาดของภาพเหมาะสมกับหน้ากระดาษ และ ขนาดของตัวอักษร					
3. จำนวนภาพมีเพียงพอที่จะให้ความเพลิดเพลินได้					
4. ภาพแสดงเรื่องราวและส่งเสริมให้อ่านเนื้อเรื่อง					
5. ภาพดึงดูดความสนใจอยากให้อ่านเนื้อเรื่อง					
6. ภาพบอกบุคลิกตัวละครชัดเจน					
7. ภาพแสดงท่าทาง ความเคลื่อนไหว สมจริง มีชีวิตชีวา					
8. ภาพแสดงทิศทางและสภาพแวดล้อมตรงกัน					
9. การวางภาพมีความเหมาะสมกับช่องและมีความ ต่อเนื่องกัน					
10. ภาพ ข้อความและคำพูดในแต่ละช่องสอดคล้อง กัน ผู้อ่านเข้าใจและแปลความหมายได้ง่าย					
11. ภาพสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ได้เป็นอย่างดี					
12. จำนวนภาพในแต่ละอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกับ เรื่อง					
13. ภาพช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็ก					

8. ด้านเนื้อเรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อเรื่องเหมาะสมกับระดับชั้นของเด็ก					
2. ความยาวของเนื้อเรื่อง เหมาะสมกับวัยและ ความสนใจของเด็กระดับนี้					
3. เนื้อเรื่องมีเอกภาพไม่ซ้ำซ้อน ง่ายต่อการทำ ความเข้าใจ					
4. เนื้อเรื่องมีสาระประโยชน์เหมาะที่จะเป็น หนังสือประกอบการเรียนสำหรับชั้นประถม ศึกษาปีที่ 3					
5. เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องกัน ทำให้เด็กเข้าใจ เนื้อเรื่องได้โดยตลอด					
6. การเขียนเรื่องเป็นลักษณะการ์ตูน ช่วยให้เข้าใจ เนื้อเรื่องได้ดี และน่าอ่าน					
7. เนื้อเรื่องเสนอแนวความคิดที่สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

4. ด้านการดำเนินเรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทนำสื่อการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ดำเนินเรื่องได้ดี เรียงร้อยความสนใจจากผู้อ่าน ตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบ					
2. ดำเนินเรื่องได้รวดเร็วทันใจผู้อ่าน					
3. มีความต่อเนื่องเป็นไปตามลำดับ					
4. ภาพและบทสนทนาทำให้เรื่องดำเนินไปอย่างน่า ติดตาม					
5. จบด้วยความสุข ความสำเร็จ สมหวัง ให้ข้อคิด ในเชิงสร้างสรรค์					

5. ด้านคำศัพท์ แบบฝึกหัด และกิจกรรมเสนอแนะ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่มทำให้นักเรียนรู้จัก คำศัพท์เพิ่มมากขึ้น					
2. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่ม ช่วยให้นักเรียนอ่าน เรื่องได้เข้าใจดีขึ้น					
3. คำศัพท์ที่ควรทราบท้ายเล่ม เหมาะสมกับระดับ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3					
4. แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยได้					
5. กิจกรรมเสนอแนะช่วยให้เด็กสนุกสนานและ ฝึกให้มีควมรับผิดชอบ					
6. กิจกรรมเสนอแนะช่วยให้เด็กกล้าแสดงออก และมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์					

6. ด้านการใช้ภาษา

ความคิดเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานหมีบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับและวัยของ นักเรียน					
2. การใช้คำศัพท์และสำนวนต่าง ๆ มีความ เหมาะสม					
3. การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน					
4. การใช้ภาษาเมื่อเวลาไพเราะ สละสลวย					
5. การใช้ภาษาที่มีความสอดคล้องกับภาพการ์ตูน เป็นอย่างดี					
6. การใช้ภาษาที่มีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง					
7. การเขียนตัวสะกดการันต์ถูกต้องตามหลัก ภาษาไทย					

7. ค่ามคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือการ์ตูนชุด นิทานพื้นบ้านภาคใต้	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ช่วยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหนังสือ อ่านประกอบประเภทการ์ตูน					
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาไทย โดย เฉพาะอย่างยิ่งทักษะทางการอ่าน					
3. หนังสือค่านประกอบสอดคล้องกับหลักสูตร ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2533)					
4. ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของความคิด ความเชื่อในคุณค่ามคิ จากนิทานพื้นเมือง					
5. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีนิสัยใฝ่ค้นคว้า และ รักการอ่าน					
6. ช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เด็กเรียน					
7. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน					
8. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการใช้เวลาว่างในการ แสวงหาความรู้จากการอ่าน					
9. เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำหนังสือ อ่านประกอบสำหรับนักเรียน ของครูและผู้ สนใจ					
10. เป็นสื่อการสอนที่สามารถใช้ประกอบการ เรียนการสอนสำหรับครูและนักเรียนได้เป็น อย่างดี					

ภาคผนวก จ
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ. ถังชัย สุระถาวร กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)
สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
2. ผศ. ชลภูมิ ขอบท่าเกิด กศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)
สถานที่ทำงาน สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. อาจารย์วิเชียร ฌ นทร กศ.บ. (ภาษาไทย)
สถานที่ทำงาน - คดีคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
4. อาจารย์ควงพร รัตนบุรี กบ.
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดเขาตลาด หมู่ที่ 2 ตำบล ชะมาย
ตำบล หุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
5. นายสุเทพ จินคณิล กบ.
สถานที่ทำงาน สำนักงานสุเทพศิลป์-258
ตำบล ปากแพรก ตำบล หุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ช
หนังสือการตุนชุดนิทานพื้นบ้านภาคใต้

นิทานสำหรับเด็ก

นิทานพื้นบ้าน

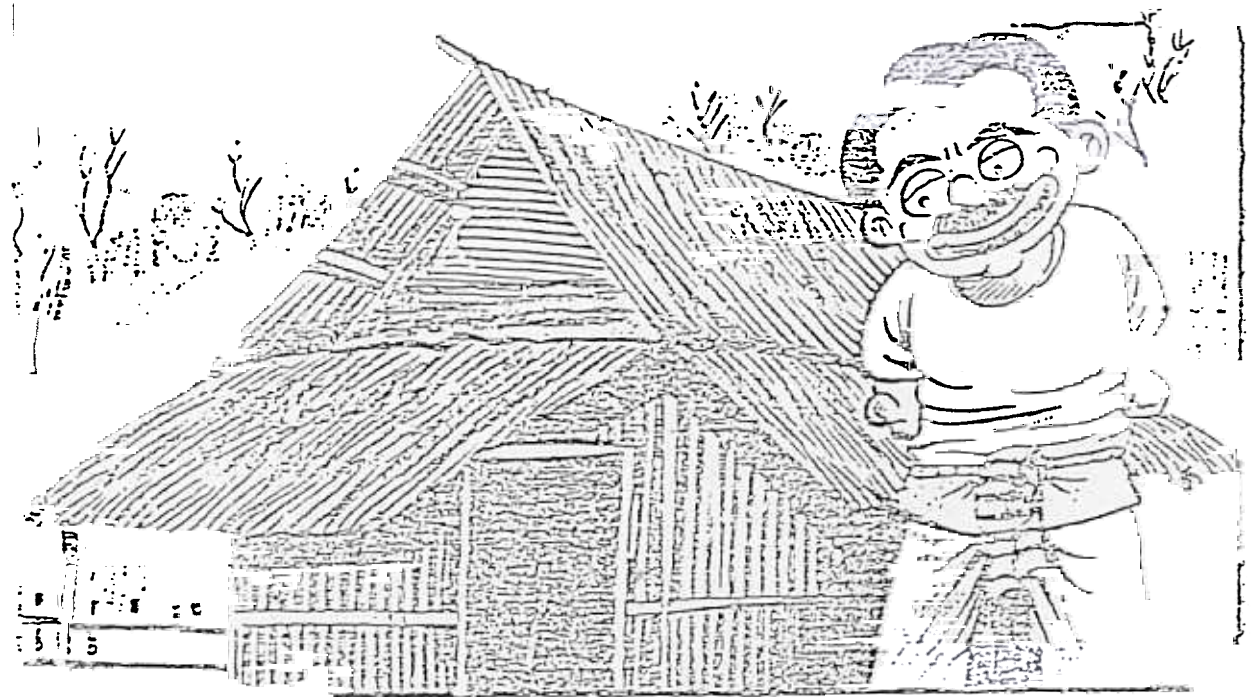

เขียนโดย: ...
ภาพวาดโดย: ...

กบฏ

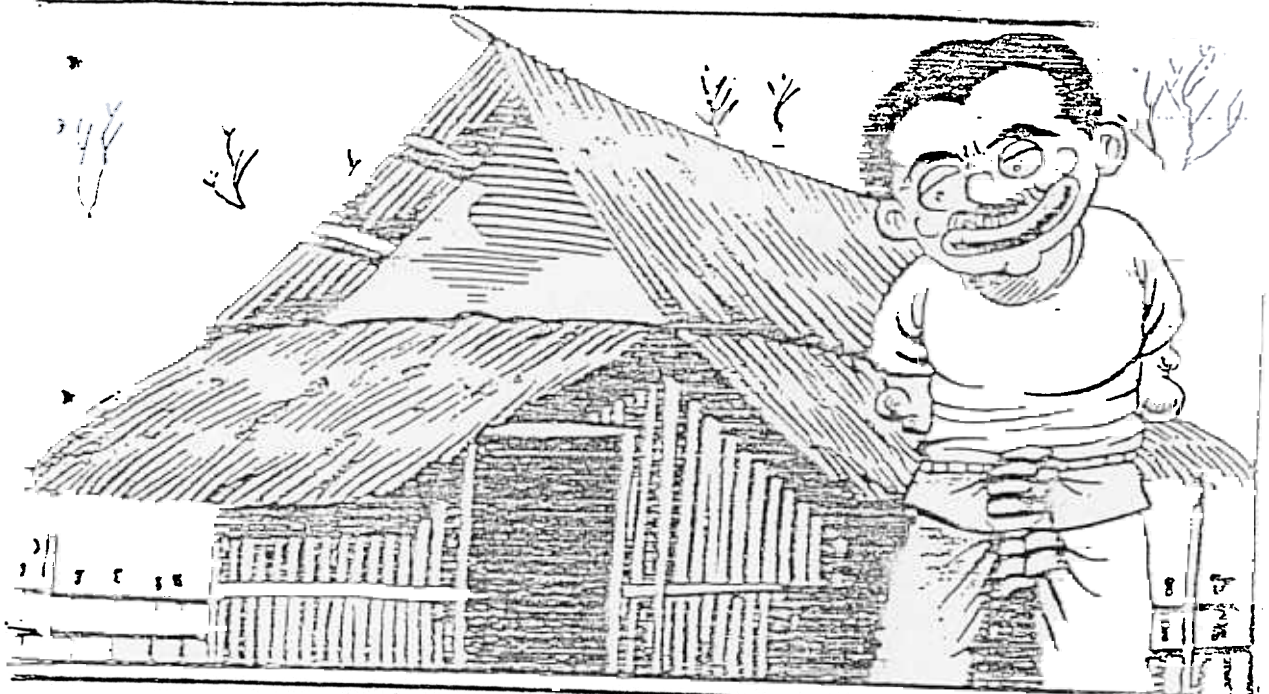
ในทนายหน้าทนาย

คือปณิธานที่กล้าหาญของประชาชน

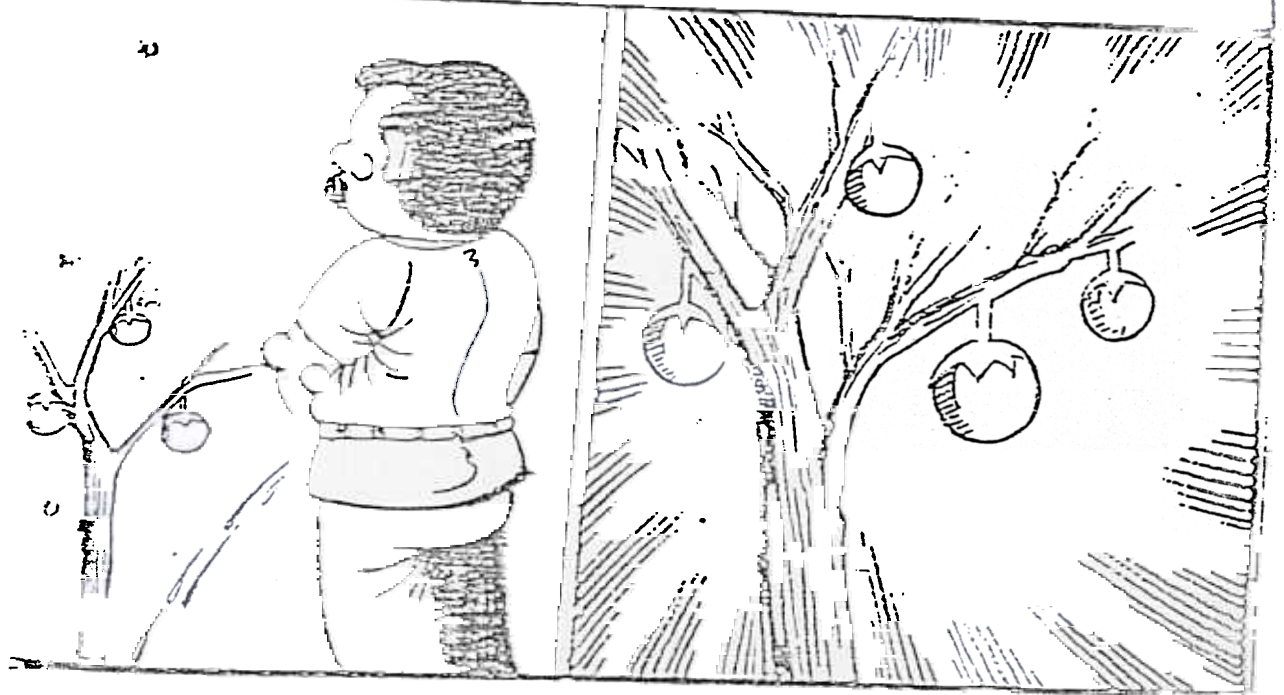

ชายชราคนหนึ่ง ชื่อตาแซนปม - ปลูกระถ่อมอยู่กลางป่า
ทำสวนผักเป็นอาชีพ

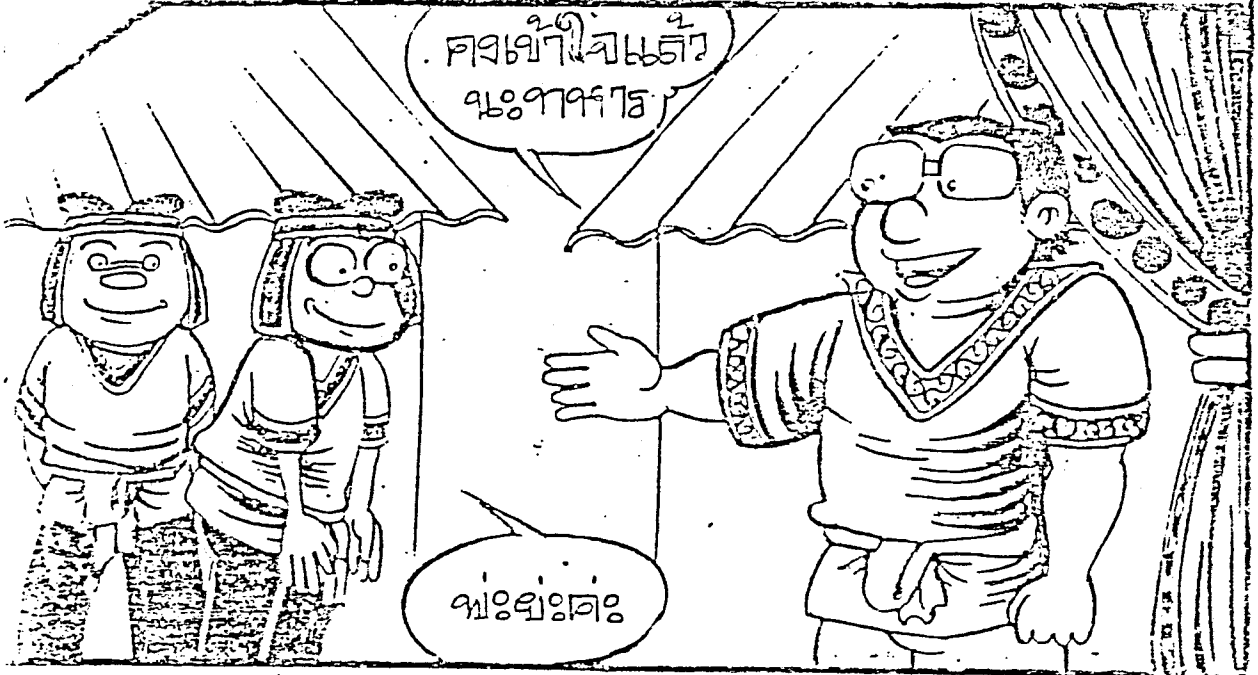

เมื่อถึงฤดูร้อน
ก็หน้ากระถ่อม
รดทั้งเช้าและเย็น

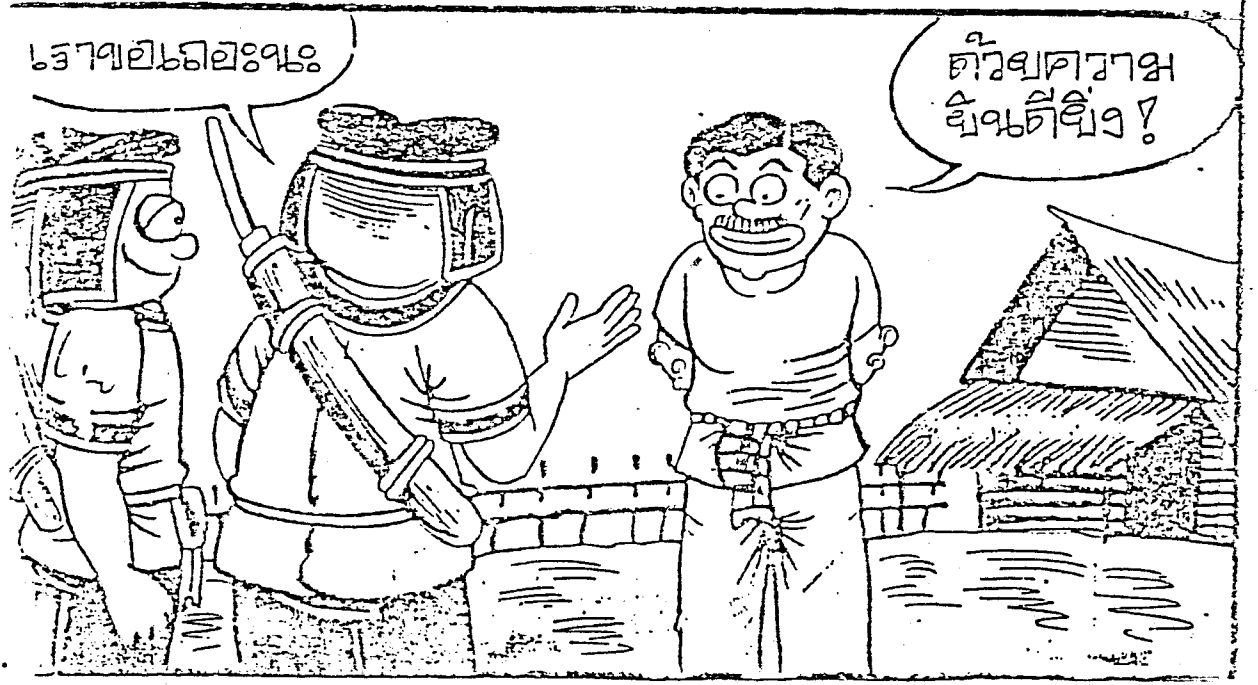
เพราะเขาเอาใจใส่ปัสสาวะ

เจ้าหญิงพระองค์หนึ่งในเมืองนี้ ป่วยและมีความต้องการที่จะรับประทาน
มะเขือ : เจ้าแห่งแก้วนจึงเกณฑ์ให้บริวารเสาะแสวงหา

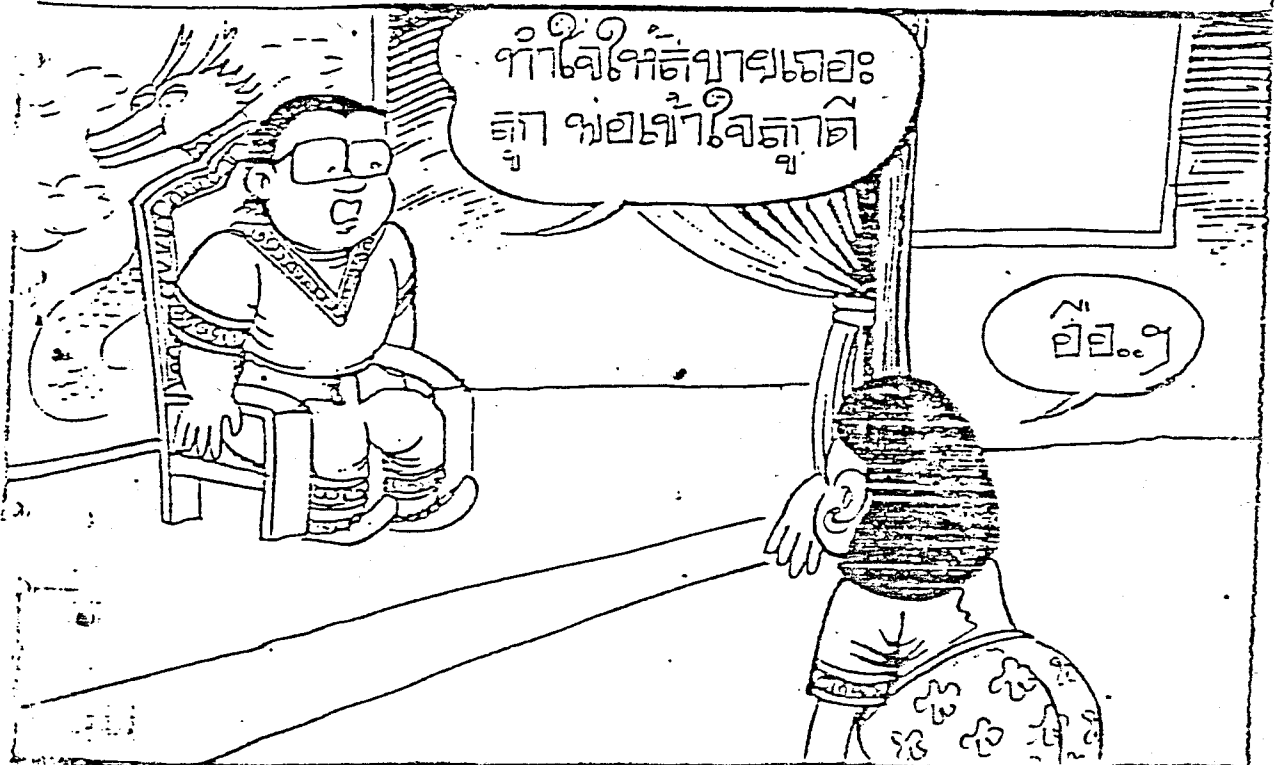
บริวารเดินทางจนทั่วทุกแห่ง ก็ไม่สามารถจะหาได้ เมื่อสอบ
ถามคนทั่วไปก็ได้ความว่า จะมีเฉพาะที่กระท่อมตาเขนปงที่ปลาย
แดนเท่านั้น

เมื่อได้มะเจ็อดังกล่าวมารับประทาน เจ้าหญิงก็หายป่วย
อย่างมหัศจรรย์ และตั้งครรภีในเวลาต่อมา โดยมีได้ยุ่งเกี่ยวกับชายใด

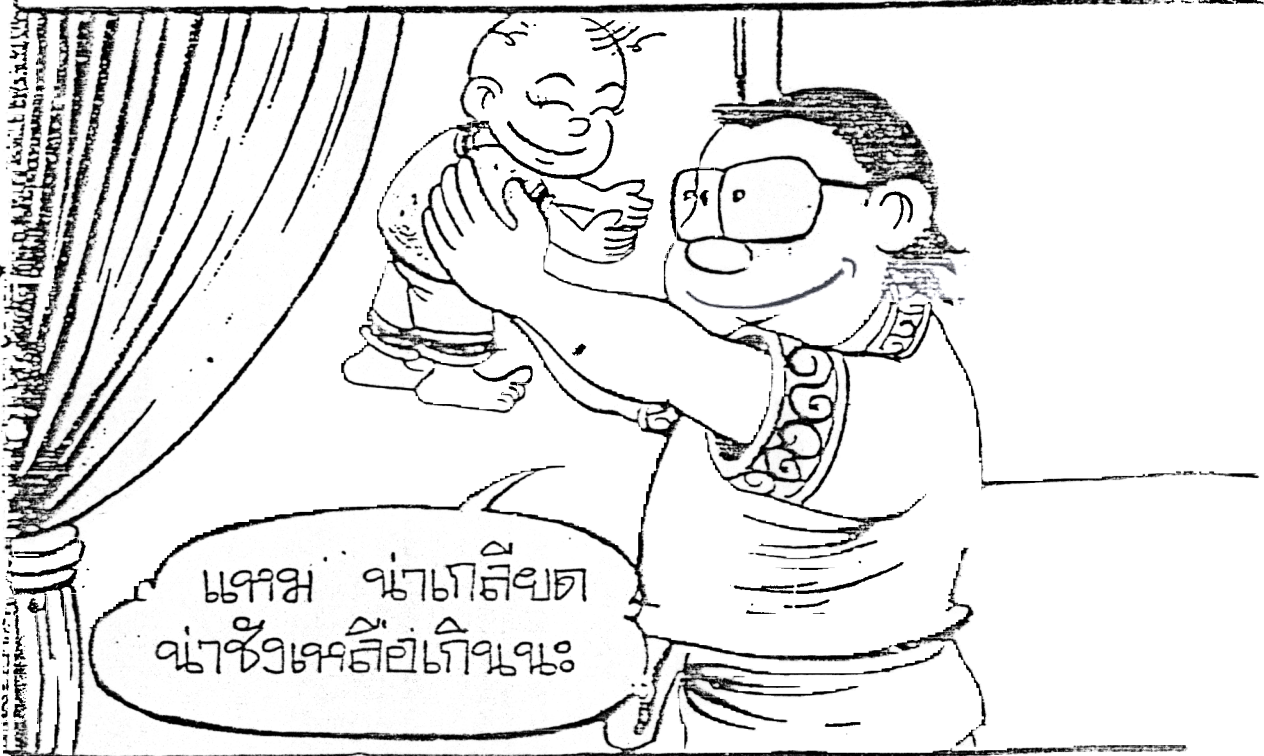
เป็นที่แปลกใจของเจ้าหญิงเอง และเกิดวุ่นวายกันไปทั่ว!
แต่... พระราชาก็มิได้ลงโทษแต่ประการใด

เมื่อครบกำหนด เจ้าหญิงก็ให้กำเนิดทารกเพศชาย

- เด็กน้อย กำลึงน่ารัก เป็นที่พอใจของพระราชาเป็นอันมาก

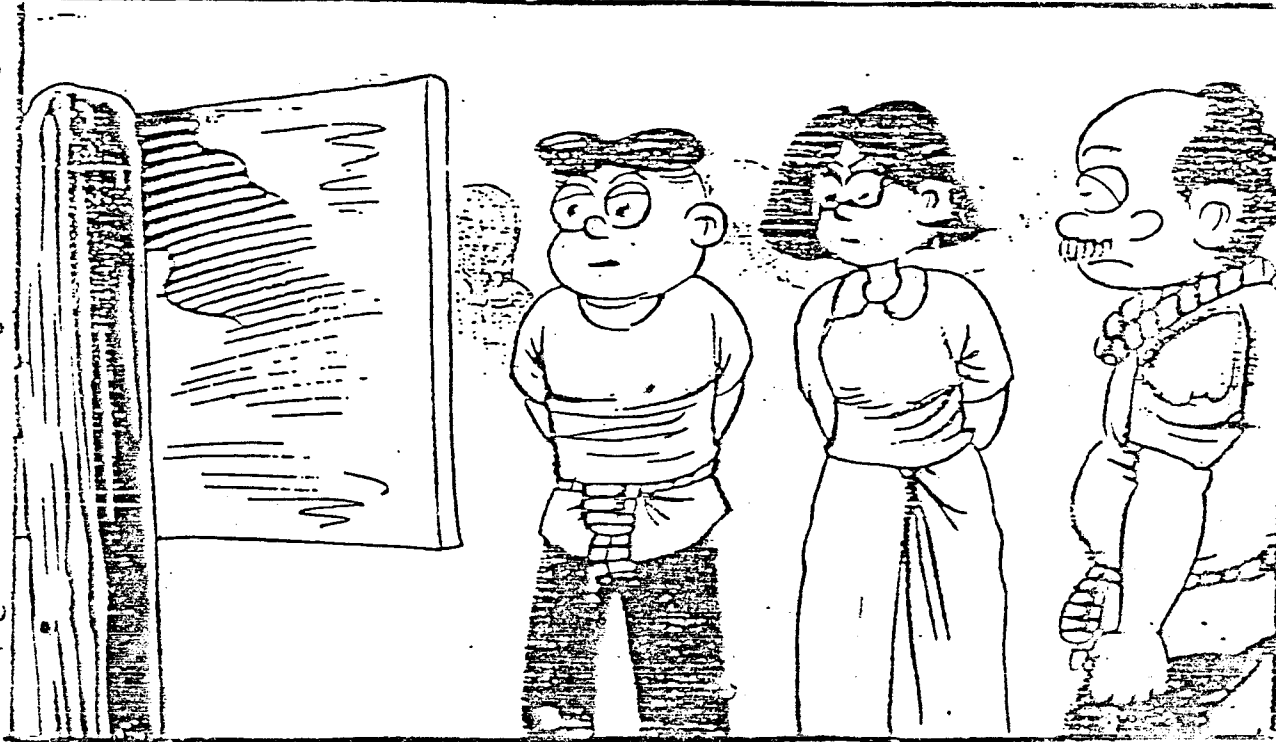

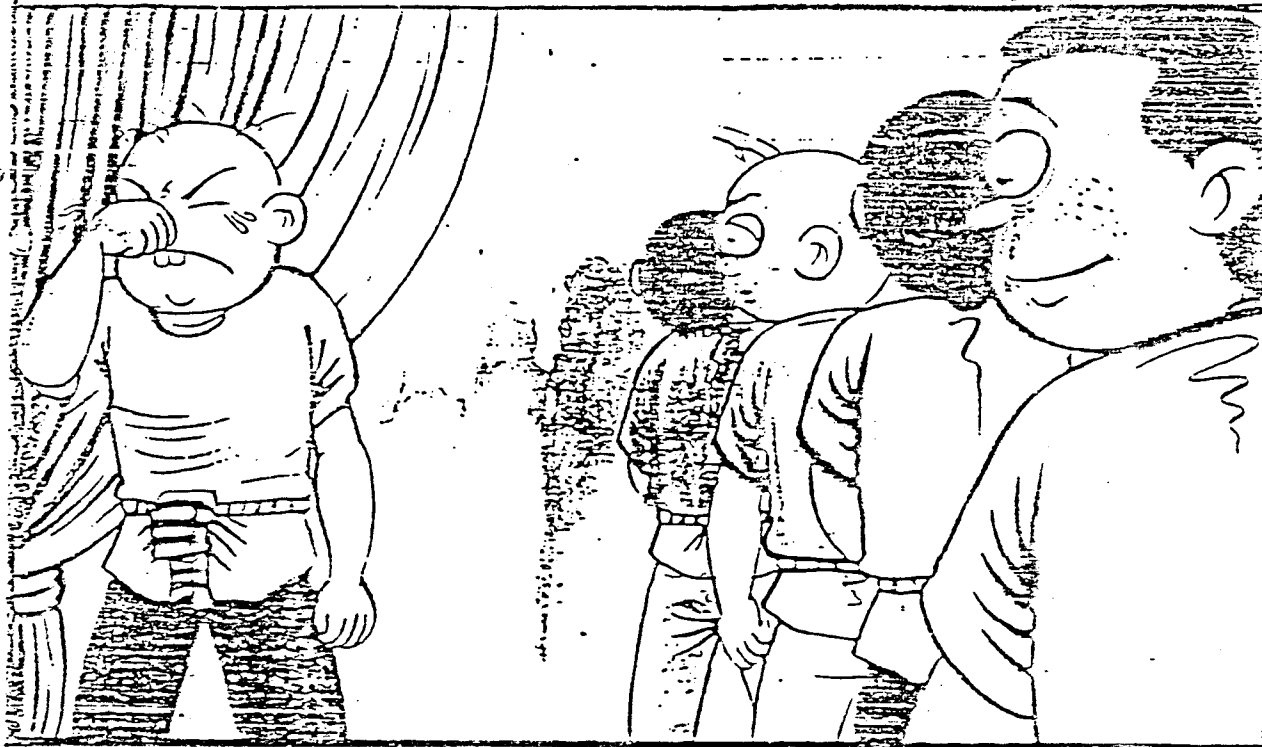
พระราชามุ่งหมายที่จะให้การกเป็นเครื่องมือในการหาตัว บุครเขย

จึงออกประกาศโดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ใดสามารถทำให้ทารกน้อย กลานเข้าหาตนได้ จะยกเจ้าหญิงให้

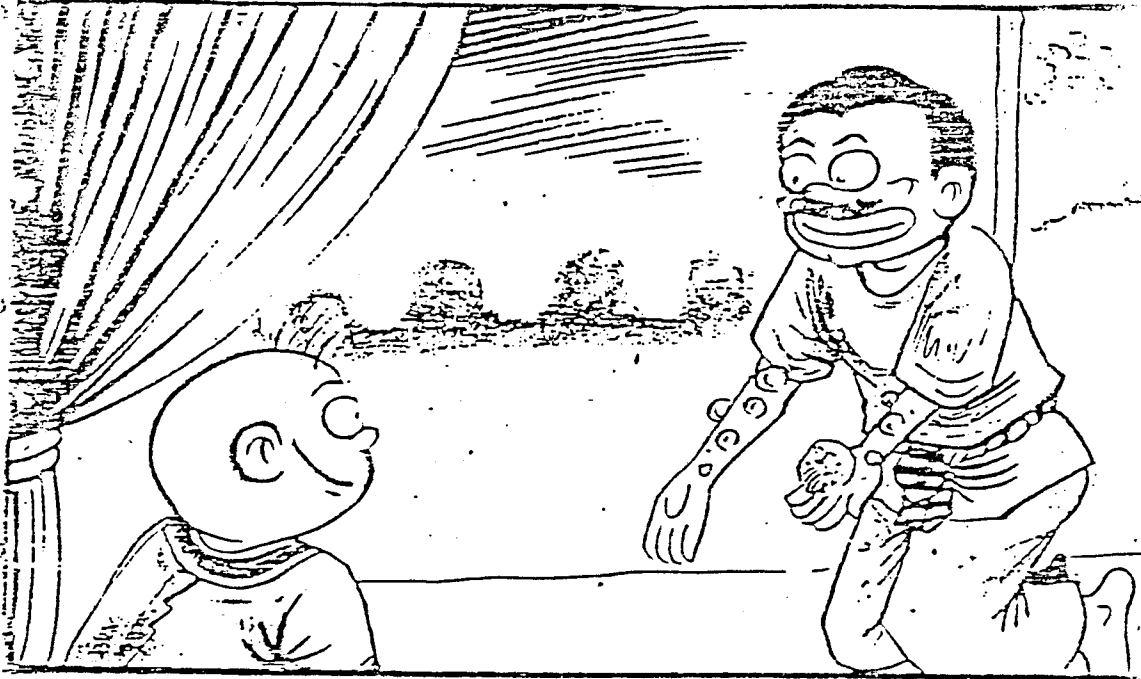
มีชายหนุ่มมากมายเข้าไปทดลอง แต่... ไม่เป็นผลสำเร็จ

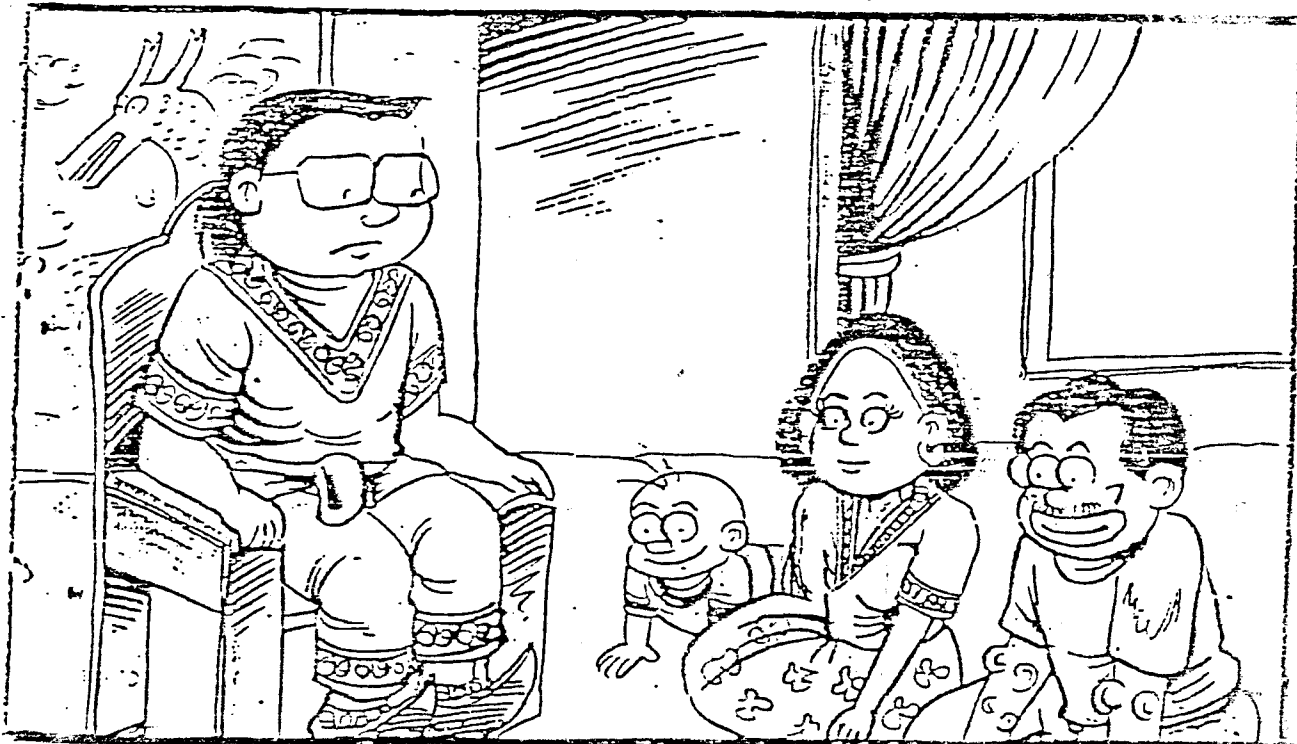
ในที่สุดเหลือแค่ตาเขนปมเป็นคนสุดท้าย

ตาแขนปมจึงหยิบก้อนข้าว... ซึ่งเตรียมติดมือมาด้วยหนึ่งก้อน
ยื่นมาถือไว้ เด็กน้อยจึงคลานเข้ามาหา

พระราชาก็ทรงปฏิบัติตามสัญญา ยกพระธิดาให้ โดยรักใจว่า
เป็นบุพเพสันนิวาสของบุคคลทั้งสอง

ตาเขนปมารับนางและลูกกลับไปอยู่กระท่อมตามเดิม ประกอบ
อาชีพตามที่ตนเคยทำมา

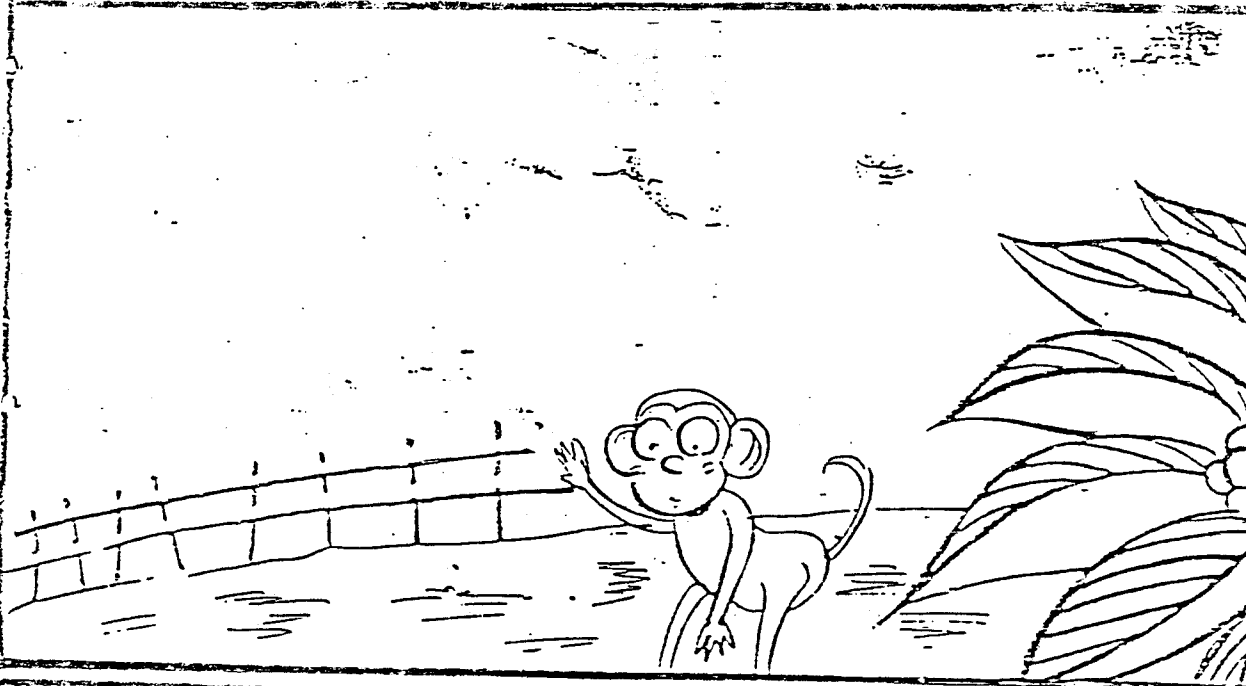
วันหนึ่ง ตาเขนปไปดางป่า ในขณะที่แกล้งไปข้างหน้านั้น
ต้นไม้ข้างหลังก็กลับยืนต้นได้ทันที เป็นที่น่าอัศจรรย์

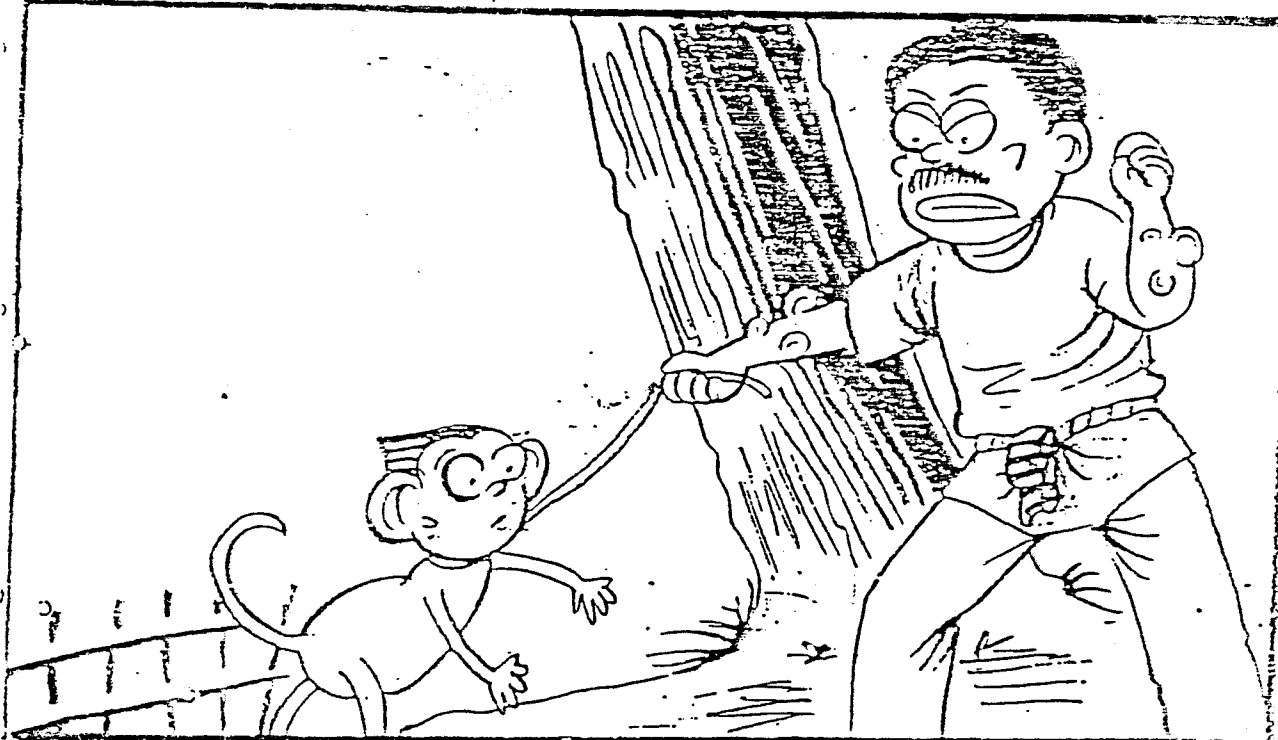
เฮ้! มนุษย์
มาได้ขงใจก็เรา
เค็งถาวผ่านมา

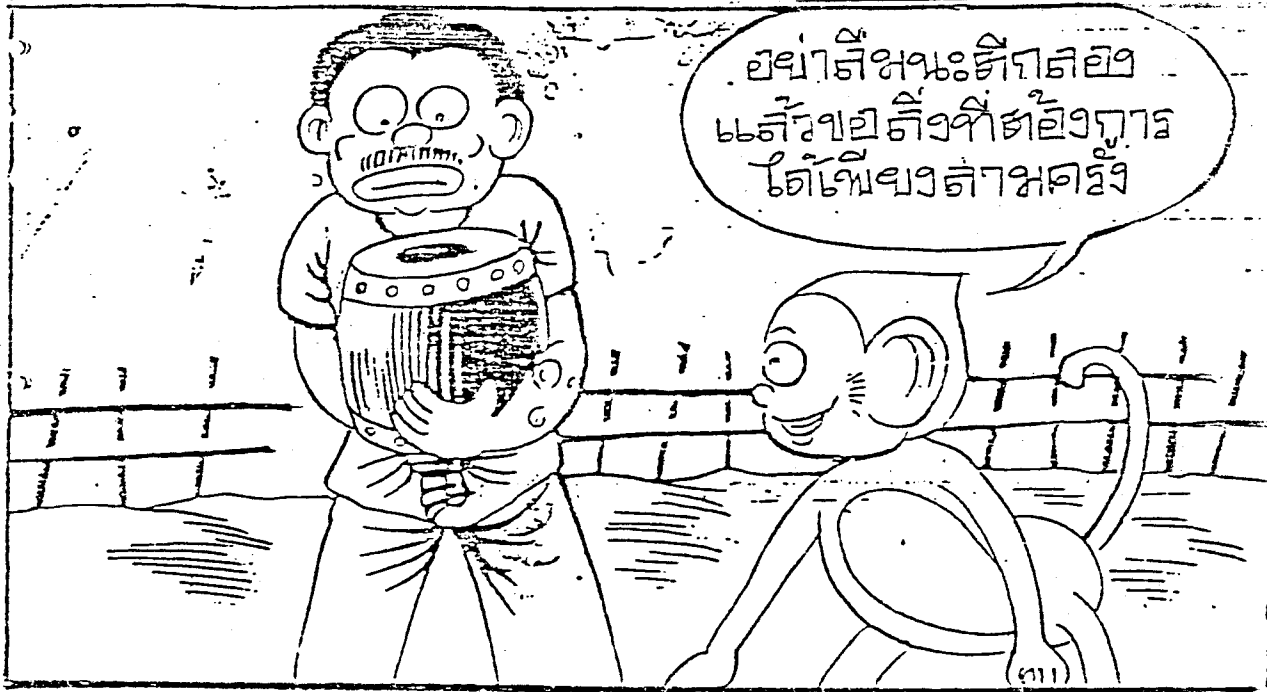
ครั้นพอได้เวลาใกล้เที่ยง เจ้าหญิงเอาข้าวห่อไปส่งให้ ก็ถูกฝูง
ลิงแอบขโมยกินเสียจนหมด

ตาเขนปมโกรธมาก จึงดักจับลิงใหญ่ได้ตัวหนึ่ง หมายถึงจะให้
สมแค้น

สิ่งอันวอนขอชีวิต โดยขอแลกกับกลองวิเศษที่นำไปใช้ได้
สารพัดนึก

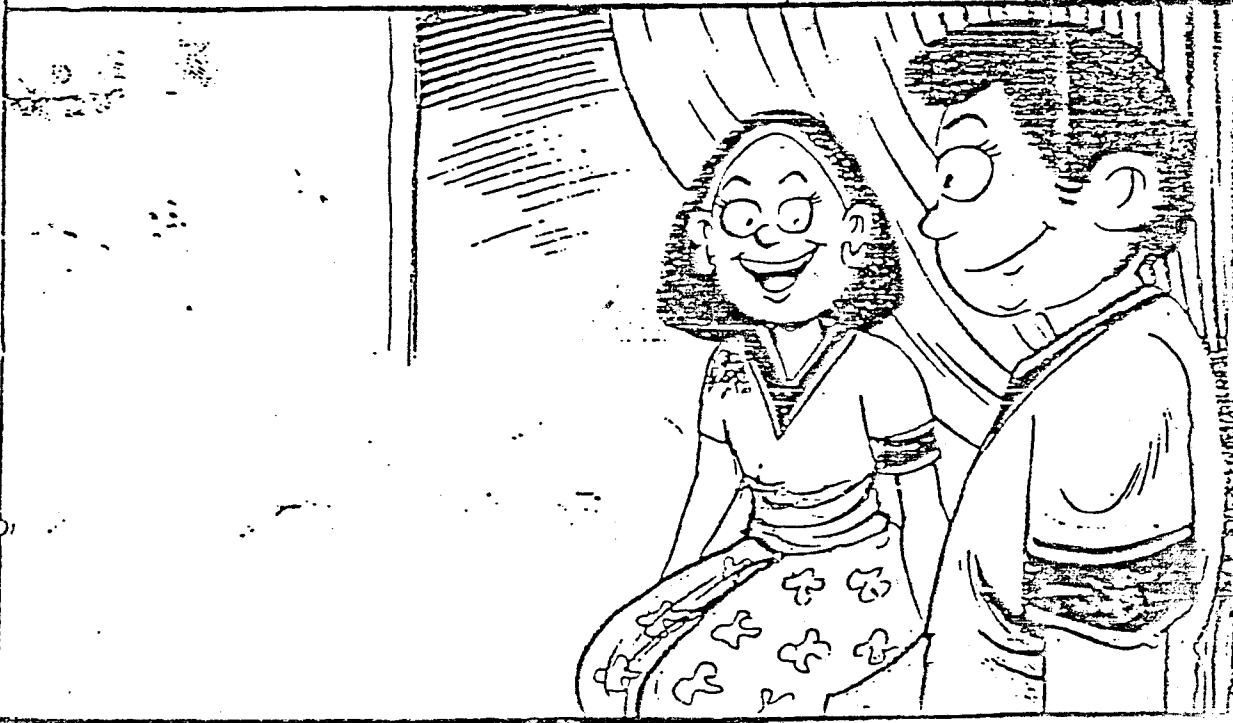
เขานำกลองวิเศษกลับมาที่กระท่อม และเล่าเรื่องทั้งหมดให้
ภรรยาฟัง และทกลองจะเริ่มตีกลอง และนึกถึงสิ่งที่ปรารถนา

ตาแขนปมกลายเป็นหนุ่มรูปหล่อตามต้องการ เขาไม่รีรอที่จะตี
กลองครั้งที่สอง

ครั้งที่สามเขาก็ตีกลองและนึกถึงสิ่งที่ต้องการคือ ขอให้มิดนน
ตัดเข้าสู่เมืองอันเป็นพระราชวังเดิมของเจ้าหญิงและพระราชา ด้วย
บุพเพสันนิวาสทั้งสองจึงครองคู่กันอย่างมีความสุข

คำศัพท์

ปีศาจ	แปลว่า	เขี้ยว
ฤดูร้อน	แปลว่า	ช่วงระยะเวลาที่ระหว่าง ปลายเดือนธันวาคม ถึง ต้นเดือนพฤษภาคม
มะเขือ	แปลว่า	พืชสวนครัวชนิดหนึ่งใช้ผล เป็นผัก
มหัศจรรย์	แปลว่า	น่าพิศวง แปลกประหลาด
ตั้งครวญ	แปลว่า	มีท้อง
บุพเพสันนิวาส	แปลว่า	เคยเป็นเนื้อคู่กัน
อัศจรรย์	แปลว่า	แปลกประหลาด
ศักดิ์สิทธิ์	แปลว่า	ซลัง
สารพัดนึก	แปลว่า	นึกได้ทุกอย่าง
ปรารถนา	แปลว่า	มุ่งหมาย อยากได้
เกณฑ์	แปลว่า	บังคับ

แบบฝึกหัด

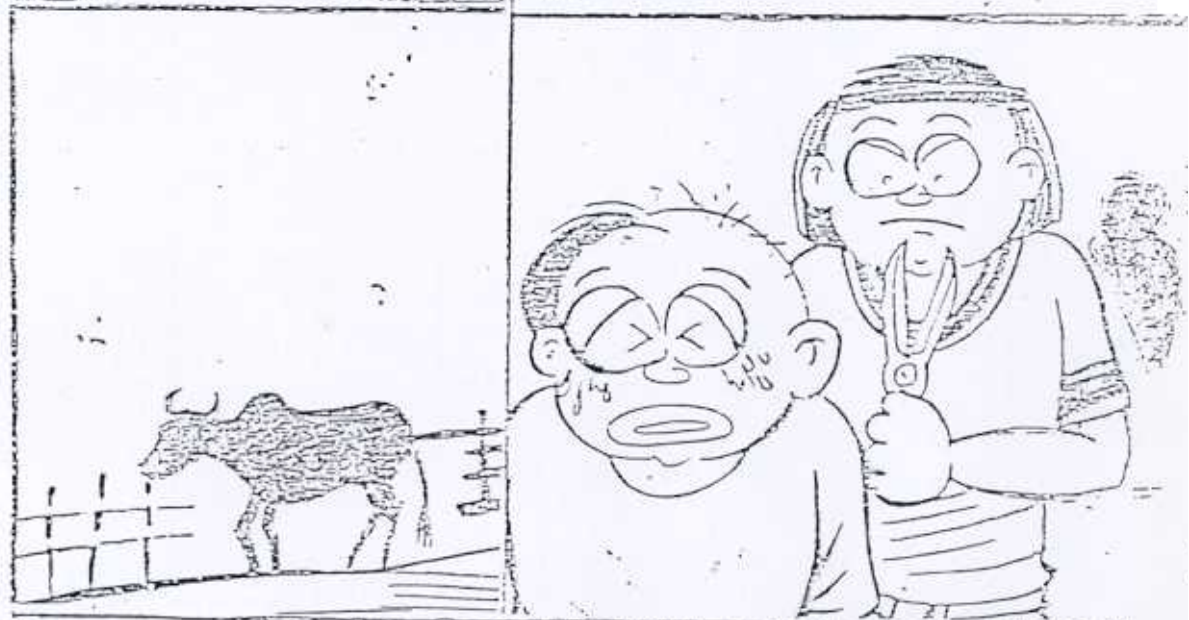
จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำในข้อใดสะกดผิด
  - ก. บรรจง
  - ข. บรรเทา
  - ค. บรรทีก
  - ง. บรรทุก
2. ตาแขนปมประกอบอาชีพอะไร
  - ก. ล้างขาย
  - ข. ทำสวน
  - ค. ทำนา
  - ง. รับราชการ
3. สาเหตุที่ต้นมะเขือ ให้ผลดกและยืนต้นงอกงามอยู่ได้เพราะอะไร
  - ก. ปักลงในที่ร่ม
  - ข. ใส่ปุ๋ยรดน้ำสม่ำเสมอ
  - ค. ปีสสารรดทุกวัน
  - ง. อยู่ใกล้ลำธาร
4. ผลมะเขือในเรื่องนี้มีสรรพคุณในทางใดบ้าง
  - ก. ช่วยให้ผิวพรรณสดใส
  - ข. รักษาโรคประจวรของเจ้าหญิง
  - ค. บำรุงร่างกายให้แข็งแรง
  - ง. รักษาโรคได้ทุกชนิด
5. พระราชามีวิธีการในการหาบุตรเขยอย่างไร
  - ก. เป็นคู่ยกของหนักที่สุดได้
  - ข. เป็นผู้สามารถป้องกันบ้านเมืองของพระองค์ได้
  - ค. เป็นผู้สามารถทำให้ทารกกลานเข้าหาได้
  - ง. เป็นผู้ที่ได้รับพวงมาลัยของเจ้าหญิง

6. พระราชาต้องยกพระธิดาให้กับตาเขนปมพระธิดา
 ก. เป็นความปรารถนาของเจ้าหญิง
 ข. ตาเขนปมทำตามเงื่อนไขได้
 ค. ความรักของบุคคลทั้งสอง
 ง. ความประสงค์ ของพระราชา
7. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นลำดับแรก
 ก. ผู้หญิงแอบกินข้าวห่อ
 ข. ตาเขนปมนำเจ้าหญิง ไปอยู่ด้วยกัน
 ค. พี่ชโง่กลับกลับขึ้นต้นขึ้นมาใหม่
 ง. ลิงใหญ่ร้องขอชีวิตกับตาเขนปม
8. คุณสมบัติของกลองศักดิ์สิทธิ์เป็นอย่างไร
 ก. สามารถเนรมิตสิ่งที่ต้องการ ได้ทุกอย่าง
 ข. จะช่วยชีวิต ได้เมื่อยามมีภัย
 ค. มีเสียงที่ต้องการ ได้ 3 ครั้ง
 ง. ทำให้ผู้เป็นเจ้าของมีกำลังมหาศาล
9. ข้อใดเป็นข้อคิดของเรื่องนี้
 ก. ลวามมีเหตุผลของพระราชา
 ข. ลวามขยันหมั่นเพียรของตาเขนปม
 ค. ความรักที่คู่ครองกันมาแต่ปางก่อน
 ง. ถูกทุกข้อ
10. การกระทำของบุคคลใดที่สมควรได้รับการยกย่องมากที่สุด
 ก. ตาเขนปมดักจับลิงใหญ่ได้ 1 ตัว
 ข. ทารกน้อยกลานเข้ามาหาตาเขนปม
 ค. ตาเขนปมนำเจ้าหญิง ไปอยู่ด้วยกันที่กระท่อม
 ง. พระราชาไม่ลงโทษเจ้าหญิงที่มีครรภ์

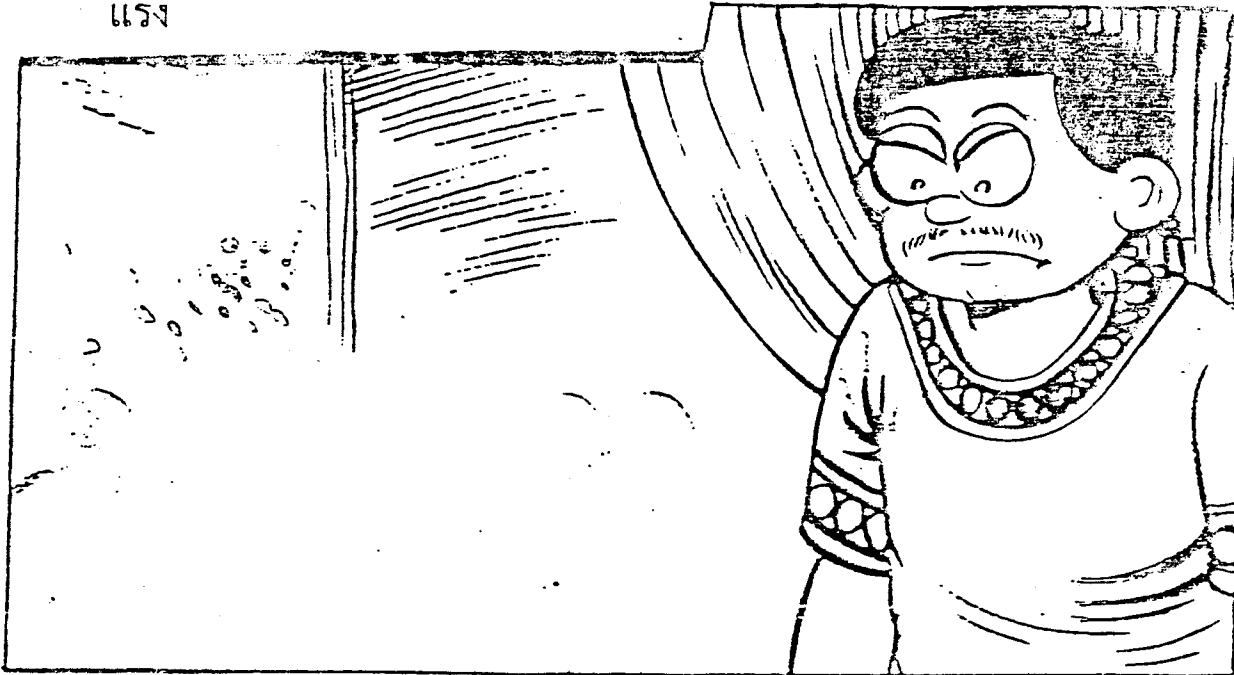

Old Man Yinmian

มีพระราชองค์หนึ่ง ปกครองบ้านเมืองด้วยความลู่แก่อำนาจ
ใช้คำสั่งตามอำเภอใจ หากใครทำตามไม่ได้ ก็จะได้รับโทษอย่าง
แรง

วันหนึ่งพระองค์รับสั่งให้ช่างตีเหล็กฝีมือดีเข้าเฝ้าฯ เพื่อสนอง
ราชประสงค์ของพระองค์

พระราชาก็ออกคำสั่งให้ช่างตีเหล็กปฏิบัติตามทันที

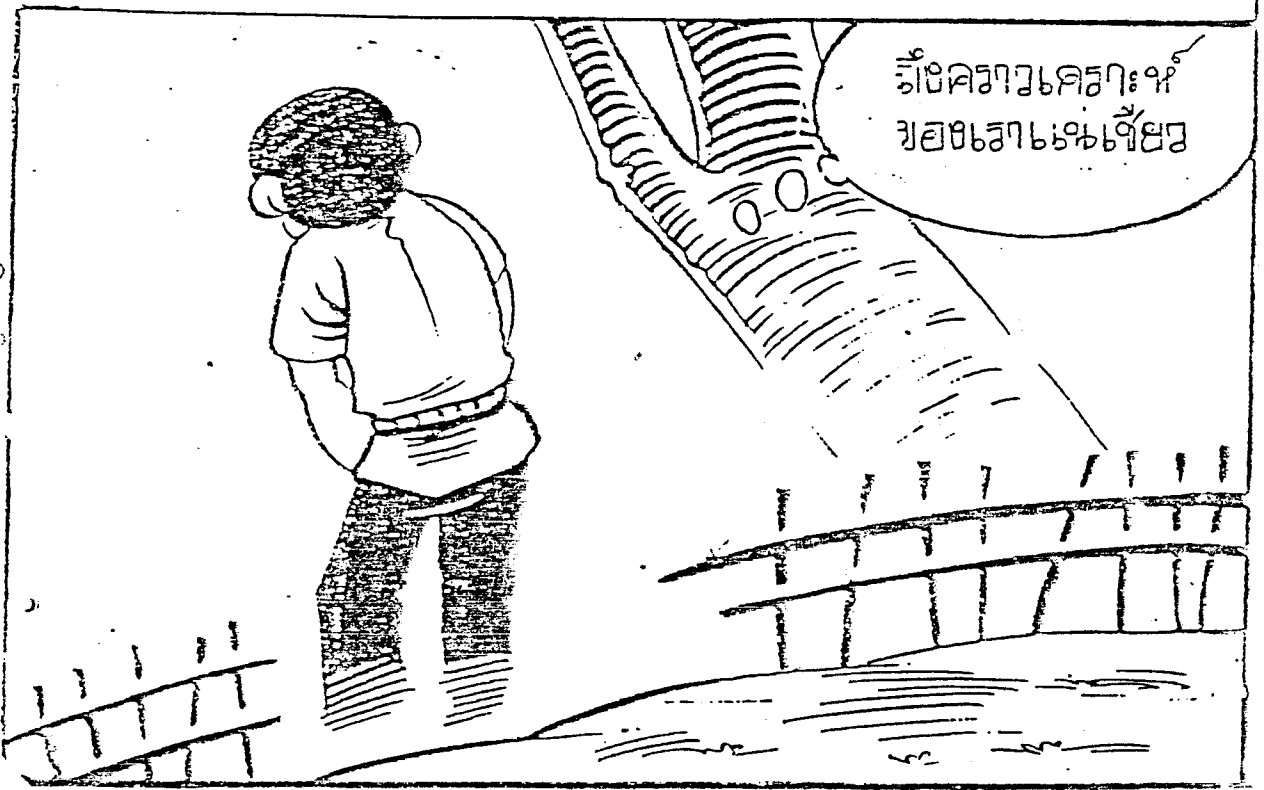
เจ้าเอาน้ำเหล็กที่ตีที่สุดในเมืองนี้
มาตีเป็นรูปทหารขึ้นเข้าหาพระราชา
และให้พูดได้ดังนี้นะ

พระ เจ้าข้า

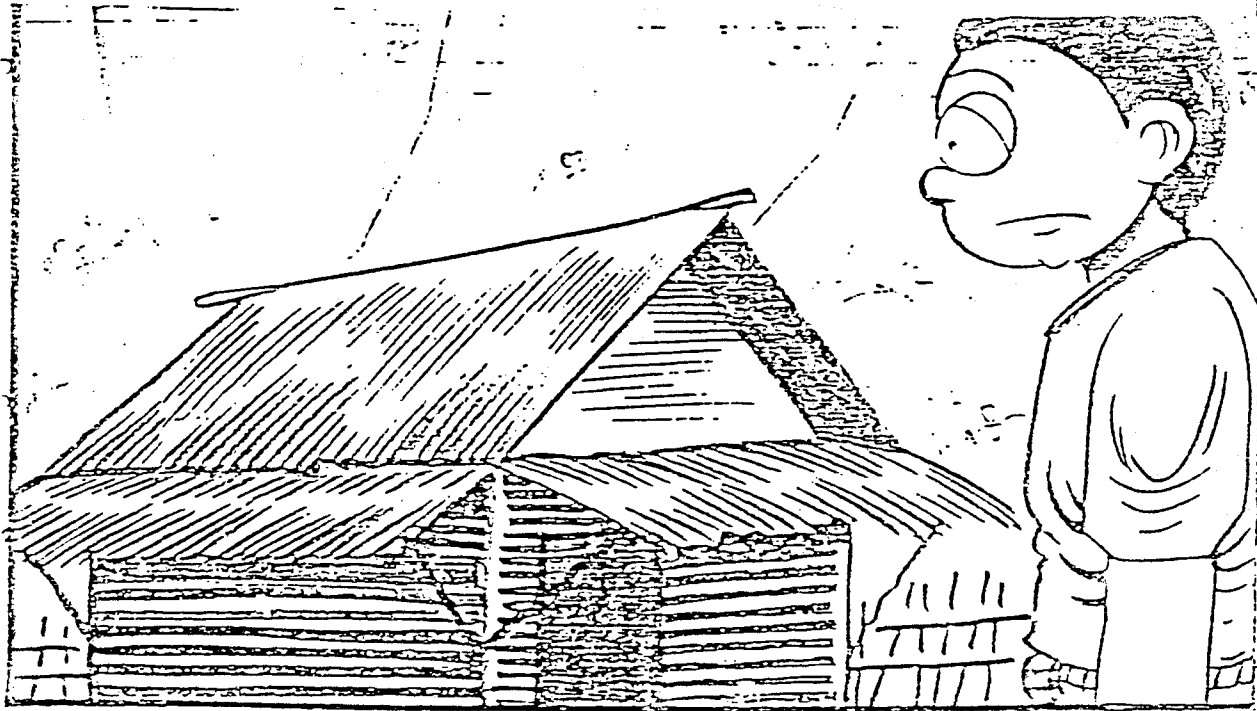

ช่างตีเหล็กรับคำสั่งแล้วเดินคอตกลับบ้าน ครุ่นคิดตลอดทางว่า
ไม่มีหนทางที่จะทำให้คำสั่งของพระราชาสำเร็จลงได้เลย

มีใครจะเคาะหัว
ของเจ้าเอาน้ำเหล็ก

ใกล้ค่ำก็ยังเดินทางไม่ถึงบ้าน เขาตัดสินใจแวะพักกระท่อมริม
ทางของชายชราผู้หนึ่ง

ด้วยความเมตตาของชายชราเจ้าของกระท่อมต่อช่างตีเหล็ก
จึงได้ต้อนรับเป็นอย่างดี

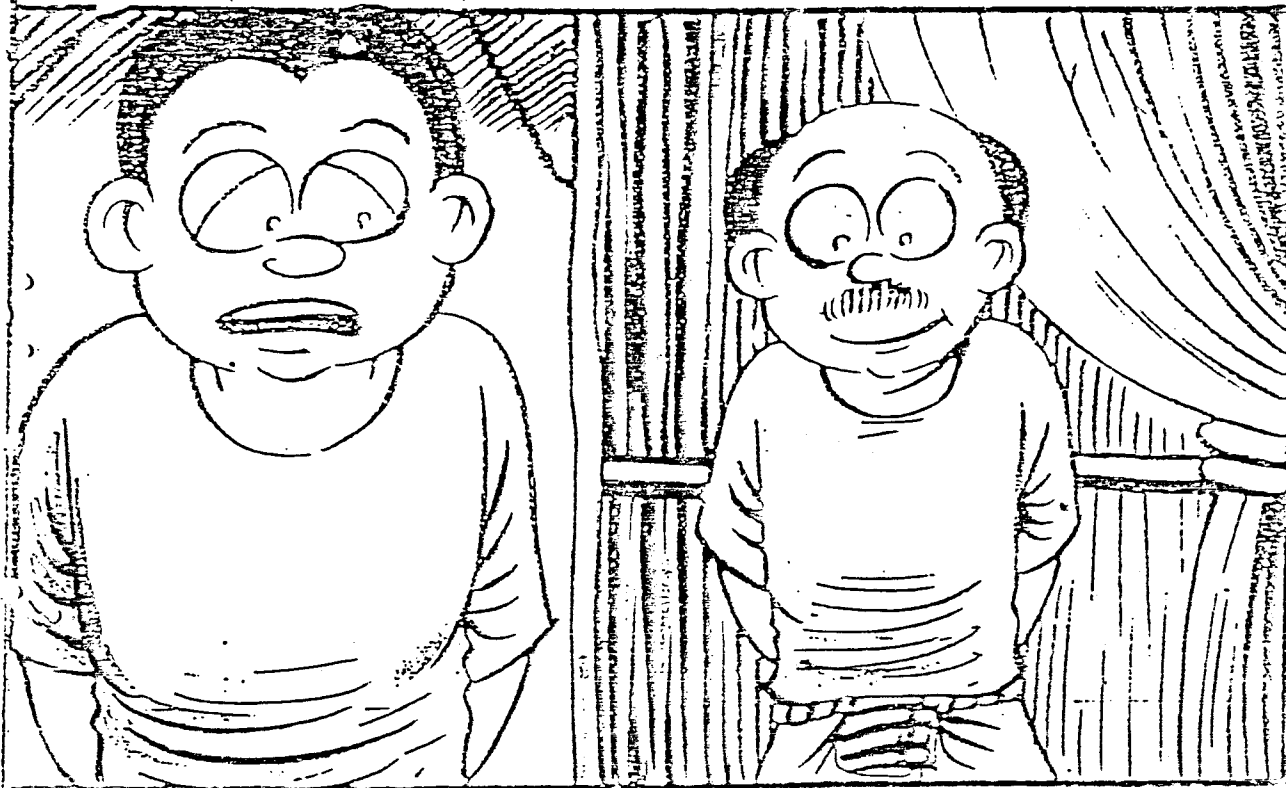
กินข้าวกินปลาเสร็จก่อน
ซีพื่อห่ม รื้อเข้าแล้ว
ค่อยเดินจากกลับ

ช่างตีเหล็กกระสับกระส่าย ไม่เป็นอันหลับอันนอนเพราะกลัว
ถึงภารกิจตามคำสั่งของพระราช

เจ้านายไฮไล้พ่อหนุ่ม
ถึงไข่หลิบไ้นอน
หรือมีเรื่องร้อไน้อะไร

ชายหนุ่มช่างตีเหล็กจึงเล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง

ตาแก่ใช้ความคิดเพื่อหาทางช่วยเหลือช่างตีเหล็กด้วยความ

รอบคอบ

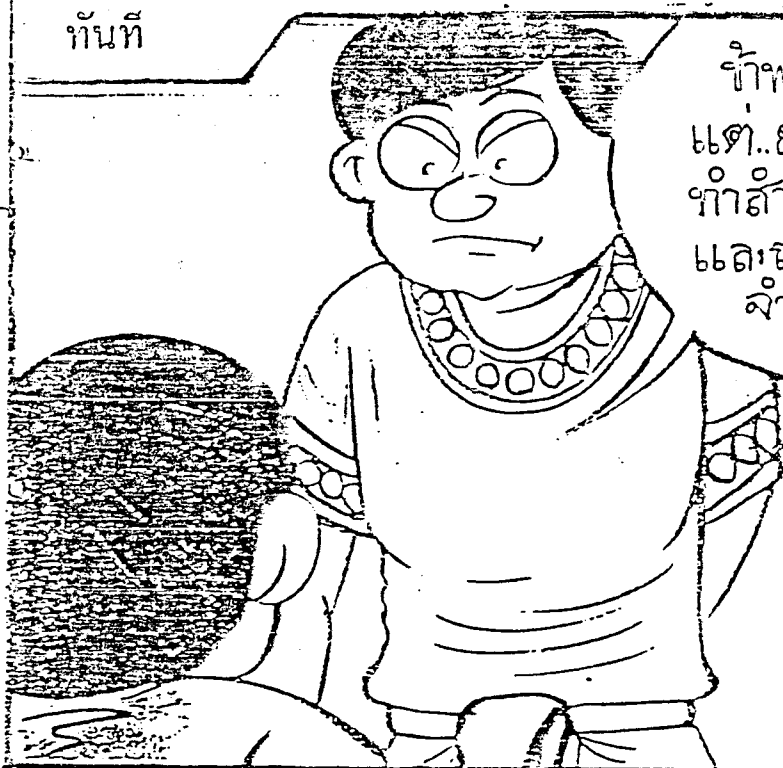
พ่อหนุ่ม ก็กลับไปบอกพระราชา
ว่า... จำต้องการของสองสิ่ง หาก
พระองค์หาให้ได้ ก็จะสำเร็จ

ของที่สำคัญ ที่ต้องการคือ
น้ำตาลจำนวนสิบไห
ถ่านซึ่งทำมาจากเส้นผม
จำนวน 10 กระสอบ

ชายหนุ่มนำเอาความคิดที่ได้รับมา เดินทางเข้าเฝ้าพระราช

กัณฑ์

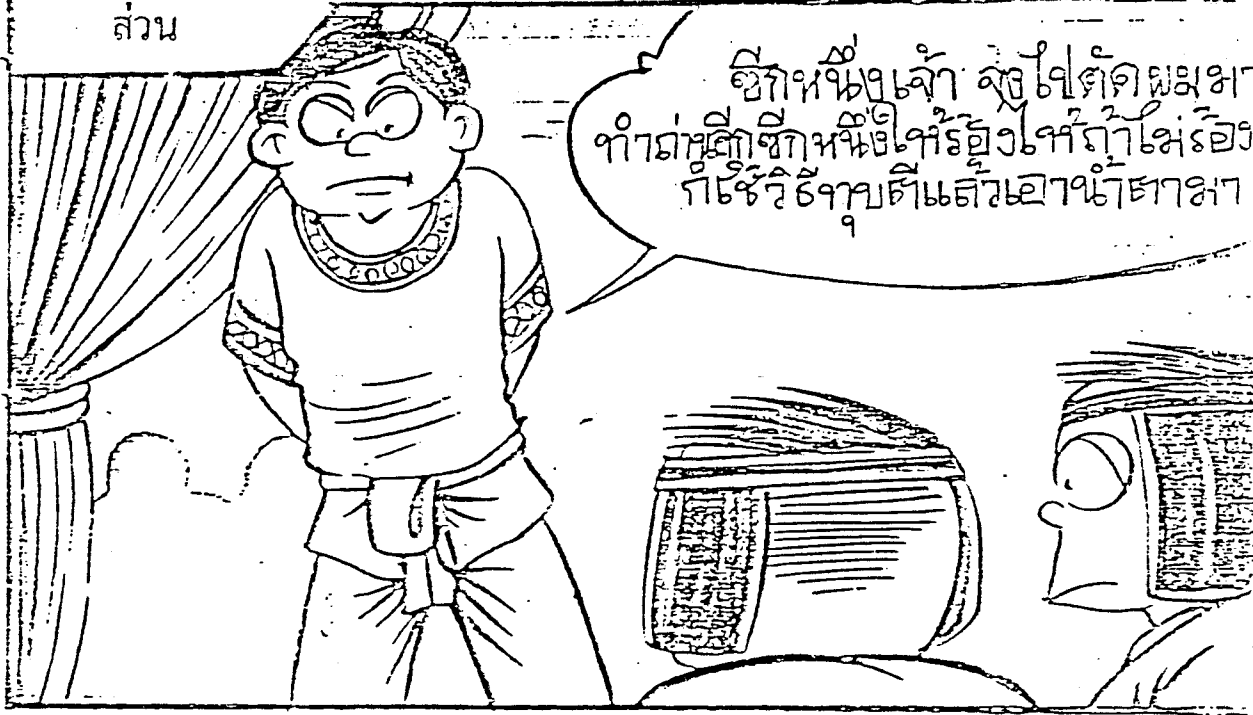

ข้าพระพุทธเจ้าพอทำได้
แต่.. ยึดขาดของสองสิ่ง จึงจะ
ทำได้สำเร็จ คือ.. น้ำตาสี่ข
และ.. ถ่านซึ่งทำจากเส้นผม
จำนวน 10 กระสอบ

ไม่ยากหรอกเพียงสองวัน
เจ้าก็จะได้ ของสี่
ตามที่ต้องการ

พระราชามีพระราชบัญชาให้พนักงานวัง   จัดการหาของที่
ต้องการทันที โดยพระองค์แบ่งอาณาเขตของเมืองออกเป็นสอง
ส่วน

พนักงานวังเดินทางรอนแรมไปตามหมู่บ้านทุกแห่งเพื่อตัดผม
และเอาหน้าตาของคนในเมืองนี้

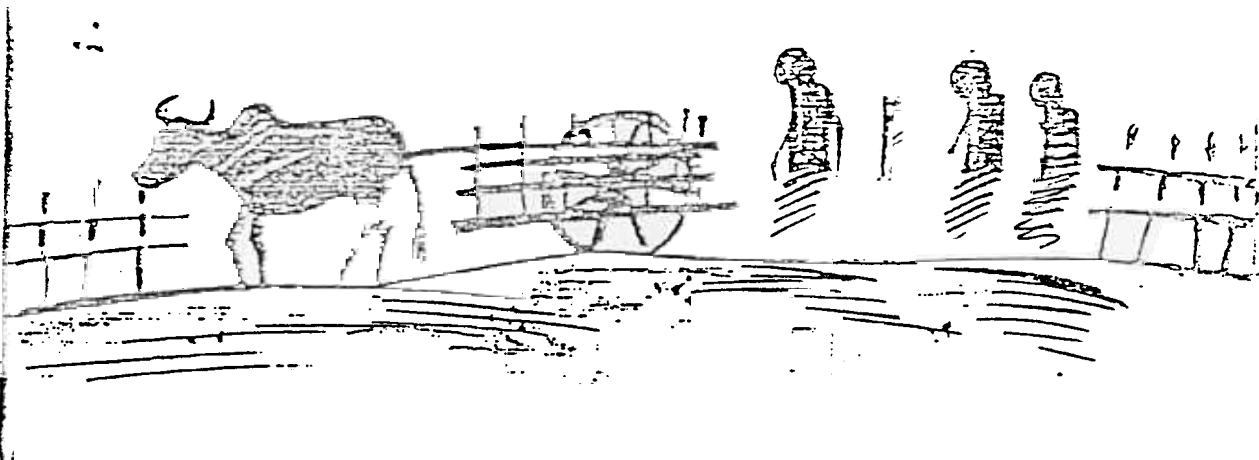
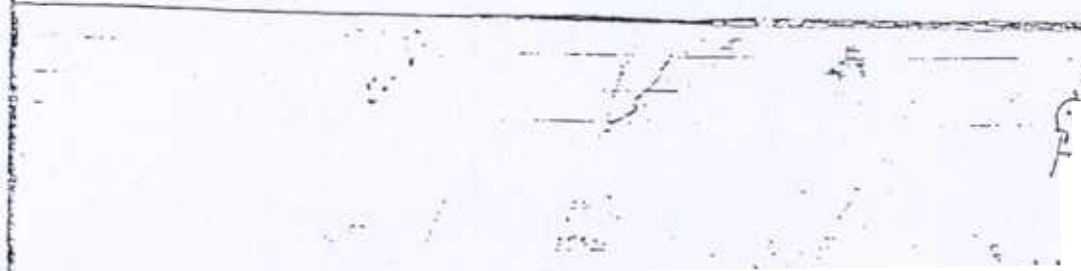
แม้ตัดผมหมดทุกคนแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะทำเป็นถ่านได้ ส่วน
น้ำตาก็ได้ไปไม่ถึงครึ่งขวด พระราชาจึงมีบัญชา

เจ้ากลับไปให้คนงานนี้ โทษไว้ให้หมด
ทุกคน และรีบนำตา ออกมาตามจำนวน

พระเจ้า
คะ

ราษฎรเดือดร้อนกันทั่วหน้า ไม่เป็นอันทำมาหากินตาม
ปกติ ด้วยความหวาดกลัว

้วยความพยายามเท่าไร

แม้จะโกนหัวหมดหัวเมื่อ

องตามพระราชประสงค์

ไม่เ็นศกษณ์ไปเ็น
พระเจ้าข้า

พระราชเฝ้าเพียรพยายาม คิดหาลู่ทางที่จะหาให้ได้

ที่สุด ก็ไม่อาจหาได้ จึงพระราชทานวโรกาสให้ช่างตีเหล็กเข้าเฝ้า

เจ้าได้ความคิดนี้
มาจากไหนละ

ข้าพระพุทธเจ้าได้ความคิด
นี้มาจาก ผู้เฒ่าในกระถาง
วิญญานในเกอิโม่
พระเจ้าข้า

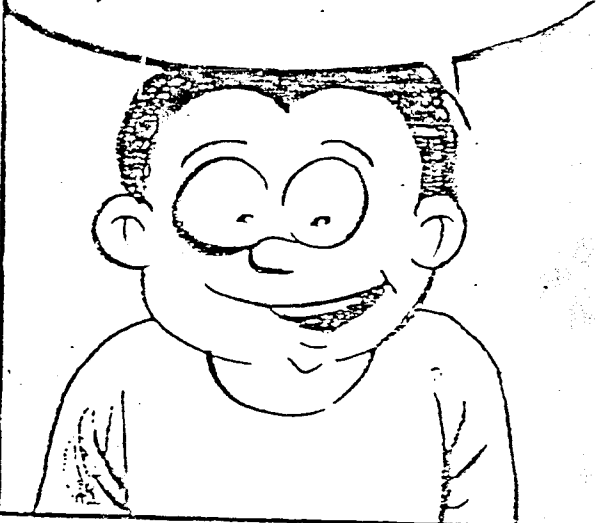

ชายชราจึงชี้แจงเหตุผลที่ต้องนำของสองอย่าง ในการตีหุ่นให้หลุดได้

ทำไม ! เจ้าจึงให้เรานำของสองสิ่งนี้

ถ้าพระเจ้าพามาเจ้าเห็นว่า การกระทำของสองสิ่งนี้ยากมาก. แต่ไม่มีผู้ใดที่สามารถที่จะทำได้

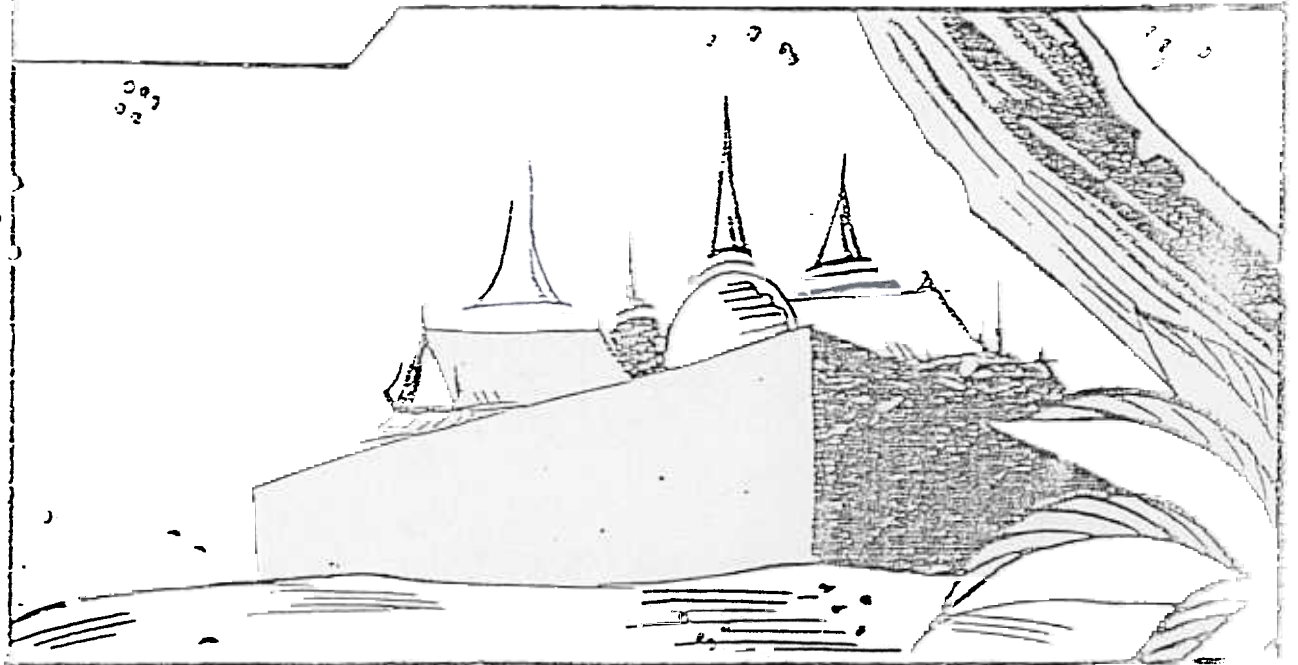
ก็เพราะว่า .. การกระทำของสองอย่างนี้ ไม่ง่ายไปกว่า การปฏิบัติตามคำสั่งของพระเจ้าองค์ พระเจ้าข้า

พระราชาคิดได้แล้วว่า การมีพระราชบัญชา โดยลูก่ออำนาจ ให้
ผู้คนปฏิบัติ เพื่อสนองพระราชประสงค์นั้น ไม่สามารถทำได้

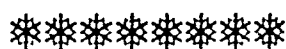

ส่วนช่างตีเหล็ก ได้รับราชการเป็นพนักงานในวัง ด้วยความคิด
อันสุขุมรอบคอบในการถวายคำปรึกษาการปกครองแผ่นดิน ทำให้
พระราชามาไม่ลูก่ออำนาจ ปกครองบ้านเมืองให้เป็นสุข ตั้งแต่นั้นมา

คำศัพท์

ปกครอง	แปลว่า	คุ้มครอง รักษา ดูแล
ดูแลอำนาจ	แปลว่า	ใช้อำนาจโดยปราศจาก เหตุผล
เข้าเฝ้าฯ	แปลว่า	เข้าพบ
พระราชประสงค์	แปลว่า	ความต้องการ
ทหารยาม	แปลว่า	ทหารผู้ทำหน้าที่รักษา ความปลอดภัย
กลุ่มเด็ก	แปลว่า	คิดเรื่อยไป
กระท่อม	แปลว่า	เรือยนต์ ๗
ช่างตีเหล็ก	แปลว่า	ผู้ชำนาญในการทำ เครื่องเหล็ก
กระสับกระส่าย	แปลว่า	หุนหุน
ถ้ำ	แปลว่า	ห้อง
ภารกิจ	แปลว่า	หน้าที่ที่ต้องรับเอาไว้
โหด	แปลว่า	ภายในดินเผา สำหรับบรรจุน้ำ หรือ สิ่งของชนิดอื่น
ข้าพระพุดเจ้า	แปลว่า	ข้าพเจ้า

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

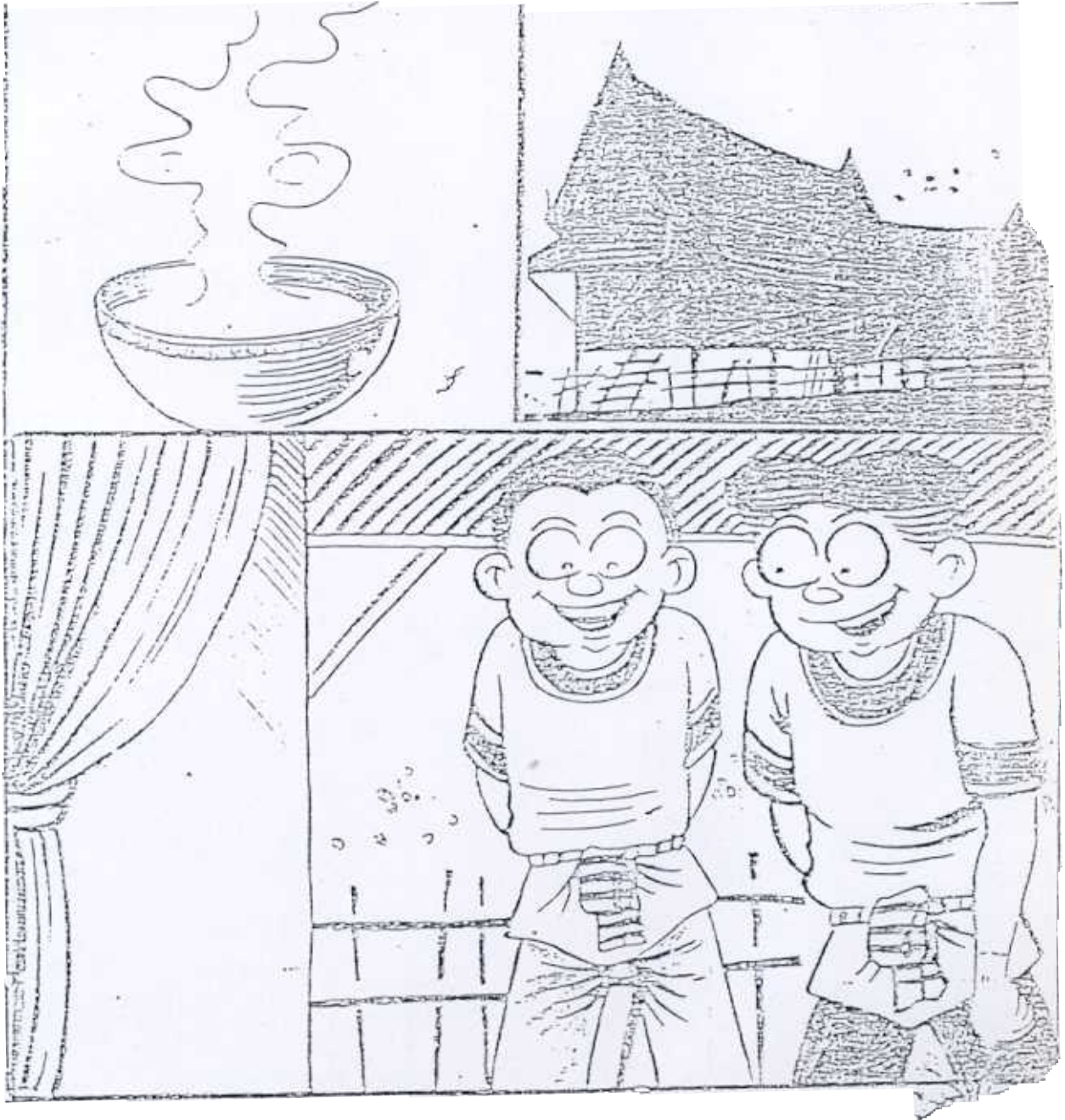
1. พระราชาทรงรับสั่งให้ช่างตีเหล็กทำอะไร
  - ก. ทำหุ่นรูปนางงาม
  - ข. ทำหุ่นรูปทหารยาม
  - ค. ทำอาวุธด้วยเหล็ก
  - ง. ทำพระที่นั่ง
2. คำสุภาษิตที่ขัดแย้งกัน
  - ก. กระท่อม - กรุ่นคิด
  - ข. ฤกษ์อำนาจ - พระราชประสงค์
  - ค. ปกครอง - อาณาเขต
  - ง. กังวล - เข้าเฝ้า ฯ
3. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลังสุด
  - ก. ช่างตีเหล็กพบชายชราในกระท่อม
  - ข. พระราชารับสั่งให้หาเส้นผมและน้ำตา
  - ค. ช่างตีเหล็กยื่นข้อเสนอต่อพระราชา
  - ง. พระราชาทรงสำนึกว่าพระองค์ทรงดูแก่อำนาจ
4. ข้อใดเป็นประโยคบอกเล่า
  - ก. ช่างตีเหล็กเดินทางกลับบ้าน
  - ข. ชายชราอนอนไม่หลับ
  - ค. ราษฎรทั้งหมดเคียดแค้นหรือไม่
  - ง. ทหารวังหาสิ่งของที่ต้องการ ไม่ได้
5. ข้อใดเป็นข้อใดเป็นความจริง
  - ก. ช่างตีเหล็กเป็นคนขาดเหตุผล
  - ข. ชายชราเป็นผู้มีความรับผิดชอบ
  - ค. พระราชาทรงเปี่ยมไปด้วยพระมหากรุณาธิคุณ
  - ง. ทวยราษฎร์ได้รับความสุขอย่างทั่วหน้ากัน

6. การกระทำในข้อใดสมควรได้รับการยกย่องมากที่สุด
- พระราชาทรงรับสั่งให้ช่างตีเหล็กเข้าเฝ้า
  - ชายชราให้คำปรึกษาแก่ช่างตีเหล็ก
  - ทหารวังเข้ามารายงานว่าหาสิ่งของที่ต้องการไม่ได้
  - พระราชาทรงตำหนิและขู่ตีสองช่างตีเหล็ก และชายชรา
7. นักเรียนคิดว่าได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้
- ความสามัคคี
  - ความรับผิดชอบ
  - ความขยัน
  - ความมีเหตุผล
8. "ธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ"
น่าจะตรงกับกรกระทำของใครในเรื่องนี้
- พระราช
  - ช่างตีเหล็ก
  - ชายชรา
  - ทหารยาม
9. เพราะเหตุใดชายชราจึงแนะนำให้ช่างตีเหล็กมีความต้องการของ 2 อย่าง
- จะทำให้รอดพ้นจากการลงโทษ
  - เป็นของที่หายากและไม่สามารถที่จะหาได้
  - เพื่อเตือนสติพระราชต่อการออกคำสั่งในครั้งนี้
  - จะทำให้งานที่ทำสำเร็จได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
10. ข้อใดถูกต้อง
- ชายชราเป็นผู้มีความคิดหลักแหลม
  - ช่างตีเหล็กเป็นคนใจร้อน
  - พระราชาทรงปกครองบ้านเมืองด้วยความร่มเย็น
  - ทวยราษฎร์ทั้งมวลอยู่อย่างมีความสุข

นิทานพื้นบ้าน

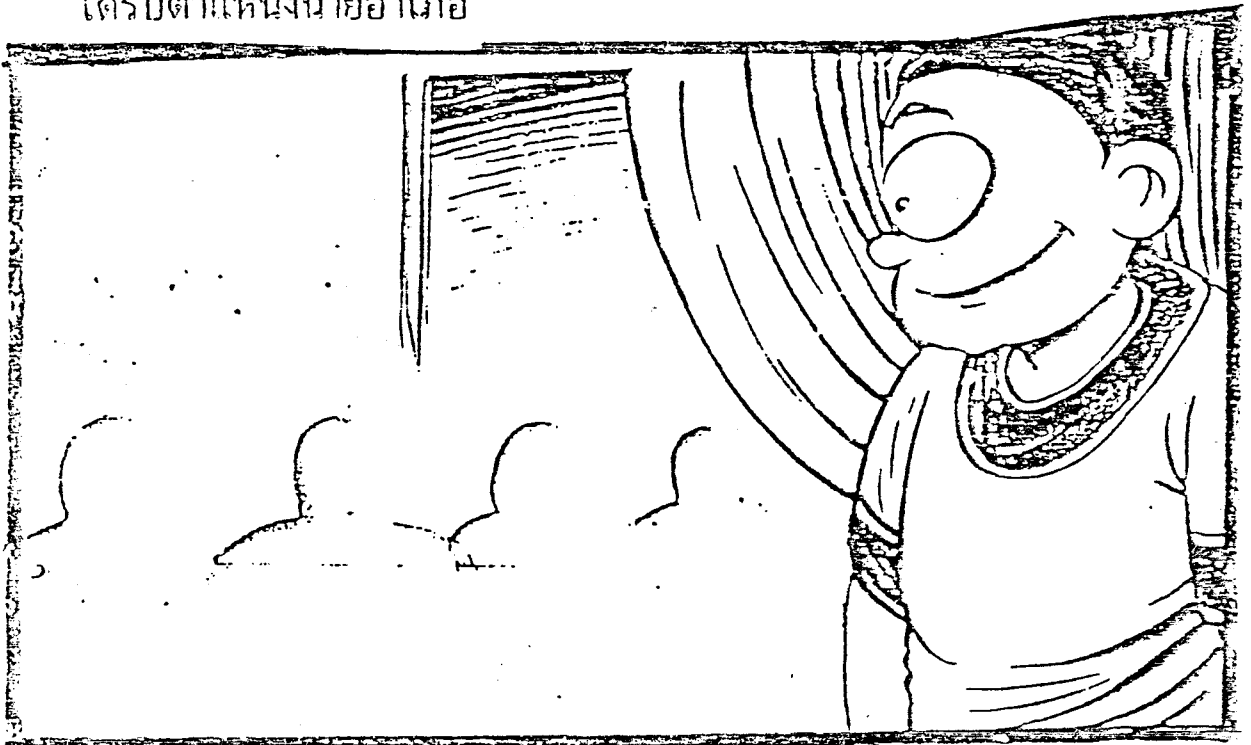

ทิดนุ้ยและทิดเอี้ยต เป็นเพื่อนกันตั้งแต่บวชเรียนอยู่ หลัง
ลาสิกขาบทแล้ว จึงปรึกษากันว่าจะออกไปประกอบอาชีพอะไรดี

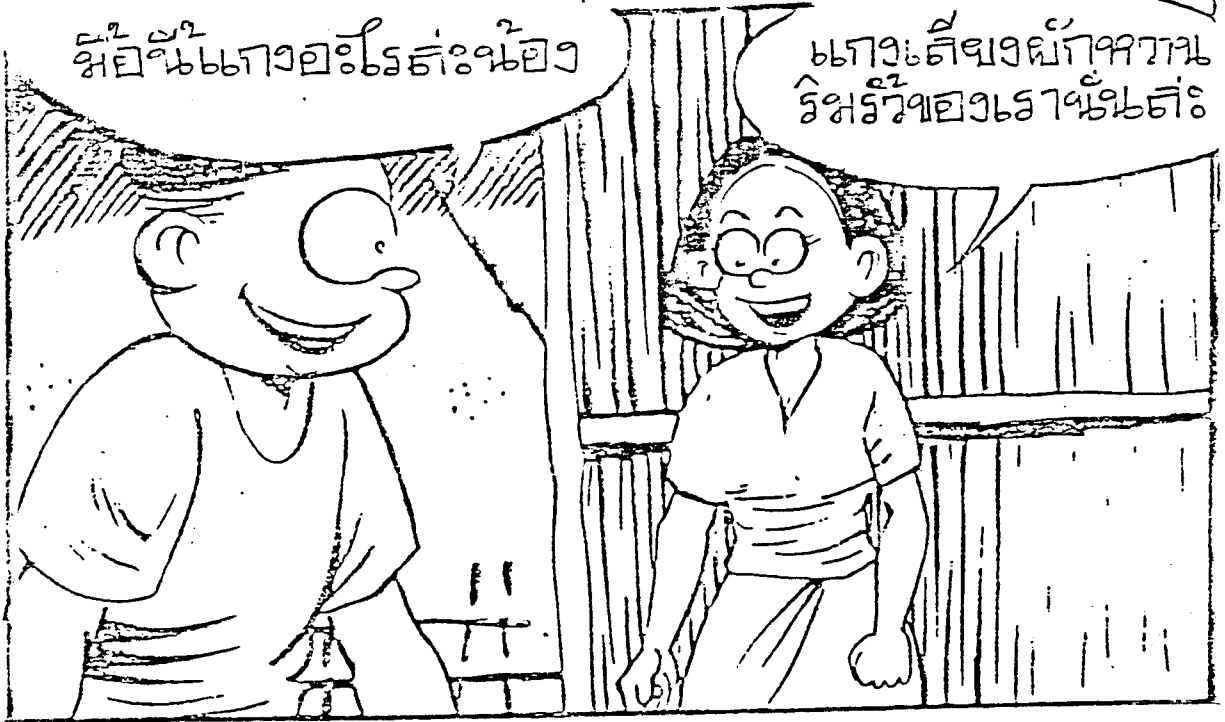

ทั้งสองคนแยกย้ายกันไปหางานตามที่ตั้งใจไว้ ทิดเอี้ยตได้
แต่งงานกับสาวชาวเมืองฐานะดี มีเส้นสายในวงราชการ ไม่นานก็
ได้รับตำแหน่งนายอำเภอ

ทิดนุ้ยได้อยู่กินกับสาวชาวสวน
กินมือตามประสาชาวชนบททั่วไป

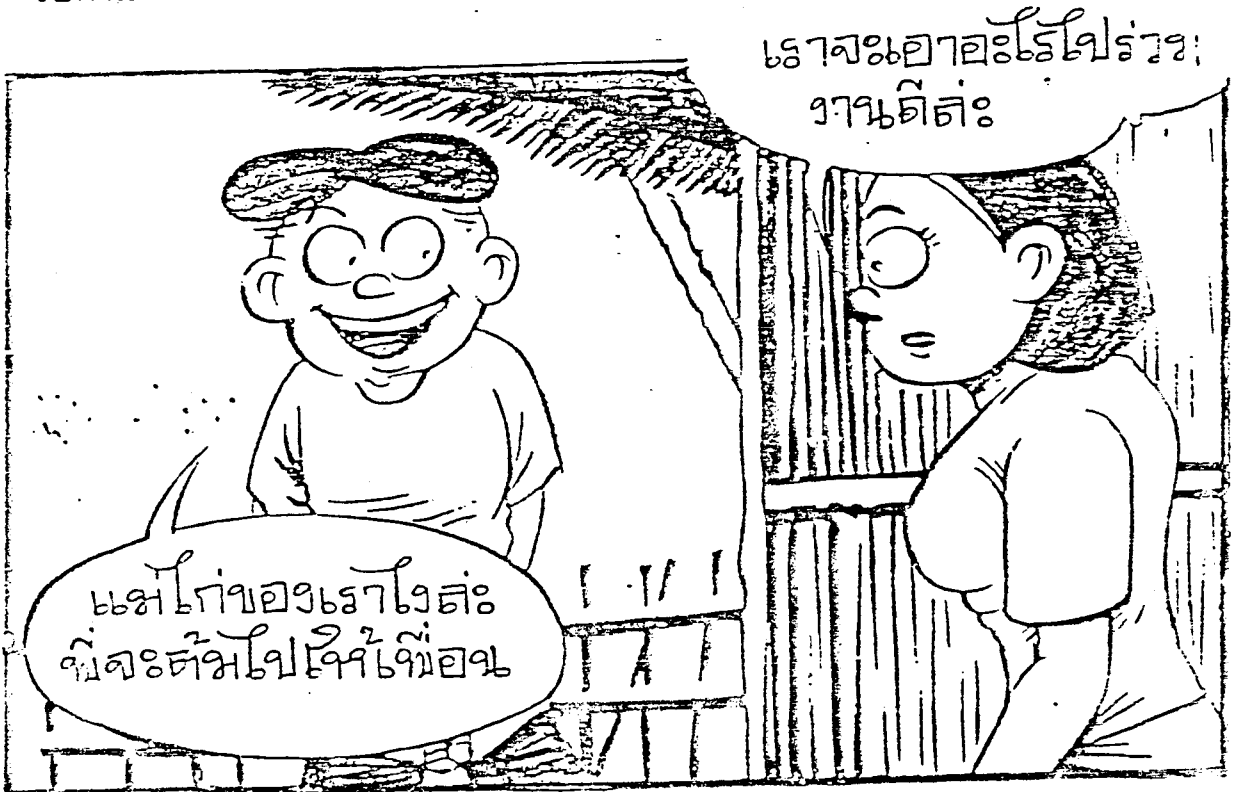
มีฐานะยากจนต้องอดมือ

มีเงินแกงอะไรทำอะไร

แกงเตี๋ยงผักหวาน
วิธีทำของเรานี่ล่ะ

ทิดนุ้ยทราบข่าวถึงเพื่อนที่ได้รับตำแหน่งนายอำเภอ จะฉลอง
รับตำแหน่งใหม่

เราจะทำอะไรไปร่วม
งานดีล่ะ

แม่ไก่ของเราใจดี
ก็จะต้มไปให้เพื่อน

จึงจัดแจงตัดไม้ไผ่ตัวเดียวที่มีอยู่
๒๕ ได้แล้วห่อต่อหมากใส่ย่ามเดิน
๒๖ เข้าเมือง เพื่อร่วมงานฉลอง วันท

๒๗ ตรีขานแล้ว
๒๘ ธิกับมาหะพิ

๒๙ ธิจะธิ
๓๐ ธิกับมาโดย
๓๑ ธิที่ธิธิ
๓๒ ธิธิ
๓๓ ...

๓๔ เมื่อไปถึงหน้าบ้าน บริเวณงานฉลอง จึงปลดย่ามไถ่ลงกองไว้
๓๕ ที่โคนต้นไม้ ไถ่บ่อน้ำ เอน้ำซุบกายพอคลายร้อน ก่อนเข้าสู่
งาน

๓๖ ธิ ค่อยธิธิ
๓๗ ธิธิธิธิธิธิ
๓๘ ธิธิธิธิธิธิ ...

แต่.....เขาต้องเสียใจเป็ นอย่างยิ่ง เมื่อกลับมาถึงที่โคนไม้ ไม่พบไก่ เพราะถูกสุนัขขโมยไปเสียแล้ว

ทิดนุ้ย จึงเดินมือเปล่าเข้าไปพบเพื่อน และเล่าความจริงที่ เกิดขึ้นให้ฟัง แต่...เพื่อนไม่โยติ กลับแสดงอาการรังเกียจ ให้เห็นชัด

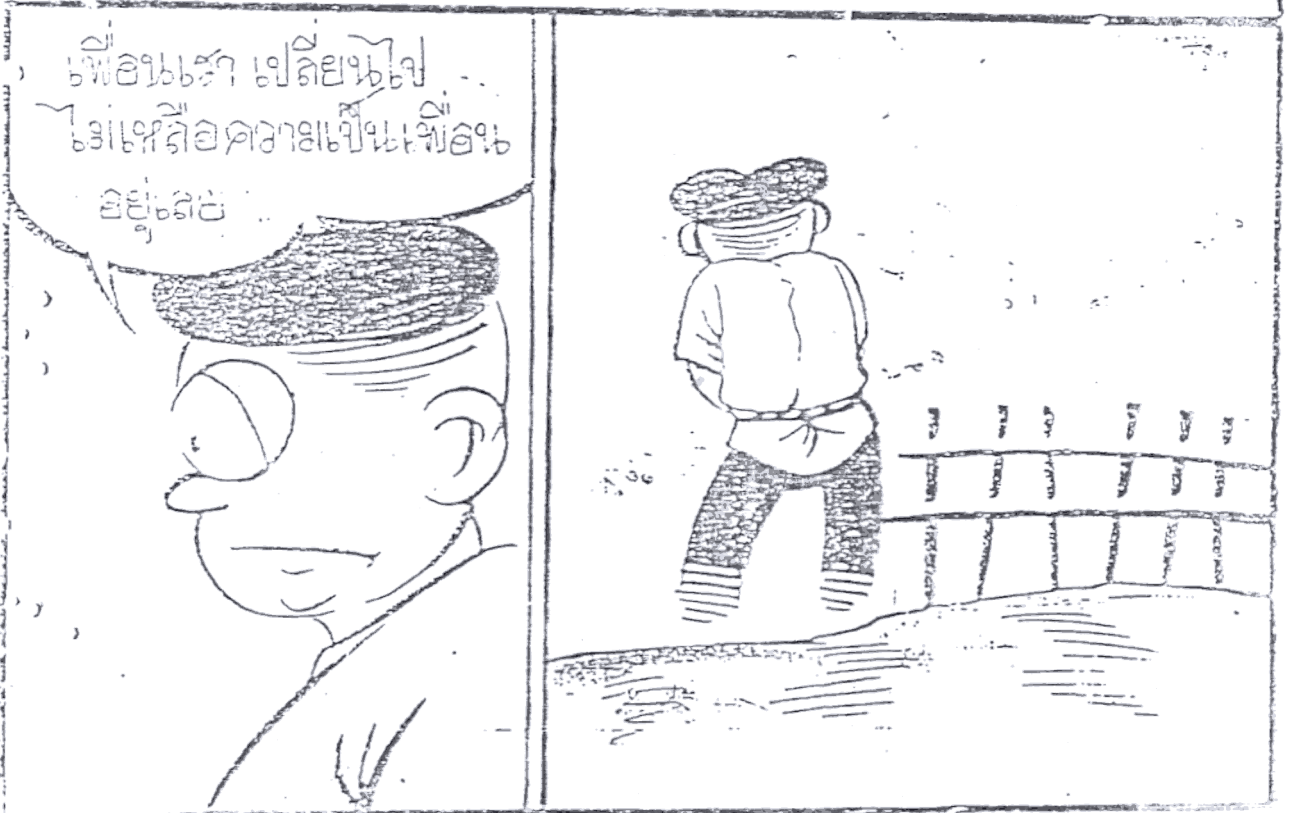

อาหารที่จัดมาให้ทีตนุญ ก็เอากะลามาพร้าวทั้งชน มาเป็น
ภาชนะ ไม่ต่างอะไรกับการให้อาหารสุนัข

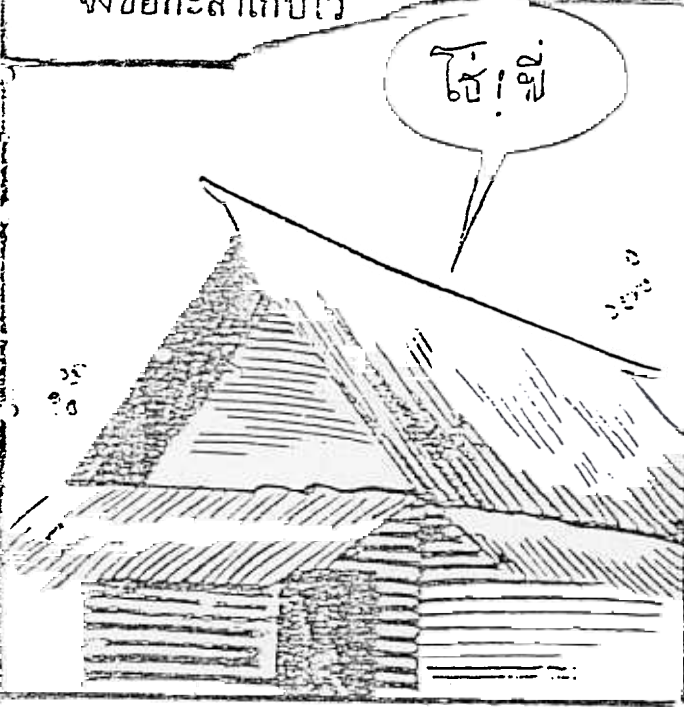

เมื่อได้พบเพื่อนตามความตั้งใจแล้วก็ลากลับ พร้อมกับได้นำ
สำหรับกะลาทั้งชน กลับไปด้วย

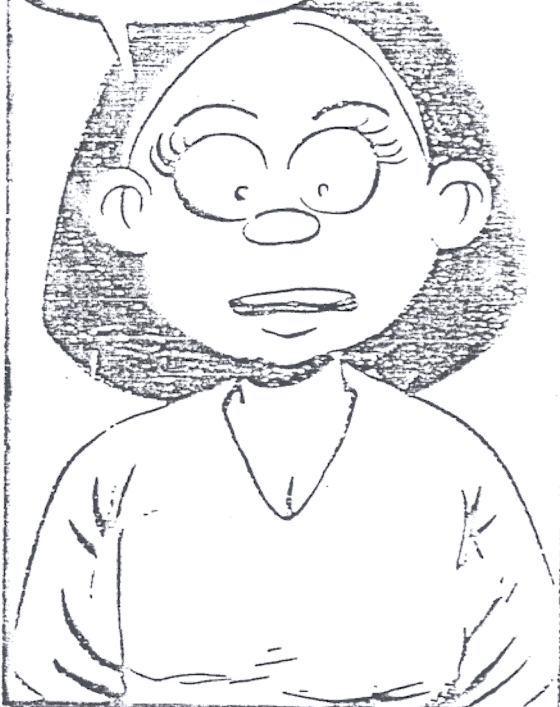

เขาเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้ภรรยาฟัง
นางเห็นใจสามีเป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกะลาเก็บไว้

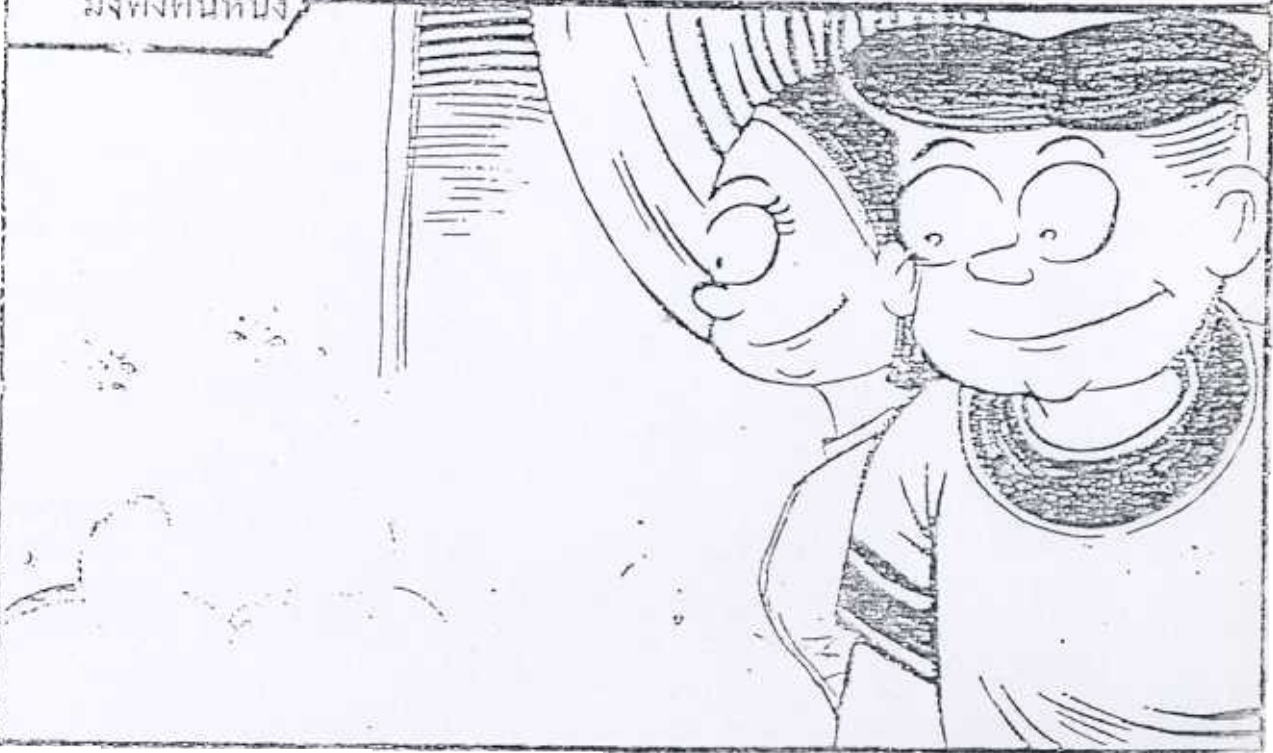
ใช่! ใช่!

ขอให้ฉันทำอะไร
ฉันจะเก็บไว้

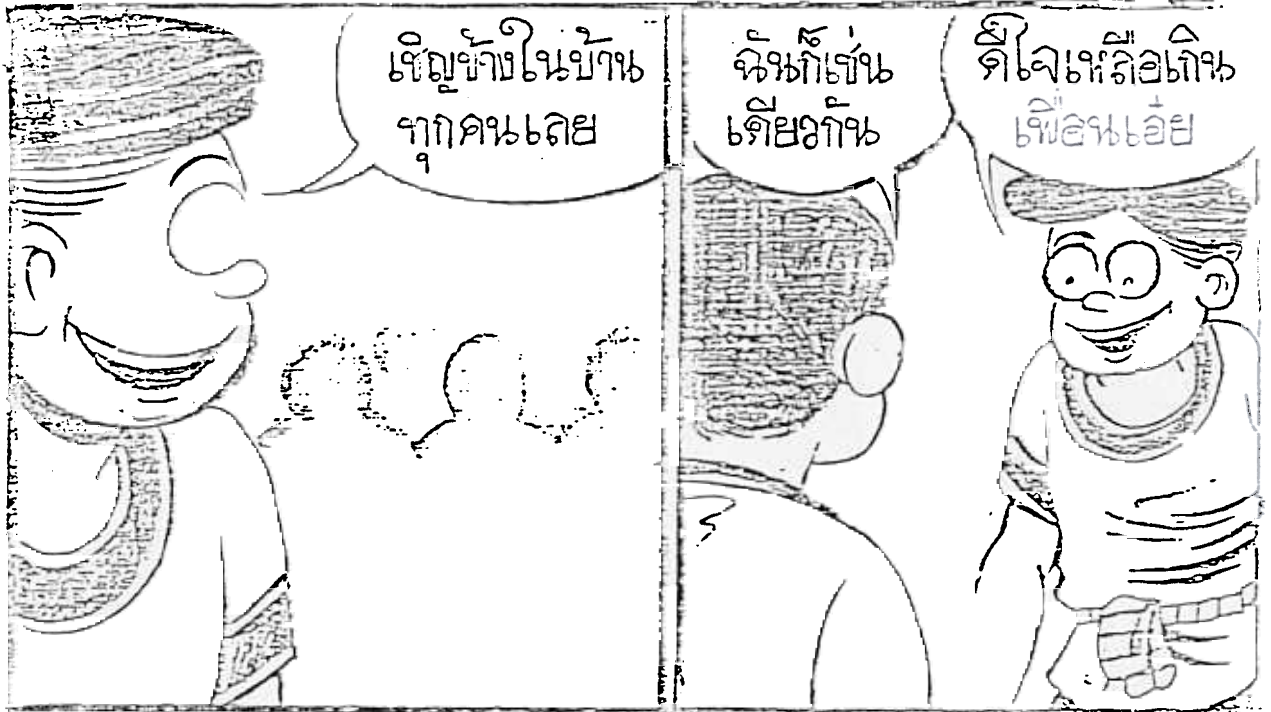

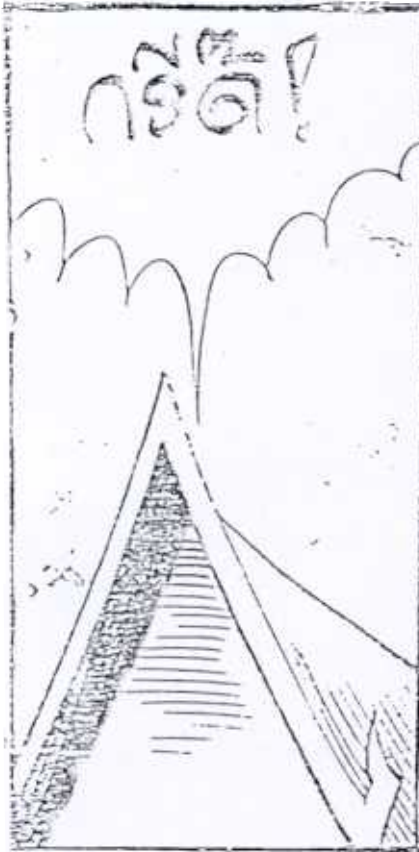
ด้วยความขยันหมั่นเพียร และตั้งอยู่ในคุณธรรม ฐานะของ
ทิดนุ้ยและภรรยา ก็ดีขึ้นตามลำดับ ไม่นานนักเขาก็อยู่ในฐานะ
มั่งคั่งคนหนึ่ง

จึงคิดลองความสำเร็จในชีวิตของตน โดยชวนผู้รู้จักมักคุ้น
รวมทั้งนายอำเภอเฝ้าเพื่อนเก่า เขาจัดการต้อนรับเป็นอย่างดี

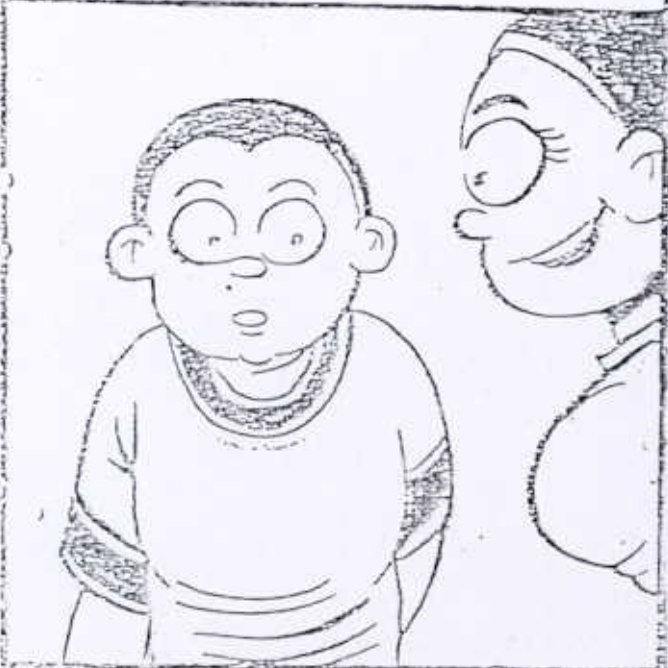

ขณะนั้นเอง มีเสียงร้องของผู้หญิงดังออกมา
จากในบ้านท่า ให้ผู้คนในบ้านวังกรูเข้าไปตามเสียงร้อง

นายกำเภาเป็นคนแรกที่วิ่งนำไปต้นเสียง
ก็ได้พบภรรยา ทัดนุ้ยยืนยิ้มอยู่
แล้วกล่าวเสียงให้ได้ยินทั่วกัน

คนมีใจร้องคำเท็จ เพื่อบิดคำ
ลวง คนก็เชื่อ คนชั่วใจ
ร้องคำจริง คนก็ไม่เชื่อ
กะลาของ กะลาของ จ้าเงาก็
คือกะลา คนก็ซนลากของไป
คำลวงของมากกว่าความเป็น
คน

ภรรยาของเธอฟังคำพูดของนาง ก็รู้ทันทีว่านางต้องการ
ว่ากระทบ ตน

ที่ตนใช้รับประทาน อาหารนั้น ที่แท้คือกะลา ที่ตน
เคยใช้ใส่อาหารไว้เพื่อรับประทาน นี้เอง

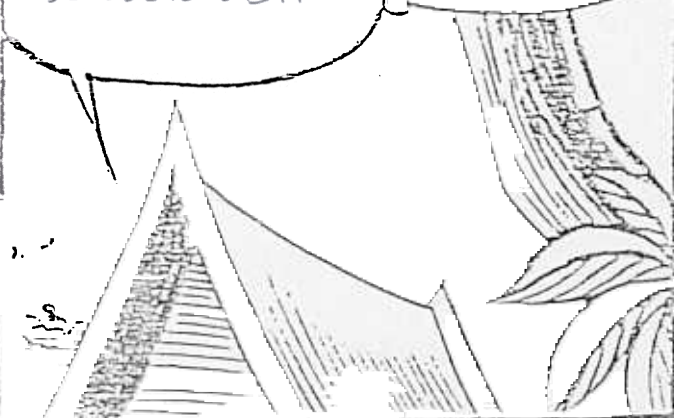

ทำไมไม่อย่าทำ
กับเพื่อนคนอื่น
เลย :

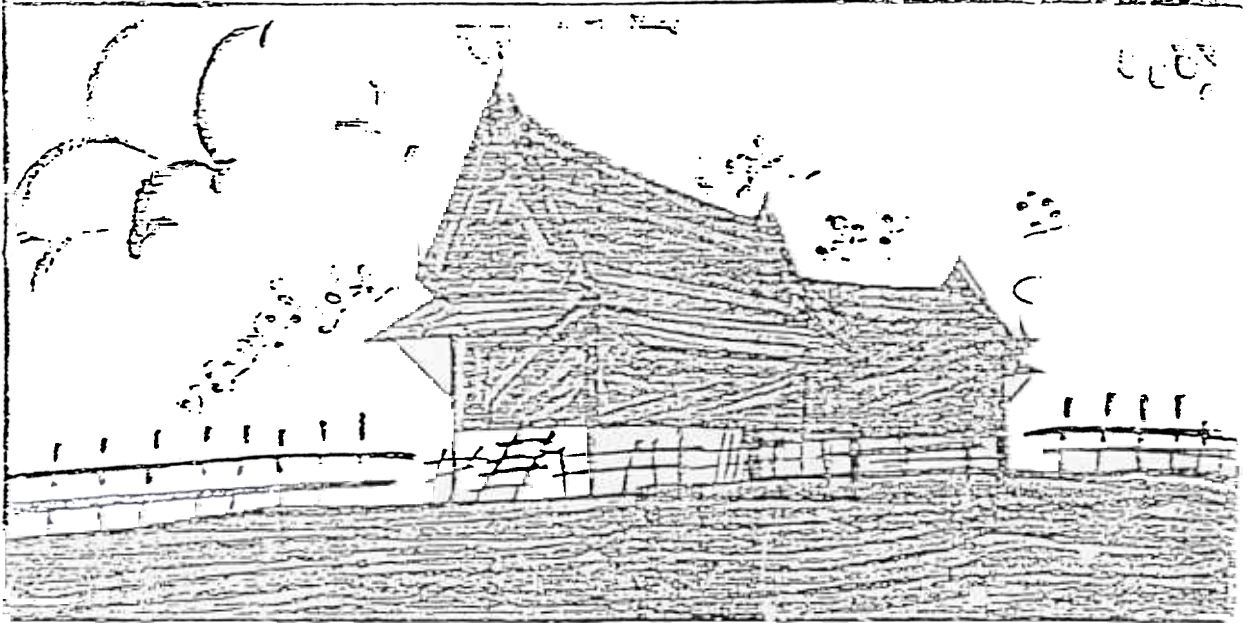

เขารู้สึกละอายต่อการกระทำของตน
ในอดีตที่ผ่านมาเป็นอัน มาก จึงกล่าว

ฉันจะผิดไปลงจริงๆ เพื่อนคนอื่น ก็หน้า
มืด ตามัว และก็กับเพื่อนไม่หน้าอภัย
ฉันขอโทษ และขอรับรอนว่าจะไม่
เป็นเช่นนี้อีก

งานฉลองความสำเร็จของทิดนุ้ย   จบลงด้วยความอึ้งหน้า
สำราญ   เบิกบานใจ   ของผู้ที่มาร่วมงานและเจ้าของบ้าน

นายอำเภอเลียด และทิดนุ้ย   ต่างก็คบหากันด้วยไมตรีจิต และ
ความเข้าใจด้วยดีเช่นเดิม

คำศัพท์

ทิด	แปลว่า	ผู้ที่เคยบวชเป็นพระ
กาถิกชาบท	แปลว่า	สละจากเพศบรรพชิต
นักปกครอง	แปลว่า	ผู้ทำหน้าที่ในตำแหน่งบริหาร บ้านเมืองในระดับต่าง ๆ
เพชรอำเภอ	แปลว่า	หัวหน้าส่วนราชการสูงสุด ในระดับอำเภอ
แกมเขียว	แปลว่า	แกมชนิดหนึ่ง มีรสจัด
ตำแหะ	แปลว่า	ที่อยู่ หน้าที่การงาน ฐานะ
ฉลอง	แปลว่า	ทำบุญ หรือสมโภช หรือ บูชาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ต้อหมาก	แปลว่า	กาบหมาก
ขโมย	แปลว่า	ผู้ลักทรัพย์
จิงเกียง	แปลว่า	ไม่พอใจ เกิดขัด
กะลามาะพร้าว	แปลว่า	ส่วนหนึ่งของผลมะพร้าว ที่มีเนื้อมะพร้าว
ภายใน	แปลว่า	เครื่องสำหรับใช้ใส่สิ่งของ
สำรับ	แปลว่า	ภายในใส่กับข้าว
คุณธรรม	แปลว่า	คุณงามความดี

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

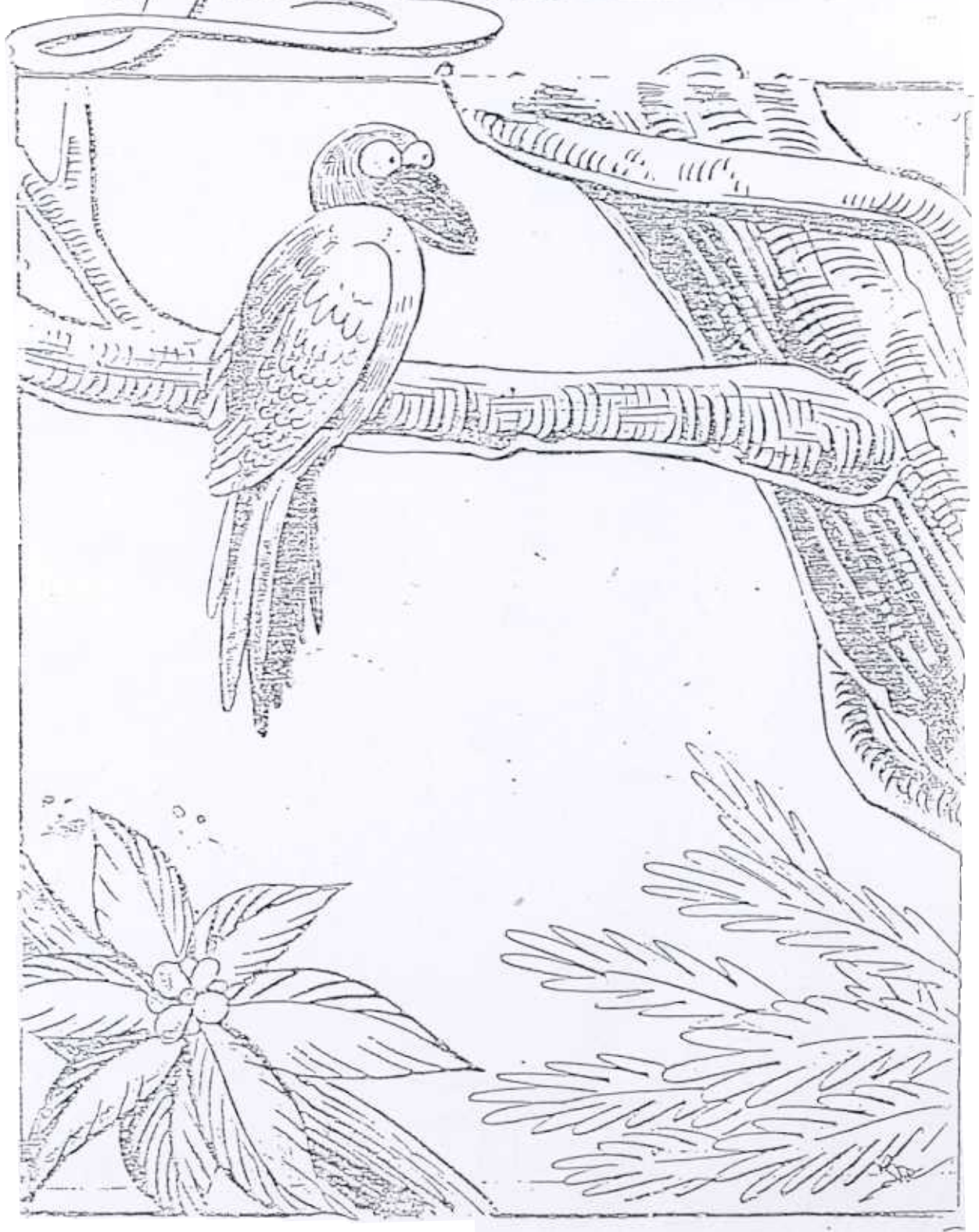
1. คำว่า "พรก" หมายถึง ส่วนใดของมะพร้าว
  - ก. ผลมะพร้าว
  - ข. ใบมะพร้าว
  - ค. เปลือกมะพร้าว
  - ง. กะลามะพร้าว
2. คำที่ตรงข้ามกับคำว่า มั่งคั่ง คือ
  - ก. มั่นคง
  - ข. สมบูรณ์
  - ค. ขากไว้
  - ง. ขัดสน
3. ทิดนุ้ยนำสิ่งใดไปฝากเพื่อนในงานฉลองตำแหน่ง
  - ก. กล้วย
  - ข. ไก่ต้ม
  - ค. มะพร้าว
  - ง. ผัก
4. ข้อใดที่น่าจะเป็นเหตุผลที่นายอำเภอแสดงอาการเฉยเมยต่อเพื่อน
  - ก. ความรังเกียจต่อเพื่อน
  - ข. ฐานะของเพื่อนที่มาร่วมงาน
  - ค. การเลือกปฏิบัติเฉพาะคนที่พอใจ
  - ง. ถูกทุกข้อ
5. การที่ทิดนุ้ยเก็บกะลามะพร้าวไว้ แสดงว่าเขามีความรู้สึกเช่นไร
  - ก. ชังใครธ แก่นใจ
  - ข. มีความหวัง อดทน
  - ค. ท้อแท้ หมดหวัง
  - ง. ผิดหวัง ปวดร้าว

6. เหตุการณ์ใดที่แสดงว่าทิดนุ้ยมีความจริงใจต่อเพื่อน
- ก. การเดินทางรอนแรมเพื่อร่วมงานฉลองตำแหน่งของนายอำเภอ
  - ข. การดื่มไก่ซึ่งมีเพียงตัวเดียวเป็นของฝาก
  - ค. การจัดงานฉลองความสำเร็จในการสร้างฐานะของตนเอง
  - ง. การเกลือบะกลามะพร้าวเพื่อลวงตา
7. ภาษนะปากเกลือบด้วยทองคำที่แท้จริงคืออะไร
- ก. จานกระเบื้อง
  - ข. พลาสติก
  - ค. กะลามะพร้าว
  - ง. จานทองคำ
8. " มีเงินเขก้นับว่าน้อง มีทองเขก้นับว่าพี่ "
- น่าจะตรงกับคำกล่าวของใครในเรื่องนี้
- ก. ทิดนุ้ย
  - ข. ภรรยาของทิดนุ้ย
  - ค. นายอำเภอ
  - ง. แขนกที่มาร่วมงาน
9. นายอำเภอปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในเรื่องใดมากที่สุด
- ก. การจัดงานฉลองตำแหน่ง
  - ข. การกล่าวขอโทษเพื่อน
  - ค. การใช้กะลามะพร้าวเป็นสำรับ
  - ง. การชื่นชมที่ทิดนุ้ยมีฐานะร่ำรวย
10. ข้อคิดจากเรื่องนี้ คือข้อใด
- ก. ทำดีไว้ดี ทำชั่วไว้ชั่ว
  - ข. ความเพียรเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ
  - ค. ใค้ดีแล้ว ไม่ควรลืมตน
  - ง. ลบคนไว้คู่หน้า ซื่อผ้าไว้คู่เนื้อ

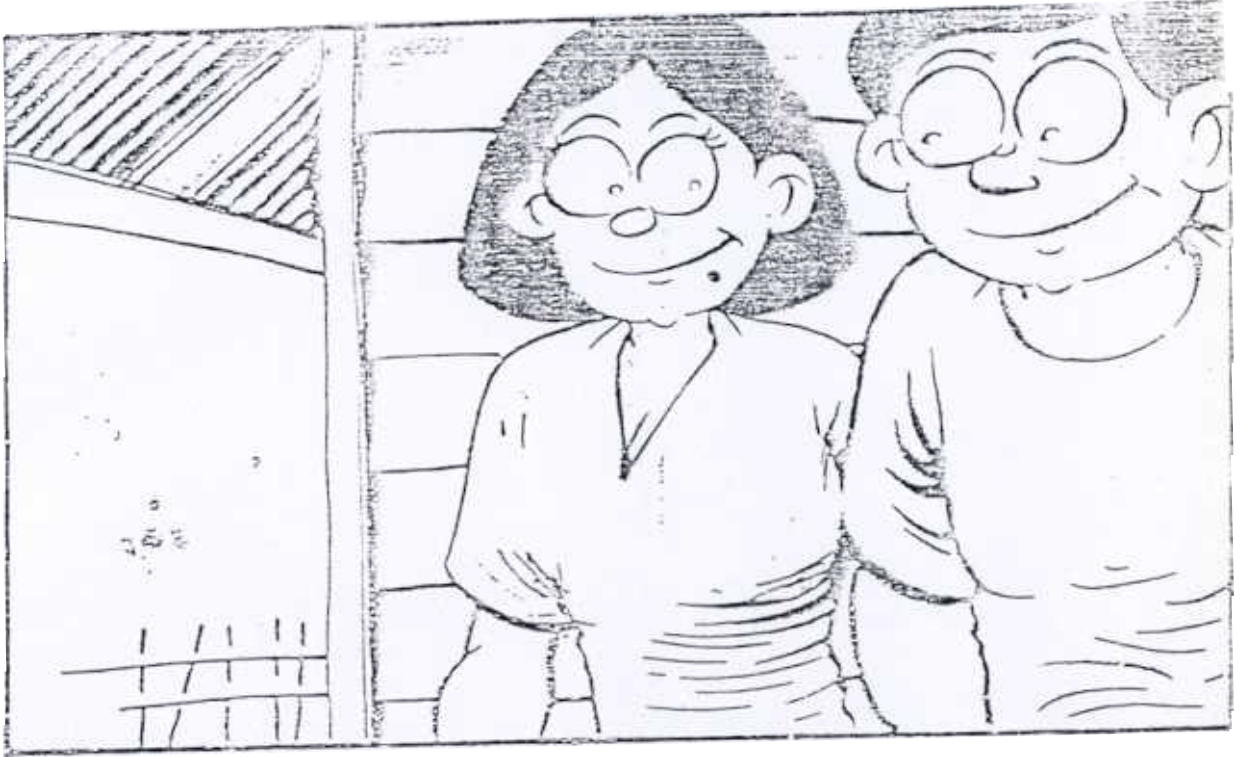

Yanomama

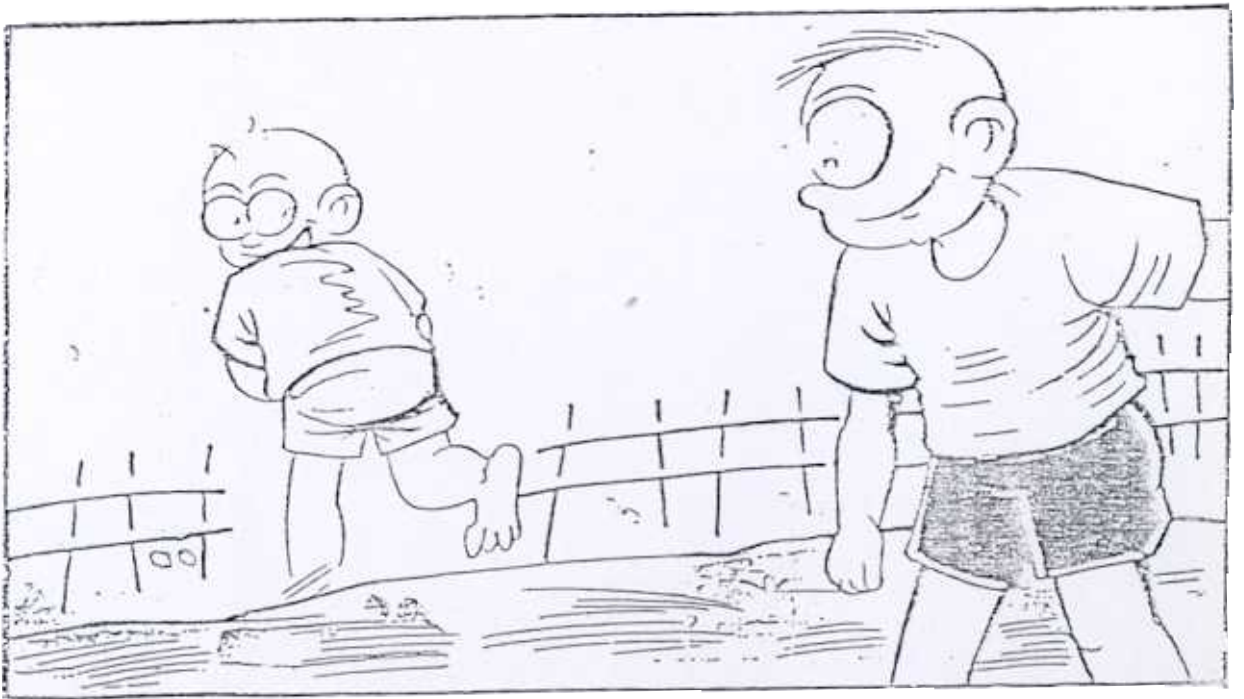

เขามีภรรยาใหม่ หลัง

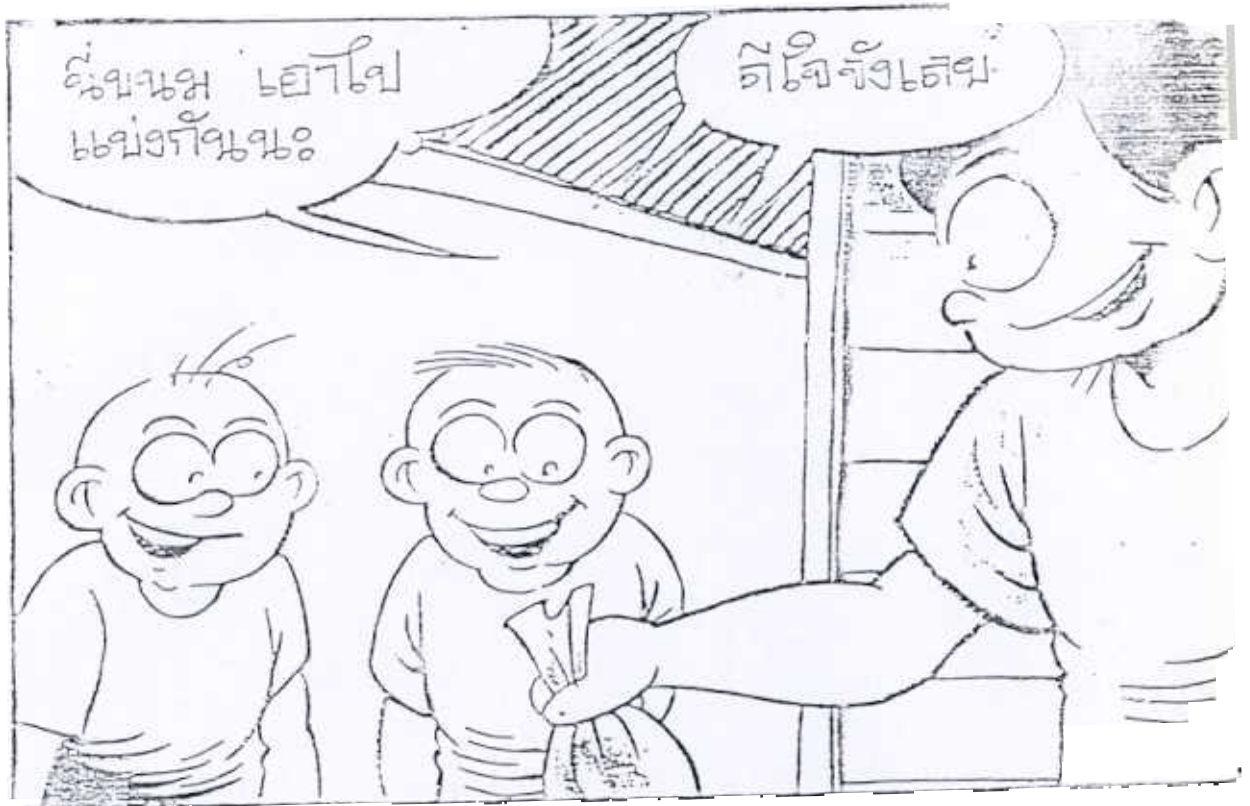

และได้ลูกชายกับภรรยาใหม่อีกหนึ่งคน เด็กทั้งสองคนมีวัย
ไล่เลี่ยกัน จึงเป็นเพื่อนเล่นกันตามปกติ

ဘေး ခံယူ ကံဆိုး နိဗ္ဗာန် ဖိတ် န

ဒါ ကိုယ်တို့အဖေ ချော့ပြန် ပေးတဲ့ နှစ်ထောင် ဒါ ကိုယ်တို့အမိ ချော့ပြန် ပေးတဲ့ နှစ်ထောင်

น้อยมักจะเล่าเรื่องที่ถูกแม่เลี้ยงใช้งานหนัก ๆ ให้พ่อฟังเสมอ

ช่างเอาของสกปรกมา
มาบอกคุณแม่ แม่ใจดีก็
ซักผ้าให้แม่ แม่ก็ซัก
ซักจนเหนื่อย

แต่แม่ใจดี
ไม่มัวแต่ซักผ้าซัก
ซักจนเหนื่อย
แม่ก็ซักซักซักซัก
ซักซักซักซักซักซัก

เอาของสกปรก

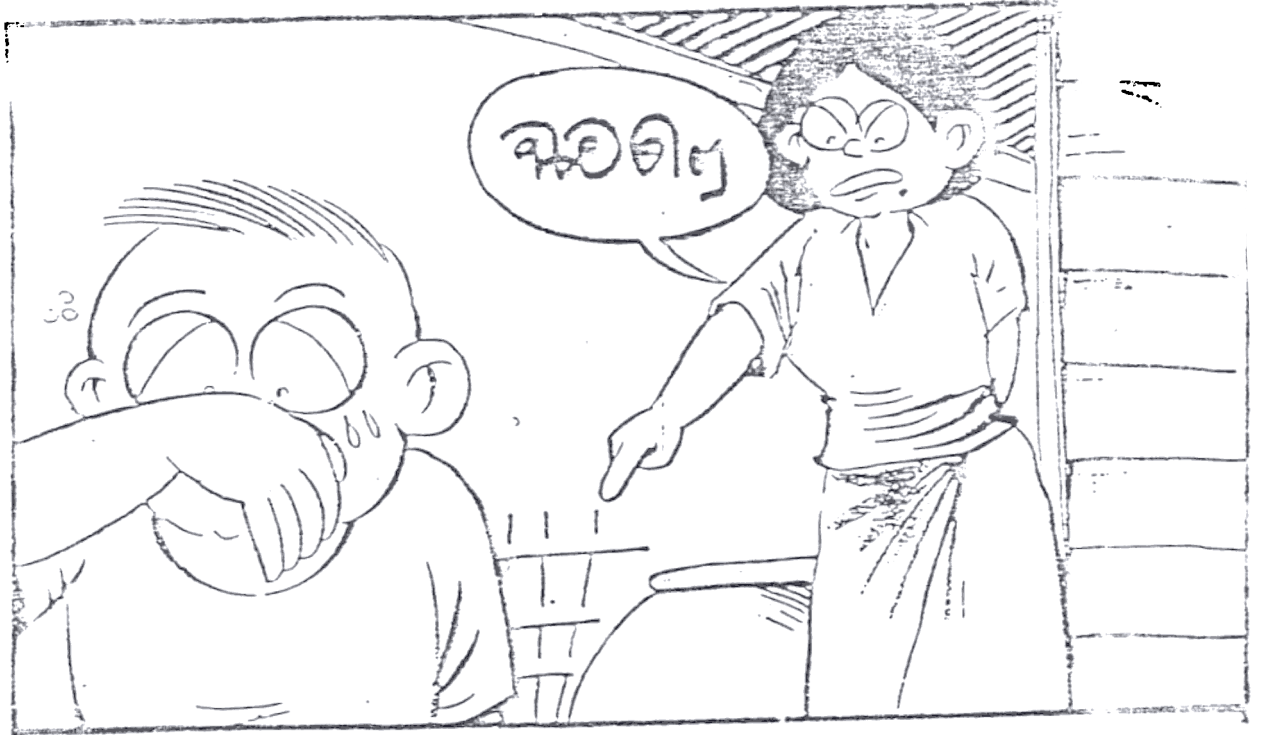

ต่อมาไม่นานข่าวเนี่ยมาก็ป่วยหนัก เมื่อรู้ตัวว่าอยู่ได้ไม่นานก็
เรียกลูกเมียมาสั่งเสีย

แต่เอาใจรัก
เจ้าใจดีก็ซักซัก
ซักซักซักซักซักซัก
ซักซักซักซักซักซัก

เมื่อข่าวเนียมเสียชีวิตลง แม่เลี้ยงได้ใช้งานน้อยหนักกว่าเดิม
หลายเท่า จนร่างกายน้อยซูบผอมและอึดโรย

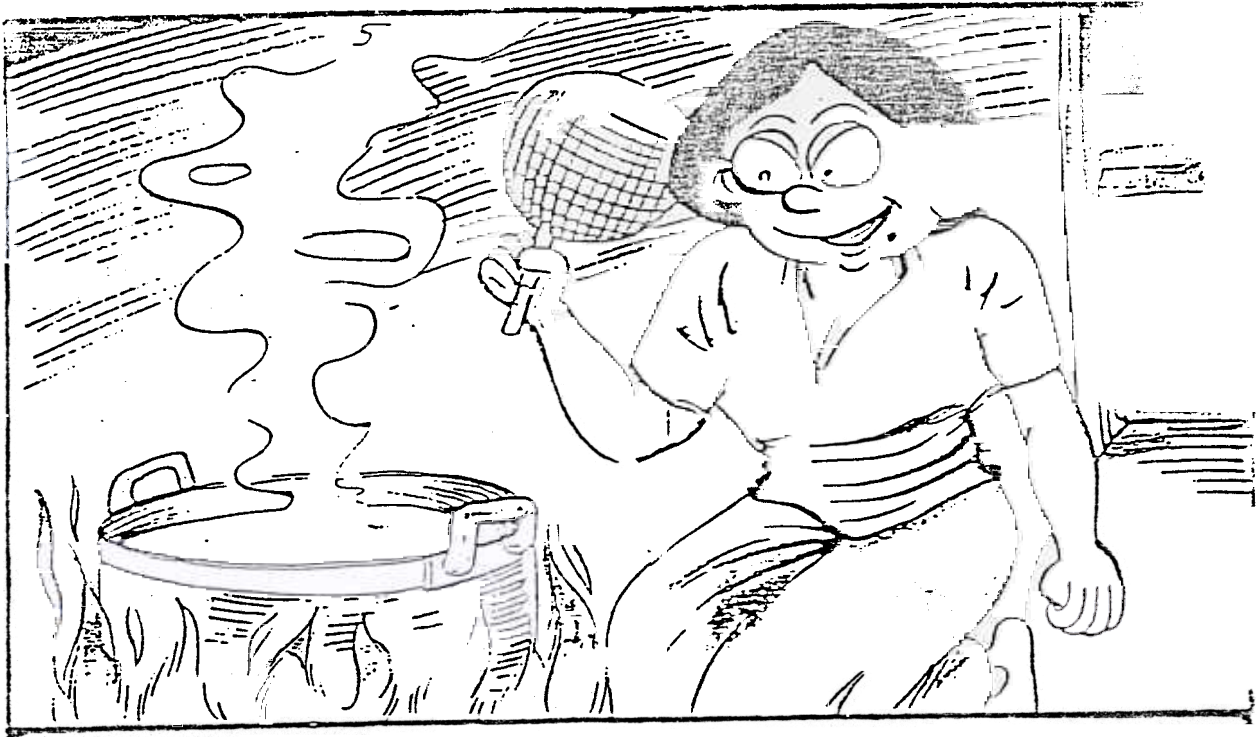

สองมาพบ แล้วมอบถั่วเขียวให้คนละถุง

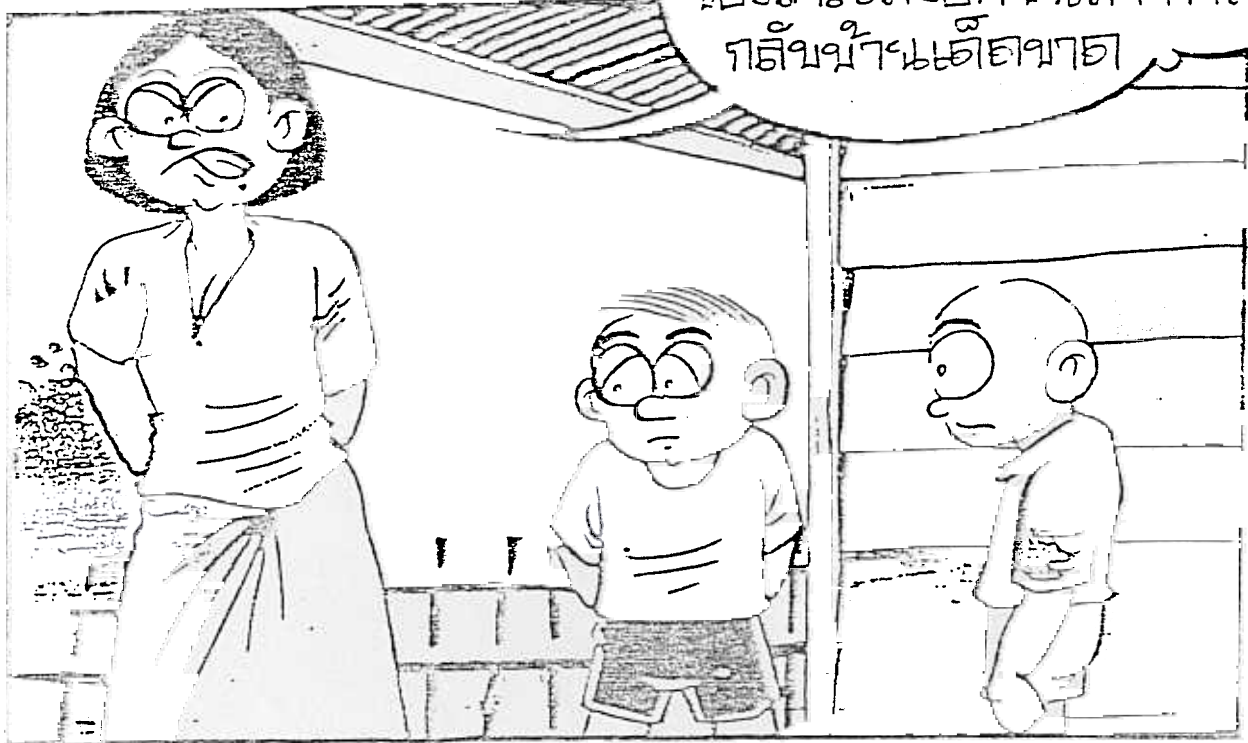

ในคืนนั้น เมื่อเด็กทั้งสองหลับ แม่เลี้ยงก็แอบขโมยตัวเขียว
ของน้อยต้มจนสุก แล้วเอาใส่ถุงไว้เช่นเดิม

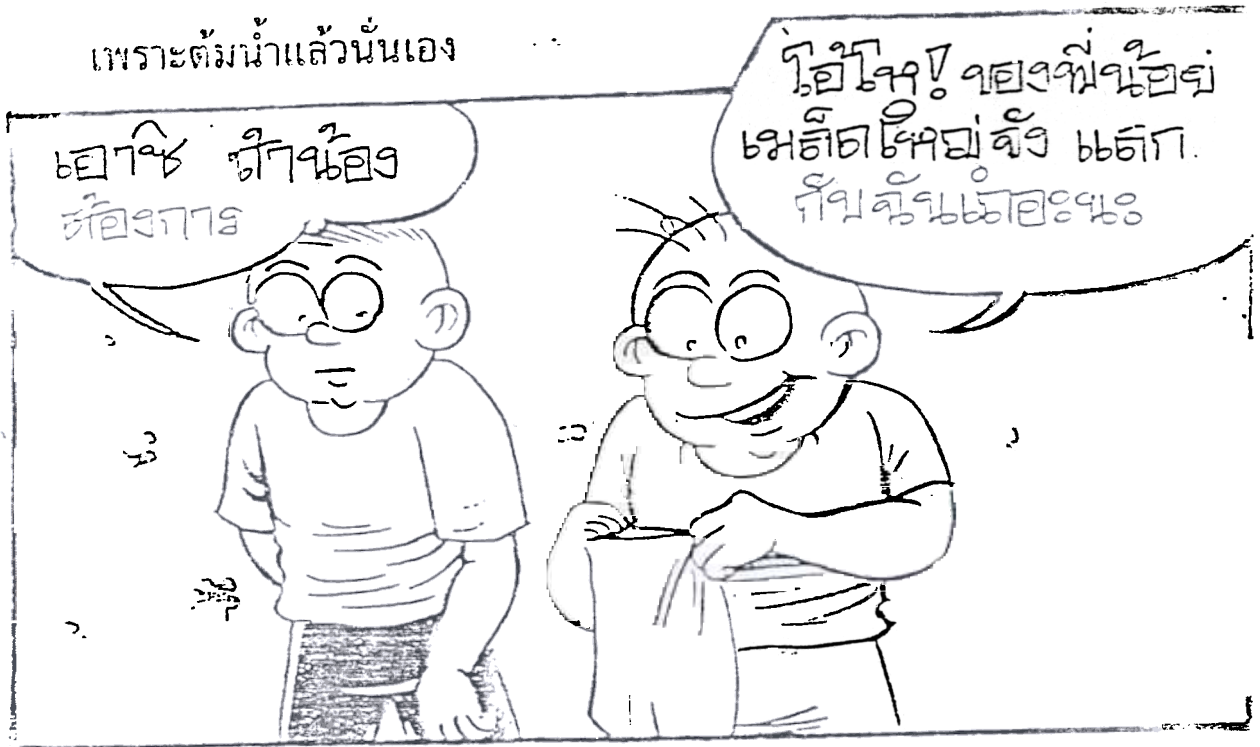

รุ่งเช้า เด็กทั้งสองก็ลาแม่

ออกมาตีหม้อ ถ้าตีหนัก
ของใครไม่ออกก็ตีหนักกว่า
ถ้าตีเบาแค่ตีหมา

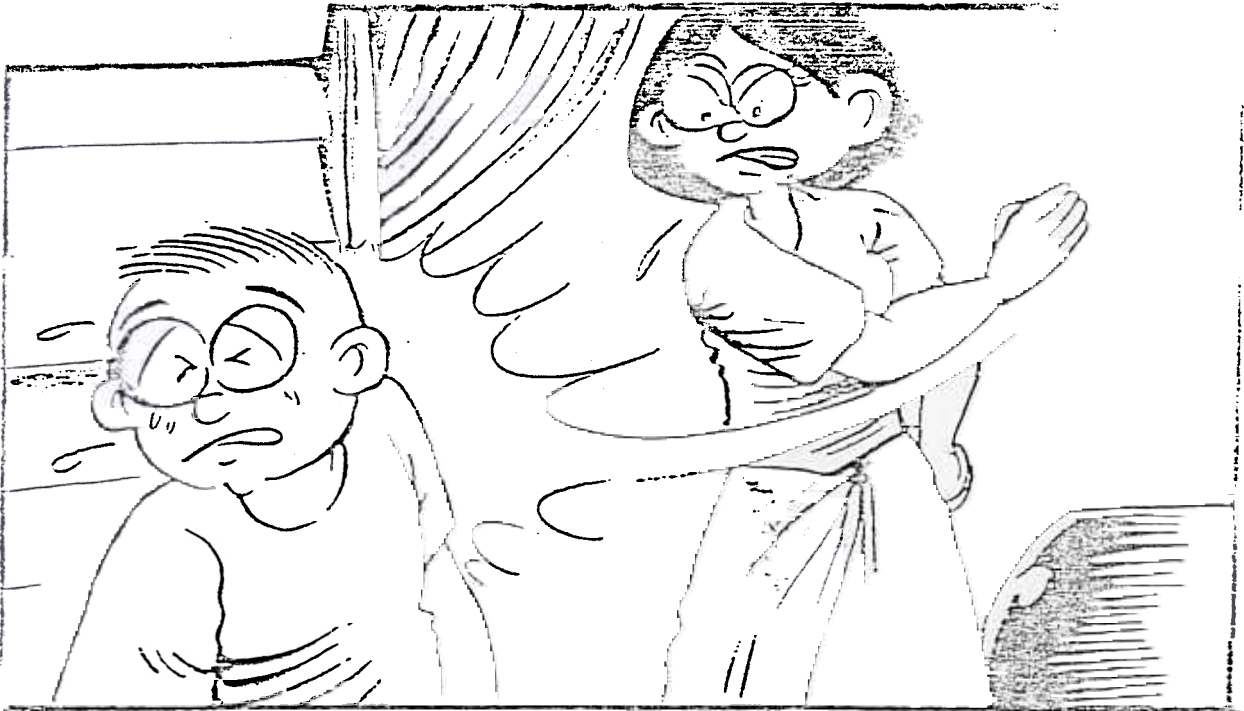
ในระหว่างทางทั้งสองอยากดูเมล็ดถั่วเขียว จึงเปิดดู เมล็ด
ถั่วเขียวของทั้งสองไม่เท่ากัน
เพราะตม้มน้ำแล้วนั่นเอง

เมื่อถึงกลางป่า ทั้งสองก็ลงมือปลูก พียงไม่กี่วันของน้อยก็
งอกงาม ส่วนของนิตยังไม่งอกแม้แต่เมล็ดเดียว

เมื่อน้อยกลับถึงบ้าน   ทำความผิดหวังและไม่พอใจให้กับ
แม่เลี้ยงเป็นอย่างมาก   เมื่อน้อยได้เล่าเรื่องทั้งหมดให้ฟัง

น้อยผู้มาส่งสาร ร้องไห้ตลอดทาง ปากก็ร้องเรียกน้องเสียด
ก้องไปทั้งราวป่า

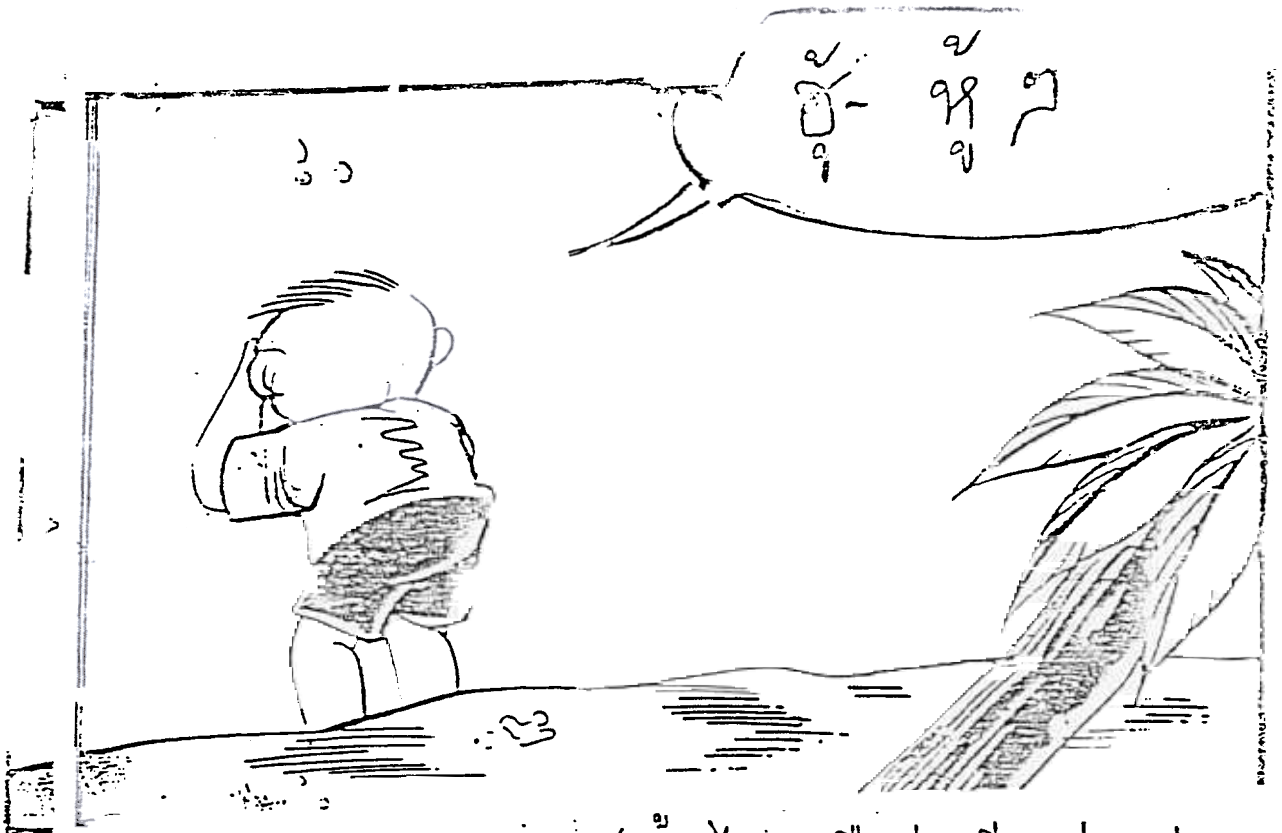

เมื่อไปถึงที่ปลูกถั่วเขียว น้อยก็ไม่เห็นน้องเสียดแล้ว

เมื่อถามหาน้องไม่พบ น้อยก็ไม่กล้ากลับ หลายวันเข้าน้อยก็
ล้มแรง ลียงแทบแห้ง เกล็ดดำ เลียงกู่หาน้อง ๕

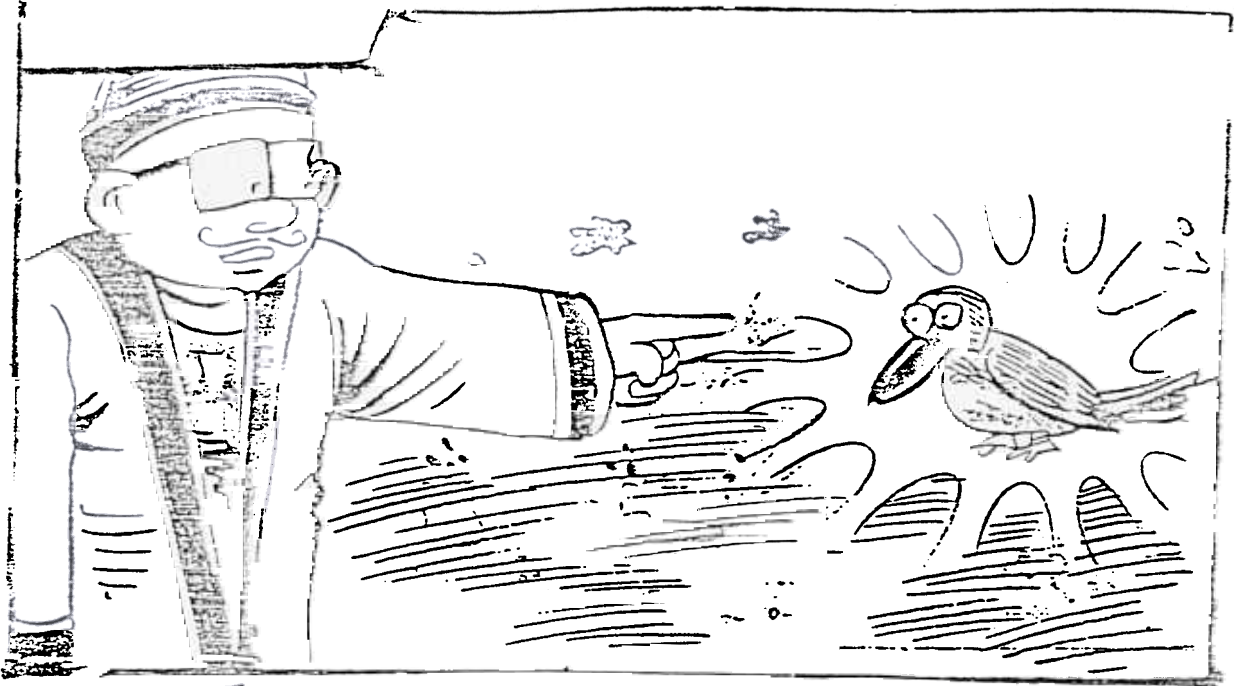

หากเขาซักถามเรื่อย ๆ ของก็หายไป เกล็ดเพียงเล็กน้อยว่า
กษ-เทวี่

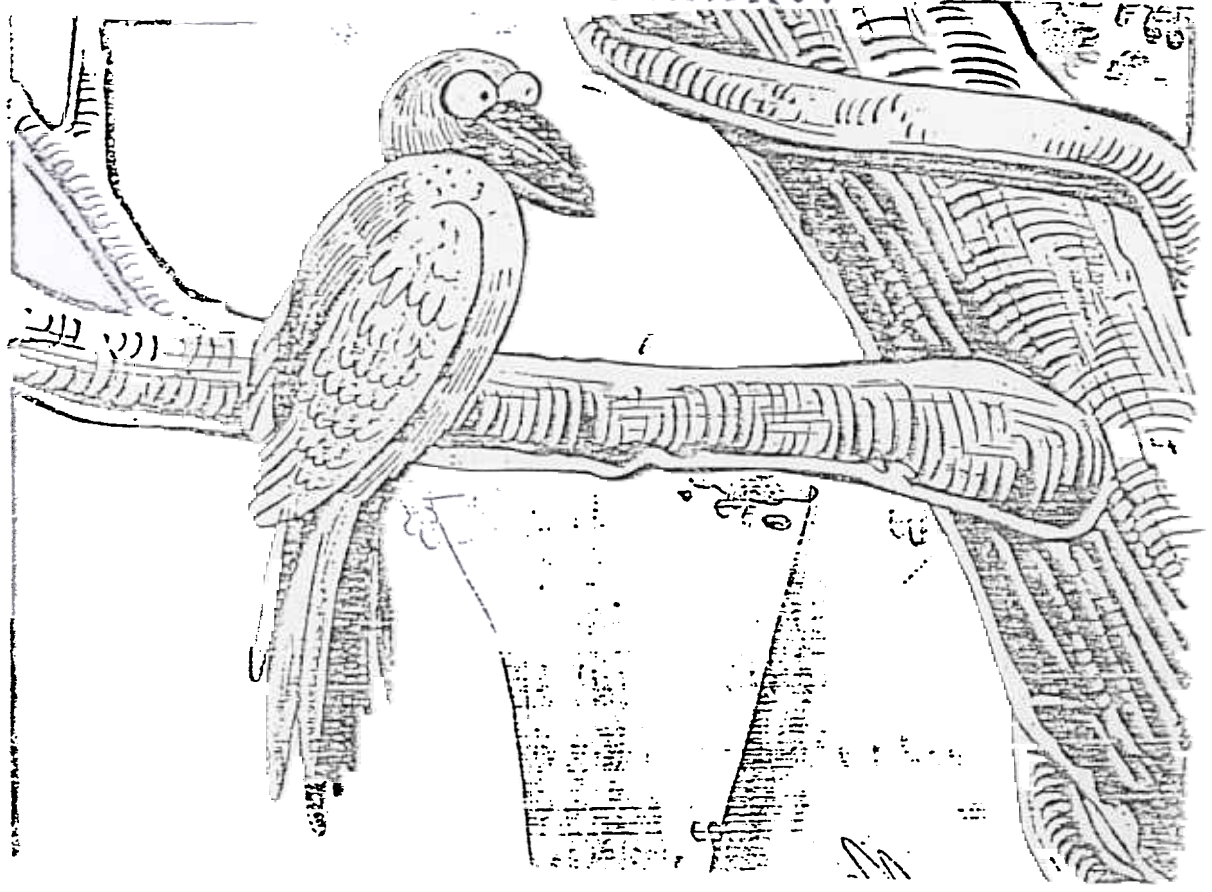

เทพยดา สุริยกษาป่าได้เห็นเช่นนั้น ก็เกิดความสงสาร ขึ้น
ปล่อยไว้ให้คร่ำครวญใจ จึงเหมริตให้น้อยกลายเป็น "นก"

แต่ที่ว่าแต่กันน้อยจนจะกลายเป็นนกแล้วก็ตาม แต่ที่น้อย
น้อยก็ยังมีของน้อยๆของตัวเองบ้างแหละ คนที่อยาก
ซื้อของน้อยๆก็นึกขึ้นว่า "นกป่าเขา"

คำศัพท์

พ้อม่าย	แปลว่า	ชายที่แต่งงานแล้ว แต่ แยกทางกับภรรยาหรือ ภรรยาเสียชีวิต
ทารุณ	แปลว่า	ภาวกระทำอย่างโหดร้าย
กระระเระกระแสะ	แปลว่า	ออกแอดด้วยอาการป่วย
รักใคร่ปรองดอง	แปลว่า	รักกันมาก เห็นอกเห็นใจกัน
ถูกในได้	แปลว่า	ถูกที่เกิดจากสาเหตุของตนเอง
สงสาร	แปลว่า	เห็นใจความपीทุกข์ของคนอื่น ๆ
อุบาย	แปลว่า	แก้ห้กล วิธี่อึ้นแบบคายน
ถ้ำเขี้ยว	แปลว่า	พีชไร่ข่ถิดหนึ่งมีฝัก เป็น พีชลึ้มลูก
เมล็ด	แปลว่า	ส่วนภายในของผลไม้
แผ้วถาง	แปลว่า	ทำให้โล่งเตียน
เสียบง	แปลว่า	อาหารที่เคี้ยวไ้ในระหว่าง เดินทางไกล
ลจ้ำคราวญ	แปลว่า	ร้องไห้ไมใคร่หยุด
ตะโกน	แปลว่า	ร้องด้าบเสียงอึ้นดัง
งานสะพรั่ง	แปลว่า	งานมาก สมบูรณ์เต็มที

*****

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำใดสะกดผิด
  - ก. พ่อหม้าย
  - ข. คร่ำครวญ
  - ค. ทารุณ
  - ง. สะพรั่ง
2. พ่อของเขาไม่สบายมีอาการป่วย.....ใช้คำใดเติมจึงเหมาะสม
  - ก. กระหืดกระหอบ
  - ข. กระเสาะกระแสะ
  - ค. กระสับกระส่าย
  - ง. กระวีกระวาด
3. " พ่อจำฉันเหนียวจังเลย แม่ใช้ฉันทำงานไม่ได้หยุดได้หย่อน "

คำพูดนี้แสดงว่าน้อยมีความรู้สึกอย่างไร

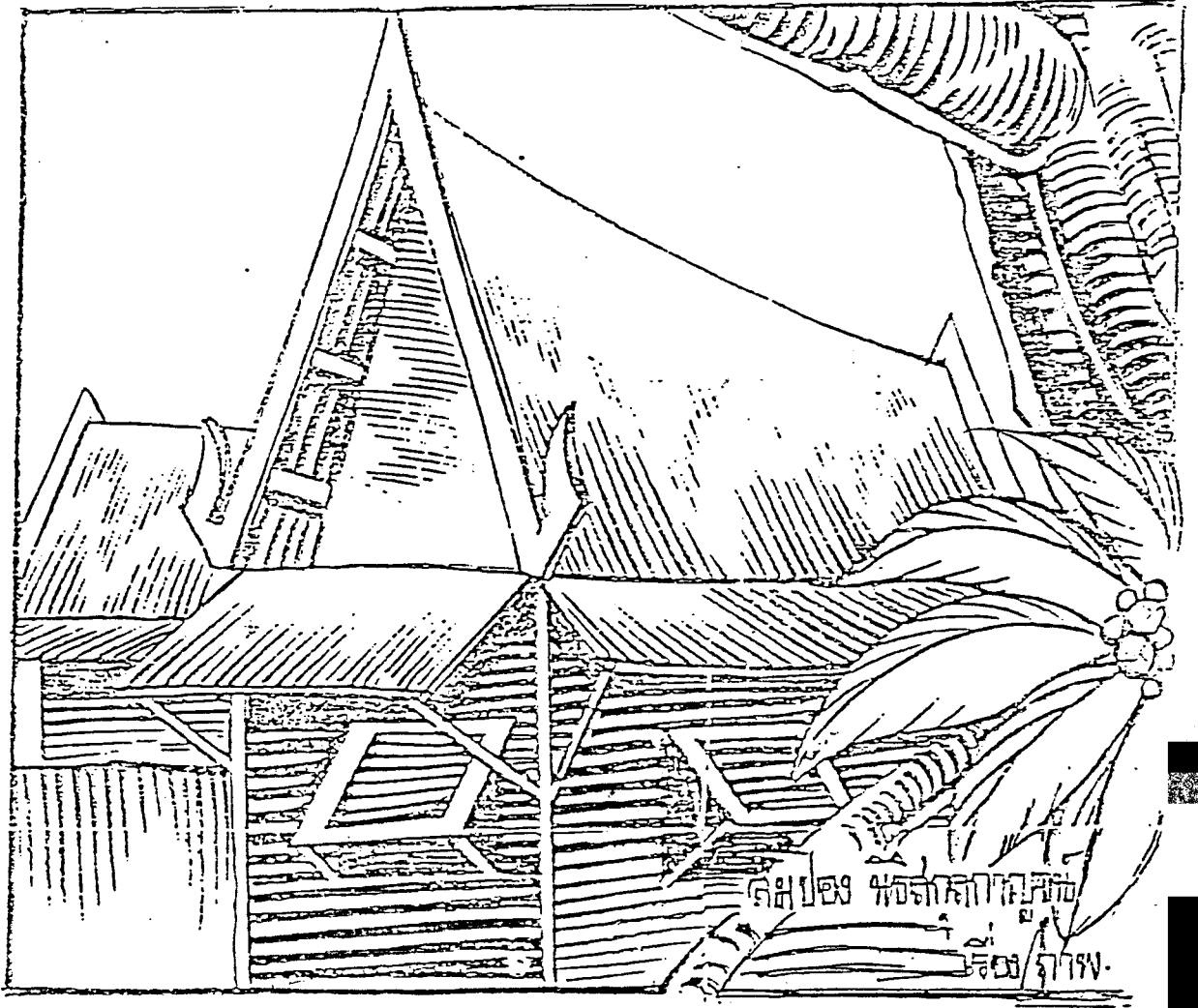
  - ก. หนักใจ
  - ข. ข้อนใจ
  - ค. สะเทือนใจ
  - ง. น้อยใจ
4. ข้อใดเป็นความจริง
  - ก. พ่อรักลูกทั้งสองคนเท่าเทียมกัน
  - ข. แม่รักลูกทั้งสองคนเท่าเทียมกัน
  - ค. แม่ต้องการให้ลูกทั้งสองมีที่ทำกิน
  - ง. น้อยบังคับให้น้องเอาถุงข้าวของตน
5. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในที่สุด
  - ก. แม่เลี้ยงนำเมล็ดข้าวไปต้ม
  - ข. น้อยและนิคเปิดคูเมล็ดข้าว
  - ค. น้อยกลับบ้านตามคำสั่งของแม่
  - ง. น้อยและนิคฝังข้าวที่เพื่อปลูกข้าว

6. การกระทำของบุคคลใดที่ไม่เหมาะสมที่สุด
- ก. น้อย
  - ข. พ่อ
  - ค. เพื่อนบ้าน
  - ง. แม่เลี้ยง
7. เหตุการณ์ใดที่แสดงว่าน้อยรักน้องจริง
- ก. เขาจะเอาเสบียงมาให้น้อง
  - ข. เขาขอมแลกถุงตัวเขี้ยวกับน้อง
  - ค. ร้องเรียกหาน้องจนไม่มีเสียง
  - ง. ช่วยปลุกตัวเขี้ยวให้น้อง
8. ส่วนไหนที่น่าจะตรงกับความหมายของนิทานเรื่องนี้
- ก. ช้างตายทั้งตัวเอาใบไม้ปิด
  - ข. ไม้ไผ่ตายแก่ท่อน ทุกขั้้นั้นถึงตัว
  - ค. รักกันไว้ ดีกว่าชิงระวังการ
  - ง. แม่มีบุญคุณอันใหญ่หลวง
9. สาเหตุใดที่ทำให้น้องของเขาหายไป
- ก. ถูกทิ้งไว้กลางป่าเพียงคนเดียว
  - ข. เขาเผื่อรอไม้ไถ้เขี้ยวออกนานเกินไป
  - ค. เขาปฏิบัติตามคำสั่งของแม่
  - ง. ถูกทุกข้อ
10. นิทานข้อนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด
- ก. การทำความดี
  - ข. ความกล้าหาญ
  - ค. ความเสียสละ
  - ง. ความรัก

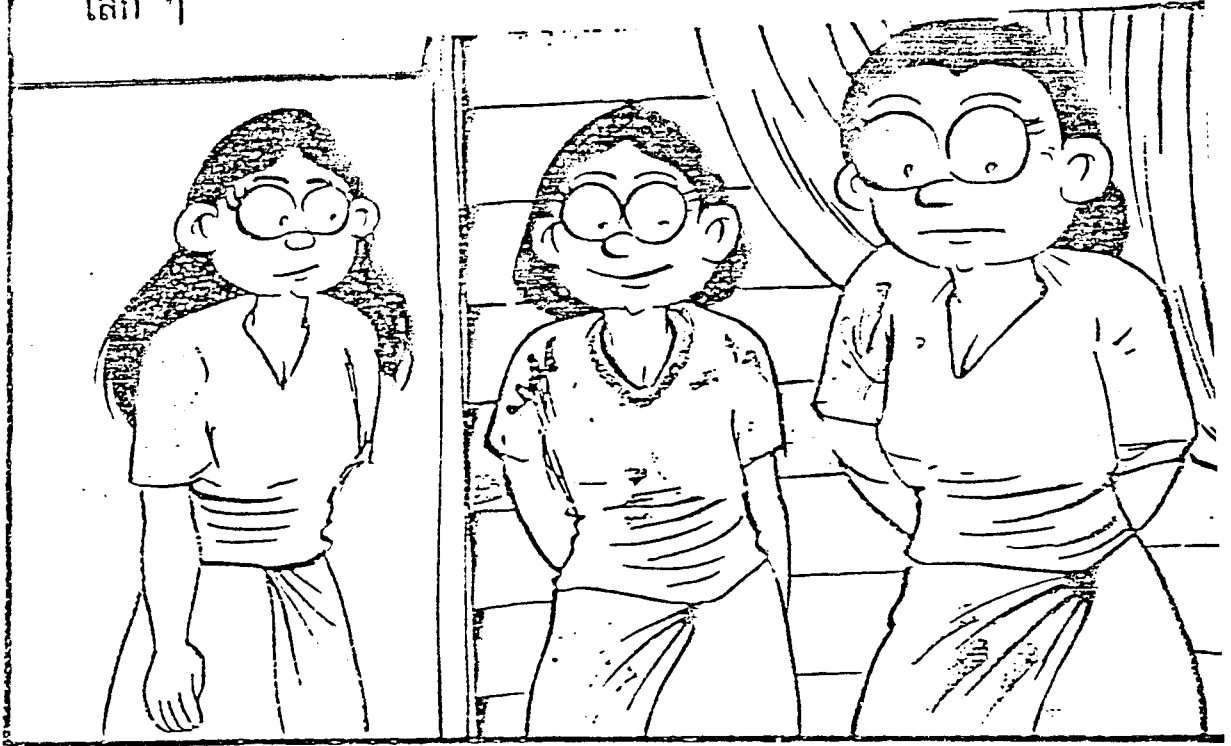

အိမ်ယာအိမ်ထောင်

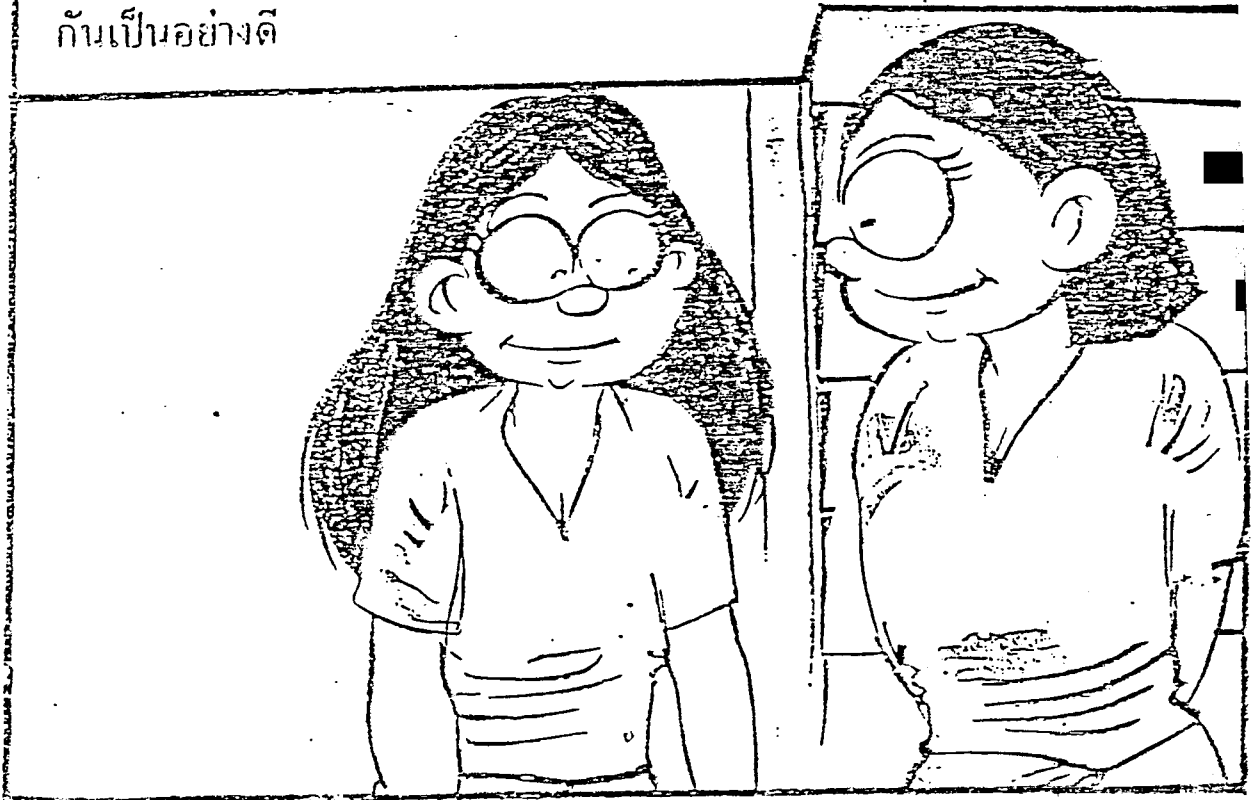
အိမ်ယာအိမ်ထောင်

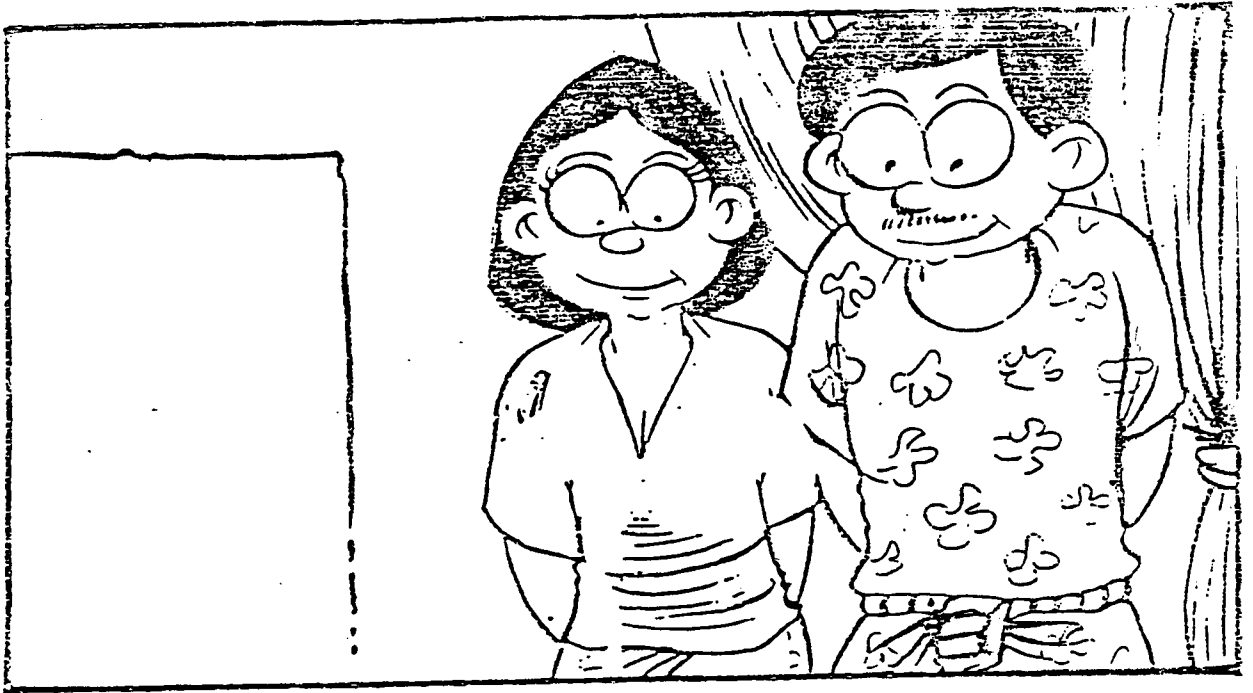
ครอบครัวของป้าแจ่ม มีลูกสาวสองคน ซึ่งกำพร้าพ่อมาตั้งแต่
เล็ก ๆ

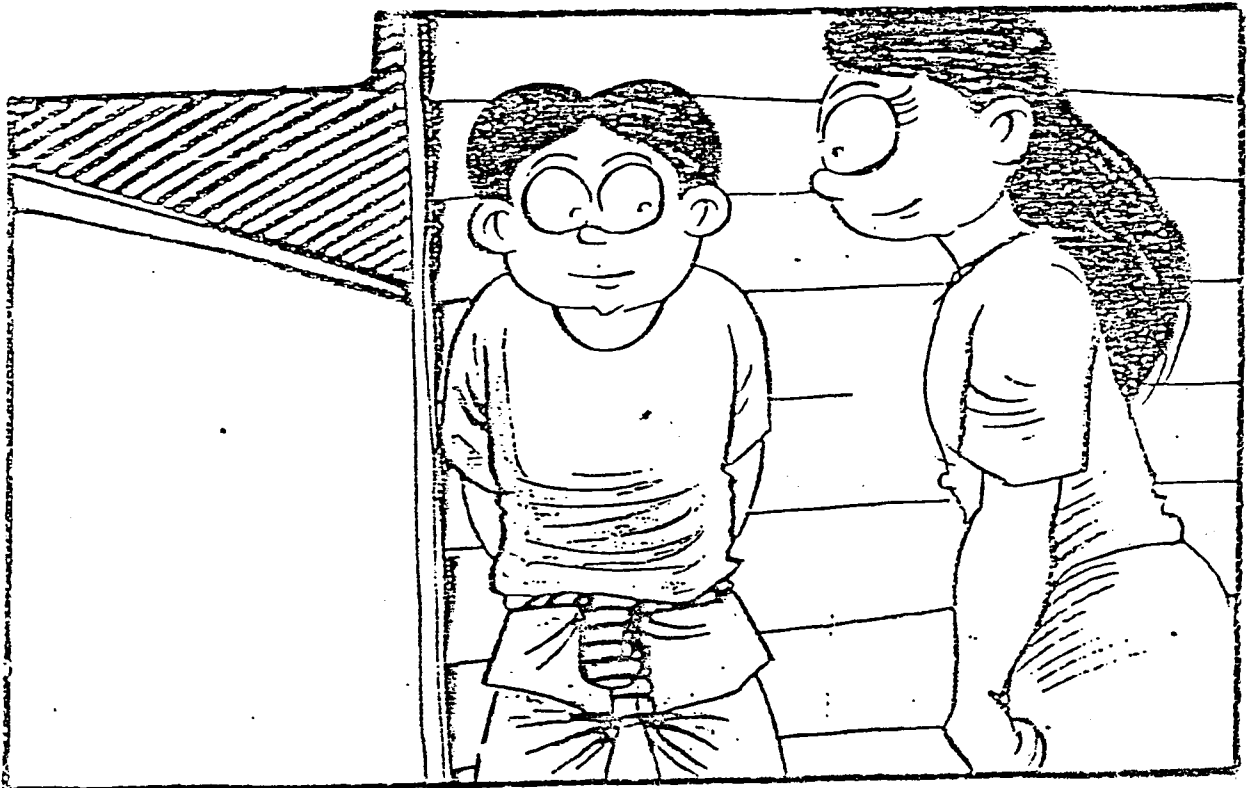
จวบเป็นพี่สาว ส่วนแจ้เป็นน้อง สองคนต่างรักใคร่กลมเกลียว
กันเป็นอย่างดี

จนกระทั่ง มีโซชายสองคน เข้ามาเป็นเชยของป่าแจ่ม สามีของ
จวนนั้นเป็นคนมีฐานะดีคนหนึ่งในห้องบ้าน

สามีสามีของจวนนั้น เป็นคนยากจนชั้นแค้นที่สุดของหมู่บ้าน

ในเย็นวันหนึ่ง เขยทั้งสองกลับจากทำงาน บ้าจวบก็ปรุง
อาหารไว้ให้เขยทั้งสอง

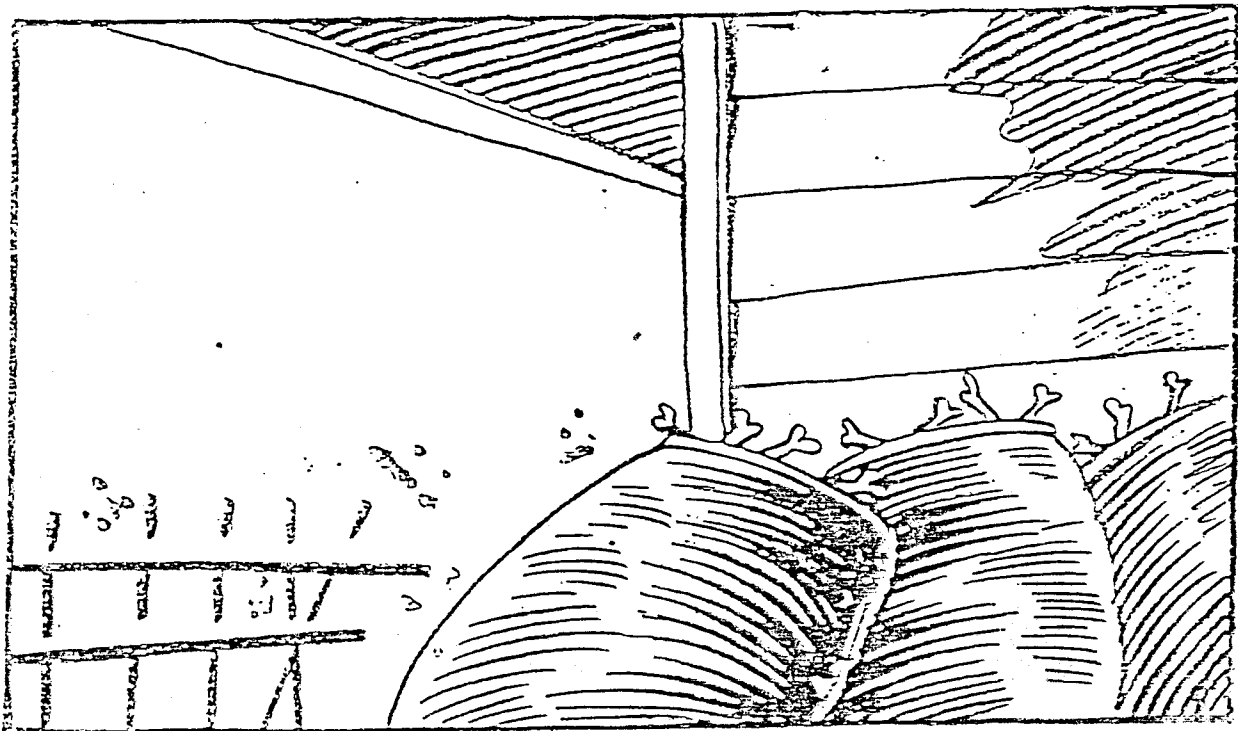
แล้วจัดแจงตักแกงไก่ให้เขยใหญ่ ซึ่งมีแต่เนื้อล้วน ๆ ส่วน
ข่อยเขยเล็กกลับมีแต่กระดูก

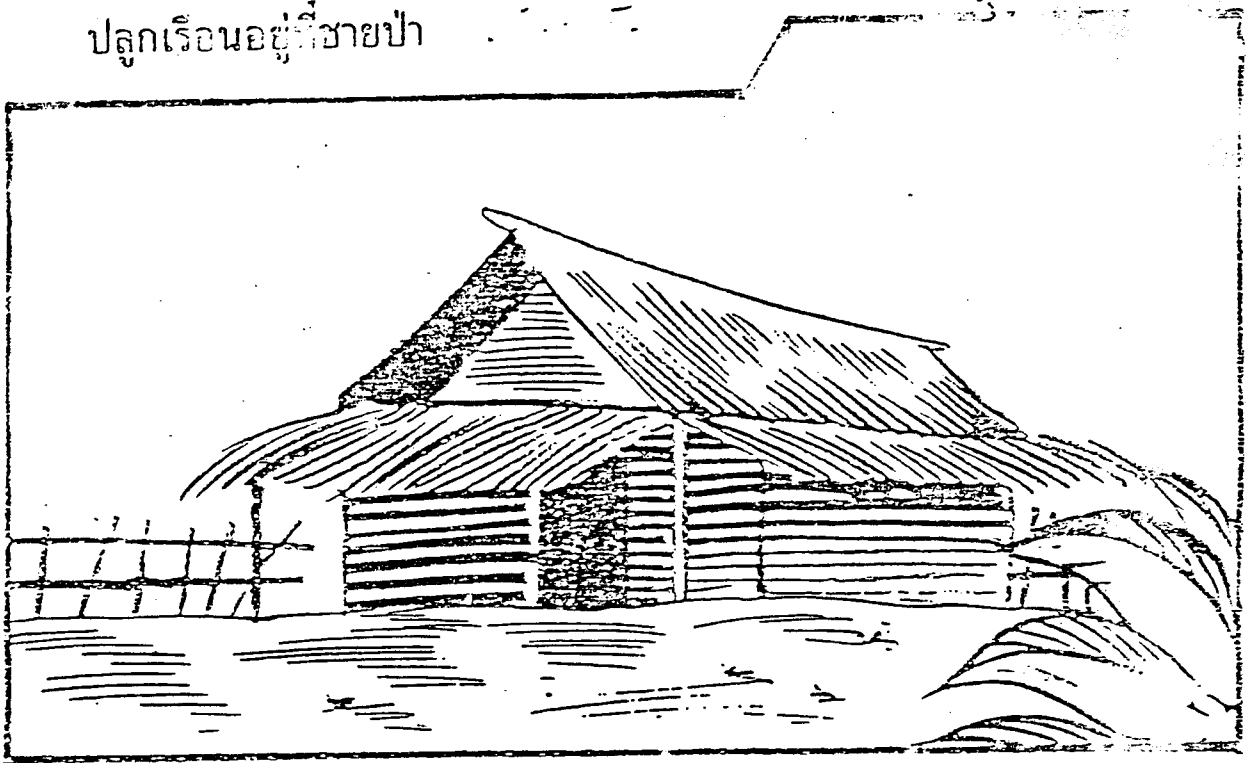
เขยผู้ยากจนรู้ตัวว่า แม่ยายรังเกียจตน จึงน้อยใจเป็นอย่างยิ่ง

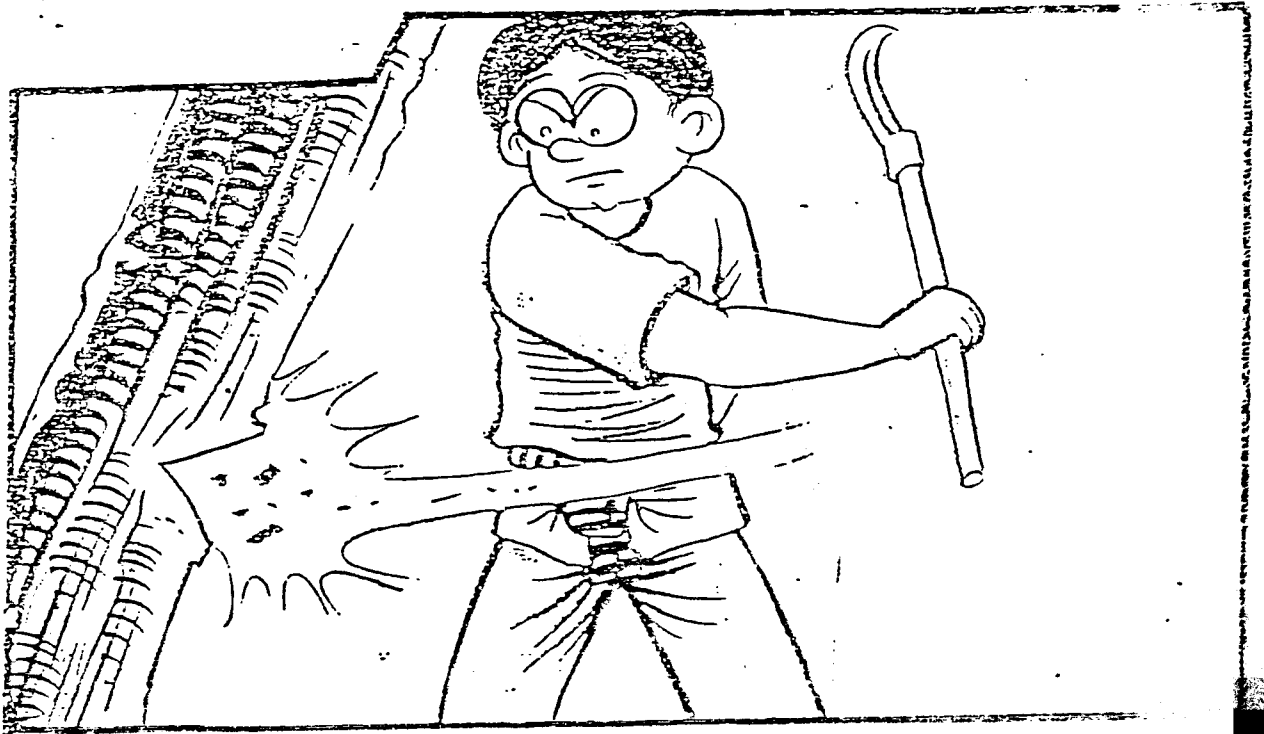
ทุกเมื่อที่แม่ยกไก่ แม่ยายก็ตักแต่กระดูกให้เขยเล็กเสมอ จนเขา เก็บกระดูกไก่ได้เป็นจำนวนมาก

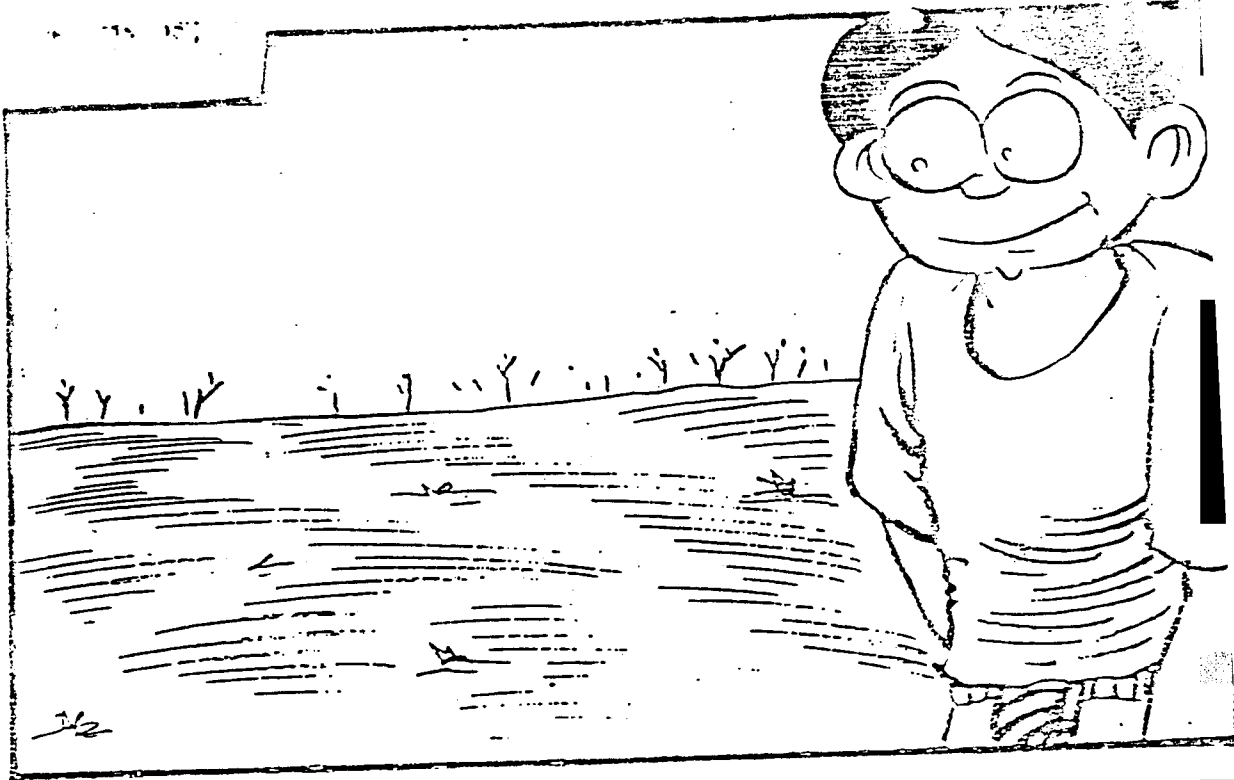
ต่อมา เรขทั้งสองก็แยกเรือไป ไชยาขกระตุกไถ่นั้น แยกไป
ปลุกเรณออยู่ที่ชายป่า

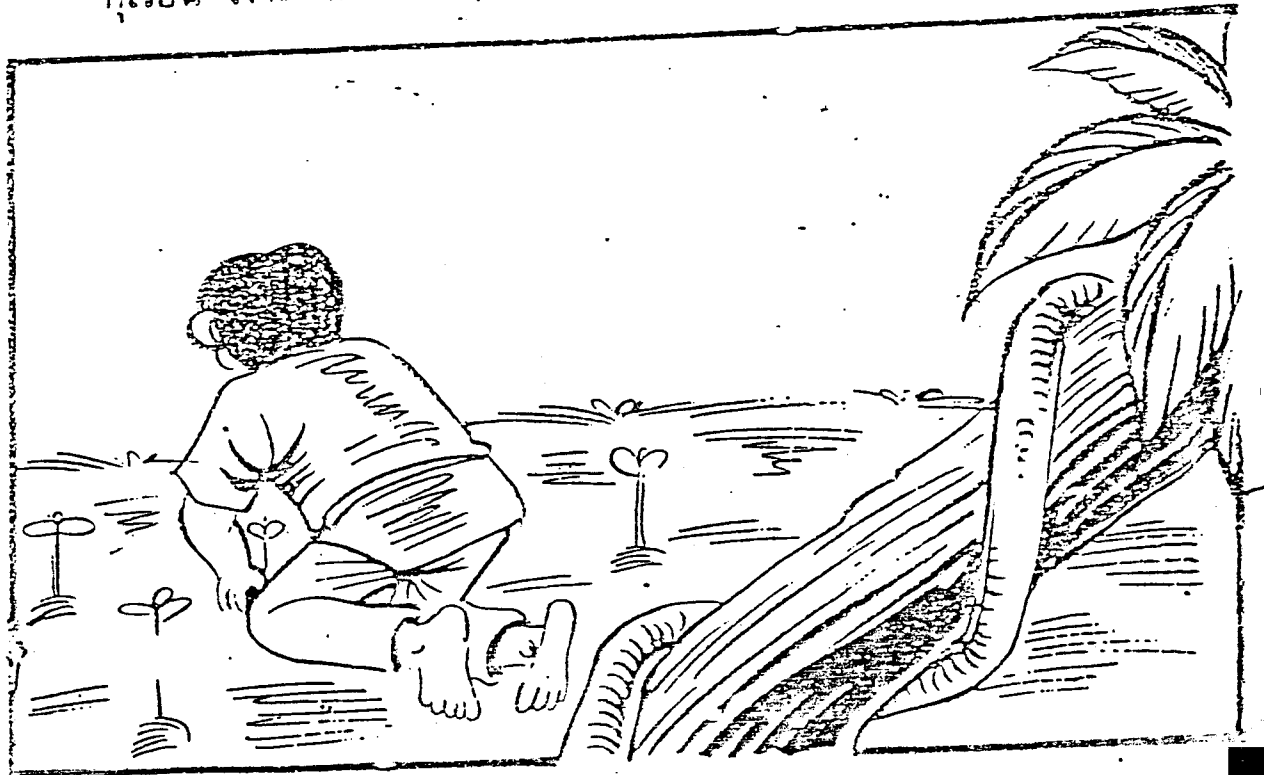
เขาเป็นคัมภีร์หมั่นเพียร ถางป่าโดยใช้กระตุกไถ่ที่เก็บไว้
หว่านเข้าไปในป่า แล้วก็ถางหากระตุกไถ่จนครบทุกวัน

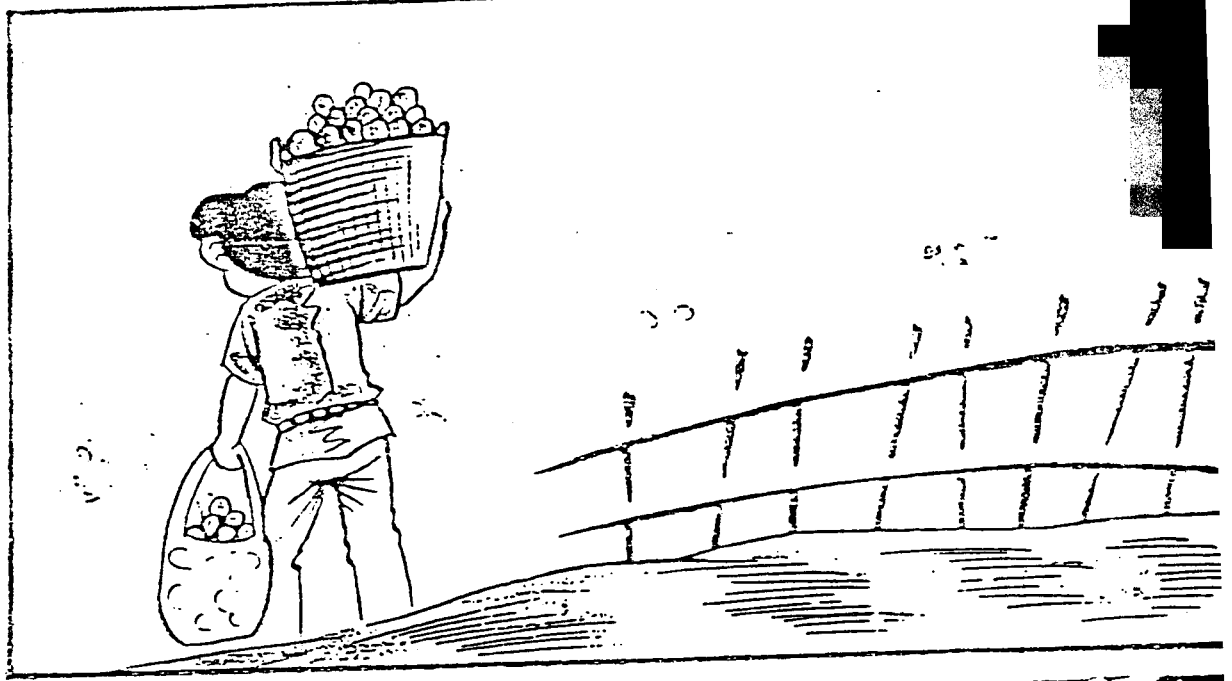
เพียงไม่กี่วัน เขาก็มีพื้นที่สำหรับเพาะปลูก จนสุดลูกหูลูกตา

เขาใช้พื้นที่ทั้งหมดปลูกพืชผลไว้มากมาย เช่น ยางพันธ์ดี
ทุเรียน เงาะ และอื่น ๆ อีกมากมาย

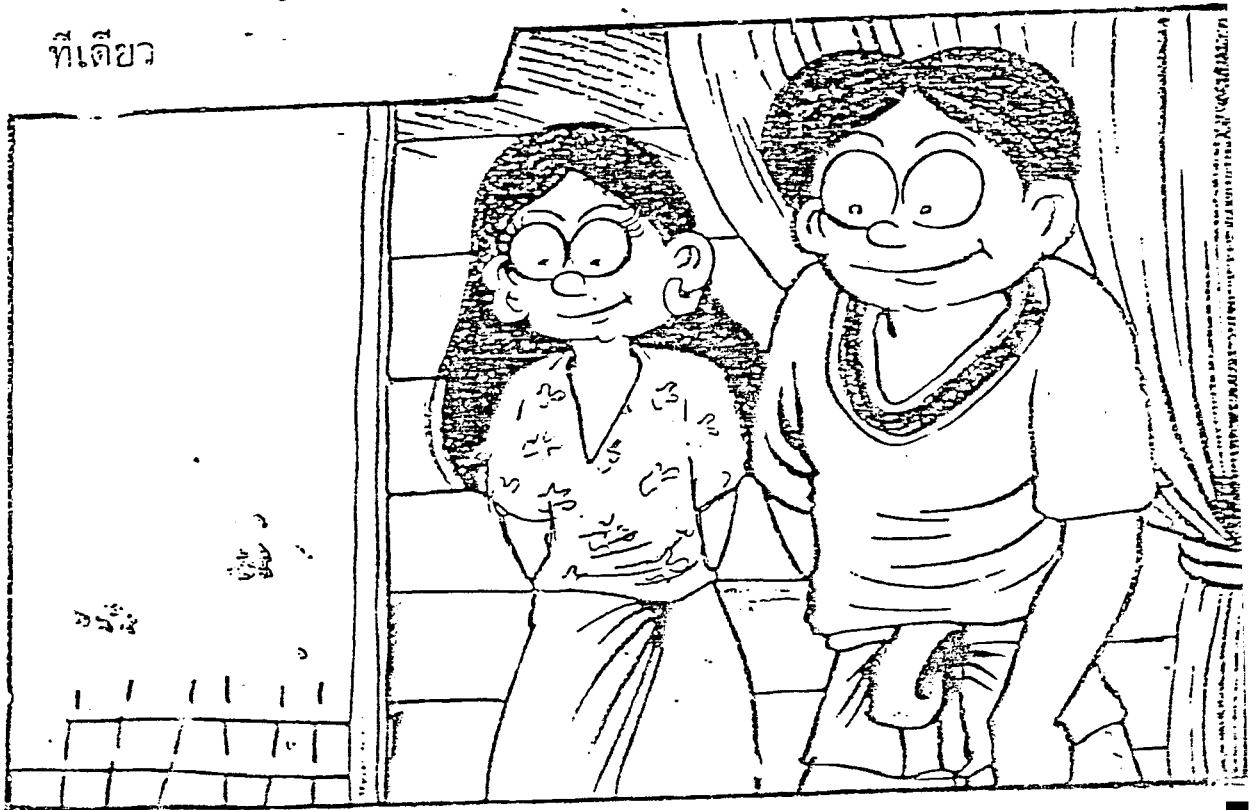

ในที่สุด พี่พีชท์. ที่เขาปลูกไว้ ก็ให้ผลผลิตอย่างคุ้มค่าที่ได้
ลงทุนร่างกายแรงใจตลอดมา

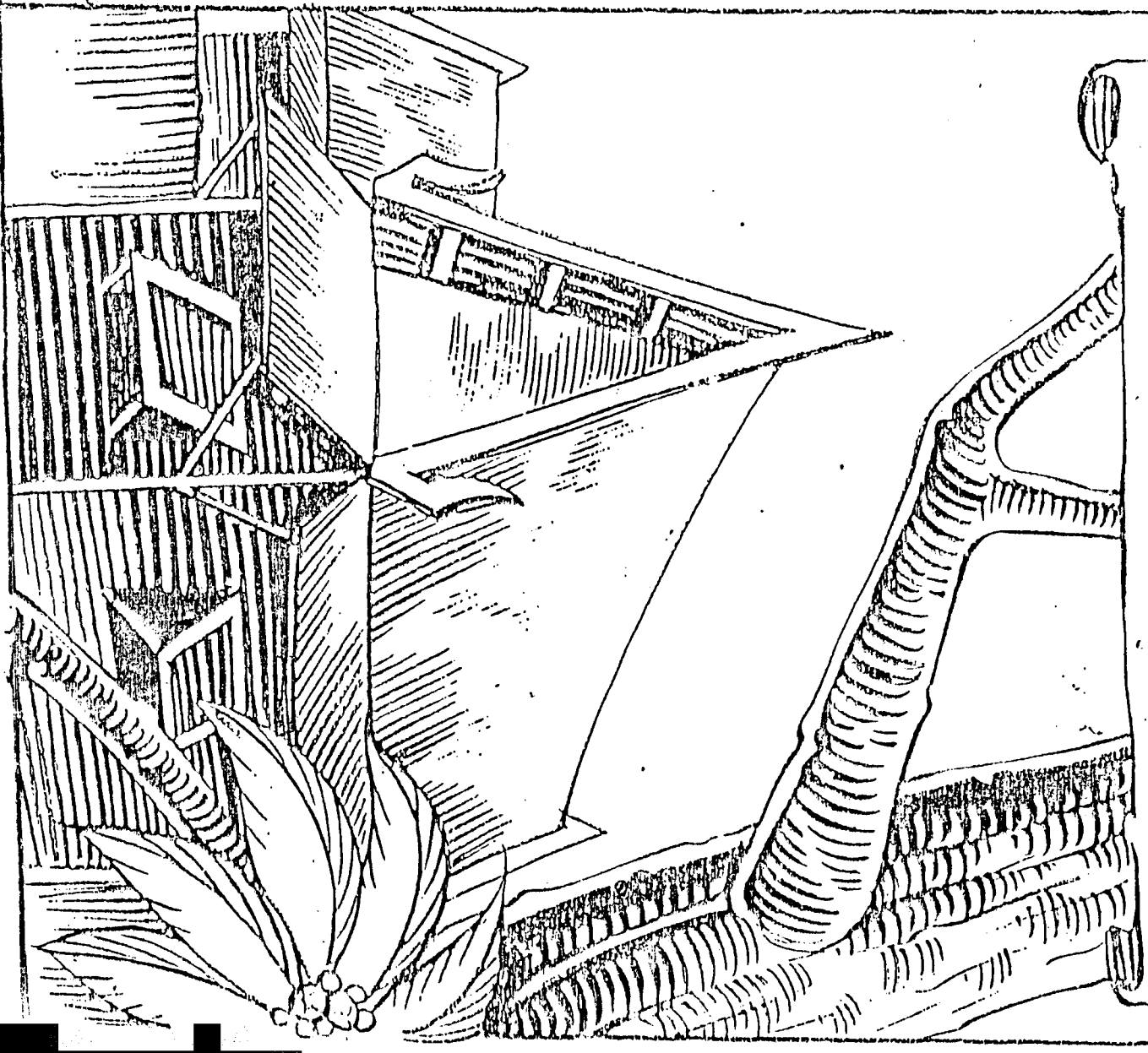

โซซายกระดุกโก้จึงมีฐานะร่ำรวยขึ้นในที่สุด ถึงขั้นเศรษฐีเลย

ที่เดียว

ตั้งแต่ฉันมา ปรากฏที่ไม่เคยรังเกียจไชซากกระดูกไก่ หรือเขย
คนเล็กอีกเลย ในที่สุด ปรากฏก็ย้ายมาอาศัยพึ่งพิงกับเขยเศรษฐี
อย่างมีความสุขตลอดมา... เพราะความมาปะ ชยัน ออกทน ของ
ไชซากกระดูกไก่อันเอง.....

คำศัพท์

เทพยดา	แปลว่า	เทวดา
สาป	แปลว่า	คำแช่งให้เป็นไป
ตุ๊กไก่	แปลว่า	กระตุกไก่
กำพรวี	แปลว่า	ไว้บิดา มารดาหรือทั้งสอง
ไซไซ	แปลว่า	กระต่าย ข่ายหนุ่ม
มั่งคั่ง	แปลว่า	มีทรัพย์มาก
ขาดจระเข้แค้แค้	แปลว่า	ขาดจนมาก
ทั้งหม	แปลว่า	ทั้งหมด
รังเกียจ	แปลว่า	ไม่พอใจ เกือบ
ออกเรือ	แปลว่า	มีบ้านเรือของตนเอง
ขบขันมันพิบ	แปลว่า	มีความเอาใจใส่ สมน้ำสมอ
โล่งเตียน	แปลว่า	โปร่ง ไม่ทึบ กว้างขวาง
ตุ๊กตุ๊กตุ๊กตา	แปลว่า	ไกลมาก
ผลผลิต	แปลว่า	สิ่งที่ให้ผลอันเกิดจากการ
		เพาะปลูก
บาบั้น	แปลว่า	ตั้งหน้าทำ

*****

แบบฝึกหัด
จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

---

1. คำว่า "ไซชาย" มีความหมายว่าอย่างไร
  - ก. ชายแก่
  - ข. ชายหนุ่ม
  - ค. ผู้ชาย
  - ง. เด็กชาย
2. ข้อใดที่แสดงถึงความรังเกียจของแม่ยาย
  - ก. ดักแด้กระดูกไก่ให้
  - ข. ไม้ไต่ตอมทุกซ์สุข
  - ค. คำว่ากล่าว
  - ง. ไล่ให้ออกจากบ้าน
3. นักเรียนคิดว่า ไซชาย มีนิสัยในการทำงานอย่างไร
  - ก. เกือยหา
  - ข. ขยัน อดทน
  - ค. ทำแต่พอกิน
  - ง. หลีกหนีงาน
4. การที่ไซชายเก็บกระดูกไก่ไว้ แสดงว่าเขามีความรู้สึกอย่างไร
  - ก. เสียใจ
  - ข. น้อยใจ
  - ค. หนักใจ
  - ง. สะเทือนใจ
5. ก่อนลงมือตางป่าเพื่อปลูกพืชผล ไซชายได้ทำอย่างไร
  - ก. บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์
  - ข. ทว่านกระดูกไก่ให้ทั่วบริเวณ
  - ค. ขอแรงเพื่อนบ้านเพื่อช่วยเหลือ
  - ง. เลือกทำเลที่จะตางให้สะดวก

6. เขยใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่อย่างไร
  - ก. พอมีกิน
  - ข. แร้นแค้น
  - ค. ร่ำรวย
  - ง. ชากจน
7. นักเรียนคิดว่า ไชชายสามารถสร้างฐานะได้เพราะอะไร
  - ก. ความเพียรพยายาม
  - ข. ความอดสาหัส
  - ค. ความมานะอดทน
  - ง. ถูกทุกข้อ
8. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน
  - ก. ไชชายดางป่า
  - ข. ไชชายเก็บกระดูกไก่
  - ค. ไชชายมีฐานะร่ำรวย
  - ง. แม่ชายหักแครงไก่ให้ไชชาย
9. เมื่อไชชายมีฐานะร่ำรวยขึ้นเขารับใครมาอุปการะเลี้ยงดู
  - ก. เด็กกำพร้า
  - ข. คนชากจน
  - ค. แม่ชาย
  - ง. ขอทาน
10. ข้อคิดจากนิทานเรื่องนี้ ก็ือข้อใด
  - ก. ความรัก
  - ข. ความเมตตา
  - ค. ความสามัคคี
  - ง. การไม่ผูกพยาบาท

ภาคผนวก ข

หนังสือ นิทานพื้นบ้านภาคใต้

ตาแขนปม

นิทานพื้นบ้านภาคใต้

ตาชนปม

ชายชราคนหนึ่งชื่อ ตาชนปม ปลุกกระท่อมอยู่กลางป่า ทำสวนผักเป็นอาชีพ เมื่อถึงฤดูร้อน ผักทั่วป่าก็ตายสิ้น เหลือเพียงมะเขือต้นเดียวที่หน้ากระท่อมที่ออกดอกผลให้เต็มทีเพราะเขาเอาใจใส่ปลุกสวาทังเช้าและเย็น

เจ้าหญิงองค์หนึ่งในเมืองนี้ ป่วยและมีความต้องการที่จะกินมะเขือ เจ้าเมืองจึงเกณฑ์ให้บริวารเสาะแสวงหา บริวารที่ได้รับมอบหมายได้เสาะแสวง หาไปจนทั่วถึงหนทางแห่งก็ไม่สามารถที่จะหาได้ เมื่อสอบถามคนทั่วไปก็มีความว่าจะมีเฉพาะที่กระท่อมตาชนปมที่ปลายแดนเท่านั้น

เมื่อได้มะเขือดังกล่าวมากิน เจ้าหญิงก็หายป่วยอย่างมหัศจรรย์ และตั้งครรภ์ในเวลาต่อมา โดยมีได้ชูง่เกี่ยวข้องกับราชโศเป็นทีแปลกใจของเจ้าหญิงเอง และเกิดวุ่นวายกันทั่วไป แต่พระราชามีได้ลงโทษประการใด เมื่อครบกำหนดเจ้าหญิงก็ให้กำเนิดทารกเพศชายเป็นที่พอใจของพระราชารเป็นอันมาก

พระราชามุ่งหมายที่จะให้ทารกเป็นเครื่องมือ ในการหาตัวบุตรเซษ จึงออกประกาศโดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ใดสามารถทำให้ทารกน้อยคลานเข้าหาคนได้จะยกเจ้าหญิงให้

มีชายหนุ่มมากมายเข้าไปทดลอง แต่..... ไม่เป็นผลสำเร็จในที่สุดเหลือตาชนปมเป็นคนสุดท้าย ซึ่งถูกถามหามาให้ทดลอง ตาชนปมหยิบก้อนข้าวที่เตรียมมาด้วยก้อนหนึ่ง ขึ้นมาก็อ้วไว้ เด็กน้อยจึงคลานเข้ามาหา

พระราชปฏิบัติตามสัญญา ยกพระธิดาให้ โดยทักใจว่าเป็นบุพเพสันนิวาสของบุคคลทั้งสอง ตาชนปมรับเจ้าหญิงและลูกกลับไปอยู่กระท่อมตามเดิม และประกอบอาชีพตามที่ตนได้เคยทำมา

วันหนึ่งตาชนปมไปตากป่าในขณะที่แกลงไปข้างหน้ามัน ต้นไม้ข้างหลังก็กลับ
ยืนต้นขึ้นได้ทันทีเป็นที่น่าอัศจรรย์ เป็นที่แปลกใจแก่ตาชนปมเป็นอันมาก ครั้น ถึงเวลา
เที่ยง เจ้าหญิงเอาข้าวห่อไปส่งให้ก็ถูกฝูงลิงแอบขโมยกินเสียจนหมด

ตาชนปมโกรธมากจึงดักจับลิงใหญ่ได้ตัวหนึ่ง หมายถึงฆ่าให้ตายสมแค้น ลิงตก
ใจเป็นอันมาก จึงอ่อนวอนขอชีวิต โดยขอแลกกับกลอง วิเศษที่สามารถนำไปใช้ได้
สารพัดนึก ตาชนปมตกลง จึงนำกลองวิเศษ กลับมาที่กระท่อม และเล่าเรื่องทั้งหมดให้
ภรรยาฟัง จากนั้นก็ทดลองตีกลองและนึกถึงสิ่งที่ปรารถนาลำดับแรกคือ ขอให้เขาเป็น
ชายหนุ่มรูปหล่อ หลังจากสิ้นเสียงกลองตาชนปม ก็เผลอกลายเป็นชายหนุ่มรูปหล่อใน
ทันที ครั้งที่สอง เขาคิดกลองและนึกถึงปราสาทและข้าทาสบริวาร ครั้นสุดท้ายขอให้
ถนนตัดเข้าสู่เมืองอันเป็นพระราชวังเดิมของเจ้าหญิงและพระราชบิดา ทุกสิ่งเป็นไปดังที่เขา
ปรารถนา ด้วยบุพเพสันนิวาสทั้งสองจึงครองคู่กันอย่างมีความสุข

คำศัพท์

ปีศาจ	แปลว่า	เขี้ยว
ฤดูร้อน	แปลว่า	ช่วงระยะเวลาที่ห่าง ปลายเดือนธันวาคม ถึง ต้นเดือนพฤษภาคม
มะเขือ	แปลว่า	พืชสวนครัวชนิดหนึ่งใช้ผล เป็นผัก
มหัศจรรย์	แปลว่า	น่าพิศวง แปลกประหลาด
ตั้งคารวาท	แปลว่า	มีท้อง
บุพเพสันนิวาส	แปลว่า	เคยเป็นเนื้อคู่กัน
อัศจรรย์	แปลว่า	แปลกประหลาด
ศรัทธา	แปลว่า	ซึ้ง
สารพัดนึก	แปลว่า	นึกได้ทุกอย่าง
บารอณา	แปลว่า	มุ่งหมาย อยากรได้
เกณฑ์	แปลว่า	บังคับ

*****

แบบฝึกหัด

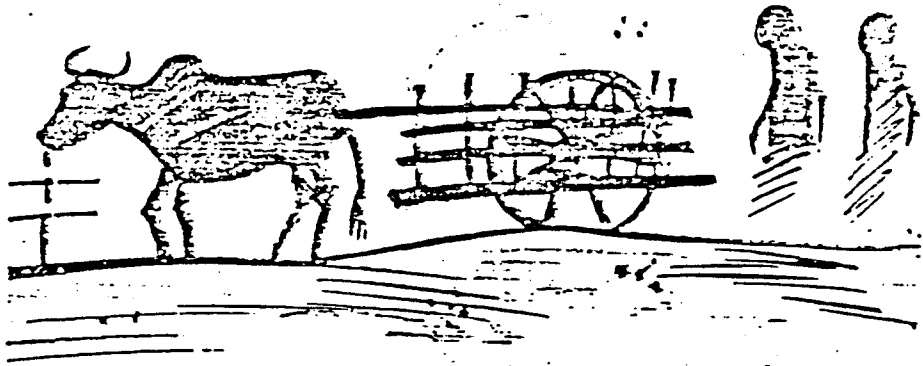
จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำในข้อใดสะกดผิด
  - ก. บรรจง
  - ข. บรรเทา
  - ค. บรรทัก
  - ง. บรรทุก
2. ตามชนปมประกอบอาชีพอะไร
  - ก. ค้าขาย
  - ข. ทำสวน
  - ค. ทำนา
  - ง. รับราชการ
3. สาเหตุที่ต้นมะเขือ ให้ผลดกและยืนต้นงอกงามอยู่ได้เพราะอะไร
  - ก. ชักใบที่ร่ม
  - ข. ใส่ปุ๋ยรคน้ำสม่ำเสมอ
  - ค. บีบสาวะรดทุกวัน
  - ง. อยู่ใกล้ตำรา
4. ผลมะเขือในเรื่องนี้มีสรรพคุณในทางใดบ้าง
  - ก. ช่วยให้ผิวพรรณสดใส
  - ข. รักษาโรคประจวบของเจ้าหญิง
  - ค. บำรุงร่างกายให้แข็งแรง
  - ง. รักษาโรคได้ทุกชนิด
5. พระราชามีวิธีการในการหาบุตรเขยอย่างไร
  - ก. เป็นผู้ยกของหนักที่สุดได้
  - ข. เป็นผู้สามารถป้องกันบ้านเมืองของพระองค์ได้
  - ค. เป็นผู้สามารถทำให้ทารกกลานเข้าหาได้
  - ง. เป็นผู้ที่รับพวงมาลัยของเจ้าหญิง

6. พระราชาต้องยกพระธิดาให้กับดาชนปมพระอะไร
  - ก. เป็นความปรารถนาของเจ้าหญิง
  - ข. ดาชนปมทำตามเงื่อนไขได้
  - ค. ความรักของบุคคลทั้งสอง
  - ง. ความประสงค์ ของพระราชา
7. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นลำดับแรก
  - ก. ผู้หญิงแอบกินข้าวห่อ
  - ข. ดาชนปมนำเจ้าหญิง ไปอยู่ด้วยกัน
  - ค. พี่ชقيقางล้มกลับขึ้นต้นไม้ใหม่
  - ง. สิงใหญ่ร้องขอชีวิตกับดาชนปม
8. คุณสมบัติของกลองศักดิ์สิทธิ์เป็นอย่างไร
  - ก. สามารถเนรมิตสิ่งที่ต้องการ ได้ทุกอย่าง
  - ข. จะช่วยชีวิต ได้เมื่อยามมีภัย
  - ค. มีสิ่งที่ต้องการ ได้ 3 อย่าง
  - ง. ทำให้ผู้เป็นเจ้าของมีกำลังมหาศาล
9. ข้อใดเป็นข้อคิดของเรื่องนี้
  - ก. ความมีเหตุผลของพระราชา
  - ข. ความขยันหมั่นเพียรของดาชนปม
  - ค. ความรักที่คู่ครองกันมาแต่ปางก่อน
  - ง. ถูกทุกข้อ
10. การกระทำของบุคคลใดที่สมควรได้รับการยกย่องมากที่สุด
  - ก. ดาชนปมดักจับสิงใหญ่ได้ 1 ตัว
  - ข. ทารกน้อยกลานเข้ามาหาดาชนปม
  - ค. ดาชนปมนำเจ้าหญิง ไปอยู่ด้วยกันที่กระท่อม
  - ง. พระราชาไม่หลงโทษเจ้าหญิงที่มีครรภ์

น้ำตาสีบโท

นานมาแล้วมีพระราชองค์หนึ่งปกครองบ้านเมืองด้วยความลุ่มแก่อำนาจ ไขคำสั่ง
ตามอำเภอใจ หากใครทำคามไม่ได้ก็จะได้รับโทษอย่างรุนแรง วันหนึ่งพระองค์รับสั่งให้
ช่างตีเหล็กเข้าเฝ้าฯ เพื่อรับคำสั่งของพระองค์

พระราชาสั่งให้ช่างตีเหล็ก เจาเหล็กเนื้อดีที่สุดในเมืองนี้มาตีเป็นรูปทหารยืนเฝ้า
หน้าพระราชวังของพระองค์ แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องพูดได้

ช่างตีเหล็กรับคำสั่งแล้วหนักใจเป็นอันมาก เดินคอกกลับบ้าน ครุ่นคิดตลอดทาง
ว่าไม่มีหนทางใดเลย ที่จะทำให้คำสั่งของพระราชเป็นจริง เขาเดินทางอย่างเหนื่อยลำ
จนเวลาใกล้ค่ำก็ยังไม่ถึงบ้าน จึงตัดสินใจแหวะพริกที่กระท่อมวิมทางของชายชราผู้หนึ่ง เจ้า
ของกระท่อมเมตตาชายหนุ่มเป็นอันมาก ให้กินอาหารแล้วล้มตัวลงนอน ช่างตีเหล็ก
กระดืบกระด่ายไม่เป็นอันหลับอันนอนเพราะกังวลภารกิจตามคำสั่งของพระราช

เจ้าของกระท่อม สังเกตเห็นกริยาดังกล่าวจึงถามความในใจ ชายหนุ่มเล่าเรื่องทั้ง
หมดให้ ฟัง ชายชราใช้ความคิดเพื่อหาทางช่วยเหลือช่างตีเหล็กด้วยความรอบคอบ

เขารู้ชายหนุ่มก็เดินทางเข้าเฝ้าฯ พระราชอีกครั้งหนึ่ง บอกพระราชไปว่า ภาร
กิจที่ได้รับมอบหมายนั้นพอทำได้ แต่มีขาดของสำคัญ 2 สิ่ง คือ น้ำตาจำนวนสิบโท และ
ถ่านที่ทำจากเส้นผมจำนวนสิบกระสอบ พระราชมีบัญชาให้พนักงานวังจัดการหาของที่
ต้องการให้ทันที โดยแบ่งผู้คบในเมียงของพระองค์ออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งให้ตีคัม
แล้วเอามาเผาถ่าน อีกส่วนหนึ่งให้ร้องไห้จนละเทียบน้ำตาให้ครบจำนวน

คำศัพท์

ปกครอง	แปลว่า	คุ้มครอง รักษา ดูแล
ลูก่ออำนาจ	แปลว่า	ใช้อำนาจโดยปราศจาก เหตุผล
เข้าเฝ้าฯ	แปลว่า	เข้าพบ
ทหารยาม	แปลว่า	ทหารผู้ทำหน้าที่รักษา ความปลอดภัย
คุ้งเกิด	แปลว่า	คิดอยู่ บ่อย ๆ
เกาะท่อม	แปลว่า	เรือแคบ ๆ
ช่างตีเหล็ก	แปลว่า	ผู้ชำนาญในการทำ เครื่องเหล็ก
กระสับกระส่าย	แปลว่า	ทวนทวน
กังวาล	แปลว่า	ห้ามโย
การกิจ	แปลว่า	หน้าที่ที่ต้องรับเอาไว้
โห	แปลว่า	ภายหลังไฉน สำหรับบรรจุน้ำ หรือ สิ่งของชนิดอื่น

6. การกระทำในข้อใดสมควรได้รับการยกย่องมากที่สุด
- พระราชาทรงรับสั่งให้ช่างตีเหล็กเข้าเฝ้า
  - ชายชราให้คำปรึกษาแก่ช่างตีเหล็ก
  - ทหารวังเข้ามกราายงานว่าหาสิ่งของที่ต้องการไม่ได้
  - พระราชาทรงสำนักและชุบเลี้ยงช่างตีเหล็ก และชายชรา
7. นักเรียนคิดว่าได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องนี้
- ความสามัคคี
  - ความรับผิดชอบ
  - ความขยัน
  - ความมีเหตุผล
8. "ธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับ"
น่าจะตรงกับกรกระทำของใครในเรื่องนี้
- พระราช
  - ช่างตีเหล็ก
  - ชายชรา
  - ทหารยาม
9. เพราะเหตุใดชายชราจึงแนะนำให้ช่างตีเหล็กมีความต้องการของ 2 อย่าง
- จะทำให้รอดพ้นจากการลงโทษ
  - เป็นของที่หายากและไม่สามารถที่จะหาได้
  - เพื่อเตือนสติพระราชต่อการออกคำสั่งในครั้งนี้
  - จะทำให้งานที่ทำสำเร็จได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
10. ข้อใดถูกต้อง
- ชายชราเป็นผู้มีความคิดหลักแหลม
  - ช่างตีเหล็กเป็นคนใจร้อน
  - พระราชาทรงปกครองบ้านเมืองด้วยความร่มเย็น
  - ทวยราษฎร์ทั้งมวลอยู่อย่างมีความสุข

ครั้นต่อกลางคืนก็แกล้งทั้งสองนอนหลับ แม่เลี้ยงก็แอบขโมยถ้ำเขี้ยวของ
น้อยต้มจนสุกแล้วเอาใส่ถุงไว้เช่นเดิมก่อนออกจากบ้านเด็กทั้งสองก็มาลาแม่

“อย่าลืมเขี้ยวนะลูก ถ้าถ้ำของใครงอกแล้วรีบกลับบ้าน”

“ครับแม่” ลูกทั้งสองรับคำ

ในระหว่างการเดินทางทั้งสองคนอยากดูเมล็ดถ้ำเขี้ยวเป็นยิ่งนัก จึงหยุด
พักแล้วเปิดถุงถ้ำของทั้งสองคนออกมาดู นิดเห็นเมล็ดถ้ำของพี่ใหญ่กว่าจึงขอแลก
ถ้ำย พี่หนแต่ว่าอของน้องไม่ไหวจึงยอมแลก

ครั้นถึงกลางป่าที่ทำเลที่เหมาะสมแก่การปลูกพืช ทั้งสองคนจึงเริ่มเตรียม
ดินและปลูกเมล็ดถ้ำเขี้ยวเพียงไม่กี่วันเมล็ดถ้ำของน้อยก็แตกหน่อขึ้นมาเต็มพื้นที่
น้อยจึงรีบกลับบ้านทันทีตามที่แม่สั่งไว้โดยทิ้งน้องไว้กลางป่าแต่เพียงผู้เดียว

ครั้นน้อยเดินทางมาถึงบ้านแม่เลี้ยงตกใจแทบสิ้นสติ ที่แผนการ
ของตนเองผิดพลาด นางจึงไล่เื้อยให้รีบกลับไปตามน้องมาให้อ้องได้ และหากไม่
เจอเื้อยก็ไม่ต้องกลับมาให้เห็นหน้าอีกต่อไป น้อยรีบกลับไปหาเื้อยที่กลางป่า แต่
ไม่มีแม่แต่เงาของเื้อย เขายังไม่ละความพยายาม จึงเดินเรียกหาเื้อยทั้งกลาง
วันและกลางคืน จนเสียงแหบแห้งเสียงที่เปล่งออกมาเรียกเื้อยเหลือเพียงคำว่า
กะ-แหว่า

เทพคารักษาป่าจึงรู้สึกเวทนายิ่งนัก ในความรักและความผูกพัน
ที่เื้อยมีต่อเื้อยของเขา จึงเนรมิตให้เื้อยกลายเป็นนก

แม้ว่าเด็กเื้อยจะกลายเป็นนกแล้วก็ตาม แต่ก็ยังส่งเสียงเรียกเื้อย
อยู่ตลอดเวลา จนคนทั้งหลายเรียกนกชนิดนี้ว่า “นกกาเหว่า”

คำศัพท์

พ้อม่าบ	แปลว่า	ชายที่แต่งงานแล้ว แต่ แยกทางกับภรรยาหรือ การยาเสียชีวิต
ทาวุณ	แปลว่า	การกระทำอย่างโหดร้าย
กระเสาะกระแสะ	แปลว่า	ออกแอดด้วยอาการป่วย
รักใคร่ปรองดอง	แปลว่า	รักกันมาก เห็นอกเห็นใจกัน
ถูกในได้	แปลว่า	ถูกที่เกิดจากสาเหตุของตนเอง
สงสาร	แปลว่า	เห็นใจความบีบทุกข์ของคนอื่น
อูบาย	แปลว่า	เก๋หงกล วิธีอันแบบคาว
ถ้ำเขีย	แปลว่า	พืชไร่ชนิดหนึ่งมีฝัก เป็น พืชล้มลุก
เมล็ด	แปลว่า	ส่วนภายในของผลไม้
แผ้วถาง	แปลว่า	ทำให้โล่งเตียน
เสียบ	แปลว่า	อาหารที่เก็บไว้ในระหว่าง เดินทางไกล
คร่ำคราญ	แปลว่า	ร้องไห้ไม่ใคร่หยุด
ตะโกน	แปลว่า	ร้องด้วยเสียงอันดัง
งามสะพรั่ง	แปลว่า	งามมาก สมบูรณ์เต็มที

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำใดสะกดผิด
  - ก. พ่อหม้าย
  - ข. กร้ากรวณ
  - ค. ทารณ
  - ง. สะพรั่ง
2. พ่อของเขาไม่สบายมีอาการป่วย.....ใช้คำใดเติมจึงเหมาะสม
  - ก. กระหืดกระหอบ
  - ข. กระเสาะกระแสะ
  - ค. กระสับกระส่าย
  - ง. กระวีกระวาด
3. " พ่อจำฉันเหนียวจึ้งฉย แม่ใช้ฉันทำงานไม่ได้หยุดได้หย่อน "

คำพูดนี้แสดงว่าน้อยมีความรู้สึกอย่างไร

  - ก. หนักใจ
  - ข. ขี้ใจ
  - ค. สะเทือนใจ
  - ง. น้อยใจ
4. ข้อใดเป็นความจริง
  - ก. พ่อรักลูกทั้งสองคนเท่าเทียมกัน
  - ข. แม่รักลูกทั้งสองคนเท่าเทียมกัน
  - ค. แม่ต้องการให้ลูกทั้งสองมีที่ทำกิน
  - ง. น้อยบังคับให้น้องเอาถุงถั่วของตน
5. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นหลังสุด
  - ก. แม่เลี้ยงนำเมล็ดถั่วเขียว ไปต้บ
  - ข. น้อยและนิตเปิดคูเมล็ดถั่วเขียว
  - ค. น้อยกลับมาบ้านตามคำสั่งของแม่
  - ง. น้อยและเห้ววางที่เพื่อปลูกถั่วเขียว

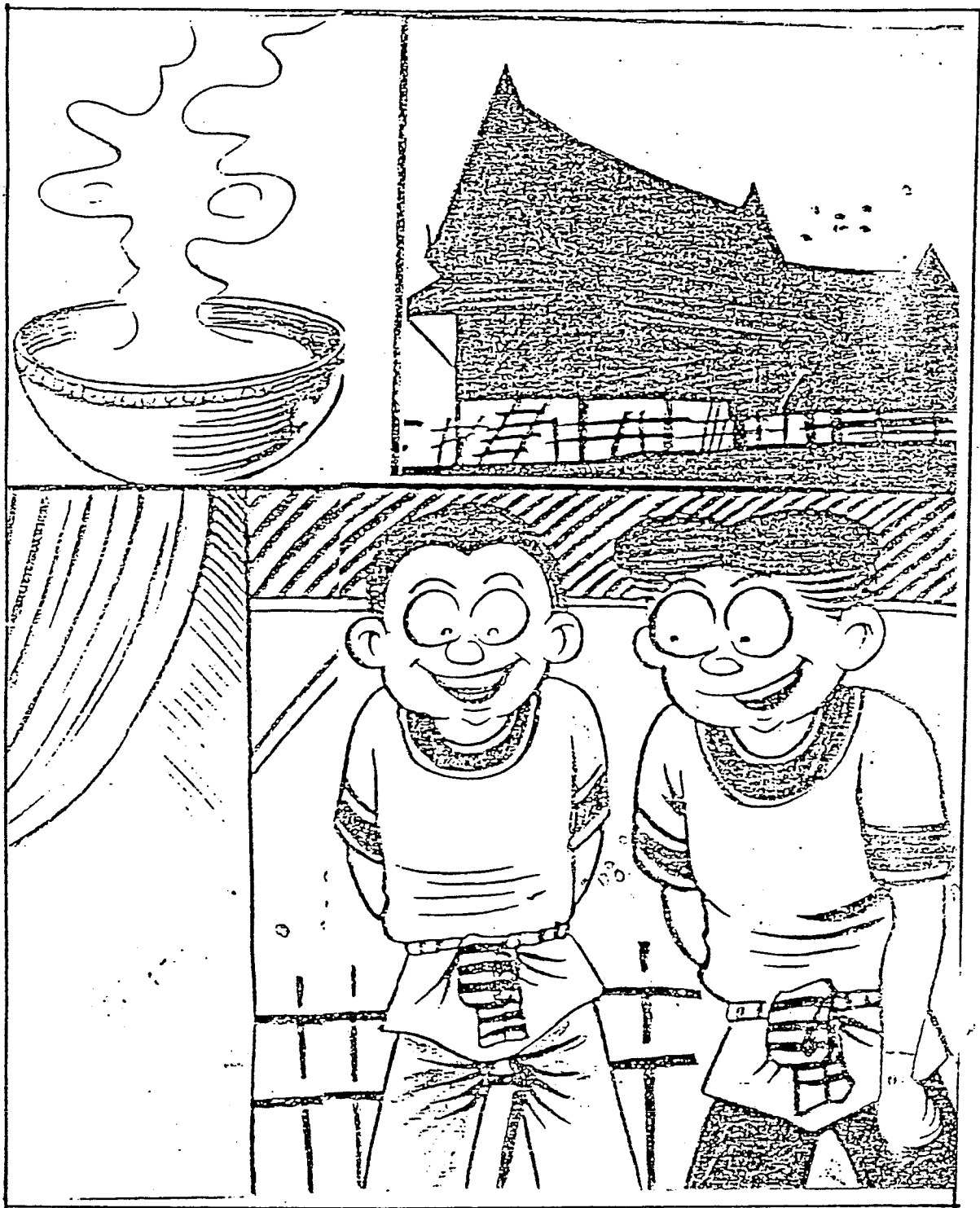

6. การกระทำของบุคคลใดที่ไม่เหมาะสมที่สุด
- น้อย
  - พ่อ
  - เพื่อนบ้าน
  - แม่เลี้ยง
7. เหตุการณ์ใดที่แสดงว่าน้อยรักน้องจริง
- เขาจะเอาเสบียงมาให้น้อง
  - เขาหอมแก้มถักตัวเขียวกับน้อง
  - ร้องเรียกหาน้องจน ไม่มีเสียง
  - ช่วยปลุกตัวเขียวให้น้อง
8. ส่วนไหนจะตรงกับความหมายของนิทานเรื่องนี้
- ช่างตายทั้งตัวเองไปบวช
  - ให้โทษแก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว
  - รักกันไว้ ดีกว่าชิงระวีการ
  - แม่มีบุญคุณอันใหญ่หลวง
9. สาเหตุใดที่ทำให้น้องของเขาหายไป
- ถูกทิ้งไว้กลางป่าเพียงคนเดียว
  - เขาเฝ้ารอให้ตัวเขียววงอกนานเกินไป
  - เขาปฏิบัติตามคำสั่งของแม่
  - ถูกทุกข้อ
10. นิทานข้อนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด
- การทำความดี
  - ความกล้าหาญ
  - ความเสียสละ
  - ความรัก

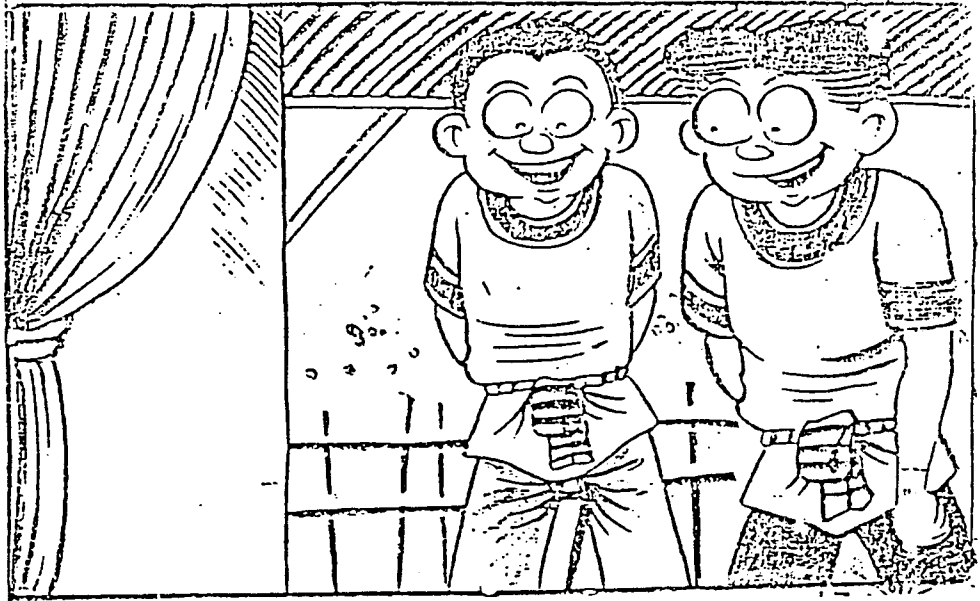

พรกปากทอง

นิทานพื้นบ้านภาคใต้

พรกปากทอง

ทิดนุ้ยและทิดเอียด เป็นเพื่อนกันตั้งแต่บวชเรียน หลังจากลาสิกขาบทแล้ว จึงปรึกษากันว่าจะออกไปประกอบอาชีพอะไรดี ทิดนุ้ยตั้งใจไว้ว่าเขาจะออกไปประกอบอาชีพทำสวน ส่วนทิดเอียดตั้งใจไว้ว่าจะไปเป็นนักปกครองบ้านเมือง

ทั้งสองคนแยกย้ายกันไปประกอบอาชีพตามที่ตั้งความหวังไว้ ทิดเอียดแต่งงานกับสาวเมืองซึ่งมีฐานะดี มีเส้นสายในวงราชการ ไม่นานก็ได้รับตำแหน่งนายอำเภอ ส่วนทิดนุ้ยได้้อยู่กินกับสาวชาวสวนมีฐานะยากจน ต้องอดมือกินมือตามระสาชาวชนบททั่วไป เขาได้รับทราบข่าวจากเพื่อนที่ได้รับตำแหน่งเป็นนายอำเภอ จะจัดงานฉลองการรับตำแหน่ง เขาคิดใคร่ควรอยู่เป็นเวลานานว่าจะเอาสิ่งใดไปฝากเพื่อให้ควรค่าสำหรับเคารพเป็นเพื่อนกันมาเป็นเวลานาน จึงจัดแจมไก่ตัวเดียวที่เขาถืออยู่แล้วห่อต่อหมาก ใส่ย่ามเดินเข้าเมืองเพื่อร่วมงานฉลองทันที

ครั้นใกล้ถึงบริเวณงาน ซึ่งเป็นหน้าบ้านของนายอำเภอ ทิดนุ้ย ปลดย่ามไถ่ลงกองไว้ที่โคนต้นไม้ใกล้บ่อน้ำ เอาน้ำล้างหน้าซุกกายพอกคลายร้อนก่อนเข้าสู่บริเวณงาน แต่เขาต้องเสียใจเป็นอย่างมากเมื่อกลับมาที่โคนต้นไม้ เพราะไก่ในย่ามได้หายไปแล้ว

ทิดนุ้ยจึงเดินมือเปล่าเข้าไปหาเพื่อน เล่าความขี้แก่ตั้นให้เพื่อนซึ่งเป็นนายอำเภอ ฟัง นายอำเภอแสดงอาการรังเกียจให้เห็นอย่างชัดเจน

อาหารที่จัดมาให้ทิดนุ้ยก็แจกละมละมพร้าวทั้งขนมาเป็นภาชนะ ไม่ต่างอะไรกับการให้ลาหารสุนัข ทิดนุ้ยเสียใจที่สุดในชีวิตที่เพื่อนรังเกียจเฉียดฉิวนี้ เมื่อได้พบเพื่อนสมความตั้งใจแล้วก็ลากลับ พร้อมทั้งได้นำสำรับกะลาทั้งขนกลับไปด้วย

เขาเล่า เรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดให้ภรรยารับรู้ นางเห็นใจสามีเป็นอย่างมาก ด้วยความ
เจ็บใจที่เพื่อนดูถูกจึงตั้งหน้าตั้งตาทำงาน ด้วยความขยันหมั่นเพียร ประกอบอาชีพอย่าง
สุจริต ไม่นานนักครอบครัวของเขาก็มีฐานะมั่งคั่งครอบครัวหนึ่ง

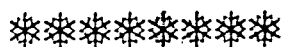
เขาจึงคิดเลาะความสำเร็จในชีวิตของตน โดยชวนผู้รู้จักมักคุ้น รวมทั้งนายอำเภอ
เยี่ยมเพื่อนเก่า เขาจัดการต้อนรับทุกคนที่มาในงานเป็นอย่างดี ภาชนะที่นำมาใส่อาหารมี
สีสันทวยงาม ทำให้นายอำเภอสนใจมากและลงมือรับประทานอาหารอย่างอิมหน้า-
สำราญ ขณะนั้นเองมีเสียงร้องของสุนัขดังมาจากในบ้านทำให้ผู้คนวิ่งกรูไปตามเสียง
ร้อง นายอำเภอเป็นคนแรกที่วิ่งไปเพื่อกันเสียงก็ได้พบกับเสียงจาก ปากของภรรยาที่
บ่นว่า "คนมีทองร้องค่าน้ำจืด เข็ดค้ำหลวงคนก็เขื่อ คนไร้ทองร้องค้ำจืดคนก็ไม่โยติ กะลา
ขนกะลาทอที่แท้ก็ลิกกะลา คนทั้งหลายชอบให้คำสิ่งของมากกว่าคนเป็นคน"
นายอำเภอฟังคำพูดของนางก็รู้ทันทีว่า ต้องการว่ากระหน่ำตน แต่ไม่ให้คนอื่นรู้ และรู้ว่า
ภาชนะทองที่ตนใช้รับประทานอาหารนั้น ที่แท้คือกะลาที่ตนเคยใช้ใส่อาหารให้เพื่อนรับ
ประทานนั่นเอง

เขารู้สึกละอายต่อ การกระทำของตนในอดีตที่ผ่านมาเป็นอันมาก จึงกล่าวขอ
โทษ รบเลาะความอับเร้าของกิตติคุณบงด้วยความอิมหน้าสำราญ เบิกบานใจของผู้ที่
มาร่วมงานและเจ้าของบ้าน

นายอำเภอเอียดและหิดนุ้ยต่างก็คบหากันด้วยไมตรีจิต และควมยเข้าใจด้วย
เช่นเดิม

คำศัพท์

ทิด	แปลว่า	ผู้ที่เคยบวชปีนพระ
ลาสิกขาบท	แปลว่า	สละจากเพศบรรพชิต
นักปกครอง	แปลว่า	ผู้ทำหน้าที่ในการบริหาร บ้านเมืองในระดับต่าง ๆ
นายอำเภอ	แปลว่า	หัวหน้าส่วนราชการสูงสุด ในระดับอำเภอ
ตำแหน่ง	แปลว่า	ที่อยู่ หน้าที่ การงาน ฐานะ
ฉลอง	แปลว่า	ทำบุญ หรือสมโภช หรือ บูชาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ต้อหมาด	แปลว่า	กาบหมาด
ชไมข	แปลว่า	ผู้ลักทรัพย์
จิ้งเกียด	แปลว่า	ไม่พอใจ เกือบ
กะลามะพร้าว	แปลว่า	ส่วนหนึ่งของผลมะพร้าว ที่มีเนื้อมะพร้าว
ภาชนะ	แปลว่า	เครื่องสำหรับใช้ใส่สิ่งของ
สำหรับ	แปลว่า	ภาชนะใส่กับข้าว

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำว่า "พรก" หมายถึง ส่วนใดของมะพร้าว
  - ก. ผลมะพร้าว
  - ข. โยมะพร้าว
  - ค. เปลือกมะพร้าว
  - ง. กะลามะพร้าว
2. คำที่ตรงข้ามกับคำว่า มั่งคั่ง คือ
  - ก. มั่นคง
  - ข. สมบูรณ์
  - ค. ขากไร้
  - ง. ขัดสน
3. ทิดนุ้ยนำสิ่งใดไปฝากเพื่อนในงานฉลองตำแหน่ง
  - ก. กล้วย
  - ข. ไข่ต้ม
  - ค. มะพร้าว
  - ง. ผัก
4. ข้อใดที่น่าจะเป็นเหตุผลที่นายอำเภอแสดงอาการเฉยเมยต่อเพื่อน
  - ก. ความรังเกียจต่อเพื่อน
  - ข. ฐานะของเพื่อนที่มาร่วมงาน
  - ค. การเลือกปฏิบัติเฉพาะคนที่พอใจ
  - ง. ถูกทุกข้อ
5. การที่ทิดนุ้ยเก็บกะลามะพร้าวไว้ แสดงว่าเขามีความรู้สึกเช่นไร
  - ก. ชังโกรธ แค้นใจ
  - ข. มีความหวัง อดทน
  - ค. ท้อแท้ หมดหวัง
  - ง. ผิดหวัง ปวดร้าว

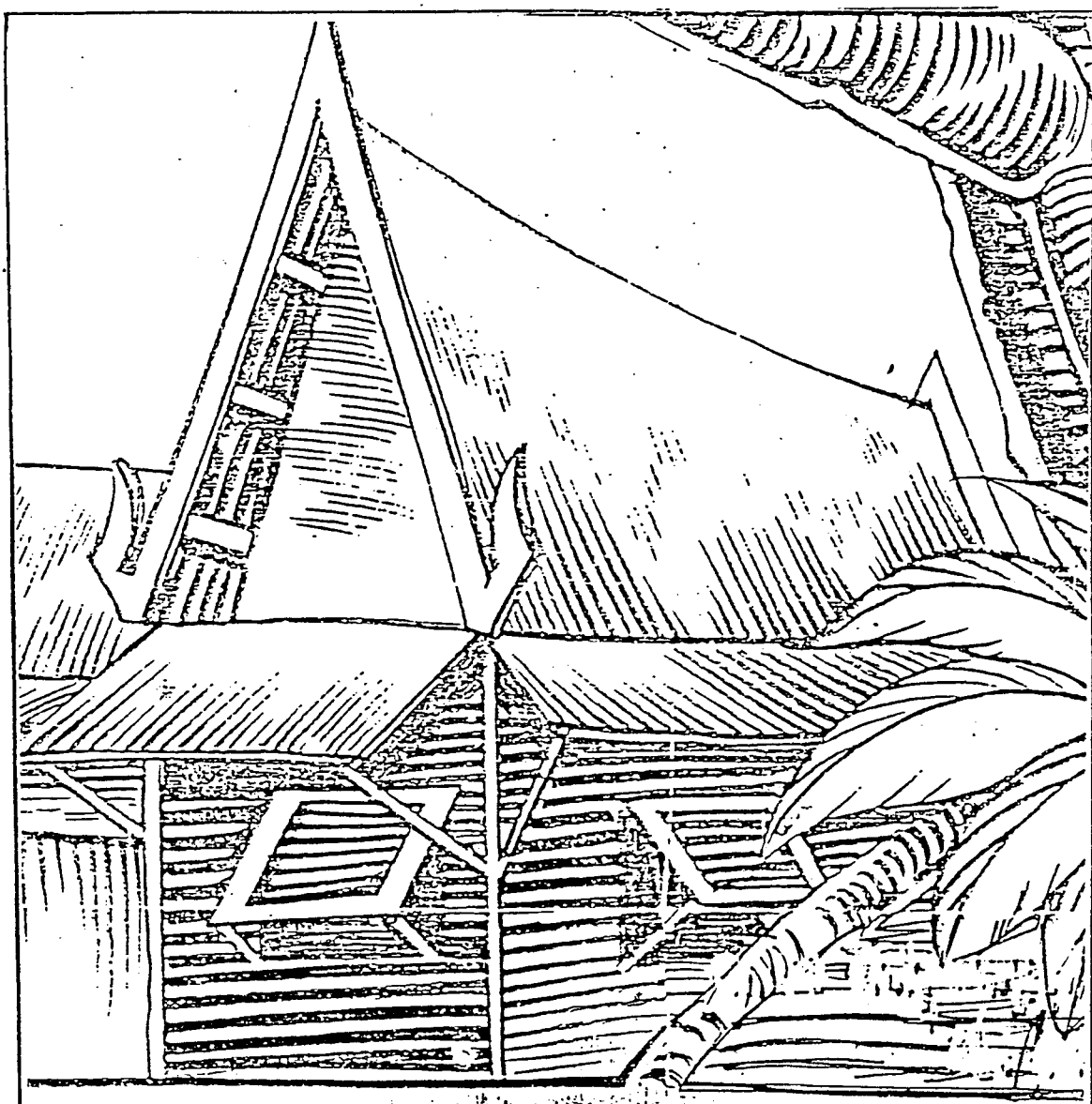
6. เหตุการณ์ใดที่แสดงว่าทิดนุ้ยมีความจริงใจต่อเพื่อน
- การเดินทางรอนแรมเพื่อร่วมงานฉลองตำแหน่งของนายอำเภอ
  - การดื่มไก่ซึ่งมีเพียงตัวเดียวเป็นของฝาก
  - การจัดงานฉลองความสำเร็จในการสร้างฐานะของตนเอง
  - การเคลือบกะลามะพร้าวเพื่อลวงตา
7. ภาษนะปากเคลือบด้วยทองคำที่แท้จริงคืออะไร
- จานกระเบื้อง
  - พลาสติก
  - กะลามะพร้าว
  - จานทองคำ
8. " มีเงินเขาก็นับว่าน้อง มีทองเขาก็นับว่าพี่ "
- น่าจะตรงกับคำกล่าวของใครในเรื่องนี้
- ทิดนุ้ย
  - ภรรยาของทิดนุ้ย
  - นายอำเภอ
  - แขกที่มาร่วมงาน
9. นายอำเภอปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในเรื่องใดมากที่สุด
- การจัดงานฉลองตำแหน่ง
  - การกล่าวขอโทษเพื่อน
  - การใช้กะลามะพร้าวเป็นสำรับ
  - การชื่นชมที่ทิดนุ้ยมีฐานะร่ำรวย
10. ข้อคิดจากเรื่องนี้ คือข้อใด
- ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
  - ความเพียรเป็นหนทางแห่งความสำเร็จ
  - ได้ดีแล้ว ไม่ควรลืมคน
  - ยกคนให้ดูหน้า ซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

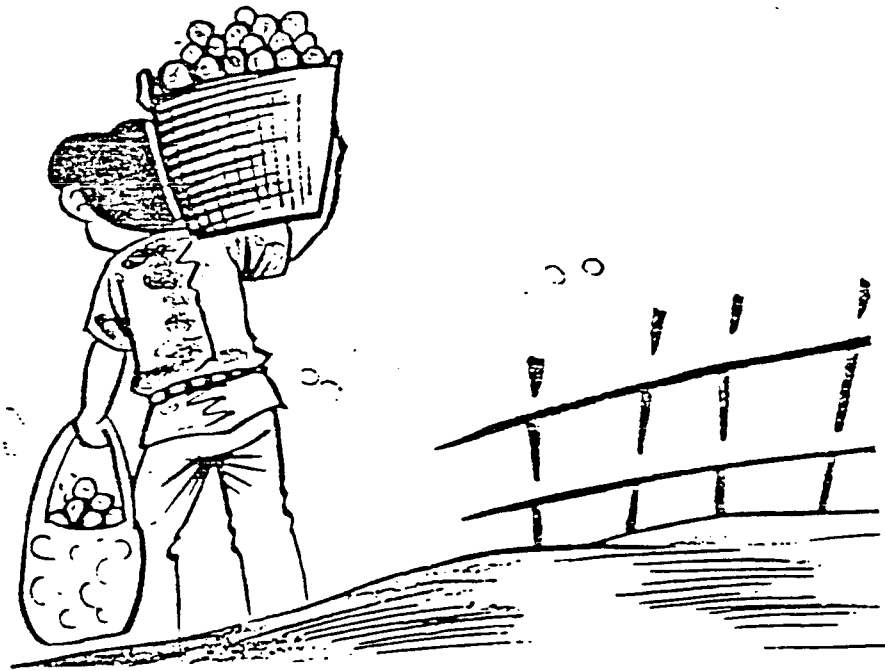

โซชายกระดุกไก่

นิทานพื้นบ้านภาคใต้

โชชายกระดูกไก่

ที่กระท่อมท้ายสวนของหมู่บ้านแห่งหนึ่งเป็นที่อาศัยของครอบครัวป่าแจ่ม ประกอบด้วยสมาชิกในครอบครัวทั้งสิ้น 3 คน คือ ป่าแจ่ม และลูกสาวสองคนพี่น้อง คือ จวบเป็นพี่สาว และเจ็ยเป็นน้อง ในเวลาไม่นานนักมีโชชายสองคนเข้ามาเป็นเซยของป่าแจ่ม สามีของจวบนั้นเป็นคนมีฐานะดีคนหนึ่งในหมู่บ้าน จึงตรงกันข้ามกับสามีของเจ็ยที่เป็นคนยากจนข้นแค้นที่สุดของหมู่บ้าน

เป็นวันหนึ่ง เซยทั้งสองกลับจากทำงาน ป้าจวบทำหน้าทีปรุงอาหารไว้ให้เซย ใหญ่ และเซยเล็ก จากนั้นก็จัดแจงตักแกงไก่ให้เซยใหญ่ซึ่งมีเนื้อล้วน ๆ ส่วนเซยคนเล็กก็ตักแกงไก่ให้เช่นเดียวกัน แต่มีเพียงกระดูกและน้ำแกงเท่านั้น

เซยคนเล็กมีอยากจนรู้ตัวว่าแม่ยายรังเกียจตน จึงน้อยใจเป็นอันหนัก ทุกเมื่อที่แกงไก่แม่ยายก็ตักให้แค่กระดูกไก่เสมอมา จนเขาเก็บกระดูกไก่ที่เหลือไว้เป็นจำนวนมาก

ครั้นเวลาผ่านไปโชชายกระดูกไก่ก็ออกเรือไปปลุกกระท่อมอยู่ที่ชายป่า เขาเป็นคนขยันหมั่นเพียร มีความมานะอดทน ใช้อริยทศพิธกัณฑ์โดยการ หว่านกระดูกไก่เข้าไปในป่า แล้วตักกระดูกไก่นั้นให้ครบจนหมดทุกวัน เพียงเวลาไม่นานนักเขาก็มีพื้นที่เพาะปลูกจนสุผลลูกหลุมตา เขาใช้พื้นที่ทั้งหมดปลูกพืชผลไว้มากมาย เช่น ข้างพันธุติ ทุเรียน เงาะ และผลไม้อื่น ๆ อีกมากมาย

ในที่สุดพิชพันธ์ุที่เขาปลูกไว้ก็ให้ผลผลิตอย่างคุ้มค่าที่ได้ลงทุนร่างกายแรงใจ
ตลอดมา ไชยากระดูกไก่จึงมีฐานะร่ำรวยถึงขั้นเศรษฐีเลยทีเดียว เขาเป็นคนมีจิตใจเอื้อ
เพื่อเมื่อแม่ อุบัติการณ์คนในหมู่บ้านให้เข้ามาช่วยทำงานเป็นจำนวนมาก และเลี้ยงดูพวก
เขาเหล่านั้นเป็นอย่างดี

ตั้งแต่นั้นมา ป่าจวบก็ไม่เคยรังเกียจไชยา กระดูกไก่หรือเขยคนเล็กอีกเลย ต่อ
มาป่าจวบก็ย้ายมาอาศัยพึ่งพิงกับเขยเศรษฐีอย่างมีความสุขตลอดมา เพราะความมานะ
ขยัน อุตุน ของไชยากระดูกไก่อันเอง.....

คำศัพท์

ตุ๊กไก่	แปลว่า	กระตุ๊กไก่
กำเพร่า	แปลว่า	ไว้บิดา มารดาหรือทั้งสอง
ไซซาบ	แปลว่า	กระหาซาบ ซาบห่ม
มั่งคั่ง	แปลว่า	มีทรัพย์สินมาก
ซากจแซ่แค้น	แปลว่า	ซากจแหมก
กั้งเพ	แปลว่า	ทั้งหมด
รังก็บจ	แปลว่า	ไม่พอใจ เกือบ
ออกเรือแ	แปลว่า	มีบ้านเรือของตนเอง
ซบ้นหมั่นเพียร	แปลว่า	มีความเอาใจใส่ ถ่มวสมอ
โล่งเตียน	แปลว่า	โปร่ง ไม่ทึบ กว้างขวาง
สุดลูกหูลูกตา	แปลว่า	ไกลมาก
ผลผลิต	แปลว่า	สิ่งที่ให้ผลอันเกิดจากการ
		เพาะปลูก
บากบั่น	แปลว่า	ตั้งหน้าทำ

*****

แบบฝึกหัด

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คำว่า "ไซชาย" มีความหมายว่าอย่างไร
  - ก. ชายแก่
  - ข. ชายหนุ่ม
  - ค. ผู้ชาย
  - ง. เด็กชาย
2. ข้อใดที่แสดงถึงความรังเกียจของแม่ยาย
  - ก. ตักแกงกระดูกไก่ให้
  - ข. ไม้ไต่ตามทุกซอกซุข
  - ค. คำว่ากล่าว
  - ง. ไล่ให้ออกจากบ้าน
3. นักเรียนคิดว่า ไซชาย มีนิสัยในการทำงานอย่างไร
  - ก. เฉื่อยชา
  - ข. ขยัน อดทน
  - ค. ทำแต่พอกิน
  - ง. หลีกหนีงาน
4. การที่ไซชายเก็บกระดูกไก่ไว้ แสดงว่าเขามีความรู้สึกอย่างไร
  - ก. เสียใจ
  - ข. น้อยใจ
  - ค. หนักใจ
  - ง. สะเทือนใจ
5. ก่อนลงมือตวงป่าเพื่อปลูกพืชผล ไซชายได้ทำอย่างไร
  - ก. บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์
  - ข. ทว่านกระดูกไก่ให้ทั่วบริเวณ
  - ค. ขอแรงเพื่อนบ้านเพื่อช่วยเหลือ
  - ง. เลือกทำเลที่จะตวงให้สะดวก

6. เหยยใหญ่มีฐานะความเป็นอยู่อย่างไร
- ก. พอนีกิน
  - ข. แร้นแค้น
  - ค. ร่ำรวย
  - ง. ขากจน
7. นักเรียนคิดว่า ไชชายสามารถสร้างฐานะได้เพราะอะไร
- ก. ความเพียรพยายาม
  - ข. ความอดุสสาหะ
  - ค. ความมานะอดทน
  - ง. ถูกทุกข้อ
8. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน
- ก. ไชชายถางป่า
  - ข. ไชชายเก็บกระดูกไก่
  - ค. ไชชายมีฐานะร่ำรวย
  - ง. แม่ชายตักแกงไก่ให้ไชชาย
9. เมื่อไชชายมีฐานะร่ำรวยขึ้นเขารับใครมาอุปการะเลี้ยงดู
- ก. เด็กกำพร้า
  - ข. คนขากจน
  - ค. แม่ชาย
  - ง. ขอทาน
10. ข้อคิดจากนิทานเรื่องนี้ คือข้อใด
- ก. ความรัก
  - ข. ความเมตตา
  - ค. ความสามัคคี
  - ง. การไม่ผูกพยาบาท

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล : นายสมปอง นิธิสกุลกาญจน์
วัน เดือน ปี เกิด : 2 พฤษภาคม 2501
สถานที่อยู่ปัจจุบัน : 46/1 หมู่ที่ 1 ตำบลชะเมา
อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช
วุฒิการศึกษา : ศษ.บ. (เกียรตินิยม) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำแหน่งหน้าที่ : อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านคลองขุด
อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช
สถานที่ทำงาน : โรงเรียนบ้านคลองขุด ตำบลหนองหงส์
อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช

T